

लेटाङ नगरपालिका
मध्यमकालीन खर्च संरचना
(आर्थिक वर्ष २०८१/८२ - २०८३/८४)

लेटाङ नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
लेटाङ, मोरङ
ईमेल: letangmunicipality@gmail.com
वेबसाईट: <https://letangmun.gov.np>

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

नगर प्रमुखको भनाइ

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

नगर उप प्रमुखको भनाइ

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको भनाइ

विषयसूची

विषयसूची	IV
तालिका सूची.....	XVI
परिच्छेद – १	१
परिचय	१
१. पृष्ठभूमि	१
२. मध्यमकालीन खर्च संरचनाको उद्देश्य	२
३. मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा प्रक्रिया	३
परिच्छेद - २	४
मध्यमकालीन खर्च संरचना	४
२.१ पृष्ठभूमि.....	४
२.२ प्रमुख सम्भावना र अवसरहरू	५
२.२.१ प्रमुख अवसरहरू	५
२.२.२ प्रमुख सम्भावनाहरू	५
२.३ प्रमुख समस्या तथा चुनौती	६
२.४ सोच, उद्देश्य र रणनीति	७
२.४.१ सोच	७
२.४.२ समष्टिगत लक्ष्य	७
२.४.३ उद्देश्य	७
२.४.४ रणनीतिक स्तम्भ	७
२.४.४ रणनीति	८
२.५ मध्यमकालीन आर्थिक खाका	८
२.६ मध्यमकालीन नतिजा खाका	९
२.७ मध्यमकालीन बजेट खाका	१०
२.८ बजेट विनियोजन र प्रक्षेपणको बाँडफाँट	१६

२.८.१ प्रशासनिक खर्चको अनुमान तथा प्रक्षेपण	१६
२.८.२ रणनीतिक स्तम्भको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण	१९
२.८.३ प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	२०
२.८.४ दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	२१
२.८.५ लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	२३
२.८.६ जलवायु संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	२३
२.८.७ स्थानीय गौरवका आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण	२४
२.८.८ विषय क्षेत्रगत विनियोजन तथा बजेट स्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण	२५
परिच्छेद - ३	३०
आर्थिक क्षेत्र	३०
३.१ कृषि तथा पशुपन्छी पालन	३०
३.१.१ पृष्ठभूमि	३०
३.१.२ समस्या तथा चुनौती	३०
३.१.३ सोच	३१
३.१.४ उद्देश्य	३१
३.१.५ रणनीति	३१
३.१.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	३२
३.१.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	३३
३.१.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	३३
३.१.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष	३६
३.२ सिँचाई	३६
३.२.१ पृष्ठभूमि	३६
३.२.२ समस्या तथा चुनौती	३७
३.२.३ सोच	३७
३.२.४ उद्देश्य	३७
३.२.५ रणनीति	३७

३.२.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	३८
३.२.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	३८
३.२.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	३९
३.२.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	४०
३.३ खाद्य सुरक्षा तथा पोषण.....	४१
३.३.१ पृष्ठभूमि	४१
३.३.२ समस्या तथा चुनौती	४१
३.३.३ सोच.....	४२
३.३.४ उद्देश्य	४२
३.३.५ रणनीति.....	४२
३.३.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	४२
३.३.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	४३
३.३.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	४३
३.३.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	४४
३.४ सहकारी विकास	४४
३.४.१ पृष्ठभूमि	४४
३.४.२ समस्या तथा चुनौती	४५
३.४.३ सोच.....	४५
३.४.४ उद्देश्य	४५
३.४.५ रणनीति.....	४५
३.४.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	४६
३.४.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	४६
३.४.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	४७
३.४.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	४७
३.५ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति.....	४७
३.५.१ पृष्ठभूमि	४७

३.५.२ समस्या तथा चुनौती	४८
३.५.३ सोच	४८
३.५.४ उद्देश्य	४८
३.५.५ रणनीति	४९
३.५.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	४९
३.५.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	५०
३.५.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	५०
३.५.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष	५२
३.६ पर्यटन विकास	५३
३.६.१ पृष्ठभूमि	५३
३.६.२ समस्या तथा चुनौती	५३
३.६.३ सोच	५३
३.६.४ उद्देश्य	५३
३.६.५ रणनीति	५४
३.६.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	५४
३.६.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	५५
३.६.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	५५
३.६.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष	५७
३.७ श्रम, रोजगारी तथा सामाजिक सुरक्षा	५७
३.७.१ पृष्ठभूमि	५७
३.७.२ समस्या तथा चुनौती	५८
३.७.३ सोच	५८
३.७.४ उद्देश्य	५८
३.७.५ रणनीति	५८
३.७.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	५९
३.७.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	५९

३.७.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	६०
३.७.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	६१
परिच्छेद – ४.....	६२
सामाजिक क्षेत्र.....	६२
४.१ स्वास्थ्य तथा पोषण	६२
४.१.१ पृष्ठभूमि	६२
४.१.२ समस्या तथा चुनौती	६२
४.१.३ सोच.....	६३
४.१.४ उद्देश्य	६३
४.१.५ रणनीति.....	६३
४.१.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	६४
४.१.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	६६
४.१.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	६६
४.१.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	७०
४.२ शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि.....	७०
४.२.१ पृष्ठभूमि	७०
४.२.२ समस्या तथा चुनौती	७१
४.२.३ सोच.....	७१
४.२.४ उद्देश्य	७१
४.२.५ रणनीति.....	७२
४.२.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	७२
४.२.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	७४
४.२.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	७४
४.२.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	७८
४.३ युवा, खेलकुद तथा नवप्रवर्तन	७९
४.३.१ पृष्ठभूमि	७९

४.३.२ समस्या तथा चुनौती	७९
४.३.३ सोच	७९
४.३.४ उद्देश्य	७९
४.३.५ रणनीति	८०
४.३.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	८०
४.३.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	८०
४.३.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	८१
४.३.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष	८२
४.४ महिला, बालबालिका तथा लक्षित वर्ग	८३
४.४.१ पृष्ठभूमि	८३
४.४.२ समस्या तथा चुनौती	८३
४.४.३ सोच	८३
४.४.४ उद्देश्य	८४
४.४.५ रणनीति	८४
४.४.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	८४
४.४.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	८६
४.४.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	८६
४.४.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष	८९
४.५ खानेपानी तथा सरसफाइ	९०
४.५.१ पृष्ठभूमि	९०
४.५.२ समस्या तथा चुनौती	९०
४.५.३ सोच	९०
४.५.४ उद्देश्य	९०
४.५.५ रणनीति	९०
४.५.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	९१
४.५.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	९१

४.५.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	९२
४.५.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	९४
४.५ संस्कृति संरक्षण र विकास	९४
४.५.१ पृष्ठभूमि	९४
४.५.२ समस्या तथा चुनौती	९४
४.५.३ सोच.....	९४
४.५.४ उद्देश्य	९५
४.५.५ रणनीति.....	९५
४.५.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	९५
४.५.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	९५
४.५.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	९६
४.५.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	९६
परिच्छेद – ५.....	९७
पूर्वाधार क्षेत्र	९७
५.१ भवन, आवास, बस्ती तथा सहरी विकास	९७
५.१.१ पृष्ठभूमि	९७
५.१.२ समस्या तथा चुनौती	९७
५.१.३ सोच.....	९७
५.१.४ उद्देश्य	९८
५.१.५ रणनीति.....	९८
५.१.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	९८
५.१.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	९९
५.१.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	९९
५.१.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	१०२
५.२ सडक, पुल तथा यातायात व्यवस्था	१०२
५.२.१ पृष्ठभूमि	१०२

५.२.२ समस्या तथा चुनौती	१०३
५.२.३ सोच	१०३
५.२.४ उद्देश्य	१०३
५.२.५ रणनीति	१०३
५.२.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१०४
५.२.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१०५
५.२.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१०५
५.२.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष	१०८
५.३ जलस्रोत, विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा	१०९
५.३.१ पृष्ठभूमि	१०९
५.३.२ समस्या तथा चुनौती	१०९
५.३.३ सोच	१०९
५.३.४ उद्देश्य	१०९
५.३.५ रणनीति	११०
५.३.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	११०
५.३.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	११०
५.३.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१११
५.३.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष	१११
५.४ सूचना तथा सञ्चार	११२
५.४.१ पृष्ठभूमि	११२
५.४.२ समस्या तथा चुनौती	११२
५.४.३ सोच	११२
५.४.४ उद्देश्य	११२
५.४.५ रणनीति	११२
५.४.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	११३
५.४.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	११३

५.४.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	११४
५.४.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	११५
परिच्छेद – ६.....	११६
वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्र.....	११६
६.१ वन तथा जैविक विविधता.....	११६
६.१.१ पृष्ठभूमि	११६
६.१.२ समस्या तथा चुनौती	११६
६.१.३ सोच.....	११६
६.१.४ उद्देश्य	११७
६.१.५ रणनीति.....	११७
६.१.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	११७
६.१.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	११८
६.१.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	११८
६.१.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	११९
६.२ भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन	१२०
६.२.१ पृष्ठभूमि	१२०
६.२.२ समस्या तथा चुनौती	१२०
६.२.३ सोच.....	१२०
६.२.४ उद्देश्य	१२०
६.२.५ रणनीति.....	१२१
६.२.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	१२१
६.२.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१२१
६.२.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१२२
६.२.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	१२३
६.३ वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन	१२३
६.३.१ पृष्ठभूमि	१२३

६.३.२ समस्या तथा चुनौती	१२३
६.३.३ सोच	१२३
६.३.४ उद्देश्य	१२३
६.३.५ रणनीति	१२४
६.३.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१२४
६.३.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१२५
६.३.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१२५
६.३.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष	१२६
६.४ विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता	१२६
६.४.१ पृष्ठभूमि	१२६
६.४.२ समस्या तथा चुनौती	१२६
६.४.३ सोच	१२७
६.४.४ उद्देश्य	१२८
६.४.५ रणनीति	१२८
६.४.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१२८
६.४.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१२९
६.४.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१२९
६.४.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष	१३१
परिच्छेद – ७	१३२
संस्थागत सुशासन तथा व्यवस्थापन	१३२
७.१ कानून, न्याय तथा सुशासन	१३२
७.१.१ पृष्ठभूमि	१३२
७.१.२ समस्या तथा चुनौती	१३२
७.१.३ सोच	१३२
७.१.४ उद्देश्य	१३३
७.१.५ रणनीति	१३३

७.१.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	१३३
७.१.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१३४
७.१.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१३४
७.१.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	१३६
७.२ संगठनात्मक विकास	१३६
७.२.१ पृष्ठभूमि	१३६
७.२.२ समस्या तथा चुनौती	१३७
७.२.३ सोच.....	१३७
७.२.४ उद्देश्य	१३७
७.२.५ रणनीति.....	१३७
७.२.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	१३८
७.२.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१३९
७.२.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१३९
७.२.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	१४१
७.३ स्रोत परिचालन तथा योजना व्यवस्थापन.....	१४१
७.३.१ पृष्ठभूमि	१४१
७.३.२ समस्या तथा चुनौती	१४१
७.३.३ सोच.....	१४२
७.३.४ उद्देश्य	१४२
७.३.५ रणनीति.....	१४२
७.३.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य.....	१४२
७.३.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१४३
७.३.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१४३
७.३.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष.....	१४५
७.४ मानव संसाधन तथा सेवा प्रवाह.....	१४५
७.४.१ पृष्ठभूमि	१४५

७.४.२ समस्या तथा चुनौती	१४५
७.४.३ सोच	१४६
७.४.४ उद्देश्य	१४६
७.४.५ रणनीति	१४६
७.४.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१४६
७.४.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१४७
७.४.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१४७
७.४.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष	१४९

तालिका सूची

तालिका १: मध्यमकालीन आर्थिक खाका	८
तालिका २: मध्यमकालीन नतिजा खाका	९
तालिका ३: मध्यमकालीन बजेट खाका	११
तालिका ४: तीन आर्थिक वर्षको प्रशासनिक खर्च अनुमान तथा प्रक्षेपण	१६
तालिका ५: रणनीतिक स्तम्भको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण	१९
तालिका ६: प्राथमिकताको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण	२०
तालिका ७: दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण	२१
तालिका ८: लैंगिक संकेतीकरणको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण	२३
तालिका ९: जलवायू संकेतीकरणको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण	२३
तालिका १०: गौरवका आयोजनाहरूको तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण	२४
तालिका ११: विषय क्षेत्रगत विनियोजन तथा बजेट स्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण	२५
तालिका १२: कृषि तथा पशुपन्छी विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा र लक्ष्य	३२
तालिका १३: कृषि तथा पशुपन्छी विकास विषय क्षेत्रमा खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	३३
तालिका १४: कृषि तथा पशुपन्छी विकास विषय क्षेत्रका कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	३३
तालिका १५: सिँचाई विकास विषय क्षेत्रका नतिजा सूचक र लक्ष्य	३८
तालिका १६: सिँचाई विकास विषय क्षेत्रका खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	३८
तालिका १७: सिँचाई विकास विषय क्षेत्रका कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	३९
तालिका १८: खाद्य सुरक्षा तथा पोषण विषय क्षेत्रका नतिजा सूचक र लक्ष्य	४२
तालिका १९: खाद्य सुरक्षा तथा पोषण विषय क्षेत्रगत खर्च र स्रोतको अनुमान	४२
तालिका २०: खाद्य सुरक्षा तथा पोषण विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	४३
तालिका २१: सहकारी विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	४६
तालिका २२: सहकारी विकास विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको अनुमान	४६
तालिका २३: सहकारी विकास विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	४७
तालिका २४: उद्योग, व्यापार र व्यवसाय विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	४९
तालिका २५: उद्योग, व्यापार र व्यवसाय विकास विषय क्षेत्रगत खर्च र स्रोतको अनुमान	५०
तालिका २६: उद्योग, व्यापार र व्यवसाय विकास विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	५०

तालिका २७: पर्यटन विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	५४
तालिका २८: पर्यटन विकास विषय क्षेत्रगत खर्च र स्रोतको अनुमान	५५
तालिका २९: पर्यटन विकास विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	५५
तालिका ३०: श्रम, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	५६
तालिका ३१: श्रम, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा विषय क्षेत्रगत खर्च र स्रोतको अनुमान	५९
तालिका ३२: श्रम, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण	६०
तालिका ३३: स्वास्थ्य तथा पोषण विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	६४
तालिका ३४: स्वास्थ्य तथा पोषण विषय क्षेत्रगत खर्च र स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	६६
तालिका ३५: स्वास्थ्य तथा पोषण विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण	६६
तालिका ३६: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि विकासका विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	७२
तालिका ३७: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि विकासका विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	७४
तालिका ३८: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि विकासका विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण	७४
तालिका ३९: युवा खेलकुद तथा नवप्रवर्दनका विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	८०
तालिका ४०: युवा खेलकुद तथा नवप्रवर्तन विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	८१
तालिका ३९: युवा खेलकुद तथा नवप्रवर्तन विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण	८१
तालिका ४२: महिला बालबालिका तथा लक्षित वर्ग विकासका विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	८४
तालिका ४३: महिला बालबालिका तथा लक्षित वर्ग क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	८६
तालिका ४४: महिला बालबालिका तथा लक्षित वर्ग विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण	८६
तालिका ४५: खानेपानी तथा सरसफाइ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	९१
तालिका ४६: खानेपानी तथा सरसफाइ विषय क्षेत्रगत तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	९१
तालिका ४७: खानेपानी तथा सरसफाइ विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण	९२
तालिका ४८: संस्कृति संरक्षण र विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	९५
तालिका ४९: संस्कृति संरक्षण र विकास विषय क्षेत्रगत तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	९५
तालिका ५०: संस्कृति संरक्षण र विकास विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण	९६
तालिका ५१: भवन आवास बस्ती तथा सहरी विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	९८
तालिका ५२: भवन, आवास, बस्ती तथा सहरी विकास विषय क्षेत्रगत तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	९९
तालिका ५३: भवन आवास बस्ती तथा सहरी विकास विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण	९९
तालिका ५४: सडक तथा यातायात व्यवस्था विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१०४

तालिका ५५: सडक तथा यातायात व्यवस्था विषय क्षेत्रगत तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१०५
तालिका ५६: सडक तथा यातायात व्यवस्था विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण	१०५
तालिका ५७: जलस्रोत विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	११०
तालिका ५८: जलस्रोत विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा क्षेत्रगत तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	११०
तालिका ५९: जलस्रोत विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण	१११
तालिका ६०: सूचना तथा सञ्चार विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	११३
तालिका ६१: सूचना तथा सञ्चार विषय क्षेत्रगत स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	११३
तालिका ६२: सूचना तथा सञ्चार विषय क्षेत्रगत आयोजनाको विवरण	११४
तालिका ६३: वन तथा जैविक विविधता क्षेत्रको सूचक र लक्ष्य	११७
तालिका ६४: वन तथा जैविक विविधता विकासका लागि स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	११८
तालिका ६५: वन तथा जैविक विविधता व्यवस्थापन आयोजनाको विवरण	११८
तालिका ६६: भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रको सूचक र लक्ष्य	१२१
तालिका ६७: भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रको त्रिवर्षीय अनुमान	१२१
तालिका ६८: भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रको आयोजना विवरण	१२२
तालिका ६९: वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१२४
तालिका ७०: वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१२५
तालिका ७१: वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यक्रम आयोजनाको विवरण	१२५
तालिका ७२: विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१२८
तालिका ७३: विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१२९
तालिका ७४: विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता कार्यक्रम आयोजनाको विवरण	१२९
तालिका ७५: संस्थागत सुशासन तथा व्यवस्थापन विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१३३
तालिका ७६: संस्थागत सुशासन तथा व्यवस्थापन स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१३४
तालिका ७७: संस्थागत सुशासन तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम आयोजनाको विवरण	१३५
तालिका ७८: संगठनात्मक विकास तथा मानव संशाधन विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१३८
तालिका ७९: संगठनात्मक विकास तथा मानव संशाधन स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१३९
तालिका ८०: संगठनात्मक विकास तथा मानव संशाधन कार्यक्रम आयोजनाको विवरण	१३९
तालिका ८१: स्रोत परिचालन विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१४२
तालिका ८२: स्रोत परिचालन विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१४३

तालिका ८३: स्रोत परिचालन कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१४३
तालिका ८४: मानव संसाधन र सेवा प्रवाह विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य	१४६
तालिका ८५: मानव संसाधन तथा सेवा प्रवाह विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान	१४७
तालिका ८६: मानव संसाधन तथा सेवा प्रवाह क्षेत्रका कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण	१४८

परिच्छेद – १

परिचय

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले नेपालमा तीन तहको सरकारको व्यवस्था गरेको छ । संविधान अनुसार संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारहरूको व्यवस्थाको साथ साथै यसका एकल र साझा अधिकार तथा जिम्मेवारीहरू तोकिएका छन् । यी तीनै तहका सरकारहरूले आफ्नो क्षेत्रका कार्यहरू कार्यान्वयन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने श्रोत साधनहरूको व्यवस्था समेत गरेको छ । संघीय सरकारले प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूलाई आर्थिक स्रोतहरू संकलन तथा वितरण गर्नका लागि अधिकार प्रदान गरेको छ । साथै संघ तथा प्रदेश सरकारले स्थानीय सरकारहरू (नगरपालिका र गाउँपालिका) लाई वित्तीय समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान, सम्पुरक अनुदान र विशेष अनुदानको रूपमा पनि बजेट उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ । साथै स्थानीय सरकारहरूले स्थानीय आवश्यकताहरूलाई दीर्घकालीन रणनीतिक, आवधिक र वार्षिक योजनाहरू तयार गरी सोही बमोजिम उपलब्ध स्रोत साधनहरूको उपलब्धताको आधारमा खर्च गर्ने गर्दछ । आवधिक विकास योजना सामान्यतः ५ वर्षका लागि तयार गरी कार्यान्वयन गरिन्छ । यस आवधिक विकास योजनाका रणनीति तथा कार्यनीति अन्तरगतका कार्यक्रमहरूलाई वार्षिक रूपमा नीति, योजना तथा कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गरिन्छ । नेपाल सरकारले आवधिक योजना र वार्षिक योजनाका बीचमा तदात्म्यता कायम गरी आवधिक योजनाका लक्ष्यहरू हाँसिल गर्न सहजता तथा प्रभावकारिता कायम गर्नका लागि मध्यमकालीन खर्च संरचना (Medium Term Expenditure Framework - MTEF) तर्जुमा तथा लागू गर्न अनिवार्य गरेको छ ।

नेपालमा मध्यमकालीन खर्च संरचनाको अवधारणा आर्थिक वर्ष २०५९/६० देखि अवलम्बन गरिएको हो । मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारी र कार्यान्वयनबाट सरकारको कोषमा उपलब्ध सीमित आर्थिक स्रोतलाई प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा विनियोजन तथा लगानी गर्न पारदर्शी र मितव्ययी खर्च प्रणाली तथा वित्तीय सुशासन प्रवर्द्धन जस्ता कार्यमा टेवा पुग्दछ । यसकारण अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ ले स्थानीय तहले मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न अनिवार्य

गरेको छ । स्थानीय तहहरूमा आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना र वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्न र सबै गाउँ/नगरपालिकाहरूमा एकरूपता कायम गर्नका लागि राष्ट्रिय योजना आयोगद्वारा “स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८” र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले “स्थानीय तहको मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८” लागू गरेको छ । यिनै दिग्दर्शनहरूमा मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गर्ने विधि उल्लेख भएको छ । यसले स्थानीय तहको वित्तीय स्रोत परिचालनमा बैज्ञानिकता ल्याई आय अनुमान तथा खर्च बजेट तर्जुमा गर्न टेवा पुऱ्याउने अपेक्षा राखेको छ । यस नगरपालिकामा स्थानीय योजना तथा बजेटलाई सुव्यवस्थापन गर्नका लागि मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गरिएको छ ।

२. मध्यमकालीन खर्च संरचनाको उद्देश्य

मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मुख्य उद्देश्य नगरपालिकाको आवश्यकता, नीति, आवधिक विकास योजनाका दिर्घकालीन सोच, लक्ष्य र उद्देश्य तथा रणनीतिक कार्यक्रमहरूलाई उपलब्ध सीमित स्रोत साधनहरूको आधारमा वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट बीचमा तालमेल गराई सार्वजनिक खर्च प्रणालीमा वित्तीय अनुशासन कायम गर्न टेवा पुऱ्याउने हो । यसको विशिष्ट उद्देश्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन् :

- क) नगरपालिकाको आवधिक विकास योजना र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम बीच तादाम्यता कायम गरी सीमित स्रोत साधनहरूको लगानीलाई नतिजामूखी बनाउनु,
- ख) बहुवर्षीय आयोजनाहरूको निरन्तरता र अन्य योजनाहरूलाई रणनीतिक प्राथमिकताको आधारमा छनौट तथा स्रोत सुनिश्चित गर्नु,
- ग) नगरपालिकालाई प्राप्त हुन सक्ने आन्तरिक र बाह्य स्रोतहरूको यथार्थपरक अनुमान गरी बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण गर्नु,
- घ) नगरपालिकामा प्राप्त हुने स्रोतहरूको रणनीतिक क्षेत्रमा निश्चित प्रतिशत विनियोजन तथा खर्च गर्ने वित्तीय अनुशासन स्थापना गर्नु ।

३. मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा प्रक्रिया

यस नगरपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमाको क्रममा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयद्वारा उपलब्ध गराएको “स्थानीय तहको मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८” र राष्ट्रिय योजना आयोगले उपलब्ध गराएको “स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८” अनुसारका विधिहरू अवलम्बन गरिएको छ । यस क्रममा देहायका कार्यहरू गरिएको थियो:

- क) नगरपालिकाको चालु आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रमहरूको समीक्षा गरिएको थियो ।
- ख) स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समितिको नेतृत्वमा आगामी ३ वर्षको आयव्ययको अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिएको छ ।
- ग) स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समितिले तयार गरेको आगामी ३ वर्षको आय तथा व्ययको अनुमान तथा प्रक्षेपण र विषयक्षेत्र तथा उप क्षेत्रगत बजेट सीमा तथा मार्गदर्शनलाई कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई विषयगत शाखा/उपशाखा र वडा कार्यालयहरूमा पठाइएको थियो । यसरी स्वीकृत भएको खर्च अनुमानमा चालु, पुँजीगत र वित्तीय व्यवस्था सम्बन्धी विषय समावेश गरिएको थियो ।
- घ) मध्यमकालीन खर्च संरचनाको प्राप्त भएको बजेट सीमा र मार्गदर्शनभित्र रही हरेक शाखा/उपशाखाले विषयक्षेत्रगत मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मस्यौदा तयार गरेको थियो ।
- ङ) शाखा/उपशाखाहरूले तयार गरेको मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मस्यौदाहरू विषयगत योजना तर्जुमा समितिहरूमा दफाबार छलफल गरी विषय क्षेत्रगत खर्च संरचना तयार गरिएको थियो ।
- च) विषयगत समितिबाट प्रस्ताव भएका विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम र आयोजनाहरूको त्रिवर्षीय खर्च प्रक्षेपण सहितको विषयगत मध्यमकालीन खर्च संरचनाको एकीकृत मस्यौदा नगरपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले तयार गरेको थियो ।
- छ) मध्यमकालीन खर्च संरचनाको एकीकृत मस्यौदा कार्यपालिका सदस्यहरू तथा सबै शाखा उपशाखाहरूमा अध्ययनका लागि उपलब्ध गराई प्राप्त भएको पृष्ठपोषण र सुझावहरूलाई समावेश गरी सोको अन्तिम रूप दिइएको थियो ।

परिच्छेद - २

मध्यमकालीन खर्च संरचना

२.१ पृष्ठभूमि

मध्यमकालीन खर्चसंरचनामा पहिलो आर्थिक वर्षमा बजेटको वास्तविक स्रोत र खर्चको अनुमान हुन्छ भने त्यसपछिका दुई आर्थिक वर्षका लागि स्रोत र खर्चको प्रक्षेपण गरिन्छ । पहिलो वर्षको बजेट कार्यान्वयन भएपछि उपलब्धि समीक्षा गरी बाँकी दुई वर्षको प्रक्षेपित अनुमान परिमार्जन एवम् थप एक वर्षको बजेट प्रक्षेपण गरिन्छ । यसरी मध्यमकालीन खर्च संरचनामा चक्रीय हिसाबले प्रत्येक वर्ष तीन वर्षको बजेटको आंकलन गर्नुपर्ने हुन्छ । यसबाट मध्यमकालीन खर्च संरचनाले बजेट तर्जुमा प्रक्रियालाई बढी यथार्थपरक र व्यावहारिक बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ । तसर्थ सरकारसँग उपलब्ध सीमित स्रोत साधनको प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा समुचित उपयोग गर्नका लागि मध्यमकालीन खर्च संरचनाले सहयोग गर्दछ ।

मध्यमकालीन खर्च संरचनामा चालु आवधिक योजनाको आधारमा उत्पादन, रोजगारी, आय र लगानी लगायतका परिसूचक समावेश गरी मध्यमकालीन आर्थिक खाका (Medium Term Financial Framework - MTFF) तयार गरिन्छ । संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई विभिन्न शिर्षकहरूमा प्राप्त हुने अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँटका रकम, आन्तरिक आय र अन्य स्रोतबाट हुने आयको आंकलन गरी स्थानीय तहको नीति र प्राथमिकताको आधारमा कार्यक्रम तथा आयोजनागत रूपमा खर्चको अनुमान सहितको मध्यमकालीन बजेट खाका (Medium Term Budgetary Framework - MTBF) तयार गरिन्छ । यो खाका तयारीको क्रममा विनियोजन गरिएको बजेट र कार्यक्रमको कार्यान्वयनबाट तीन वर्षमा हुने प्रतिफलको अनुमान गरी मध्यमकालीन नतिजा खाका (Medium Term Result Framework - MTRF) तयार गरिन्छ । यस खाकाको उपयोगबाट नतिजामूखी योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनको अवधारणालाई सफल प्रयोग गर्नका लागि मद्दत पुग्दछ ।

स्थानीय सरकारहरूको वित्तीय आवश्यकताको प्रकृति र आकार फरक फरक रहेको छ । साथै हरेक स्थानीय सरकारको समयसापेक्ष भौतिक, मानवीय क्षमता, सामाजिक सांस्कृतिक र आर्थिक समृद्धिका लागि विकास

कार्यक्रमको मागअनुसार उक्त कार्यहरू कार्यान्वयन गर्नका लागि वित्तीय आवश्यकता दिनानुदिन बढ्दो छ । यही स्थानीय परिवेश अनुसारका वित्तीय आवश्यकतालाई परिपूर्ति गर्नका लागि संविधान र कानूनहरूमा व्यवस्था भएअनुसार स्थानीय राजस्वका स्रोतहरू पहिचान तथा परिचालन गर्नका लागि सोको उपयुक्त योजना तथा प्रभावकारी कार्यान्वयन आजको आवश्यकता रहेको छ । तसर्थ यस नगरपालिकाको मध्यमकालीन खर्च संरचना यहाँको भौगोलिक, आर्थिक तथा सामाजिक पूर्वाधार, वर्तमान विकासको अवस्था र आवधिक नगर विकास योजना (२०८०/८१ – २०८४/८५) को आधारमा तयार गरिएको छ ।

२.२ प्रमुख सम्भावना र अवसरहरू

२.२.१ प्रमुख अवसरहरू

- क) नगरपालिकाका सबै वडाहरूमा यातायात (पक्की तथा कच्ची सडक) को पहुँच हुनु,
- ख) नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति चुरे पहाड र तराईको भावर क्षेत्र मिस्रित रहेको भएता पनि कृषि तथा पशुपालन र मानव वस्तीका लागि उपयोगी क्षेत्र रहेको,
- ग) नगर क्षेत्रमा चिसाड, भुवा, तेली, मोरङ्गे, गडामे आदि खोलाहरूबाट सिँचाइका लागि पानी र नदीजन्य पदार्थ प्राप्त हुनु,
- घ) नगरपालिकाको नजिकै ठुला बजार केन्द्रहरू जस्तै बेलबारी, दमक, इटहरी, धरान, विराटनगर आदि भएकोले नगर क्षेत्रमा उत्पादित वस्तु विक्री तथा निकासी गर्न र आवश्यक सामग्री आयात गर्न सहजता हुनु,
- ङ) नगर क्षेत्रमा विभिन्न पर्यटन सम्भावित स्थलहरू जस्तै राजारानी धिमाल पोखरी, बाराजी मन्दिर, किसे झरना, कोलुङ झरना, समलाडाँडा, जोरकुप, विमिरे कुप, गुवाबारी आदि हुनु ।

२.२.२ प्रमुख सम्भावनाहरू

- क) यस नगरपालिकामा कृषि तथा पशुपालन र व्यापारको प्रचुर सम्भावना रहेको,
- ख) नगर क्षेत्रमा चिसाड, तेली, भुवा, मोरङ्गे, गडामे आदि खोलाहरूबाट सिँचाइ तथा नदीजन्य पदार्थ उत्खनन गर्न सकिने,

- ग) नगरको कुल क्षेत्रफलको ६० प्रतिशत वन क्षेत्र रहेको साथै नगरपालिकाको सीमानामा चारकोसे झाडी क्षेत्र रहेको हुँदा वनजन्य उत्पादन र पशुपन्छी पालनको सम्भावना रहेको,
- घ) लेटाङ र जाँते बजार क्षेत्र व्यापारिक नाकाको रूपमा रहेको हुँदा स्थानीय वस्तुको निकासी र नगर बाहिरका वस्तुहरू पैठारी गर्ने व्यापार तथा व्यवसायको सम्भावना रहेको,
- ङ) राजारानी धिमाल पोखरी, टुक्ले वन क्षेत्र, तीनकुने पार्क, जोरकुप क्षेत्र, बिमिरे कुप, पाथीभरा माता मन्दिर लगायतका पर्यटन सम्भाव्य क्षेत्रहरूलाई पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गर्न सकिने।

२.३ प्रमुख समस्या तथा चुनौती

- क) कृषि तथा पशुपालनमा युवा पुस्ताको आकर्षण नहुनु,
- ख) उद्योग तथा व्यापारिक वस्तुको व्यवसायहरू उत्साहजनक रूपमा सञ्चालन हुन नसक्नु,
- ग) पर्यटन सम्भावित क्षेत्रहरूको पूर्वाधार विकास तथा बजारीकरण कमजोर हुनु,
- घ) स्वास्थ्य संस्थाहरूमा भौतिक पूर्वाधार र दक्ष जनशक्तिको अपर्याप्तता रहेको,
- ङ) सरकारी विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर खस्कुनु र व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता आउन नसक्नु,
- च) लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा अपेक्षाकृत प्रगति हुन नसक्नु,
- छ) बाल अधिकारमा आधारित स्थानीय शासन स्थापना हुन नसक्नु,
- ज) स्थानीय विकास प्रक्रियामा लक्षित वर्गहरूको सहभागिता र समतामूलक समाज स्थापना हुन नसक्नु,
- झ) स्थानीय भाषा तथा संस्कृतिहरू लोप हुँदै जानु,
- ञ) कच्ची सडकको सङ्ख्या अधिक भई सडक कालोपत्रे गर्न आर्थिक स्रोतको सीमितता रहनु,
- ट) वनको व्यवस्थित संरक्षण, उपयोग र विकासको क्षेत्रमा अपेक्षाकृत प्रगति हुन नसक्नु,
- ठ) चुरे क्षेत्रबाट बगेर आउने खोलाहरूको कटान समस्यालाई दीर्घकालीन समाधान गर्न नसक्नु,
- ड) फोहोरको बैज्ञानिक व्यवस्थापन र उपयोग कार्यको व्यवस्थापन हुन नसक्नु,
- ढ) विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यको पूर्वतयारी कार्य योजनाबद्ध रूपमा नहुनु,
- ण) नगरपालिकाको संस्थागत सक्षमता र कार्यसम्पादनमा अपेक्षाकृत प्रगति हुन नसक्नु,

- त) योजना बैंक तयार नभएको हुँदा प्राथमिकता तोक्ने र कार्यान्वयन गर्ने कार्यमा अस्पष्टता रहनु,
- थ) आन्तरिक आय बृद्धि गर्ने उपयुक्त उपायहरूको खोजी तथा प्रभावकारी कार्यान्वयन नहुनु आदि ।

२.४ सोच, उद्देश्य र रणनीति

नगरपालिकाको आवधिक नगर विकास योजना (२०८०/८१ – २०८४/८५) मा राखिएका सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीतिहरू देहाय अनुसार दिइएको छः

२.४.१ सोच

“सुसंस्कृत समृद्ध नगर, लेटाङबासीको रहर”

२.४.२ समष्टिगत लक्ष्य

“कृषि उद्योग र पर्यटनको विकास गर्दै सुसंस्कृत र समतामूलक समाजको स्थापना गर्ने”

२.४.३ उद्देश्य

- क) कृषि, उद्योग र पर्यटनमा लगानी बढाई आय र रोजगारी बृद्धि गर्नु,
- ख) लेटाङबासीलाई शिक्षित, स्वस्थ र सुसंस्कृत तुल्याउनु,
- ग) नगरपालिकालाई सामाजिक तथा आर्थिक पूर्वाधारयुक्त बनाउनु,
- घ) नगरबासीलाई वन तथा वातावरणको संरक्षण तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सक्षम बनाउनु,
- ङ) मानव संसाधन तथा संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्नु ।

२.४.४ रणनीतिक स्तम्भ

हाल कार्यान्वयनमा रहेको आवधिक नगर विकास योजनाको आधारमा यस मध्यमकालीन खर्च संरचनाको अवधिलाई नगरपालिकाको रणनीतिक स्तम्भहरू देहाय अनुसार रहने छन्ः

- क) कृषि, उद्योग र पर्यटन विकास,
- ख) शिक्षा, स्वास्थ्य र संस्कृति विकास,
- ग) सामाजिक तथा आर्थिक पूर्वाधार विकास,
- घ) वन तथा वातावरणको संरक्षण तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सक्षमता विकास,

ड) संस्थागत क्षमता र सुशासन ।

२.४.४ रणनीति

- क) कृषि तथा पशुपालनलाई व्यावसायिक र उपयुक्त प्रविधियुक्त तुल्याई उत्पादन बढाउने,
- ख) लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको संरक्षण तथा विकास गरी रोजगारी तथा आय बृद्धिमा टेवा पुऱ्याउने,
- ग) मझौला तथा ठुला उद्योगहरू स्थापना र सञ्चालनमा सहज वातावरण सिर्जना गर्ने,
- घ) नगरका पर्यटन सम्भाव्य स्थानहरूमा पूर्वाधार विकास तथा प्रवर्द्धन गर्ने,
- ड) नगरबासीलाई आधारभूत शिक्षा र स्वास्थ्यमा पहुँच बढाउने,
- च) रणनीतिक महत्वका सडक पुल भवन तथा अन्य पूर्वाधार विकास गर्ने,
- छ) नगरबासीलाई वन तथा वातावरणको संरक्षण तथा विपद जोखिम न्यूनीकरणमा सचेत र जिम्मेवार बनाउने,
- ज) मानव संसाधन तथा संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,
- झ) नगरपालिकामा सुशासन स्थापनाका लागि विधिको शासन, जवाफदेहिता, पारदर्शिता, समावेशीता, निस्पक्षता आदि प्रवर्द्धन गर्ने ।

२.५ मध्यमकालीन आर्थिक खाका

तालिका १: मध्यमकालीन आर्थिक खाका

क्र.सं.	सूचक/लक्ष्य	एकाई	आधार वर्ष (२०८०/८१)	मध्यमकालीन लक्ष्य		
				२०८१/८२	२०८२/८३	२०८३/८४
१	वार्षिक उत्पादन	रु. लाखमा	३४,४५२	४०,३६७	४७,३९३	५५,७५०
क	कृषि क्षेत्र	रु. लाखमा	११,९९३	१३,१९२	१४,५११	१५,९६२
ख	उद्योग तथा सेवा क्षेत्र	रु. लाखमा	२२,४५९	२७,१७५	३२,८८२	३९,७८७
२	बेरोजगारी दर	प्रतिशत	११.१२	१०.०१	९.०१	८.११
३	उद्योग, व्यापार र व्यवसाय	सङ्ख्या	६२१	६८३	७५१	८२७
४	अनौपचारिक क्षेत्रमा सिर्जित रोजगारी	कार्यदिन	१२०	१३२	१४५	१६०
५	आधारभूत खाद्य सुरक्षाको स्थितिमा रहेका घरपरिवार	प्रतिशत	७०	७७	८५	९३

२.६ मध्यमकालीन नतिजा खाका

तालिका २: मध्यमकालीन नतिजा खाका

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आधार वर्ष (२०८०/८१)	मध्यम कालीन लक्ष्य		
				२०८१/८२	२०८२/८३	२०८३/८४
क	आर्थिक विकास					
१	प्रति व्यक्ति राष्ट्रिय आय	अमेरिकी डलर	१३८१	१४००	१४५०	१५००
२	मानव सम्पत्ति सूचकाङ्क	सूचकाङ्क	७७	७८	८०	८१
३	आर्थिक बृद्धि दर	प्रतिशत	४.१	५.५	७	८
४	गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसङ्ख्या (निरपेक्ष गरिबी)	प्रतिशत	१२.४	१२	११	१०
५	बहुआयमिक गरिबीको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	१९.७	१७.५	१७	१६.५
६	सम्पत्तिमा आधारित आर्थिक असमानता (जिनी गुणक)	गुणक	०.३५	०.३४	०.३३	०.३२
७	आम्दानीको माथिल्लो १० र तल्लो ४० प्रतिशत जनसङ्ख्याको अनुपात	अनुपात	१.०१	१	०.९९	०.९८
ख	सामाजिक विकास					
१	मानव विकास सूचकाङ्क	सूचकाङ्क	०.५०४	०.५३	०.५५	०.५८
२	अपेक्षित आयु (जन्म हुँदाको)	वर्ष	७०.७	७१.	७१.४	७१.८
३	साक्षरता दर (५ वर्ष माथि)	प्रतिशत	९६.८४	९६.९५	९७.५	९८.२
४	साक्षरता दर (१५ वर्ष माथि)	प्रतिशत	९६.२२	९६.५	९७.१	९७.०६
५	लैंगिक विकास सूचकाङ्क	सूचकाङ्क	०.९२५	०.९२९	०.९३१	०.९३५
ग	पूर्वाधार तथा सहरी विकास					
१	३० मिनेटसम्मको दुरीमा यातायात पहुँच गरेको घरधुरी	प्रतिशत	७५	७८	८१	८४
२	सडक घनत्व	कि मि / वर्ग कि मि	२.३	२.५	२.६	२.७
३	इन्टरनेटको पहुँच प्राप्त जनसङ्ख्या	प्रतिशत	४२	४५	४९	५४
घ	वन वातावरण र विपद व्यवस्थापन					
१	सामुदायिक वनवाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	प्रतिशत	७०	७२	७४	७८

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	उर्जा उपभोगमा नविकरणीय उर्जाको अनुपात	प्रतिशत	५	७	९	१२
३	विपद घटनावाट मृत्यु भएको जनसङ्ख्या	सङ्ख्या	०	०	०	०
४	विपद घटनावाट प्रभावित परिवार सङ्ख्या	सङ्ख्या	०	०	०	०
ङ	सुशासन तथा संस्थागत विकास					
१	संस्थागत क्षमता प्राप्ताङ्क (LISA)	प्रतिशत	६१	६८	७३	७८
२	लैससास परीक्षण प्राप्ताङ्क (GESI Audit)	प्रतिशत	०	६०	६५	७०
३	नागरिक सन्तुष्टिको सूचकाङ्क	सूचकाङ्क	०	६०	६५	७०
४	जवाफदेहिता सूचकाङ्क (Accountability Index)	सूचकाङ्क	०	६०	६५	७०
५	वित्तीय जोखिम मूल्यांकन प्राप्ताङ्क	प्रतिशत	०	६०	६५	७०

२.७ मध्यमकालीन बजेट खाका

मध्यमकालीन बजेट खाका देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः

तालिका ३: मध्यमकालीन बजेट खाका

क्र सं	राजस्व संकेत नं	बजेटको स्रोत	गत आ. व. २०७९/८० को यथार्थ	चालु आर्थिक वर्षको अनुमान रु	आगामी ३ वर्षको स्रोत अनुसार प्रक्षेपण रकम रु (हजारमा)			
					प्रथम वर्ष (२०८१/८२)	दोस्रो वर्ष (२०८२/८३)	तेस्रो वर्ष (२०८३/८४)	तीन वर्षको जम्मा
१		खर्च अनुमान						
१.१		चालु खर्च	२५८,९६६,५७९	२८४,०८०,४००	३०६,४७४,७००	३०३,७१०,४३५	३३७,९२१,८६३	९४८,१०६,९९८
१.२		पूँजीगत खर्च	३८८,४४९,८६८	४२६,१२०,६००	४१६,४६३,७५२	४२८,१०५,२५२	४५०,४१६,२२१	१,२९४,९८५,२२५
१.३		वित्तीय व्यवस्था	०	०	०	०	०	०
		जम्मा	६४७,४१६,४४७	७१०,२०१,०००	७२२,९३८,४५२	७३१,८१५,६८७	७८८,३३८,०८४	२,२४३,०९२,२२३
२		आय अनुमान						
२.१		आन्तरिक आय						
२.१.१	१११३१	सम्पत्ति बहाल तथा पट्टा वापतको आयमा लाग्ने कर						०
२.१.२	११३१३	सम्पत्ति कर	१,१५९,३५५	३,५००,०००	४,४८१,२००	४,९२९,३२०	४,९२९,३२०	१४,३३९,८४०
२.१.३	११३१४	भूमिकर	१,४०१,८३१	७,०००,०००	२,५५४,६००	२,८१०,०६०	२,८१०,०६०	८,१७४,७२०
२.१.४	११३२१	घर बहाल कर	१,४८५,५५०	२,०००,०००	१,९८०,०००	२,१७८,०००	२,३९५,८००	६,५५३,८००
२.१.५	११३२२	बहाल विटौरी		२,६००,०००	१,९०१,९००	२,०९२,०९०	२,३०१,२९९	६,२९५,२८९
२.१.६	११६९१	जडिबुटी कवाडी र जिवजन्तु कर			२८,७००	२८,७००	२८,७००	८६,१००
२.१.७	११४५१	सवारी साधनमा लाग्ने कर	०	०	९,०००	१०,८००	१२,९६०	३२,७६०
२.१.८	११४५२	पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	९,२४०,८८९	८,५००,०००	१०,१६४,९७८	११,१८१,४७६	१२,२९९,६२३	३३,६४६,०७७
२.१.९	११४४२	विज्ञापन कर		५०,३७४	३०२,५००	३३२,७५०	३६६,०२५	१,००१,२७५

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२.१.१०	११६११	व्यवसायले भूक्तानी गर्ने	१,७२९,४३०	३,०००,०००	३,७९२,०००	३,७९२,०००	४,१७१,२००	११,७५५,२००
२.१.११	११६३३	कृषि, वन र खनिजजन्य वस्तुको निकासीमा लाग्ने स्थानीय कर	१,०८९,६१२	४,१००,०००	३,८११,५००	४,१९२,६५०	४,६११,९१५	१२,६१६,०६५
२.१.१२	१४१५१	सरकारी सम्पत्तिको बहालबाट प्राप्त आय						०
२.१.१३	१४२१२	सरकारी सम्पत्तिको बिक्रीबाट आय						०
२.१.१४	१४२१३	अन्य बिक्रीबाट प्राप्त	४१,६१८,०४१	११८,०७५,०००	४९,०३५,७०३	५३,९३९,२७३	५९,३३३,२०१	१६२,३०८,१७७
२.१.१५	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	४९,७४०	१,५००,०००	१८५,०००	२७३,०००	३०८,०००	७६६,०००
२.१.१६	१४२२१	न्यायिक दस्तुर	१६,१२४	२०,०००	२०,०००	२०,०००	२०,०००	६०,०००
२.१.१७	१४२२३	शिक्षा क्षेत्र आय						०
२.१.१८	१४२२४	परिक्षा शुल्क						०
२.१.१९		सरसफाई शुल्क			५,२७४,०००	५,४०३,६००	५,४१०,८००	१६,०८८,४००
२.१.२०	१४२२५	यातायात क्षेत्रको आय						०
२.१.२१	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१,८९०,८५२	६,०००,०००	२,०७९,९३७	२,२८७,९३१	२,५१६,७२४	६,८८४,५९२
२.१.२२	१४२४१	सवारी पार्किङ शुल्क			१,२३७,६००	१,३४६,८००	१,३४६,८००	३,९३१,२००
२.१.२३	१४२४२	नक्सा पास दस्तुर	८७५,०५७	५,९००,०००	२,८२९,७५०	३,११२,७२५	३,४२३,९९८	९,३६६,४७३
२.१.२४	१४२४३	सिफारिस दस्तुर	१,३८९,६४४	४,०००,०००	१,६६७,५७३	२,००१,०८८	२,४०१,३०६	६,०६९,९६७
२.१.२५	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	४२०,३६१	१,०५०,०००	६००,८२०	६६०,९०२	५४६,२००	१,८०७,९२२
२.१.२६	१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	२७५,२२१	१,११२,०००	२३१,०००	२५४,१००	२७९,५१०	७६४,६१०
२.१.२७	१४२४९	अन्य दस्तुर	१,२२६,७६८	३,५००,०००	१,०३६,७५०	१,१४०,४२५	१,२५४,४६८	३,४३१,६४३

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२.१.२८	१४२५३	व्यवसाय रजिष्ट्रेसन दस्तुर						०
२.१.२९	१४२५४	एफ एम रेडियो सञ्चालन						०
२.१.३०	१४२६२	विद्युत सम्बन्धी दस्तुर						०
२.१.३१	१४२६५	अन्य क्षेत्र आय	१,८७६,८६८	४,६२५,०००	१,८७६,८६८	१,८७६,८६८	१,८७६,८६८	५,६३०,६०४
२.१.३२	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना, जफत	१५५,११८	६,०००,०००	५७८,०००	६९३,६००	६९३,६००	१,९६५,२००
२.१.३३	१४३१३	धरौटी सदर स्याहा						०
२.१.३४	१४५२९	अन्य राजस्व	१८,८७३,७९५	९,६३६,६२६	२०,७६१,१७४	२२,८३७,२९१	२५,१२१,०२१	६८,७१९,४८६
		जम्मा	८४,७७४,२५६	१९२,१६९,०००	११६,४४०,५५३	१२७,३९५,४४९	१३८,४५९,३९६	३८२,२९५,३९९
२.२		राजस्व बाँडफाँट						
२.२.१	११३१५	घरजग्गा रजिष्ट्रेसन दस्तुर	७,९७०,१७३	१८,०००,०००	८,७६७,१९०	९,६४३,९०९	१०,६०८,३००	२९,०१९,४००
२.२.२	११४११	मूल्य अभिवृद्धि कर	५९,०४६,०२७	१०५,८२१,०००	६४,९५०,६२९	७१,४४५,६९२	७८,५९०,२६१	२१४,९८६,५८३
२.२.३	११४२१	अन्तः शुल्क	०	०	२६,५०५,०७०	२९,१५५,५७७	३२,०७१,१३५	८७,७३१,७८३
२.२.४	११४५६	सवारी साधन कर	६,११२,६२६	६,५५९,०००	६,७२३,८८९	७,३९६,२७७	८,१३५,९०५	२२,२५६,०७१
२.२.५	१४१५७	दहत्तर बहत्तर विक्रीवाट आय						०
		जम्मा	७३,१२८,८२६	१३०,३८०,०००	१०६,९४६,७७८	११७,६४१,४५६	१२९,४०५,६०२	३५३,९९३,८३७
२.३		रोयल्टी बाँडफाँट						
२.३.१	१४१७१	वन रोयल्टी	३,७७९,२२६	३,५००,०००	४,१५७,१४८	४,५७२,८६३	५,०३०,१४९	१३,७६०,१६१
२.३.२	१४१७२	खानी रोयल्टी						०
२.३.३	१४१७३	विद्युत रोयल्टी						०
२.३.४	१४१७४	पर्वतारोहण रोयल्टी						०
२.३.५	१४१७९	पानी तथा अन्य रोयल्टी						०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

		जम्मा	३,७७९,२२६	३,५००,०००	४,१५७,१४८	४,५७२,८६३	५,०३०,१४९	१३,७६०,१६१
२.४		संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान						
२.४.१	१३३११	वित्तीय समानीकरण अनुदान	१२२,३७७,५००	११४,७००,०००	१३४,६१५,२५०	१४८,०७६,७७५	१६२,८८४,४५३	४४५,५७६,४७८
२.४.२	१३३१२	सशर्त अनुदान (चालु)	१९८,२४१,६४३	२०७,९००,०००	६८,०६५,८०८	८७,५००,०००	८७,५००,०००	२४३,०६५,८०८
२.४.३	१३३१३	सशर्त अनुदान (पूँजीगत)	२८,७१६,५५९	११,२००,०००	१२,३२०,०००	१३,५५२,०००	१४,९०७,२००	४०,७७९,२००
२.४.४	१३३१४	विशेष अनुदान (चालु)			५०,०००,०००	५०,०००,०००	५०,०००,०००	१५०,०००,०००
२.४.५	१३३१५	विशेष अनुदान (पूँजीगत)	१०,९५८,०२१	१२,०००,०००	१३,२००,०००	१४,५२०,०००	१५,६००,०००	४३,३२०,०००
२.४.६	१३३१६	समपुरक अनुदान (चालु)			५०,०००,०००	५०,०००,०००	५०,०००,०००	१५०,०००,०००
२.४.७	१३३१७	समपुरक अनुदान (पूँजीगत)	६,०००,०००	५,०००,०००	३०,०००,०००	२२,०००,०००	१२,०००,०००	६४,०००,०००
२.४.८	१३३१८	अन्य अनुदान (चालु)			५०,०००,०००	५०,०००,०००	५०,०००,०००	१५०,०००,०००
		जम्मा	३६६,२९३,७२३	३५०,८००,०००	४०८,२०१,०५८	४३५,६४८,७७५	४४२,८९१,६५३	१,२८६,७४१,४८६
२.५		प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान						
२.५.१	१३३११	वित्तीय समानीकरण अनुदान	६,३०९,६२५	७,२२७,०००	६,९४०,५८८	७,६३४,६४६	८,३९८,१११	२२,९७३,३४५
२.५.२	१३३१२	सशर्त अनुदान (चालु)	८३४,८८७	३,६२५,०००	१,५००,०००	३,५००,०००	३,५००,०००	८,५००,०००
२.५.३	१३३१३	सशर्त अनुदान (पूँजीगत)			१०,०००,०००			१०,०००,०००
२.५.४	१३३१४	विशेष अनुदान (चालु)			१०,०००,०००		१०,०००,०००	२०,०००,०००
२.५.५	१३३१५	विशेष अनुदान (पूँजीगत)						०
२.५.६	१३३१६	समपुरक अनुदान (चालु)			१०,०००,०००			१०,०००,०००
२.५.७	१३३१७	समपुरक अनुदान (पूँजीगत)	१०,०००,०००	१३,०००,०००	११,०००,०००	१०,०००,०००	१३,०००,०००	३४,०००,०००

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२.५.८	१३३१८	अन्य अनुदान (चालु)						०
		जम्मा	१७,१४४,५१२	२३,८५२,०००	४९,४४०,५८८	२१,१३४,६४६	३४,८९८,१११	१०५,४७३,३४५
२.६		विविध आय						
२.६.१		अन्य अनुदान						०
२.६.२		जनसहभागिता	४,२७१,१२१	७,०००,०००	४,६९८,२३३	५,१६८,०५६	५,६८४,८६२	१५,५५१,१५२
२.६.३		निजी लगानी						०
२.६.४		सडक बोर्ड			३०,०००,०००	१८,०००,०००	२५,०००,०००	७३,०००,०००
२.६.५		जिल्ला समन्वय समिति					४,५००,०००	४,५००,०००
२.६.६	१३४११	अन्तर स्थानीय तह साझेदारी रकम						०
२.६.७		गैस र सामुदायिक क्षेत्रको लगानी						०
२.६.८		बेरुजु	१,४०५,५७५	२,५००,०००	२,५००,०००	२,५००,०००	२,५००,०००	७,५००,०००
२.६.९		आन्तरिक ऋण परिचालन						०
		जम्मा	५,६७६,६९६	९,५००,०००	३७,१९८,२३३	२५,६६८,०५६	३७,६८४,८६२	१००,५५१,१५२
		जम्मा आय	५५०,७९७,२३८	७१०,२०१,०००	७२२,३८४,३५९	७३२,०६१,२४६	७८८,३६९,७७३	२,२४२,८१५,३७८
		नगद/बैंक मौज्दात	९६,६१९,२०९	०	०	०	०	०
		कुल जम्मा	६४७,४१६,४४७	७१०,२०१,०००	७२२,३८४,३५९	७३२,०६१,२४६	७८८,३६९,७७३	२,२४२,८१५,३७८
		बजेट बचत (-) न्यून ()	०	०	५५४,०९४	-२४५,५५९	-३१,६८९	२७६,८४५

२.८ बजेट विनियोजन र प्रक्षेपणको बाँडफाँट

२.८.१ प्रशासनिक खर्चको अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका ४: तीन आर्थिक वर्षको प्रशासनिक खर्च अनुमान तथा प्रक्षेपण

शीर्षक नं.	शीर्षकको नाम	आ.व. २०७९/०८० को यथार्थ खर्च	आ.व. २०८०/८१ को अनुमान	२०८१/८२ को अनुमान	२०८२/८३ को प्रक्षेपण	२०८३/८४ को प्रक्षेपण	तीन वर्षको जम्मा
क	चालु खर्च						
२११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	१८,७६३,४८८	२२,५००,०००	३२,५००,०००	३९,०००,०००	४६,८००,०००	११८,३००,०००
२११२१	पोशाक	५७०,०००	१,०५०,०००	९५०,०००	१,१४०,०००	१,३६८,०००	३,४५८,०००
२११२३	औषधी उपचार	१,९७५,०००	०	०	०	०	०
२११३२	महंगी भत्ता	८९९,३२९	१,०००,०००	१,१००,०००	१,२१०,०००	१,३३१,०००	३,६४१,०००
२११३३	फिल्ड भत्ता	४९५,०००	०	०	०	०	०
२११३४	कर्मचारी बैठक भत्ता	०	०	१,१००,०००	१,२१०,०००	१,३३१,०००	३,६४१,०००
२११३५	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	०	३,०००,०००	५५०,०००	६०५,०००	६६५,५००	१,८२०,५००
२११३९	अन्य भत्ता	२६५,०००	१,५४५,०००	७७०,०००	८४७,०००	९३१,७००	२,५४८,७००
२११४१	पदाधिकारी बैठक भत्ता	१,५७३,०००	२,२००,०००	२,४२०,०००	२,६६२,०००	२,९२८,२००	८,०१०,२००
२११४२	पदाधिकारी अन्य सुबिधा	८,३२३,३६५	१०,०००,०००	११,८८०,०००	१३,०६८,०००	१४,३७४,८००	३९,३२२,८००
२१२१४	कर्मचारी कल्याण कोष	२,७७०,५४०	१,०००,०००	१,६५०,०००	१,८१५,०००	१,९९६,५००	५,४६१,५००
२२१११	पानी तथा विजुली	७५५,०२२	१,२२०,०००	१,५४०,०००	१,६९४,०००	१,८६३,४००	५,०९७,४००
२२११२	संचार महसुल	१,५३८,४११	१,७५२,०००	१,९८०,०००	२,१७८,०००	२,३९५,८००	६,५५३,८००
२२२११	इन्धन (पदाधिकारी)	१,५००,०००	२,५००,०००	२,७५०,०००	३,०२५,०००	३,३२७,५००	९,१०२,५००

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२,८७५,८४४	३,४४६,५२४	३,३००,०००	३,६३०,०००	३,९९३,०००	१०,९२३,०००
२२२१३	सवारी साधन मर्मत सम्भार	३,०५४,३५१	३,०००,०००	४,४००,०००	४,८४०,०००	५,३२४,०००	१४,५६४,०००
२२२१४	कर्मचारी विमा तथा नवीकरण	३५०,०००	४५०,०००	५५०,०००	६०५,०००	६६५,५००	१,८२०,५००
२२२२१	मेशिनरी औजार सञ्चालन र मर्मत	७१९,१३१	९००,०००	१,३२०,०००	१,४५२,०००	१,५९७,२००	४,३६९,२००
२२२३१	सार्वजनिक सम्पत्ति सञ्चालन र मर्मत	२९०,०६०	६००,०००	१,१००,०००	१,२१०,०००	१,३३१,०००	३,६४१,०००
२२२९१	अन्य सम्पत्ति सञ्चालन र मर्मत	१,१४२,९६३	१,२३१,४७६	१,१००,०००	१,२१०,०००	१,३३१,०००	३,६४१,०००
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	६,४४४,३४३	६,८८०,०००	६,०५०,०००	६,६५५,०००	७,३२०,५००	२०,०२५,५००
२२३१३	पुस्तक, पत्रपत्रिका	१४२,३१०	३००,०००	५५०,०००	६०५,०००	६६५,५००	१,८२०,५००
२२३१४	सवारी इन्धन खर्च	१९७,३६४	४९५,०००	३३०,०००	३६३,०००	३९९,३००	१,०९२,३००
२२३१५	सूचना प्रकाशन र छपाई	८९६,०७१	३,५३०,०००	२,२००,०००	२,४२०,०००	२,६६२,०००	७,२८२,०००
२२३१९	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	७९९,२६२	९३७,१६८	१,१००,०००	१,२१०,०००	१,३३१,०००	३,६४१,०००
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	२,९३३,६८६	१०,०००,०००	२,२००,०००	२,४२०,०००	२,६६२,०००	७,२८२,०००
२२४१२	अन्य ईन्धन	४३९,८८६	१,०००,०००	१,१००,०००	१,२१०,०००	१,३३१,०००	३,६४१,०००
२२४१३	करार सेवा शुल्क	१४,८०७,६४५	१९,५००,०००	२७,५००,०००	३०,२५०,०००	३३,२७५,०००	९१,०२५,०००
२२४१४	सरसफाई सेवा शुल्क	०	०	५५०,०००	६०५,०००	६६५,५००	१,८२०,५००
२२४१९	अन्य सेवा शुल्क	२००,०००	२००,०००	५५०,०००	६०५,०००	६६५,५००	१,८२०,५००
२२५११	कर्मचारी सीप तालिम	४६९,४१०	५००,०००	७७०,०००	८४७,०००	९३१,७००	२,५४८,७००
२२५२९	दिवस तथा उत्सव	६,०५९,०४०	१०,४८४,२०८	८८०,०००	९६८,०००	१,०६४,८००	२,९१२,८००
२२६११	अनुगमन मुल्यांकन खर्च	१,८०७,७५५	२,७५०,०००	१,१००,०००	१,२१०,०००	१,३३१,०००	३,६४१,०००

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२२६१२	भ्रमण खर्च	७५२,२४५	२,५५०,०००	२,७५०,०००	३,०२५,०००	३,३२७,५००	९,१०२,५००
२२६१९	अन्य भ्रमण खर्च	०	०	११०,०००	१२१,०००	१३३,१००	३६४,१००
२२७११	विविध खर्च	३,८१५,९५६	४,९७५,०००	४,९८०,०००	४,५९८,०००	५,०५७,८००	१३,८३५,८००
२२७२१	सभा सञ्चालन खर्च	५२५,५४०	१,०००,०००	१,४३०,०००	१,५७३,०००	१,७३०,३००	४,७३३,३००
२८१४२	घर भाडा	१,३११,६००	१,६००,०००	१,३२७,७००	१,४६०,४७०	१,६०६,५१७	४,३९४,६८७
२८१४३	सवारी साधन तथा मेशिन औजार भाडा	०	१,०५७,६६४	७७०,०००	८४७,०००	९३१,७००	२,५४८,७००
२८१४९	अन्य भाडा	१,११७,४००	१,३२०,०००	२२०,०००	२४२,०००	२६६,२००	७२८,२००
२८२११	राजस्व फिर्ता	३,५७४,२२६	३,०००,०००	३४,९५०,०००	५,४४५,०००	५,९८९,५००	४६,३८४,५००
	जम्मा	९४,१५४,२४३	१२९,४७४,०४०	१६१,५७७,७००	१४८,०८०,४७०	१६६,९०२,५१७	४७६,५६०,६८७
	नगरपालिका पुँजीगत खर्च						
३१११३	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार	६७९,०००	७,२००,०००	८,४६३,७५२	३,४०५,२५२	२,९६२,७२१	१४,८३१,७२५
३११२२	मेशिनरी तथा औजार	४,१२१,०६१	३,३००,०००	३,३००,०००	३,६३०,०००	३,९९३,०००	१०,९२३,०००
३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	१,४८४,६२४	१,०५०,०००	२,७५०,०००	३,०२५,०००	५००,०००	६,२७५,०००
३११३४	कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरिद खर्च	०	५००,०००	५५०,०००	६०५,०००	६६५,५००	१,८२०,५००
३११७२	पुँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	०	०	४,४००,०००	४,८४०,०००	३,०००,०००	१२,२४०,०००
	जम्मा	६,२८४,६८५	१२,०५०,०००	१९,४६३,७५२	१५,५०५,२५२	११,१२१,२२१	४६,०९०,२२५
	नगरपालिका तर्फ कुल जम्मा	१००,४३८,९२८	१४१,५२४,०४०	१८१,०४१,४५२	१६३,५८५,७२२	१७८,०२३,७३८	५२२,६५०,९१२

२.८.२ रणनीतिक स्तम्भको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका ५: रणनीतिक स्तम्भको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण

संकेत नं	रणनीतिक स्तम्भ	आ. व. २०८१/८२ को अनुमान			आ. व. २०८१/८२ को प्रक्षेपण			आ. व. २०८२/८३ को प्रक्षेपण			जम्मा		
		सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत
१	कृषि, उद्योग र पर्यटन विकास	१३६	१००,६८२	१८	१३७	१०३,७५६	१८	१३७	११०,९९७	१८	४१०	३१५,४३५	१८
२	शिक्षा, स्वास्थ्य र संस्कृति	१७५	११३,६६५	२०	१७७	१२३,२९९	२१	१७२	१३१,२२०	२१	५२४	३६८,१८४	२१
३	सामाजिक तथा आर्थिक पूर्वाधार विकास	७३	२६२,३००	४७	७१	२७५,७००	४७	६४	२९३,८००	४७	२०८	८३१,८००	४७
४	वन तथा वातावरणको संरक्षण तथा विपद जोखिम न्यूनीकरण	४७	५४,४००	१०	४९	५८,५७५	१०	५१	६२,६२७	१०	१४७	१७५,६०२	१०
५	संस्थागत क्षमता र सुशासन	६७	२६,१००	५	६७	२७,३५०	५	६८	२९,१२०	५	२०२	८२,५७०	५
	जम्मा	४९८	५५७,१४७	१००	५०१	५८८,६८०	१००	४९२	६२७,७६४	१००	१,४९१	१,७७३,५९१	१००

२.८.३ प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका ६: प्राथमिकताको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण

क्र सं	विषय क्षेत्र	प्राथमिकता क्रम	आ. व. २०८१/८२ को अनुमान			आ. व. २०८१/८२ को प्रक्षेपण			आ. व. २०८२/८३ को प्रक्षेपण			जम्मा		
			सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत
१	आर्थिक विकास	P1	१३६	१००,६८२	१८	१३६	९८,७५६	१७	१३५	१०४,९९७	१७	४०७	३०४,४३५	१७
		P2	०	०	०	१	५,०००	१	२	६,०००	१	३	११,०००	१
२	सामाजिक विकास	P1	१६५	९३,२६५	१७	१६४	७७,६९९	१३	१६०	६८,४५२	११	४८९	२३९,४१६	१३
		P2	१०	२०,४००	४	१३	४५,६००	८	१२	६२,७६८	१०	३५	१२८,७६८	७
३	पूर्वाधार विकास	P1	६२	१७०,३००	३१	५८	१६३,७००	२८	४६	१०८,८००	१७	१६६	४४२,८००	२५
		P2	११	९२,०००	१७	१३	११२,०००	१९	१८	१८५,०००	२९	४२	३८९,०००	२२
४	वन वातावरण र विपद् व्यवस्थापन	P1	४२	४०,४००	७	४५	४२,०७५	७	४७	४६,१२७	७	१३४	१२८,६०२	७
		P2	५	१४,०००	३	४	१६,५००	३	४	१६,५००	३	१३	४७,०००	३
५	सुशासन तथा संस्थागत व्यवस्था	P1	६७	२६,१००	५	६७	२७,३५०	५	६८	२९,१२०	५	२०२	८२,५७०	५
		P2			०			०			०	०	०	०
	जम्मा	P1	४७२	४३०,७४७	७७	४७०	४०९,५८०	७०	४५६	३५७,४९६	५७	१,३९८	१,१९७,८२३	६८
		P2	२६	१२६,४००	२३	३१	१७९,१००	३०	३६	२७०,२६८	४३	९३	५७५,७६८	३२
	कुल जम्मा		४९८	५५७,१४७	१००	५०१	५८८,६८०	१००	४९२	६२७,७६४	१००	१,४९१	१,७७३,५९१	१००

२.८.४ दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका ७: दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण

संकेत नं	दिगो विकास लक्ष्य	आ. व. २०८१/८२ को अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को प्रक्षेपण			जम्मा		
		सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत
१	गरिबीको अन्त्य	१८	१२,८००	२	१८	१३,६००	२	१९	१४,४००	२	५५	४०,८००	२
२	सुन्य भोकमारी	७२	४७,६३०	९	७२	४७,२००	८	७१	४९,९५०	८	२१५	१४४,७८०	८
३	स्वस्थ जीवन	६२	२१,५२०	४	६६	२३,०२०	४	६८	२५,१८५	४	१९६	६९,७२५	४
४	गुणस्तरीय शिक्षा	७०	४६,३७०	८	७२	४९,३४३	८	६६	५२,७१३	८	२०८	१४८,४२६	८
५	लैंगिक समानता	२७	९,०३६	२	३१	१२,३९९	२	३१	१३,०५४	२	८९	३४,४८९	२
६	दिगो सफा पानी र सरसफाइ	२०	३५,०००	६	९	३७,१५०	६	८	३९,४००	६	३७	१११,५५०	६
७	आधुनिक उर्जामा पहुँच	१०	१२,७००	२	१०	१२,७००	२	१०	१४,२००	२	३०	३९,६००	२
८	समावेशी आर्थिक वृद्धि तथा मर्यादित काम	४६	५२,४९१	९	५०	५५,४४३	९	५०	५९,३१५	९	१४६	१६७,२४९	९

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

९	उद्योग, नविन खोज र पूर्वाधार	२५	१८९,३००	३४	२७	१९९,२००	३४	२८	२११,९००	३४	८०	६००,४००	३४
१०	असमानता न्यूनीकरण			०			०			०	०	०	०
११	दिगो शहर र बस्ती विकास	४३	८१,४००	१५	३९	८७,४७५	१५	३२	९३,०२७	१५	११४	२६१,९०२	१५
१२	दिगो उपभोग तथा उत्पादन	९	७,८००	१	९	८,२००	१	९	८,५००	१	२७	२४,५००	१
१३	जलवायू परिवर्तन अनुकुलन	१६	७,२००	१	१८	७,४००	१	१९	८,३००	१	५३	२२,९००	१
१४	सामुन्द्रिक स्रोतको उपयोग			०			०			०	०	०	०
१५	भू सतह स्रोतको उपयोग			०			०			०	०	०	०
१६	शान्ति न्यायपूर्ण र सशक्त समाज	७३	३२,२००	६	७३	३३,७००	६	७४	३५,८५०	६	२२०	१०१,७५०	६
१७	दिगो विकासका लागि साझेदारी	७	१,७००	०	७	१,८५०	०	७	१,९७०	०	२१	५,५२०	०
	जम्मा	४९८	५५७,१४७	१००	५०१	५८८,६८०	१००	४९२	६२७,७६४	१००	१,४९१	१,७७३,५९१	१००

२.८.५ लैंगिक संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका ८: लैंगिक संकेतीकरणको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण

संकेत नं	लैंगिक संकेत	आ. व. २०८१/८२ को अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को प्रक्षेपण			जम्मा		
		सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत
१	प्रत्यक्ष लाभ	४५	२४,४८६	४	४९	२८,६४९	५	४९	३०,३५४	५	१४३	८३,४८९	५
२	अप्रत्यक्ष लाभ	१०३	४१,८०२	८	१०८	४५,८५६	८	१०१	४९,५५५	८	३१२	१३७,२१३	८
३	तटस्थ	३५०	४९०,८५९	८८	३४४	५१४,१७५	८७	३४२	५४७,८५५	८७	१,०३६	१,५५२,८८९	८८
	जम्मा	४९८	५५७,१४७	१००	५०१	५८८,६८०	१००	४९२	६२७,७६४	१००	१,४९१	१,७७३,५९१	१००

२.८.६ जलवायु संकेतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका ९: जलवायु संकेतीकरणको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण

संकेत नं	जलवायु परिवर्तन संकेत	आ. व. २०८१/८२ को अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को प्रक्षेपण			जम्मा		
		सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत	सङ्ख्या	रकम रु (हजारमा)	प्रतिशत
१	प्रत्यक्ष	४५	५५,४००	१०	४६	५९,५२५	१०	४६	६३,६२७	१०	१३७	१७८,५५२	१०
२	अप्रत्यक्ष	१२	२९,७००	५	१५	३१,०००	५	१८	३९,४९५	६	४५	१००,१९५	६
३	तटस्थ	४४१	४७२,०४७	८५	४४०	४९८,१५५	८५	४२८	५२४,६४२	८४	१,३०९	१,४९४,८४४	८४
	जम्मा	४९८	५५७,१४७	१००	५०१	५८८,६८०	१००	४९२	६२७,७६४	१००	१,४९१	१,७७३,५९१	१००

२.८.७ स्थानीय गौरवका आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका १०: गौरवका आयोजनाहरूको तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण

क्र सं	उपक्षेत्र	आयोजना/कार्यक्रम	गत आ. व. २०७९/८० को यथार्थ	गत आ. व. २०८०/८१ को यथार्थ	आगामी आ. व. २०८१/८२ को विनियोजन	आगामी आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण	आगामी आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
१०							
११							
		जम्मा					

२.८.८ विषय क्षेत्रगत विनियोजन तथा बजेट स्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण

तालिका ११: विषय क्षेत्रगत विनियोजन तथा बजेट स्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण

क्र.सं.	विषय क्षेत्र/ उपक्षेत्र	आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत			
			जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	ऋण तथा अन्य
१	आर्थिक विकास									
१.१	कृषि तथा पशुपन्छी विकास	२०८१/८२	२३,५३०	१५,५३०	८,०००	०	०	२३,५३०	०	०
		२०८२/८३	२१,९००	१७,९००	०	०	०	२१,९००	०	०
		२०८३/८४	२३,५५०	२०,५५०	३,०००	०	०	२३,५५०	०	०
१.२	खाद्य सुरक्षा र पोषण	२०८१/८२	४,३००	४,३००	०	०	०	४,३००	०	०
		२०८२/८३	४,८००	४,८००	०	०	०	४,८००	०	०
		२०८३/८४	६,०००	६,०००	०	०	०	६,०००	०	०
१.३	सहकारी विकास	२०८१/८२	२,३००	२,३००	०	०	०	२,३००	०	०
		२०८२/८३	२,५००	२,५००	०	०	०	२,५००	०	०
		२०८३/८४	२,६००	२,६००	०	०	०	२,६००	०	०
१.४	सिंचाइ विकास	२०८१/८२	२४,१००	०	२४,१००	०	०	२४,१००	०	०
		२०८२/८३	२५,३००	०	२५,३००	०	०	२५,३००	०	०
		२०८३/८४	२६,४००	०	२६,४००	०	०	२६,४००	०	०
१.५	उद्योग, व्यापार र व्यवसाय	२०८१/८२	१७,२५०	१४,२५०	३,०००	०	०	१७,२५०	०	०

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

		२०८२/८३	१८,५५०	१५,५५०	३,०००	०	०	१८,५५०	०	०
		२०८३/८४	१९,४५०	१६,४५०	३,०००	०	०	१९,४५०	०	०
१.६	श्रम रोजगारी तथा सामाजिक सुरक्षा	२०८१/८२	५,८०२	५,८०२	०	०	०	५,८०२	०	०
		२०८२/८३	५,९०६	५,९०६	०	०	०	५,९०६	०	०
		२०८३/८४	६,५७०	६,५७०	०	०	०	६,५७०	०	०
१.७	पर्यटन विकास	२०८१/८२	२३,४००	९००	२२,५००	०	९००	२२,५००	०	०
		२०८२/८३	२४,८००	१,०००	२३,८००	०	१,०००	२३,८००	०	०
		२०८३/८४	२६,४२७	१,०००	२५,४२७	०	१,०००	२५,४२७	०	०
२	सामाजिक विकास									
२.१	स्वास्थ्य तथा पोषण	२०८१/८२	१७,२२०	१६,२२०	१,०००	०	७,७५०	९,४७०	०	०
		२०८२/८३	१८,२२०	१७,१२०	१,१००	०	८,७००	९,५२०	०	०
		२०८३/८४	१९,१८५	१८,१८५	१,०००	०	९,०३५	१०,१५०	०	०
२.२	शिक्षा, विज्ञान र नव प्रवर्तन	२०८१/८२	४०,५५०	३,३००	२२,०००	०	३,३००	३५,२५०	२,०००	०
		२०८२/८३	४३,१५०	३,४००	२३,३००	०	३,४००	३२,१५०	७,६००	०
		२०८३/८४	४६,१२९	३,६७९	२५,०००	०	३,६७९	२६,४५०	१६,०००	०
२.३	खानेपानी तथा सरसफाइ	२०८१/८२	३५,०००	३००	३४,७००	०	३००	२९,७००	५,०००	०
		२०८२/८३	३७,१५०	३५०	३६,८००	०	३५०	१५,०००	२१,८००	०
		२०८३/८४	३९,४००	३००	३९,१००	०	३००	२६,७००	१२,४००	०
२.४		२०८१/८२	९,०३६	८,०३६	१,०००	०	२,३६८	६,६६८	०	०

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

	महिला, बालबालिका तथा लक्षित वर्ग	२०८२/८३	१२,३९९	११,३९९	१,०००	०	४,८१२	७,५८७	०	०
		२०८३/८४	१३,०५४	१२,०५४	१,०००	०	५,२२७	७,८२७	०	०
२.५	यूवा तथा खेलकुद	२०८१/८२	५,८२०	५,८२०	०	०	१,५४४	४,२७६	०	०
		२०८२/८३	६,१९३	६,१९३	०	०	१,६६५	४,५२८	०	०
		२०८३/८४	६,५८४	६,५८४	०	०	१,६९९	४,८८५	०	०
२.६	संस्कृति संरक्षण र विकास	२०८१/८२	६,०३९	१,०३९	५,०००	०	१,०३९	५,०००	०	०
		२०८२/८३	६,१८७	१,१८७	५,०००	०	१,१८७	५,०००	०	०
		२०८३/८४	६,८६८	१,०००	५,८६८	०	१,०००	५,८६८	०	०
३	पूर्वाधार विकास									
३.१	बस्ती आवास भवन तथा सार्वजनिक निर्माण	२०८१/८२	५२,५००	५००	५२,०००	०	५,०००	४७,५००	०	०
		२०८२/८३	५५,६००	१,०००	५४,६००	०	८,१००	४७,५००	०	०
		२०८३/८४	५९,०००	१,०००	५८,०००	०	१,०००	५८,०००	०	०
३.२	सडक, पुल तथा यातायात	२०८१/८२	१८९,३००	५,३००	१८४,०००	०	०	१८९,३००	०	०
		२०८२/८३	१९९,२००	४,७००	१९४,५००	०	२,०००	१९७,२००	०	०
		२०८३/८४	२११,९००	७,४००	२०४,५००	०	२,०००	२०९,९००	०	०
३.३	विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा	२०८१/८२	१२,७००	१२,७००	०	०	२००	१२,५००	०	०
		२०८२/८३	१२,७००	१२,७००	०	०	२००	१२,५००	०	०
		२०८३/८४	१४,२००	१४,२००	०	०	२००	१४,०००	०	०
३.४	सूचना, सञ्चार तथा प्रविधि	२०८१/८२	७,८००	६,३००	१,५००	०	१,६००	६,२००	०	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

		२०८२/८३	८,२००	६,७००	१,५००	०	१,८००	६,४००	०	०
		२०८३/८४	८,७००	७,२००	१,५००	०	१,६००	७,१००	०	०
४	वन तथा वातावरण									
४.१	वन तथा जैविक विविधता	२०८१/८२	१७,४००	५,०००	१२,४००	०	४,९००	१२,५००	०	०
		२०८२/८३	१८,३००	३,३००	१५,०००	०	३,०००	१५,३००	०	०
		२०८३/८४	१९,६००	४,६००	१५,०००	०	४,३००	१५,३००	०	०
४.२	भूसंरक्षण तथा जलधार व्यवस्थापन	२०८१/८२	२२,०००	५,०००	१७,०००	०	३००	२१,७००	०	०
		२०८२/८३	२४,६७५	५,१७५	१९,५००	०	४७५	२४,२००	०	०
		२०८३/८४	२६,२२७	५,३२७	२०,९००	०	४२७	२५,८००	०	०
४.३	वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन	२०८१/८२	७,८००	५००	७,३००	०	५००	७,३००	०	०
		२०८२/८३	८,२००	५००	७,७००	०	५००	७,७००	०	०
		२०८३/८४	८,५००	१,०००	७,५००	०	१,०००	७,५००	०	०
४.४	विपद जोखिम न्यूनीकरण, वातावरण संरक्षण तथा जलवायू उत्थानशिलता	२०८१/८२	७,२००	६,७००	५००	०	७००	६,०००	५००	०
		२०८२/८३	७,४००	७,४००	०	०	१,३००	६,१००	०	०
		२०८३/८४	८,३००	६,७००	१,६००	०	६००	६,७००	१,०००	०
५	संस्थागत विकास तथा सुशासन									
५.१	स्थानीय नीति ऐन तथा सुशासन	२०८१/८२	४,४००	४,४००	०	०	४,४००	०	०	०
		२०८२/८३	४,४००	४,४००	०	०	४,४००	०	०	०
		२०८३/८४	४,७००	४,७००	०	०	४,७००	०	०	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

५.२	संगठनात्मक विकास	२०८१/८२	७,२००	६,२००	१,०००	०	६,२००	१,०००	०	०
		२०८२/८३	७,६००	७,१००	५००	०	७,१००	५००	०	०
		२०८३/८४	८,१००	७,६००	५००	०	७,६००	५००	०	०
५.३	स्रोत परिचालन	२०८१/८२	४,४००	४,४००	०	०	४,४००	०	०	०
		२०८२/८३	४,६५०	४,६५०	०	०	४,६५०	०	०	०
		२०८३/८४	४,९२०	४,९२०	०	०	४,९२०	०	०	०
५.४	मानव संसाधन विकास तथा सेवा प्रवाह	२०८१/८२	१०,१००	१०,१००	०	०	१०,१००	०	०	०
		२०८२/८३	१०,७००	१०,७००	०	०	१०,७००	०	०	०
		२०८३/८४	११,४००	११,४००	०	०	११,४००	०	०	०
१.१	जम्मा	२०८१/८२	५५७,१४७	१४४,८९७	३९७,०००	०	५५,५०१	४९४,१४६	७,५००	०
		२०८२/८३	५८८,६८०	१५५,६३०	४१२,६००	०	६५,३३९	४९३,९४१	२९,४००	०
		२०८३/८४	६२७,७६४	१७१,०१९	४३९,२९५	०	६१,६८७	५३६,६७७	२९,४००	०

परिच्छेद - ३

आर्थिक क्षेत्र

३.१ कृषि तथा पशुपन्छी पालन

३.१.१ पृष्ठभूमि

यस नगरपालिकाको ६७ प्रतिशत घरधुरीको पारिवारिक पेशा कृषि तथा पशुपन्छी पालन हो । यस नगरपालिकामा ३९.१२४ वर्ग कि मि (कुल जमिनको १८ प्रतिशत) कृषि तथा पशुपालन र मानविय वस्तीका लागि उपयुक्त भूमि रहेको छ । साथै वन तथा घाँसे क्षेत्रहरूको पनि उपलब्धता रहेकोले पशुपालनको सम्भावनालाई अझ बढाएको छ । यस नगरपालिकामा धान, मकै, कोदो, आलु, गहुँ, दलहन, तेलहन र केही नगदेबालीहरू उत्पादन हुने गर्दछ । नगरको उत्तरी भेगमा रहेको चुरे पहाडी क्षेत्रमा अग्निसो, सुन्तला, कफि, अदुवा, वेसार, अलैची आदिको उत्पादन हुने गर्दछ भने दक्षिणी तराई भावर क्षेत्रमा तरकारी सुपारी केरा खेती हुने गर्दछ । यस नगरपालिकामा गाई, भैसी, बाख्रा, सुँगुर, कुखुरा, हाँस आदि पशुपन्छी पालन परापूर्वकालदेखि नै पालन गरिँदै आएको छ । यी पशुपन्छीहरूका लागि उपयुक्त हावापानी र आवश्यक घाँस तथा खाद्य वस्तुको उपलब्धता रहेको छ । हाल नगरपालिकामा ६०० को हाराहारीमा कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित व्यावसायिक फार्महरू दर्ता भै सञ्चालनमा रहेका छन् ।

३.१.२ समस्या तथा चुनौती

यस नगरपालिकामा कृषि तथा पशुपन्छी पालन मुख्य व्यवसायमा रुपमा रहेको तर विविध समस्या तथा चुनौतीहरू रहेका छन् । यहाँका कृषकहरूमा प्राविधिक ज्ञानको कमी, कृषक विद्यालय नहुनु, कृषि मलको आपूर्ति सहज नहुनु, मल तथा बीउको सीमित उपलब्ध हुनु, चिस्यान केन्द्रको अभाव हुनु, कृषिमा अनुदान, बीमा र ऋण सहूलियत नहुनु, र कृषि उपज र पशुपन्छीको बजार व्यवस्थित नहुनु आदि समस्याको रुपमा रहेका छन् ।

त्यस्तै पहाडी भूभागहरूमा हिउँदमा सिँचाई सुविधाको उपलब्ध गराउनु, कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसायमा नयाँ पुस्ताको अभिरुची जगाउनु, परम्परागत बीउमा उत्पादकत्व बृद्धि गर्नु, खेती बाली र पशुपन्छीमा लाग्ने रोग

तथा किराको नियन्त्रण गर्नु, कृषि भूमि खण्डीकरण तिब्ररूपमा हुनु, कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसायलाई सम्मानित बनाउनु चुनौतीको रूपमा रहेका छन्।

३.१.३ सोच

लेटाङ विकासको आधार: कृषि र पशुपन्छीजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर।

३.१.४ उद्देश्य

- क) कृषि पेशालाई व्यावसायिकरण तर्फ विकास गरी कृषकहरूको आय बृद्धि गर्नु,
- ख) पशुपन्छी पालन व्यवसायलाई दिगो रूपमा स्थापित गरी आय र रोजगारी सिर्जना गर्नु,
- ग) नगरपालिकाका सबै सहकारीहरूलाई सक्षम तुल्याई सहकारीमा नागरिकहरूको पहुँच बृद्धि गर्नु।

३.१.५ रणनीति

- क) कृषि तथा पशुपन्छी विकासका लागि उन्नत जातको बीउ र मलको उपलब्धता बढाउने,
- ख) कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसायका लागि कृषि तथा पशुपन्छी फार्मको स्थापना र सञ्चालनमा सहयोग गर्ने,
- ग) व्यावसायिक तरकारी तथा फलफुल खेती र पशुपन्छी पालनका लागि कृषकहरूलाई प्राविधिक तालिमहरू उपलब्ध गराउने,
- घ) साना कृषकहरूलाई आधुनिक कृषि औजारहरू अनुदानमा उपलब्ध गराउने,
- ङ) माहुरी, माछा, ड्राईगन फ्रुट र कुरिलो खेती जस्ता उच्च मूल्यका कृषिजन्य व्यवसायहरूको सम्भावना परीक्षण गरी प्रवर्द्धन गर्ने,
- च) पशु नश्ल सुधार तथा पशु आहार सचेतना अभिवृद्धि र प्रोत्साहन गर्ने,
- छ) पशुपन्छी बजारीकरण प्रवर्द्धनका लागि पशुपन्छी हाट बजार र पशु बधशाला आदिको व्यवस्था गर्ने,
- ज) पशुपन्छी स्वास्थ्यका लागि नगर पशु अस्पतालको सुदृढीकरण, पशु औषधी अनुदान, घुम्ती पशुस्वास्थ्य शिविर र महामारी रोग नियन्त्रण आदि कार्यहरू गर्ने,
- झ) कृषि तथा पशुपन्छी उपजहरूको बजारीकरणमा सहजीकरण र क्षमता विकासका कार्यहरू गर्ने।

३.१.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

कृषि तथा पशुपन्छी विकासको विषय क्षेत्रमा सूचकहरू र मध्यमकालीन लक्ष्यहरू देहाय अनुसार अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिएको छः

तालिका १२: कृषि तथा पशुपन्छी विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	कृषिको वार्षिक उत्पादकत्व (प्रमुख बाली)	मे. ट./हेक्टर	३.४	३.७	३.८	४.१	४.१
१.१	धान	मे. ट./हेक्टर	३.१	३.५	३.६	३.८	३.८
१.२	मकै	मे. ट./हेक्टर	५.२	५.५	५.६	५.८	५.८
१.३	गहुँ	मे. ट./हेक्टर	१.९	२.१	२.३	२.६	२.६
१.४	कोदो	मे. ट./हेक्टर	१	१.१	१.१	१.१	१.१
१.५	फापर	मे. ट./हेक्टर	०.७	०.७५	०.७५	०.७५	०.७५
१.६	तरकारी	मे. ट./हेक्टर	१६.५	१७.५	१८.५	१८.७	१९
१.७	आलु	मे. ट./हेक्टर	१९.५	२०	२०	२०	२०
१.८	लदहन	मे. ट./हेक्टर	१.२	१.५	१.५	१.५	१.५
१.९	तेलहन	मे. ट./हेक्टर	१.१	१.३	१.३	१.३	१.३
१.१	फलफुल	मे. ट./हेक्टर	१४.२	१५	१५	१५	१५
१.११	माछा	क्विन्टल	२४.३	२५	२६	२७	२८
१.१२	दुध	लिट्र (लाख)	१४९	१५६	१६५	१७६	१८५
१.१३	मासु	क्विन्टल	६६५	६७२	६८५	६९०	७१०
१.१४	अण्डा	गोटा (लाखमा)	९.५	१०	११	११.२	११.५
२	कृषि श्रमिकको उत्पादकत्व	अमेरिकी डलर/ श्रमिक	२	२	२.२	२.३	२.३
३	कृषियोग्य जमिनको उत्पादकत्व	अमेरिकी डलर/ हेक्टर	२	२	२.२	२.३	२.३
४	प्रमुख बालीहरूको बीउ प्रतिस्थापन दर	प्रतिशत	१५	१५	१५	१५	१५

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

५	आफ्नो उत्पादनबाट १२ महिनासम्म खान पुग्ने परिवार	प्रतिशत	१७	१७	१९	२१	२२
	प्रतिफल						
१	व्यावसायिक कृषि फर्म	सङ्ख्या	७७	८०	९०	९५	१००
२	मल खाद आपूर्ति (रासायनिक/जैविक)	मे. टन	१२	१५	२०	२१	२२
३	उन्नत जातका बीउ उत्पादन	मे. टन	२.१	२.५	३.१	३.५	४.१
४	पशु चौपायामा खोप सेवा	सङ्ख्या (हजारमा)	२००	२००	३००	३५०	४००
६	कृत्रिम गर्भाधान (नश्रु सुधारका लागि)	सङ्ख्या	१६००	२४००	२४००	२४००	२४००
७	घाँसको बीउ उत्पादन	मे. टन	१.७	२	३	३	४

३.१.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका १३: कृषि तथा पशुपन्छी विकास विषय क्षेत्रमा खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	२३,५३०	१५,५३०	८,०००	०	०	२३,५३०	०
२०८२/८३	२१,९००	१७,९००	०	०	०	२१,९००	०
२०८३/८४	२३,५५०	२०,५५०	३,०००	०	०	२३,५५०	०
जम्मा	६८,९८०	५३,९८०	११,०००	०	०	६८,९८०	०

३.१.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका १४: कृषि तथा पशुपन्छी विकास विषय क्षेत्रका कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

क्र सं	कार्यक्रम/आयोजना	अवधि शुरु र समाप्ति	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	व्यावसायिक कृषि प्रवर्द्धन				
१	कृषि प्राविधिक सीप तालिम	सालबसाली	९	१,८००	कम्तीमा १०० जना कृषकहरूले तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
२	कृषि प्राविधिक सीप तालिम (वडा)	सालबसाली	२७	२,२५०	कम्तीमा ३०० जना कृषकहरूले तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
३	कृषि समूह गठन र मिनिकिट वितरण	सालबसाली	३	६००	कम्तीमा ३०० जना कृषकहरू समुहमा आवद्ध भई मिनिकिट प्राप्त गरेको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

४	धान दिवस कार्यक्रम	सालबसाली	३	१३०	कम्तीमा ३०० जना कृषकहरूले धान खेती बारेमा सचेत भएको हुनेछ ।
५	उत्कृष्ट कृषक र कृषक समूह पुरस्कार	सालबसाली	३	१,०५०	कम्तीमा ३०० जना कृषकहरूले कृषि व्यवसाय बारेमा प्रेरित भएको हुनेछ ।
६	हाइब्रिड तरकारीको बीउ वितरण	सालबसाली	३	१,८००	कम्तीमा २०० जना कृषकहरूले उन्नत तरकारी बीउ प्राप्त गरेको हुनेछ ।
७	पढ्दै र कमाउँदै कृषि शिक्षा कार्यक्रम	सालबसाली	३	६००	कम्तीमा ३०० जना कृषकहरूले IPM शिक्षा प्राप्त गरेको हुनेछ ।
८	प्राङ्गारिक मल तयारी तालिम	सालबसाली	३	९००	कम्तीमा ३०० जना कृषकहरूले मल तयारी तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
९	अलैची खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सालबसाली	३	७००	कम्तीमा ५० जना कृषकहरूले अलैची खेती तालिम र प्रविधि सहयोग प्राप्त गर्ने छन् ।
१०	सुपारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सालबसाली	३	१,०५०	कम्तीमा १०० जना कृषकहरूले सुपारी खेती तालिम र प्रविधि सहयोग प्राप्त गर्ने छन् ।
११	कफी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सालबसाली	३	१,१००	कम्तीमा ३० जना कृषकहरूले कफी खेती तालिम र प्रविधि सहयोग प्राप्त गर्ने छन् ।
१२	केरा खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सालबसाली	३	१,१००	कम्तीमा ५० जना कृषकहरूले केरा खेती तालिम र प्रविधि सहयोग प्राप्त गर्ने छन् ।
१३	कृषि उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सालबसाली	३	१,५००	कम्तीमा ५० जना कृषकहरूले कृषि उद्योग सम्बन्धी तालिम प्राप्त गर्ने छन् ।
१४	धानको बीउ वितरण कार्यक्रम	सालबसाली	३	६००	कम्तीमा २०० जना कृषकहरूले धानको बीउ प्राप्त गर्ने छन् ।
१५	मकैको बीउ वितरण कार्यक्रम	सालबसाली	३	७५०	कम्तीमा २०० जना कृषकहरूले मकैको बीउ प्राप्त गर्ने छन् ।
१६	कृषियन्त्र, उपकरण, औजार वितरण	सालबसाली	३	२,५००	कम्तीमा २०० जना कृषकहरूले कृषि उपकरणहरू प्राप्त गर्ने छन् ।
१७	बाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम	सालबसाली	३	१,५००	नौ वटै वडाका कृषकहरूको बाली संरक्षण भएको हुनेछ ।
१८	कन्या च्याउको बीउ मिनिकिट वितरण	सालबसाली	३	५००	कम्तीमा ५० जना कृषकहरूले कन्या च्याउको बीउ र मिनिकिट प्राप्त गर्ने छन् ।
१९	मौरीपालन विस्तार कार्यक्रम	सालबसाली	३	७५०	कम्तीमा १५ जना कृषकहरूले माहुरी पालन तालिम र प्रविधि सहयोग प्राप्त गर्ने छन् ।
२०	माटो परीक्षण	सालबसाली	३	९००	कृषि सम्भावित १५ स्थानको माटो परीक्षण भएको हुनेछ ।
२१	कृषि सामाग्री ढुवानी	सालबसाली	३	९००	कृषकहरूलाई उपलब्ध गराउने कृषि सामाग्रीहरूको ढुवानी भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२२	अदुवा, बेसार तथा पुष्प खेती विस्तार	सालबसाली	३	७००	कम्तीमा २० जना कृषकहरूले अदुवा बेसार र पुष्प खेती तालिम र प्रविधि सहयोग प्राप्त गर्ने छन् ।
२३	सुन्तला खेती कार्यक्रम	सालबसाली	३	७००	कम्तीमा २० जना कृषकहरूले सुन्तला खेती तालिम र प्रविधि सहयोग प्राप्त गर्ने छन् ।
२४	कोल्ड स्टोर भवन निर्माण	२०८०/८१ २०८१/८२	१	८,०००	नगरपालिकामा कोल्ड स्टोर भवन १ वटा निर्माण भई सञ्चालन भएको हुनेछ ।
२५	कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण	२०८२/८३ २०८३/८४	२	७,०००	नगरपालिकामा कृषि उपज संकलन केन्द्र १ वटा निर्माण भई सञ्चालन भएको हुनेछ ।
	जम्मा		१०२	३९,३८०	
ख	व्यावसायिक पशुपालन प्रवर्द्धन				
१	पशुपंक्षीको खोप खरिद	सालबसाली	३	६००	पशुपंक्षीको खोप कम्तीमा १ लाख थान खरिद गरी उपयोग गरिनेछ ।
२	गाईमा बाँझोपना र थुनेलो अनुसन्धान	सालबसाली	३	६००	गाईको बाँझोपना र थुनेलो अनुसन्धान भएको हुनेछ ।
३	पशु रोग महामारी नियन्त्रण कार्यक्रम	सालबसाली	३	१,५००	कृषकहरूलाई पशुरोग महामारी नियन्त्रणमा सहयोग पुगेको हुनेछ ।
४	आन्तरिक तथा बाह्य परजिबी नियन्त्रण	सालबसाली	३	६००	कृषकहरूलाई आन्तरिक र बाह्य पराजिबी नियन्त्रणमा सहयोग पुगेको हुनेछ ।
५	नश्ल सुधार कार्यक्रम	सालबसाली	३	६००	नश्ल सुधार कार्यक्रमबाट कम्तीमा १०० जना कृषक लाभान्वित भएको हुनेछ ।
६	च्यापकटर मोटर सहित वितरण	सालबसाली	३	१,०८०	कृषकहरूलाई कम्तीमा २०० वटा च्यापकटर वितरण भएको हुनेछ ।
७	सामुदायिक कुकुर नियन्त्रण	सालबसाली	३	६००	नौ वटै वडामा सामुदायिक कुकुरहरू व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।
८	कृषि समूह गठन र अभिमुखिकरण	सालबसाली	३	१५०	कम्तीमा ५० वटा कृषक समूह गठन भई सचेतनामूलक कार्यक्रममा सहभागी भएको हुनेछ ।
९	बडिजो क्यास्टेटर खरिद सानो	सालबसाली	३	४५	३ वटा बडिजो क्यास्टेटर खरिद भएको हुनेछ ।
१०	ट्रेबिज (खोर)	सालबसाली	३	१५०	कम्तीमा १५ जना कृषकहरूले पशु पालन खोर सहयोग प्राप्त गर्ने छन् ।
११	भ्याक्सिनेटर प्राविधिक पारिश्रमिक	सालबसाली	३	३००	एक जना म्याक्सिनेटर नियुक्ति भई परिचालन भएको हुनेछ ।
१२	पशु औषधी खरिद	सालबसाली	३	४,५००	पशुपंक्षीका लागि औषधी खरिद भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१३	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	सालबसाली	३	६००	पशु विकास शाखाबाट कम्तीमा चौमासिक रुपमा सबै वडाहरूमा अनुगमन भएको हुनेछ ।
१४	पशु स्वास्थ्य घुम्ती शिविर	सालबसाली	३	९००	अर्धवार्षिक पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन भएको हुनेछ ।
१५	पशु ल्यावमा सामग्री खरिद	सालबसाली	३	७५०	पशु ल्याव सञ्चालन भएको हुनेछ ।
१६	उत्कृष्ट पशुपालक कृषक पुरस्कृत	सालबसाली	३	७५	उत्कृष्ट २० जना कृषकहरू पुरस्कृत भएको हुनेछ ।
१७	च्यापिड टेष्ट किट खरिद	सालबसाली	३	३००	च्यापिड टेष्ट किट खरिद गरी उपयोग गरेको हुनेछ ।
१८	पशु पंक्षी पालन तालिम	सालबसाली	१२	३,२००	नौवटै वडाका कम्तीमा ३०० कृषकहरूले पशुपालन तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
१९	पशु पन्छी हाट बजार व्यवस्थापन	सालबसाली	३	१,५००	कम्तीमा १ वटा पशुपन्छी हाट व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।
२०	बधशाला व्यवस्थापन	सालबसाली	३	५,०००	नगरपालिकामा २ वटा बधशाला निर्माण भै सञ्चालनमा आएको हुनेछ ।
२१	नगर पशु अस्पताल सुदृढीकरण	सालबसाली	३	४,५००	नगर पशु अस्पतालमा पशु स्वास्थ्य उपकरण स्थापना भएको हुनेछ ।
२२	साना कृषक सहयोग कार्यक्रम	सालबसाली	३	२,०५०	३०० साना कृषकहरूले पशु पन्छी बीउ तथा प्रविधि सहयोग पाएको हुनेछ ।
	जम्मा		७५	२९,६००	
	कुल जम्मा		१७७	६८,९८०	

३.१.१ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

कृषि तथा पशुपन्छी विकासका उप विषय क्षेत्रमा विनियोजन गरेको बजेट नियमित रुपमा व्यवस्था भै समयमै कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन भएको हुनेछ । संघ तथा प्रदेश सरकारबाट निकासामा कटौति र आन्तरिक आयमा अपेक्षा गरिएको रकम प्राप्त हुन नसके विनियोजन भएको रकम नपुग भई आंशिक मात्र कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन हुन सक्दछ ।

३.२ सिँचाइ

३.२.१ पृष्ठभूमि

यस नगरपालिकामा खेतीयोग्य जग्गा ३,९५३ हेक्टर रहेको र जस मध्ये ३४ प्रतिशत जग्गामा सिँचाइ सुविधा रहेको छ । हाल यस नगरपालिकामा ३ दर्जनको हाराहारीमा सिँचाइ नहर, पैनी तथा कुलोहरू सञ्चालित छन् ।

नगरपालिका क्षेत्रमा सिँचाइको स्रोतहरू चिसाङ, तेली, गडामे, मोरङ्गी, ताक्चुवा, झाक्री, खेरुवा, भलुवा, मुर्चुङ्गी आदि खोलाहरू, राजारानी धिमाल पोखरी र सा-साना पानीका मुलहरू रहेका छन्। यस नगरपालिकामा रहेका यी खोला तथा पानीका मुलहरूबाट खानेपानी र सिँचाइका लागि पानीको आपूर्ति हुने गर्दछ। यी नदीनालाहरू तथा अन्य स्रोतहरूले नगरबासीको कृषिको सम्भावनालाई बढाएका छन्। नगरपालिकाको उत्तरी भेगमा रहेका खेतीयोग्य भूभागहरूमा वर्षातको समयमा मात्र सिँचाइ सुविधा प्राप्त गर्दछन्।

३.२.२ समस्या तथा चुनौती

यस नगरपालिकामा सिँचाइको क्षेत्रमा केही समस्या तथा चुनौतीहरू रहेका छन्। नगरको उत्तरी भेगका चुरे तथा मध्य पहाडी भूभागमा रहेका खेतीयोग्य जग्गाहरूमा सिँचाइ सुविधा विस्तार गर्न नसक्नु, सञ्चालित सिँचाइ योजनाहरू वर्षेनी भत्कनु र बाढीले बगाउनु, सञ्चालित कुलो पैनीहरूको नियमित मर्मत सम्भार हुन नसक्नु, सिँचाइको नयाँ स्रोतहरूको पहिचान र विकासका पहलहरू न्यून हुनु, वैकल्पिक सिँचाइ सम्भावनाको खोजी र उपयोग कार्यमा कमी हुनु आदि समस्याको रुपमा रहेका छन्। नगरका खेतीयोग्य भूमिहरूमा बाह्र महिना सिँचाइ सुविधा उपलब्ध गराउन चुनौतीको रुपमा रहेको, भूक्षय तथा अव्यवस्थित नदीजन्य पदार्थ उत्खननको कारण पानीको स्रोत घट्नु र पानी जमिनमा भासिनु, र सञ्चालित सिँचाइ योजनाहरूलाई मर्मत सम्भार गरी दिगो बनाउनु मुख्य चुनौतीको रुपमा रहेका छन्।

३.२.३ सोच

दिगो सिँचाइको विस्तार, कृषि उत्पादनमा आत्मनिर्भर।

३.२.४ उद्देश्य

- क) हाल सञ्चालित सिँचाइ स्रोतहरूको संरक्षण र दिगो विस्तार गर्नु,
- ख) सिँचाइका नयाँ सम्भावनाहरूको पहिचान तथा उपयोग गर्नु।

३.२.५ रणनीति

- क) हाल सञ्चालित कुलो पैनीहरूको दिगो मर्मत सम्भार गर्ने,
- ख) सिँचाइका नयाँ सम्भावनाहरूको पहिचान तथा उपयोग गर्ने,

- ग) चिसाङ, तेली, मोरङ्गे आदि खोलाहरूमा दबेको पानी उकासी नयाँ सिँचाइ कुलोहरूको विस्तार गर्ने,
- घ) नगरको दक्षिणी भागका खेतीयोग्य जमिनहरूमा डिप बोरिङ गरी सिँचाइ सुविधा विस्तार गर्ने,
- ङ) नगरको उत्तरी क्षेत्रमा रहेका कृषि क्षेत्रहरूमा थोपा सिँचाइ तथा अन्य किसिमका सिँचाइको विस्तार गर्ने ।

३.२.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका १५: सिँचाइ विकास विषय क्षेत्रका नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/ लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	बाह्रै महिना सिँचाइ सुविधा पुगेको भूमि	प्रतिशत	१०	१०	११	१२	१३
२	कुल सिंचित भूमिको क्षेत्रफल	हेक्टर (हजारमा)	१.७५	१.८५	१.९५	२.०५	२.१
३	नयाँ प्रविधिको सिँचाइ सुविधा पुगेको भूमि	हेक्टर (हजारमा)	०	०	०.१	०.२	०.३
४	साना सिँचाइ सुविधा पुगेको क्षेत्रफल	हेक्टर (हजारमा)	१.२	१.५	१.७	२.१	२.४
	प्रतिफल						
१	सिंचित क्षेत्रफलको विस्तार	हेक्टर (हजारमा)	१.७५	१.८५	१.९५	२.०५	२.१५
२	सतह सिँचाइ	हेक्टर (हजारमा)	१	१	१.१	१.१	१.१
३	भूमिगत सिँचाइ	हेक्टर (हजारमा)	०.७५	०.७५	०.७५	०.७५	०.७५
४	नयाँ प्रविधिमा आधारित सिँचाइ	हेक्टर (हजारमा)	०	०	०.१	०.२	०.३

३.२.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका १६: सिँचाइ विकास विषय क्षेत्रका खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८०/८१	२४,१००	०	२४,१००	०	०	२४,१००	०

२०८१/८२	२५,३००	०	२५,३००	०	०	२५,३००	०
२०८२/८३	२६,४००	०	२६,४००	०	०	२६,४००	०
जम्मा	७५,८००	०	७५,८००	०	०	७५,८००	०

३.२.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका १७: सिँचाई विकास विषय क्षेत्रका कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	वडा नं	अवधि शुरु र समाप्ति	जम्मा लक्ष्य	लागत रु (हजारमा)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	सिँचाई कुलो पैनी मर्मत सम्भार					
१	केभोलिन पैनी मुहान तथा शाखा पैनीहरूको स्तरोन्नति (बेलबारी र केराबारीसँग साझेदारी)	२	२०८०/८१ २०८२/८३	१	२,०००	केभोलिन पैनी मुहान तथा शाखा पैनीहरूको स्तरोन्नति ५ कि मि भएको हुनेछ ।
२	खैरेनी भित्तेकुलो स्तरोन्नति	२	२०८२/८३	१	१,०००	खैरेनी भित्तेकुलो स्तरोन्नति ३ कि मि भएको हुनेछ ।
३	देवीथान किर्तिमान सिँचाई नहर मर्मत	३	२०८१/८२ २०८२/८३	१	१,९००	देवीथान किर्तिमान सिँचाई नहर मर्मत ३ कि मि भएको हुनेछ ।
४	बेलडाँगी कमलपुर सिँचाई नहर मर्मत	३	२०८१/८२ २०८२/८३	१	२,०००	बेलडाँगी कमलपुर सिँचाई नहर मर्मत ३ कि मि भएको हुनेछ ।
५	सिँचाई कुलो मर्मत	५	२०८१/८२ २०८२/८३	१	१,०००	वडा नं ५ को सिँचाई कुलो मर्मत ५ कि मि भएको हुनेछ ।
६	सिँचाई कुलो मर्मत	७	२०८१/८२	१	५००	वडा नं ७ को सिँचाई कुलो मर्मत ३ कि मि भएको हुनेछ ।
७	सिँचाई पोखरी निर्माण	७	२०८१/८२ २०८२/८३	१	१,०००	वडा नं ७ को सिँचाई पोखरी १ वटा निर्माण भएको हुनेछ ।
८	देवीथान मोरङ्गी पैनी (मुहान र अन्य ठाउँ आर सि सि)	९	२०८३/८४	१	१,०००	देवीथान मोरङ्गी पैनीको मुहान १०० मिटर आर सि सि भएको हुनेछ ।
९	जनता पैनी (पापु गौडा) स्तरोन्नति	९	२०८२/८३	१	१,०००	जनता पैनी स्तरोन्नति २ कि मि भएको हुनेछ ।
१०	जनसहयोग स्माली पैनी स्तरोन्नति	९	२०८१/८२ २०८२/८३	१	१,०००	जनसहयोग स्माली पैनी ५ कि मि स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
११	बाह्रकोठे सिँचाई पैनी स्तरोन्नति	९	२०८१/८२ २०८२/८३	१	१,५००	बाह्रकोठे पैनी ५ कि मि स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१२	तेली खेत सिँचाइ पैनी स्तरोन्नति	९	२०८१/८२ २०८२/८३	१	५००	तेली खेत पैनी २ कि मि स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
१३	जनता मोरङ्गी पैनी स्तरोन्नति	९	२०८१/८२ २०८२/८३	१	५००	जनता मोरङ्गी पैनी २ कि मि स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
१४	सिंह देवी पैनी मर्मत (भरखण्ड आर सि सि)	९	२०८१/८२ २०८२/८३	१	१,०००	सिंह देवी पैनी १०० मिटर आर सि सि भएको हुनेछ ।
	जम्मा			१४	१५,९००	
ख	सिँचाई स्रोत पहिचान र विकास					
१	चिसाङ खोलामा सिपेज पानी उकास आयोजना	नगर	२०८१/८२ २०८३/८४	१	१०,०००	चिसाङ खोलाको सिपेज पानी उकास गरी सिँचाइमा उपयोग भएको हुनेछ ।
२	मोरङ्गी खोलामा सिपेज पानी उकास आयोजना	नगर	२०८१/८२ २०८३/८४	१	१५,०००	मोरङ्गी खोलाको सिपेज पानी उकास गरी सिँचाइमा उपयोग भएको हुनेछ ।
३	तेली खोलामा सिपेज पानी उकास आयोजना	नगर	२०८१/८२ २०८३/८४	१	१५,०००	तेली खोलाको सिपेज पानी उकास गरी सिँचाइमा उपयोग भएको हुनेछ ।
४	झाँक्री खोला सिँचाइ योजना	८	२०८१/८२ २०८२/८३	१	१२,५००	झाँक्री खोला सिँचाइ योजना निर्माण भई सिँचाइमा उपयोग भएको हुनेछ ।
	जम्मा			४	५२,५००	
ग	थोपा सिँचाई प्रवर्द्धन					
१	थोपा सिँचाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१	सालबसाली	१	७००	वडा नं १ मा ३५ घरधुरीमा थोपा सिँचाई वितरण भएको हुनेछ ।
२	थोपा सिँचाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम	६	सालबसाली	१	८००	वडा नं ६ मा २५ घरधुरीमा थोपा सिँचाई वितरण भएको हुनेछ ।
३	थोपा सिँचाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम	७	सालबसाली	१	९००	वडा नं ७ मा ५५ घरधुरीमा थोपा सिँचाई वितरण भएको हुनेछ ।
	जम्मा			३	२,४००	
	कुल जम्मा			२१	७०,८००	

३.२.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

सिँचाइ विकासमा विनियोजन गरिएको बजेट तथा प्रक्षेपण गरिएको लागत अनुसार बजेट विनियोजन गरी आयका स्रोतहरूमा सामान्य अवस्था रहेमा कार्यक्रम तथा परियोजनाहरू कार्यान्वयन हुनेछ । साथै नगरपालिकाले

समयमै कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रारम्भ गरी सुचारु गर्नुपर्नेछ । अन्यथा भएमा प्रस्तावित कार्यक्रमहरूमा प्रगति ल्याउन सम्भव नहुन सक्छ ।

३.३ खाद्य सुरक्षा तथा पोषण

३.३.१ पृष्ठभूमि

नेपालको जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण २०१६ अनुसार कोशी प्रदेशमा न्यूनतम क्यालोरी प्राप्त गर्ने जनसङ्ख्या ९१.९ प्रतिशत, औषत क्यालोरी (२५३६) मा पहुँच ६८ प्रतिशत र आधारभूत खाद्य सुरक्षा प्राप्त परिवार ५२.६ प्रतिशत रहेको छ । कोशी प्रदेशमा खाद्य असुरक्षित परिवार ९.२ प्रतिशत रहेको र प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष खाद्य उत्पादन २५६.२ कि. ग्रा. रहेको छ (प्रदेश योजना आयोग, कोशी प्रदेश, २०७६) । यस नगरपालिकाको नगर वस्तुस्थिति विवरण २०८० अनुसार यहाँको कुल घरधुरी ८६६४ मध्ये ५०७० घरधुरी (५८.५२ प्रतिशत) आफ्नो जग्गाबाट उत्पादित खाद्यान्नले वर्षै भरी खान पुग्ने, २५७० घरधुरी (२९.६६ प्रतिशत) १ महिनासम्म खान पुग्ने, ५५३ घरधुरी (६.३८ प्रतिशत) ६ महिनासम्म खान पुग्ने र ४७१ घरधुरी (५.४४ प्रतिशत) ३ महिनासम्म मात्र खान पुग्ने रहेको छ । खाद्यान्नको न्यूनतम मात्रा परिपूर्ति गर्ने सम्बन्धमा यहाँका अधिकांश नागरिकहरूमा सचेतनाको कमी रहेको छ ।

३.३.२ समस्या तथा चुनौती

यहाँको खाद्य सुरक्षा तथा पोषण क्षेत्रमा केही समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन् । खाद्य सुरक्षा र पोषण सम्बन्धमा सरोकारवाला निकाय र कृषकहरूमा प्राविधिक ज्ञानको कमी, खाद्य सुरक्षा र पोषण सम्बन्धी तथ्यांक तथा सूचना व्यवस्थान नहुनु, बजारमा प्राप्त हुने खाद्यान्नमा पोषण तत्वमा कमी हुनु र खाद्य सुरक्षा तथा पोषण लक्षित कार्यक्रमहरू लागू नहुनु जस्ता समस्याहरू रहेका छन् । यस क्षेत्रमा रहेका चुनौतीहरूको आंकलन गर्दा सीमान्तकृत समुदाय वा खाद्य असुरक्षित वर्गको पहिचान र लक्षित कार्यक्रम गर्नु, खाद्य वस्तुको पर्याप्त उत्पादन र सन्तुलित वितरण गर्नु, मिसावट र विषादी रहित खाद्यान्नको विक्री वितरणमा न्यूनीकरण गर्नु र परम्परागत आहार विहारमा सुधार ल्याउनु आदि मुख्य चुनौतीको रूपमा रहेका छन् ।

३.३.३ सोच

खाद्य र पोषणमा स्वावलम्बन: लेटाङबासीको स्वस्थ जीवन ।

३.३.४ उद्देश्य

- क) हरेक नगरबासीलाई खाद्य तथा पोषण क्षेत्रमा सचेत तुल्याई पहुँच र उपयोग अभिवृद्धि गर्ने,
ख) खाद्य सुरक्षा र पोषणमा सीमान्तकृत समुदाय वा खाद्य असुरक्षित वर्गको पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।

३.३.५ रणनीति

- क) खाद्य सुरक्षा तथा पोषण प्रवर्द्धन गर्ने,
ख) खाद्य असुरक्षित वर्गको खाद्यन्न तथा पोषणमा पहुँच सुनिश्चित गर्ने,
ग) खाद्य असुरक्षित वर्गको पहिचान तथा उक्त वर्गलाई सचेत गराउने,
घ) खाद्यन्न उत्पादन क्षेत्रमा मामका लागि काम अभियान लागू गर्ने ।

३.३.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका १८: खाद्य सुरक्षा तथा पोषण विषय क्षेत्रका नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	न्यूनतम क्यालोरी पुगेको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	९१.९	९२	९३	९४	९५
२	औषत क्यालोरी (२५३६) पुगेको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	६८	७२	७४	७६	७७
३	आफ्नो उत्पादनवाट १२ महिनासम्म खान पुग्ने परिवार	प्रतिशत	५८.५२	६०	६२	६४	६६
४	उच्च खाद्य असुरक्षित परिवार सङ्ख्या	प्रतिशत	५.४४	४.५२	३.१	२.५	२.१
	प्रतिफल						
१	कृषिको वार्षिक उत्पादकत्व (प्रमुख बाली)	मे. ट./हेक्टर	३.४	३.७	३.८	४.१	४.१
१.१	धान	मे. ट./हेक्टर	३.१	३.५	३.६	३.८	३.८

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१.२	मकै	मे. ट./हेक्टर	५.२	५.५	५.६	५.८	५.८
१.३	गहुँ	मे. ट./हेक्टर	१.९	२.१	२.३	२.६	२.६
१.४	कोदो	मे. ट./हेक्टर	१	१.१	१.१	१.१	१.१
१.५	फापर	मे. ट./हेक्टर	०.७	०.७५	०.७५	०.७५	०.७५
१.६	तरकारी	मे. ट./हेक्टर	१६.५	१७.५	१८.५	१८.७	१९
१.७	आलु	मे. ट./हेक्टर	१९.५	२०	२०	२०	२०
१.८	लदहन	मे. ट./हेक्टर	१.२	१.५	१.५	१.५	१.५
१.९	तेलहन	मे. ट./हेक्टर	१.१	१.३	१.३	१.३	१.३
१.१	फलफूल	मे. ट./हेक्टर	१४.२	१५	१५	१५	१५
१.११	माछा	क्विन्टल	२४.३	२५	२६	२७	२८
१.१२	दुध	लिट्र (लाख)	१४९	१५६	१६५	१७६	१८५
१.१३	मासु	क्विन्टल	६६५	६७२	६८५	६९०	७१०
१.१४	अण्डा	गोटा (लाखमा)	९.५	१०	११	११.२	११.५

३.३.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका १९: खाद्य सुरक्षा तथा पोषण विषय क्षेत्रगत खर्च र स्रोतको अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	४,३००	४,३००	०	०	०	४,३००	०
२०८२/८३	४,८००	४,८००	०	०	०	४,८००	०
२०८३/८४	६,०००	६,०००	०	०	०	६,०००	०
जम्मा	१५,१००	१५,१००	०	०	०	१५,१००	०

३.३.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका २०: खाद्य सुरक्षा तथा पोषण विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	वडा नं	अवधि शुरु र समाप्ति	जम्मा लक्ष्य	लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	बहुक्षेत्रीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा प्रवर्द्धन					
१	पोषण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम	सबै	सालबसाली	७	१,४००	सबै वडाका ९५ प्रतिशत घरधुरी सचेतनामूलक कार्यक्रम सहभागी भएको हुनेछ ।

२	पोषण सम्बन्धी सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम	सबै	सालबसाली	३	१,७००	पोषण सम्बन्धी सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम स्थानीय रेडियो एफ एम, टेलिभिजन र सामाजिक मेडिया आदिमा सञ्चालन भएको हुनेछ ।
३	विद्यालयहरूमा पोषण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम	सबै	सालबसाली	३	१,४००	सबै विद्यालयहरूमा पोषण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
	जम्मा			१३	४५००	
ख	खाद्य असुरक्षित वर्गका लागि विशेष कार्यक्रम					
१	खाद्य असुरक्षित वर्ग सहायता कार्यक्रम	सबै	सालबसाली	३	३,५००	खाद्य असुरक्षित वर्गको पहिचान गरी सहायता उपलब्ध गराईएको हुनेछ ।
२	मामका लागि काम कार्यक्रम	सबै	सालबसाली	३	३,९००	पहिचान भएको खाद्य असुरक्षित वर्गका नागरिकहरू मामका लागि काम कार्यक्रममा सहभागी भएको हुनेछ ।
३	मातृ शिशु पोषण सहायता कार्यक्रम	सबै	सालबसाली	३	३,२००	नौ वटै वडाका लक्षित आमा र बच्चा खाद्य पोषण कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
	जम्मा			९	१०६००	
	कुल जम्मा			२२	१५१००	

३.३.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

खाद्य सुरक्षा र पोषण विषय क्षेत्रमा समावेश गरिएका कार्यक्रममा विनियोजन तथा प्रक्षेपण भएका बजेट नियमित रुपमा उपलब्ध हुँदा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन प्रभावकारी रुपमा हुनेछ । खाद्य सुरक्षा तथा पोषण विषय क्षेत्रका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्नका लागि नगरपालिकाका सम्बन्धित शाखामा सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा ल्याउँदा प्रभावकारी हुनेछ ।

३.४ सहकारी विकास

३.४.१ पृष्ठभूमि

यस नगरपालिकामा सहकारीको क्षेत्रमा पनि केही विकास भएको छ । यहाँ १७ वटा वचत तथा ऋण सहकारी संस्थाहरू र १ दर्जनको हाराहारीमा कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित सहकारी संस्थाहरू स्थापना भई

सञ्चालनमा रहेका छन् । सहकारी संस्थाहरूले स्थानीय नागरिकहरूलाई वित्तीय सुविधामा पहुँच, महिला तथा पिछाडिएका वर्गको सशक्तीकरण, नेतृत्व तथा क्षमता विकास, उद्यमशिलता विकास, सामाजिक सद्भाव र सहयोगको बृद्धि र समग्र गरिवी न्यूनीकरण आदिमा अमूल्य योगदान गरेको छ । यी सहकारी संस्थाहरूको विकास र अधिकतम घरधुरीहरू सहकारीमा आवद्ध गराउन प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू नगरपालिकाको नौलो जिम्मेवारीको रूपमा रहेको छ । तसर्थ नगरपालिकाले वित्तीय तथा अन्य सहकारीहरूका लागि उपयुक्त वातावरण तयारी हरेक घरधुरीमा सहकारिताको भावना विकास तथा सहकारी क्रियाकलापहरू विकास गर्ने नीति लिएको छ ।

३.४.२ समस्या तथा चुनौती

सहकारी विकासको क्षेत्रमा समस्या तथा चुनौतीहरूको समीक्षा गर्दा स्थानीय नागरिकहरूमा सहकारी शिक्षाको अभाव, सहकारी संस्थाहरूमा सुशासनको अभाव जस्ता समस्याहरू र सहकारीहरूको नियमन र क्षमता विकासमा सरकारको कमजोर उपस्थिति, वचत तथा ऋण सहकारी बाहेक अन्य सहकारीहरूको सञ्चालन प्रभावकारी नहुनु जस्ता चुनौतीहरू रहेका छन् ।

३.४.३ सोच

सुशासनयुक्त सहकारीको विकास, स्थानीय गरिवी निवारणको विकास ।

३.४.४ उद्देश्य

- क) सहकारीको क्षमता विकास र सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने,
- ख) नगरबासीहरूलाई सहकारी सम्बन्धमा जानकारी र सचेत तुल्याउने,
- ग) सहकारीको तथ्यांक व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी तुल्याउने ।

३.४.५ रणनीति

- क) सहकारी संस्थाहरूको सेवा प्रवाहमा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
- ख) नगरबासीहरूका लागि सहकारी शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- ग) सहकारी सम्बन्धी तथ्यांक अध्यावधिक गरी व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता बृद्धि गर्ने ।

३.४.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका २१: सहकारी विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	सहकारीमा पहुँच भएको घरधुरी	प्रतिशत	४६	५०	५५	६०	६५
२	सहकारीबाट प्रत्यक्ष रोजगारी	सङ्ख्या (हजारमा)	२००	२५०	३००	३५०	४००
३	सहकारीबाट रोजगारी सिर्जना	सङ्ख्या (हजारमा)	६३००	६९००	७२००	७५००	७८००
	प्रतिफल						
१	सहकारी संस्थामा आबद्ध घरधुरी	सङ्ख्या	३९८५	४३३२	४७६५	५१९८	५६३२
२	सहकारी संस्थामा आबद्ध सदस्यहरू	सङ्ख्या	४२००	४६००	४८००	५०००	५२००
३	बचत तथा ऋण सहकारी	सङ्ख्या	१७	१७	१७	१७	१७
४	कृषि सहकारी	सङ्ख्या	१४	१७	२०	२२	२२
५	पशु तथा दुग्ध सहकारी	सङ्ख्या	१०	१३	१५	१८	२०
६	बहुउद्देशिय सहकारी	सङ्ख्या	५	७	७	९	१०
७	अन्य सहकारी	सङ्ख्या	३	३	४	५	७
८	सहकारीको चुक्ता शेयर पूजी	रु (लाखमा)	५०००	५०००	५५००	६०००	६५००
९	सहकारी संस्थाको कुल बचत	रु (लाखमा)	२००,०००	२३०,०००	२६०,०००	२८०,०००	३००,०००
१०	सहकारी संस्थाको कुल लगानी	रु (लाखमा)	२४०,०००	२६०,०००	२८०,०००	३००,०००	३२०,०००

३.४.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका २२: सहकारी विकास विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	२,३००	२,३००	०	०	०	२,३००	०
२०८२/८३	२,५००	२,५००	०	०	०	२,५००	०
२०८३/८४	२,६००	२,६००	०	०	०	२,६००	०
जम्मा	७,४००	७,४००	०	०	०	७,४००	०

३.४.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका २३: सहकारी विकास विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

क्र सं	कार्यक्रम/आयोजना	अवधि शुरु र समाप्ति	जम्मा लक्ष्य	लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
१	सहकारी सञ्चालन क्षमता अभिवृद्धि तालिम	सालबसाली	६	१,१००	कम्तीमा १०० जना सहकारीकर्मीहरू क्षमता विकास तालिममा सहभागी भएको हुनेछ ।
२	सहकारी दिवस पुरस्कार तथा सम्मान	सालबसाली	६	१,१००	सहकारी दिवस ३ वटा सम्पन्न भएको हुनेछ ।
३	सहकारी अनुगमन तथा विज्ञ परामर्श सेवा	सालबसाली	६	२,२००	सबै सहकारीहरूको नियमित अनुगमन भएको हुनेछ ।
४	कोपोमिस पुनर्ताजगी तालिम	सालबसाली	६	१,२००	सबै सहकारीहरूका प्रतिनिधिहरूले कोपोमिसको तालिम लिई सञ्चालन गरेको हुनेछ ।
५	सदस्य केन्द्रित सूचकाङ्क तालिम	सालबसाली	६	१,२००	१०० जना सहकारीकर्मीहरूले सदस्य केन्द्रित सूचकाङ्क तालिममा सहभागी भएको हुनेछ ।
६	समन्वय समिति परिचालन	सालबसाली	३	६००	सहकारी समन्वय समिति नियमित रुपमा परिचालन भएको हुनेछ ।
	जम्मा		३३	७,४००	

३.४.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

सहकारी विकासको क्षेत्रमा समावेश गरिएको कार्यक्रम र बजेट प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि समयमै बजेटको व्यवस्था भएको हुनेछ । सहकारी संस्था तथा स्थानीय नागरिकहरूको सक्रिय सहभागितामा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।

३.५ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति

३.५.१ पृष्ठभूमि

यस नगरपालिकामा विभिन्न साना तथा मझौला उद्योग, व्यापार तथा व्यवसायहरू सञ्चालित रहेका छन् । बहुसंख्यक नागरिकहरू कृषि तथा पशुपालनमा परापूर्वकालबाट संलग्न रहेता पनि कृषि तथा गैरकृषि वस्तुहरूमा आधारित व्यवसायहरूमा पनि संलग्न रहँदै आएका छन् । यहाँ करिब ६०० को हाराहारीमा विभिन्न व्यवसायहरू

सञ्चालनमा रहेका छन् । यहाँ निर्माण उद्योग, घरेलु, लघु, साना उत्पादनमूलक व्यवसायहरू, किराना तथा फेन्सी पसलहरू, ईलेक्ट्रोनिकस, सवारी मर्मत सम्भार, स्टेसनरी र पुस्तक पसल, तरकारी खेती तथा व्यापार, अन्य कृषि तथा पशुजन्य उपज विक्री वितरण, सिलाई, होटेल तथा लज र अन्य व्यवसायहरू सञ्चालनमा रहेका छन् ।

यस नगरपालिकाको २ वटा स्थानहरू लेटाङ बजार र जाँते बजार पहाडी गाउँहरू र तराईका ठूला बजार क्षेत्रहरूको व्यापारिक नाकाको रूपमा रहेको हुँदा वस्तुहरूको आयात र निर्यात व्यवसायहरूका लागि उपयुक्त स्थानको रूपमा रहेका छन् । यहाँ नगदे उत्पादनहरू जस्तै अम्रिसो कुचो, अदुवा, बेसार, तरकारी, सुपारी, कुखुरा, बाख्रा, खसी, राँगा, गाई, गोरु र बंगुर आदि यहाँको मुख्य निर्यातयोग्य वस्तुहरू हुन् । यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफलको ६० प्रतिशत चुरे तथा भावर क्षेत्रको जंगल क्षेत्रले ओगटेको हुँदा वनमा आधारित साना-साना उद्योगहरू समेतको सम्भावना रहेको छ । यहाँका विभिन्न स्थानहरू पर्यटनका लागि उपयुक्त भएको हुँदा पर्यटनसँग सम्बन्धित व्यवसायका लागि त्यत्तिकै सम्भावना रहेको छ ।

३.५.२ समस्या तथा चुनौती

यस नगरपालिकामा उद्योग, व्यापार र व्यवसायको क्षेत्रमा विभिन्न समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन् । मुलभूत रूपमा उद्योग तथा व्यवसायका लागि सीप तालिमहरूको सहज उपलब्धता नहुनु, नगर क्षेत्रमा उद्योग तथा व्यवसायको तालिम केन्द्रहरू नहुनु, व्यवसाय सञ्चालनको उचित प्रवन्ध तथा बजार व्यवस्थापन गर्न नसकिएको, अपेक्षा गरिए बमोजिम उद्योगमा लगानी आकर्षित गर्न नसकिएको, स्थानीय उत्पादनले बाहिरबाट आयातित भएका उत्पादनहरूसँग प्रतिस्पर्धा गर्न नसक्नु आदि समस्याहरू रहेका छन् । औद्योगिक उत्पादनहरूको गुणस्तरमा नियन्त्रण गर्न, उद्योग तथा व्यवसायमा दोहोरो करको व्यवस्था हुनु, युवाहरूलाई विदेशिनुबाट रोक्नु र उद्योग व्यवसायमा आकर्षित गर्न, उद्यमशिलता र संस्थागत संस्कृतिको विकास गर्नु आदि चुनौतीको रूपमा रहेका छन् ।

३.५.३ सोच

उद्योग र व्यापारको प्रवर्द्धन र सुधार, लेटाङबासीलाई समृद्धिको आधार ।

३.५.४ उद्देश्य

क) कृषि, पशु, वन र अन्य स्रोतहरूमा आधारित लघु, घरेलु, साना र ठूला उद्योगहरूको प्रवर्द्धन गर्ने,

ख) नगरबासीहरूलाई उद्यमशिलता तथा औद्योगिक सीपयुक्त तुल्याउने,

ग) युवा उद्यमशिलतालाई प्रोत्साहन गर्ने ।

३.५.५ रणनीति

क) कृषि, पशु, वन र अन्य स्रोतहरूमा आधारित उद्योगहरूको विकासका लागि प्रवर्द्धन गर्ने,

ख) लघु घरेलु तथा साना उद्योगहरूमालाई बजारीकरण तथा व्यवसाय सम्पुर्णकोष स्थापना गर्ने,

ग) नगरबासीहरूलाई उद्यमशिलता तथा औद्योगिक सीपहरू उपलब्ध गराउने,

घ) विभिन्न व्यावसायिक सीपका लागि दक्ष प्रशिक्षकहरूको उत्पादन र परिचालन गर्ने,

ङ) उद्यमीहरूलाई उत्प्रेरित गर्न र उपयुक्त वातावरण तयार गर्नका लागि नीतिगत व्यवस्था र प्रोत्साहन गर्ने ।

३.५.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका २४: उद्योग, व्यापार र व्यवसाय विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
क	असर						
१	कृषि तथा पशु उद्योग व्यवसायमा रोजगार जनसङ्ख्या	प्रतिशत	३९.३०	४०.५०	४०.५०	४१.५०	४३.५०
२	अन्य उद्योग व्यवसायमा रोजगार जनसङ्ख्या	प्रतिशत	२०.३३	२२.५	२२.५	२४.५	२६.५
३	सञ्चालनमा रहेको कृषि तथा पशु उद्योग	सङ्ख्या	३९६	४२०	४२०	४५०	४६५
४	सञ्चालनमा रहेको व्यापार व्यवसाय	सङ्ख्या	३९५	४१०	४३०	४३५	४४०
५	सञ्चालनमा रहेको होटेल व्यवसाय	सङ्ख्या	१७४	१८०	१९०	२१०	२२०
६	सञ्चालनमा रहेको निर्माण उद्योग	सङ्ख्या	३१	३५	५०	५५	७०
ख	प्रतिफल						
१	तरकारी तथा फलफुल संकलन केन्द्र स्थापना	सङ्ख्या	०	०	१	२	३
२	साना व्यवसायलाई मेशीन औजार सहयोग	सङ्ख्या	०	०	४०	८०	१२०
३	तरकारी खेती व्यवसायी विस्तार	सङ्ख्या	०	०	२०	४०	७०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

४	दुग्ध संकलन तथा प्रसोधन उद्योग सञ्चालन	सङ्ख्या	०	०	२	४	६
५	उद्यमीको सामान विक्री केन्द्र सञ्चालन	सङ्ख्या	०	०	०	१	१
६	कृषि प्राविधिक (जेटिए) तयारी	सङ्ख्या	०	०	३	६	१०
७	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक (जेटिए) तयारी	सङ्ख्या	०	०	३	६	१०
८	मौरीपालन व्यवसाय विस्तार	सङ्ख्या	०	०	२	४	६
९	टपरी उत्पादन व्यवसाय विस्तार	सङ्ख्या	०	०	२	४	६
१०	हस्तकला उद्योग विस्तार	सङ्ख्या	०	०	१०	२०	३०

३.५.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका २५: उद्योग, व्यापार र व्यवसाय विकास विषय क्षेत्रगत खर्च र स्रोतको अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	१७,२५०	१४,२५०	३,०००	०	०	१७,२५०	०
२०८२/८३	१८,५५०	१५,५५०	३,०००	०	०	१८,५५०	०
२०८३/८४	१९,४५०	१६,४५०	३,०००	०	०	१९,४५०	०
जम्मा	५५,२५०	४६,२५०	९,०००	०	०	५५,२५०	०

३.५.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका २६: उद्योग, व्यापार र व्यवसाय विकास विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि शुरु र समाप्ति	इकाई	जम्मा लक्ष्य	लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	कृषि, पशु, घरेलु र साना उद्योग प्रवर्द्धन					
१	दुध संकलन र प्रसोधन केन्द्र अनुदान	सालबसाली	गोटा	६	६,०००	टोल स्तरीय ६ वटा दुग्ध संकलन केन्द्र स्थापना भई सञ्चालन भएको हुनेछ ।
२	तरकारी तथा फलफुल संकलन केन्द्र स्थापना सहयोग	सालबसाली	गोटा	३	३,०००	तरकारी तथा फलफुल उत्पादन क्षेत्रमा ३ वटा संकलन केन्द्र स्थापना भई सञ्चालन भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

३	साना व्यवसायलाई मेशीन औजार सहयोग	सालबसाली	गोटा	१३०	६,५००	सबै वडाका १२० साना व्यवसायलाई मेशीन औजार सहयोग वितरण भएको हुनेछ ।
४	सुपारी प्रशोधन तालिम	सालबसाली	गोटा	३	२००	कम्तीमा ६० जना सुपारी कृषकहरू सुपारी भण्डारण र प्रसोधन तालिममा सहभागी भएको हुनेछन् ।
५	गोलभेडा र आलु प्रसोधन तालिम	सालबसाली	गोटा	३	२००	तरकारी कृषकहरू ६० जनाले गोलभेडा र आलु प्रसोधन तालिम लिएको हुनेछ ।
६	स्थानीय रक्सी उत्पादन तालिम	सालबसाली	गोटा	३	२००	कम्तीमा ६० जना नगरबासीले स्थानीय रक्सी उत्पादन तालिम लिएको हुनेछ ।
७	उद्यमीको सामान विक्री केन्द्र सञ्चालन समपुरक कोष सहयोग	सालबसाली	गोटा	३	५,०००	उद्यमीको सामान विक्री केन्द्र स्थापना भई ३ पटक सञ्चालन समपुरक कोष सहयोग प्राप्त गरेको हुनेछ ।
८	कृषि प्राविधिक (जेटिए) तयारी	सालबसाली	गोटा	३०	६,०००	जम्मा १० जना कृषि प्राविधिक (जेटिए) तयार भएको हुनेछ ।
९	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक (जेटिए) तयारी	सालबसाली	गोटा	३०	६,०००	जम्मा १० जना पशु स्वास्थ्य प्राविधिक (जेटिए) तयार भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२११	३३,१००	
ख	उद्यमशिलता तथा सीप विकास					
१	दलित तथा पिछाडिएका समुदायको उद्यमशिलताका लागि सीपमूलक तथा आयमूलक कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	कम्तीमा १०० जना दलित तथा पिछाडिएका समुदायका नागरिकहरू सीपमुलुक तथा आयमूलक कार्यमा संलग्न भएको हुनेछन् ।
२	महिला उद्यमशिलताका लागि सीपमूलक तालिम तथा सामाग्री खरिद	सालबसाली	गोटा	३	४,५००	कम्तीमा २०० जना महिलाहरू सीपमुलुक तथा आयमूलक कार्यमा संलग्न भएको हुनेछन् ।
३	उद्यमशिलता विकास तालिम	सालबसाली	गोटा	३	६५०	कम्तीमा ३०० जना नगरबासीहरूले उद्यमशिलता विकास तालिम लिएको हुनेछन् ।
४	उद्यमी प्रोत्साहन कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३०	१,५००	१० जना उत्कृष्ट उद्यमीहरू उद्यमी प्रोत्साहनका लागि पुरस्कृत भएको हुनेछन् ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

५	टपरी उत्पादन तालिम	सालबसाली	गोटा	१	३००	४० जना नगरबासीहरू टपरी उत्पादन तालिमबाट लाभान्वित भएको हुनेछन् ।
६	टपरी उत्पादन मेशीन अनुदान	सालबसाली	गोटा	१	३००	४० जना टपरी उत्पादन उद्यमीहरूले प्रविधि प्राप्त गरेको हुनेछ ।
७	हस्तकला सीप तालिम (प्रविधि सहित)	सालबसाली	गोटा	३	८००	कम्तीमा ५० जना नगरबासीहरूले विभिन्न हस्तकला तालिम प्राप्त गरेको हुनेछन् ।
८	व्यावसायिक सीप प्रशिक्षक तालिम	सालबसाली	गोटा	३	६००	कम्तीमा २० जना नगरबासीहरूले व्यावसायिक सीप प्रशिक्षक तालिम लिएको हुनेछ ।
९	आधुनिक सीप तालिम (विद्युत प्लम्बिङ आदि प्रविधि सहित)	सालबसाली	गोटा	३	१,०००	कम्तीमा २० जना नगरबासीहरूले आधुनिक सीप तालिम र प्रविधि प्राप्त गरेको हुनेछ ।
	जम्मा			५०	११,१५०	
ग	युवा उद्यम प्रवर्द्धन					
१	युवा उद्यम समपुरक कोष सहयोग	सालबसाली	गोटा	३	५,०००	युवा उद्यम समपुरककोष स्थापना गरी कम्तीमा ६० जना युवाहरू लाभान्वित भएको हुनेछ ।
२	युवा सीप विकास तालिम	सालबसाली	गोटा	१२	६,०००	कम्तीमा २०० जना युवाहरूले सीप विकास तालिम लिएको हुनेछ ।
	जम्मा			१५	११०००	
	कुल जम्मा			२७६	५५२५०	

३.५.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

उद्योग व्यापार र व्यवसाय विकासका लागि विनियोजन भएको बजेट र कार्यक्रमहरू सुचारु रूपमा कार्यान्वयन हुनेछ । यस विषय क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न व्यवसायीहरूको सहभागिता अपेक्षा गरिए अनुसार जुटाउन सकिनेछ ।

३.६ पर्यटन विकास

३.६.१ पृष्ठभूमि

यस नगरपालिका चुरे पहाड र तराई भावरको संगम स्थल भएको हुँदा यहाँ चारकोशे झाडीको जंगल क्षेत्र र चुरे पहाडका रमाईला उच्च स्थानहरू रहेका छन् । यी स्थानहरू प्राकृतिक दृष्यवालोकेन गर्न उपयुक्त र सितल हावापानी भएको हुँदा पर्यटकहरूका लागि उपयुक्त रहेका छन् । प्राकृतिक सौन्दर्यले भरिपूर्ण रहेका यी क्षेत्रहरूमा पर्यटन विकास गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ । यहाँ राजारानी धिमाल पोखरी, जोर कुप, विमिरे कुप, किसे झरना, कुलुङ झरना, आरुबोटेडाँडा, सुके पोखरी, थामचुली डाँडा, समला आदि स्थानहरू अति रमणीय र सितल हावापानी रहेका क्षेत्रहरू हुन् । धार्मिक सम्पदाहरू पाथीभरा माताको मन्दिर, बाराजी मन्दिर, अन्तरधार्मिक शान्ति पार्क, तीनकुने पार्क आदि पर्यटन विकासका सम्भावना रहेका सम्पदाहरू हुन् । तसर्थ यस नगरपालिकाले पर्यटन विकासमा रणनीतिक कार्यहरू गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

३.६.२ समस्या तथा चुनौती

यस नगरपालिकामा पर्यटन क्षेत्रमा राम्रो सम्भावना रहेको भएता पनि यस क्षेत्रको विकास गर्न केही समस्या तथा चुनौतीहरू पनि रहेका छन् । यहाँका समस्याहरू मध्ये पर्यटन पूर्वाधारको कमी, पर्यटन विकासका लागि जिम्मेवार निकायको अभाव, स्थानीय नागरिकहरूमा पर्यटन शिक्षाको कमी आदि रहेका छन् । साथै चुनौतीहरूमा पर्यटन क्षेत्रको लगानीमा सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रको साझेदारी बढाउनु, पर्यटनमैत्री होटेल र होमस्टेहरू सञ्चालन गर्नु, पर्यटकहरूको सुरक्षा व्यवस्था गर्नु र पर्यटकीय क्षेत्रमा सुविधासम्पन्न सडक तथा अन्य पूर्वाधारहरू स्थापना गर्नु आदि रहेका छन् ।

३.६.३ सोच

“पर्यटनको दिगो विकास, लेटाङबासीको समृद्धिको विकास”

३.६.४ उद्देश्य

- क) नगरपालिकाका पर्यटन सम्भावित स्थलहरूको पूर्वाधार विकास तथा सौन्दर्यीकरण गर्नु,
- ख) नगरबासीहरूलाई पर्यटन शिक्षा र पर्यटन बजारीकरण गर्नु ।

३.६.५ रणनीति

- क) नगरका पर्यटन सम्भावित स्थलहरूको पूर्वाधार विकास तथा सौन्दर्यीकरण गर्ने,
ख) नगरबासीहरूलाई पर्यटन शिक्षा र पर्यटनको बजारीकरण गर्ने ।

३.६.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका २७: पर्यटन विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७८/७९ यथार्थ	आ. व. २०७९/८० अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
क	असर						
१	विदेशी पर्यटक आगमन	सङ्ख्या	०	०	०	०	०
२	विदेशी पर्यटकको औषत बसाइ	दिन	०	०	०	०	०
३	प्रति पर्यटक खर्च (प्रति दिन)	रु हजारमा	०	०	०	०	०
४	स्वदेशी पर्यटक आगमन	सङ्ख्या	५००	५००	१०००	१०००	१०००
५	स्वदेशी पर्यटकको औषत बसाइ	दिन	३	३	४	४	४
६	प्रति पर्यटक खर्च (प्रति दिन)	रु हजारमा	३	३	४	४	४
७	पर्यटन क्षेत्रमा थप रोजगारी सिर्जना	सङ्ख्या	०	०	२०	२०	२०
ख	प्रतिफल						
१	ठूला होटेल (१० कोठा र सो भन्दा माथि)	सङ्ख्या	५	५	६	६	६
२	साना होटेल (१० कोठा भन्दा कम क्षमता भएको)	सङ्ख्या	१०	१०	१३	१३	१३
३	होमस्टे	सङ्ख्या	५	५	५	५	५
४	पदमार्ग	कि मि	०	०	२	१	१
५	पहिचान तथा विकास भएका पर्यटन स्थल	सङ्ख्या	३	३	७	७	७
६	पर्यटन क्षेत्रमा उत्पादित जनशक्ति	सङ्ख्या	०	०	२०	२०	३०
७	पर्यटन डकुमेन्ट्री निर्माण	सङ्ख्या	०	०	१	१	१
८	पर्यटन विज्ञापन (वर्ष भरी)	सङ्ख्या	०	०	१	१	१

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

९	पर्यटन शिक्षाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	प्रतिशत	०	०	१०	१०	१०
१०	पर्यटन वेवसाईट सञ्चालन	सङ्ख्या	०	०	१	१	१
११	पर्यटन सूचना डिस्प्ले बोर्ड	सङ्ख्या	०	०	२	२	२

३.६.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका २८: पर्यटन विकास विषय क्षेत्रगत खर्च र स्रोतको अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	२३,४००	९००	२२,५००	०	९००	२२,५००	०
२०८२/८३	२४,८००	१,०००	२३,८००	०	१,०००	२३,८००	०
२०८३/८४	२६,४२७	१,०००	२५,४२७	०	१,०००	२५,४२७	०
जम्मा	७४,६२७	२,९००	७१,७२७	०	२,९००	७१,७२७	०

३.६.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका २९: पर्यटन विकास विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि शुरु र समाप्ति	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	पर्यटन पूर्वाधार निर्माण					
१	अन्तर धार्मिक शान्ति पार्क	२०८०/८१ २०८२/८३	गोटा	१	२३,०००	अन्तर धार्मिक शान्ति पार्क निर्माण कार्य सम्पन्न भएको हुनेछ ।
२	पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि जाँते पथरी सडक सौन्दर्यीकरण	२०८०/८१ २०८२/८३	गोटा	१	२,०००	जाँते पथरी सडक सौन्दर्यीकरण कार्य सम्पन्न भएको हुनेछ ।
३	समला पर्यटन पूर्वाधार	२०८०/८१ २०८३/८४	गोटा	१	५,७००	समलामा पर्यटन पूर्वाधारहरू जस्तै, मनोरञ्जन पार्क र बिश्राम स्थल, पैदल मार्ग, मोटर सडक, खानेपानी सुविधा बिस्तार भएको र होमस्टे सञ्चालन भएको हुनेछ ।
४	राजारानी धिमाल पोखरी सौन्दर्यीकरण	२०८०/८१ २०८१/८२	गोटा	१	५,०००	राजारानी धिमाल पोखरी सौन्दर्यीकरण भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

५	आरुबोटे मनोरञ्जन पार्क	२०८२/८३	गोटा	१	१,०००	आरुबोटे मनोरञ्जन पार्क निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएको हुनेछ ।
६	राजारानी धिमाल मन्दिर निर्माण	२०८१/८२	गोटा	१	२,०००	राजारानी धिमाल मन्दिर निर्माण भएको हुनेछ ।
७	किसे झरना संरक्षण	२०८३/८४ २०८४/८५	गोटा	१	१,१२७	किसे झरना संरक्षणका लागि पानीको स्रोत संरक्षण र वृक्षरोपण तथा संरक्षण बार निर्माण भएको हुनेछ ।
८	वनझाँक्री गुफा/पार्क संरक्षण	२०८३/८४	गोटा	१	२,५००	वनझाँक्री गुफा/पार्क संरक्षणका लागि घेराबार, बिश्राम स्थलको निर्माण र वनस्पति संरक्षण गरिएको हुनेछ ।
९	रानी वन पार्क निर्माण	२०८२/८३	गोटा	१	१,०००	रानी वन पार्क निर्माण भई सञ्चालनमा आएको हुनेछ ।
१०	पैतिस बिघे पार्क निर्माण	२०८१/८२	गोटा	१	२,०००	पैतिस बिघे पार्क निर्माण भई सञ्चालनमा आएको हुनेछ ।
१२	बराहजी क्षेत्र धार्मिक तथा पर्यटन विकास	२०८२/८३ २०८३/८४	गोटा	१	८,०००	बराहजी क्षेत्र धार्मिक तथा पर्यटन पूर्वाधार निर्माण भएको हुनेछ ।
१३	कुलुङ झरना संरक्षण र विकास	२०८३/८४	गोटा	१	२,०००	कुलुङ झरना संरक्षणका लागि पानीको स्रोत संरक्षण र वृक्षरोपण तथा संरक्षण बार निर्माण भएको हुनेछ ।
१४	पाटीखेत वनभोज स्थल निर्माण	२०८३/८४	गोटा	१	४,०००	पाटीखेत वनभोज स्थल निर्माण भई सञ्चालन भएको हुनेछ ।
१५	अन्य पर्यटन पूर्वाधार निर्माण	२०८२/८३ २०८३/८४	गोटा	१	८,५००	पर्यटनको उच्च सम्भावना भएका स्थानहरूमा पर्यटन पूर्वाधार निर्माण भएको हुनेछ ।
१६	सूर्यटार पाथिभरा धार्मिक स्थल विकास	२०८३/८४	गोटा	१	२,०००	सूर्यटार पाथिभरा धार्मिक स्थलमा आवश्यक पूर्वाधार निर्माण भएको हुनेछ ।
१७	गुराँसेडाँडा गुराँस संरक्षण र पर्यटन पूर्वाधार	२०८३/८४	गोटा	१	१,०००	गुराँसेडाँडा गुराँस संरक्षणका लागि घेराबार, वृक्षरोपण र पैदल मार्ग निर्माण भएको हुनेछ ।
	जम्मा			१६	७०८२७	जम्मा
ख	पर्यटन शिक्षा र बजारीकरण					
१	पर्यटन डकुमेन्ट्री निर्माण	२०८१/८२	गोटा	१	३००	पर्यटन डकुमेन्ट्री निर्माण थान १ निर्माण भएको हुनेछ ।
२	पर्यटन विज्ञापन (वर्ष भरी)	सालबसाली	गोटा	३	१,३००	पर्यटन विज्ञापन (वर्ष भरी) भएको हुनेछ ।

३	पर्यटन शिक्षा	सालबसाली	गोटा	४	८००	स्थानीय नागरिकहरूले पर्यटन शिक्षाबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
४	पर्यटन वेवसाईट सञ्चालन	सालबसाली	गोटा	३	५००	पर्यटन वेवसाईट सञ्चालनमा रहेको हुनेछ ।
५	पर्यटन सूचना डिस्प्ले बोर्ड जडान तथा मर्मत	सालबसाली	गोटा	९	९००	पर्यटन सूचना डिस्प्ले बोर्ड सञ्चालनमा रहेको हुनेछ ।
	जम्मा			२०	३८००	
	कुल जम्मा			३६	७४६२७	

३.६.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

यस विषय क्षेत्रमा विनियोजन तथा प्रक्षेपण गरिएको बजेटको व्यवस्था सहज रुपमा भएको अवस्थामा योजनामा समावेश भएको योजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन भई अपेक्षित नतिजाहरू प्राप्त हुनेछ । वर्तमान आर्थिक मन्दीको अवस्था निरन्तर रहेमा यस खर्च संरचनामा विनियोजन तथा प्रक्षेपण गरिएको बजेटमा संकुचन आउन सक्ने सम्भावना रहेको छ ।

३.७ श्रम, रोजगारी तथा सामाजिक सुरक्षा

३.७.१ पृष्ठभूमि

नगरपालिकामा श्रम र रोजगारी विकासको क्षेत्रमा यथेष्ट सम्भावनाहरू हुँदा हुँदै पनि युवाहरू आधारभूत शिक्षा लिई सकेपश्चात नगरपालिकाबाट बाहिरिने प्रचलन बढ्दो रुपमा रहेको छ । कृषि, पशुपालन, व्यापार व्यवसायको क्षेत्रमा रहेका सम्भावनाहरूलाई सदुपयोग गर्न सकिएको छैन । अर्को तिर युवाहरू विना सीप बाहिरिने भएको हुँदा कोरा कामदारको रुपमा विदेशिने गरेको छ । यस नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण २०८० अनुसार आर्थिक क्रियाकलापका लागि सक्रिय (१५ – ६४ वर्ष) जनसङ्ख्या २६,६४३ जना (कुल जनसङ्ख्याको ७० प्रतिशत) रहेको छ जसमध्ये १८,४४५ (आर्थिक क्रियाकलापका लागि सक्रिय जनसङ्ख्याको ६९.२३ प्रतिशत) जना विभिन्न रोजगारीमा संलग्न रहेका छन् । कुल जनसङ्ख्याको ३०.७७ प्रतिशत जनसङ्ख्याको पेशाको सुनिश्चितता छैन । यसर्थ श्रम तथा रोजगारी सिर्जनाका लागि नगरपालिकाले रणनीतिक रुपमा लागु गर्ने अपरिहार्यता रहेको छ ।

श्रम तथा रोजगारीको अभावमा श्रम गरेर खाने वर्ग बहुआयमिक गरिबीको चपेटा पर्ने गर्दछ। श्रमिक वर्गहरू वेरोजगार, विरामी र दुर्घटनाको भएको अवस्थाहरूमा उनीहरूको घर परिवारका सदस्यहरू समेत प्रभावित हुने गर्दछ। यसर्थ श्रमिक वर्गको सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा नगरपालिकाले रणनीतिक कार्यहरू गर्नुपर्ने अपरिहार्यता रहेको छ। श्रम तथा रोजगारीको वातावरण सिर्जना गर्ने, श्रम तथा रोजगारीका सीपहरू युवा तथा आर्थिक रुपमा सक्रिय उमेर समुहका नागरिकहरूलाई प्रदान गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ।

३.७.२ समस्या तथा चुनौती

श्रम तथा रोजगारीको अवस्था सवल तुल्याउनका लागि विभिन्न समस्या र चुनौतीहरू पनि रहेको छ। रोजगारी सम्बन्धी सूचनाहरू सहज ढगले उपलब्ध नहुनु, श्रम बजार व्यवस्थित हुन नसक्नु, रोजगारी सिर्जना गर्ने उद्योग व्यवसायहरूको न्यून सङ्ख्या हुनु, अनौपचारिक क्षेत्रमा रोजगारीको अवसर कम हुनु, प्राविधिक तथा व्यावसायिक तालिम केन्द्रहरूको स्थापना नहुनु र युवाहरूमा लागू पदार्थको दुर्व्यशनी बढ्नु जस्ता प्रमुख समस्याको रुपमा रहेको छ। नगरपालिकामा सीपयुक्त मानव संसाधनको सूचना व्यवस्था गर्नु, वैदेशिक रोजगारीका लागि सुरक्षित गन्तव्य सुनिश्चित गर्नु, नगरभित्र रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्नु, श्रम बजार व्यवस्थित गर्नु र श्रमिक सुरक्षा व्यवस्था गर्नु आदि मुख्य चुनौतीको रुपमा रहेको छ।

३.७.३ सोच

श्रम तथा रोजगारीको सुरक्षा, लेटाङबासीको समृद्धिको अपेक्षा।

३.७.४ उद्देश्य

- क) नगरबासीहरूलाई व्यावसायिक सीप विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु,
- ख) युवाहरूको सुरक्षित तथा सीपयुक्त श्रम तथा रोजगारी प्रवर्द्धन कार्य गर्नु,
- ग) श्रमिकहरूका लागि सामाजिक सुरक्षा सुनिश्चित गर्नु।

३.७.५ रणनीति

- क) युवा तथा लक्षित वर्गका नागरिकहरूलाई व्यावसायिक सीपयुक्त बनाउने,
- ख) युवा स्वरोजगारीको अवसर सिर्जना तथा सहयोग कार्यक्रम गर्ने,

ग) श्रमिकहरूसँगको साझेदारीमा उनीहरूको सामाजिक सुरक्षा सुनिश्चित गर्ने ।

३.७.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ३०: श्रम, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
क	असर						
१	श्रमिकहरूको प्रतिव्यक्ति आय (वार्षिक)	रु (लाख)	२.४	२.४	२.६	२.८	३.०
२	रोजगारीको औषत दिन (वार्षिक)	दिन	२४०	२४०	२४५	२४७	२५०
ख	प्रतिफल						
१	सीप तालिममा सहभागी महिला	सङ्ख्या	०	०	६०	१२०	१२०
२	सीप तालिममा सहभागी विपन्न समुदायका व्यक्ति	सङ्ख्या	०	०	६०	१२०	१२०
३	सीप तालिममा सहभागी अन्य अपांगता भएको व्यक्ति	सङ्ख्या	०	०	२०	४०	४०
४	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा आवद्ध श्रमिक सङ्ख्या	सङ्ख्या	०	०	३००	६००	६००

३.७.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ३१: श्रम, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा विषय क्षेत्रगत खर्च र स्रोतको अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	५,८०२	५,८०२	०	०	०	५,८०२	०
२०८२/८३	५,९०६	५,९०६	०	०	०	५,९०६	०

२०८३/८४	६,५७०	६,५७०	०	०	०	६,५७०	०
जम्मा	१८,२७८	१८,२७८	०	०	०	१८,२७८	०

३.७.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ३२: श्रम, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि शुरु र समाप्ति	इकाई	जम्मा लक्ष्य	लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	व्यावसायिक सिप विकास					
१	लक्षित वर्ग आयमूलक तथा सीपमूलक कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,२००	कम्तीमा ६० जना लक्षित वर्गका नगरबासीहरू आयमूलक तथा सिपमूलक कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
२	अपाङ्गता आय आर्जन सम्बन्धी प्रदेशसँग साझेदारी कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	२,५००	कम्तीमा ५० जना अपाङ्गता भएका नगरबासीहरू आयमूलक कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
३	महिला व्यावसायिक सिप विकास तालिम	सालबसाली	गोटा	३	६००	कम्तीमा ५० जना महिलाहरू आयमूलक कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
४	विपन्न वर्ग व्यावसायिक सिप विकास तालिम	सालबसाली	गोटा	३	६००	कम्तीमा ५० जना विपन्न नागरिकहरू आयमूलक कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
५	अपाङ्गता भएको व्यक्ति व्यावसायिक सिप तालिम	सालबसाली	गोटा	३	६००	कम्तीमा २० जना अपाङ्गता भएका नागरिकहरूले व्यावसायिक सिप प्राप्त गरेको हुनेछ ।
	जम्मा			१५	५,५००	
ख	लक्षित वर्ग स्वरोजगारी प्रवर्द्धन					
१	लक्षित वर्ग स्वरोजगारी सहयोग कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	५,५७८	कम्तीमा १०० जना लक्षित वर्गका नागरिकहरू स्वरोजगार भएको हुनेछ ।
	जम्मा			३	५,५७८	
ग	श्रमिक सामाजिक सुरक्षा प्रवर्द्धन र तथ्यांक व्यवस्थापन					

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१	श्रमिक हित कोष	सालबसाली	गोटा	३	४,५००	श्रमिक हित कोष स्थापना भई सञ्चालनमा आएको हुनेछ ।
२	श्रमिक क्षमता विकास कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	७	१,४००	कम्तीमा १०० जना श्रमिकहरू क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागी भएको हुनेछ ।
३	श्रमिक तथ्यांक व्यवस्थापन	सालबसाली	गोटा	३	१,३००	नगरपालिकामा श्रमिकहरूको व्यक्तिगत तथ्यांक व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।
	जम्मा			१३	७,२००	
	कुल जम्मा			३१	१८,२७८	

३.७.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

यस विषय क्षेत्रमा समावेश गरिएको कार्यक्रमहरूको समयमै विनियोजित तथा प्रक्षेपित बजेटको प्राप्ति र प्रभावकारी कार्यान्वयन भएमा अपेक्षित नतिजा सूचक र लक्ष्यहरू प्राप्त गर्न सकिने अनुमान गरिएको छ ।

परिच्छेद – ४

सामाजिक क्षेत्र

४.१ स्वास्थ्य तथा पोषण

४.१.१ पृष्ठभूमि

यस नगरपालिकामा जनस्वास्थ्य पूर्वाधारलाई हेर्दा १ वटा अस्पताल (गत आर्थिक वर्षबाट सञ्चालन शुरू गरिएको), ६ वटा आधारभूत सहरी स्वास्थ्य केन्द्र र ३ वटा स्वास्थ्य चौकी सञ्चालित छन्। नगरपालिकाका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा ३९ जना स्वास्थ्य कर्मीहरू कार्यरत रहेका छन्। नगरपालिका क्षेत्रभित्र निजी स्वास्थ्य क्लिनिक तथा मेडिकल हल १२ वटा सञ्चालित रहेका छन्। सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरू मध्ये लेटाङ अस्पतालमा मात्र प्रसुति र ल्याव सेवा रहेको छ भने अन्य आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य चौकीहरूमा क्लिनिक, परिवार नियोजन साधन वितरण, खोप र परामर्श आदि उपलब्ध रहेका छन्। यस नगरपालिकामा कुल जनसङ्ख्या ३८,११७ मध्ये ८९ प्रतिशत स्वस्थ, ७ प्रतिशत सामान्य रोगी र ३ प्रतिशत दिर्घरोगी रहेका छन्। यस नगरपालिकाको सबै वडाहरूमा कच्ची मोटर बाटोको पहुँच भएको हुँदा विरामीको तुरुन्त उपचारमा केही सहज भएको छ तर उत्तरी क्षेत्रका गाउँहरूबाट विरामीलाई स्वास्थ्य केन्द्र/चौकीमा पुर्‍याउन कठिनाई नै रहेको छ। यहाँका नागरिकहरू अलि जटिल विरामी वा रोगको उपचार गर्न दमक, धरान, विराटनगर, इटहरी जान यातायातको सुविधा र छोटो दुरी रहेको छ। जनस्वास्थ्यका लागि पूर्वाधारहरू स्थानीय स्तरमा विकास गरी स्वास्थ्य उपचारमा लाग्ने समय र पैसाको बचत गर्न सकिन्छ। सबै नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धमा सचेत तुल्याई स्वस्थ जीवनको परिकल्पना गर्न सकिन्छ। नगरपालिकामा जनस्वास्थ्य र पोषण क्षेत्रमा उपयुक्त रणनीतिहरू पहिचान गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ।

४.१.२ समस्या तथा चुनौती

यस नगरपालिकाको जनस्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रमा रहेका समस्याहरूको खोजी गर्दा यहाँ केही समस्याहरू विद्यमान रहेको पाइएको छ। मुख्यगरी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्वास्थ्य सेवाका उपकरण र औषधीहरूको उपलब्धता सीमित मात्रामा रहेको छ। यहाँका नागरिकहरू स्वास्थ्य तथा पोषणमा पूर्ण सचेत नभएको अवस्था छ। आवश्यक

सङ्ख्यामा स्वास्थ्यकर्मीहरूको अभाव रहेको, नगरपालिकाको उत्तरी भेगमा पहाडी भूभाग भएको हुँदा स्वास्थ्य संस्थासम्म पुग्न कठिनाई रहेको छ । साथै नागरिकहरूमा जनस्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धमा चेतनाको कमी रहेको छ । नागरिकहरूमा गर्भवती महिला र नवजात शिशुको स्याहार सम्बन्धमा प्राविधिक ज्ञानको कमी रहेको छ । स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रमा केही चुनौतीहरू पनि सामना गर्नु परेको छ । स्थानीय स्तरमा स्वास्थ्यकर्मी र पोसिलो खानेकुराको उत्पादनमा हास आउनु, बजारमा बहुप्रसोधित खानेकुराहरूको उपलब्धता र प्रयोग बढ्नु, नगरबासीहरू धामी तथा झुँक्रीमा बढी विस्वास गरी अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्था नजानु, निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूको सेवा सरल तथा अधिक खर्चिलो हुनु जस्ता मुख्य चुनौतीहरू रहेका छन् ।

४.१.३ सोच

नगरबासीको स्वास्थ्य र पोषणमा सुधार, सामाजिक तथा आर्थिक समृद्धिको एक आधार ।

४.१.४ उद्देश्य

- क) आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा गुणस्तर बृद्धि गर्नु,
- ख) आधारभूत स्वास्थ्यमा नगरबासीको पहुँच बढाउनु,
- ग) गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन सार्वजनिक निजी साझेदारी कार्यक्रमहरू लागू गर्नु ।

४.१.५ रणनीति

- क) आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा गुणस्तर बृद्धि गर्नु पूर्वाधार तथा उपकरणको व्यवस्था गर्ने,
- ख) आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा गुणस्तर बृद्धि गर्नु दक्ष जनशक्ति व्यवस्था गर्ने,
- ग) मातृशिशु स्वास्थ्य कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइने,
- घ) सर्ने, नसर्ने र मानसिक रोगको रोकथाम र नियन्त्रण गर्ने,
- ङ) स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास र संस्था सञ्चालन अनुदान उपलब्ध गराउने,
- च) स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने,
- छ) स्वास्थ्यमा गुणस्तर बृद्धि गर्न र निजी क्षेत्रको समेत संलग्नता बढाउन एकीकृत अभियान सञ्चालन गर्ने ।

४.१.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ३३: स्वास्थ्य तथा पोषण विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	मातृ मृत्यु दर (सति लाख जिवित जन्ममा)	सङ्ख्या	२३९	२२५	२१०	१९०	१७०
२	५ वर्ष मुनिको बाल मृत्युदर (प्रति हजार जिवित जन्ममा)	जना	३९	३५	३२	२८	२५
३	नवजात शिशु मृत्युदर (प्रति हजार जिवित जन्ममा)	जना	२१	२१	२०	१९	१८
४	कुल प्रजनन् दर	प्रति महिला	२.३	२.२	२.२	२.१	२.१
५	किसोरी अवस्थाको प्रजनन् (१९ वर्ष मुनि)	प्रतिशत	१४	१३	११	९	८
६	पहिचान भएको क्षयरोगीहरू मध्ये उपचारको सफलता दर	प्रतिशत	९२.३	९३	९४	९५	९६
७	आधा घण्टाको दुरीमा स्वास्थ्य संस्थामा पहुँच भएको घरधुरी	प्रतिशत	७५	७७	७९	८१	८३
८	५ वर्ष भन्दा मुनिका बालबालिकाहरूमा भएको पुङ्कोपन (उमेर अनुसार उचाई कम)	प्रतिशत	३२.६	३२.४	३२.२	३२	३१.७
९	६ वर्ष भन्दा मुनिका कम तौल भएका बालबालिका	प्रतिशत	२४.४	२४	२३.५	२३	२२.५
	प्रतिफल						
१	स्वास्थ्य विमामा आवद्ध भएको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	३७.५९	४५	५०	५५	६०
२	प्रजनन् उमेर समुहका महिलामा रक्तअल्पता	प्रतिशत	४३.३	४०	३८	३६	३४
३	पूर्ण खोप प्राप्त गर्ने प्रजननयोग्य उमेरका महिला	प्रतिशत	५५.९	६०	६५	७०	७५
४	पूर्ण खोप प्राप्त गर्ने बालबालिका	प्रतिशत	८१.६	८३	८५	८७	८८
५	जन्मेको १ घण्टाभित्र स्तनपान गरेका बालबालिका	प्रतिशत	३५.६	३७	४०	४२	४४

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

६	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	सङ्ख्या	६	६	६	९	९
७	सुविधासम्पन्न अस्पताल	सङ्ख्या	१	१	१	१	१
८	जनसङ्ख्या बृद्धि दर	प्रतिशत	१.९	२	२	२	२
९	प्रति हजार जनसङ्ख्यामा स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या	सङ्ख्या	१	१	१.१	१.३	१.५
१०	प्रति दश हजार जनसङ्ख्यामा डाक्टरको सङ्ख्या	सङ्ख्या	१.३	१.३	१.४	१.६	१.८
११	परिवार नियोजनको आधुनिक साधन प्रयोग दर	प्रतिशत	१०.७१	११	१२	१३	१४
१२	स्वास्थ्य संस्था मार्फत प्रसुति सेवा लिने महिला	प्रतिशत	१०.७	११	२०	३०	४०
१३	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको उपस्थितिमा सुत्केरी भएको महिला (जिवित जन्ममा)	प्रतिशत	१०.७	११	२०	३०	४०
१४	प्रोटोकल अनुसार ४ पटकसम्म गर्भवती जाँच गर्ने महिला	प्रतिशत	४४.६	५०	५५	६०	७०
१५	प्रोटोकल अनुसार बच्चाको जन्मपछि ३ पटक सेवा प्राप्त गर्ने महिला	प्रतिशत	२२.२	३०	४०	५०	७०
१६	भिटामिन ए प्राप्त गर्ने गर्भवती महिला	प्रतिशत	५५.३१	६०	६५	७०	८०
१७	तोकिए बमोजिमका सबै खोप पाउने बालबालिका	प्रतिशत	८१.६	८५	८७	९०	९४
१८	डि.पि.टि. हेप खोप तेश्रो प्राप्त गर्ने बालबालिका	प्रतिशत	८१.७	८५	८७	९०	९४
१९	दादुरा खोप प्राप्त गर्ने बालबालिका	प्रतिशत	८१.६	८५	८७	९०	९४
२०	औलो रोगवाट संक्रमित व्यक्ति (ईन्डोजेनस संक्रमण मात्र)	सङ्ख्या	०	०	०	०	०
२१	एचआइभिबाट संक्रमित व्यक्ति	सङ्ख्या	०	०	०	०	०
२२	गर्भवती महिला मध्ये पि एम टि सि टी सेवा पाएका महिला	प्रतिशत	८७.९	९०	९२	९४	९६
२३	क्षयरोग लाग्ने दर	प्रति हजारमा सङ्ख्या	१.४७	१.२०	१.००	०.८०	०.७०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२४	कालाजारले संक्रमण भएको व्यक्ति	प्रति हजारमा सङ्ख्या	१.४७	१.२०	१.००	०.८०	०.७०
२५	हात्तीपाईले रोगको प्रभाव दर	प्रति लाखमा सङ्ख्या	०.५	०.४	०.३	०.२	०.१
२६	औलो ज्वरो	प्रति हजारमा सङ्ख्या	०	०	०	०	०
२७	ड्याङ्गु	प्रतिशत	१०	५	३	३	२
२८	एक्लिभ ट्राकोमा	सङ्ख्या	०	०	०	०	०
२९	१४ वर्ष वा माथिको व्यक्तिहरूको सूर्ति सेवन वा धुम्रपान दर	प्रतिशत	४०	३५	३०	२५	२०

४.१.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ३४: स्वास्थ्य तथा पोषण विषय क्षेत्रगत खर्च र स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	१७,२२०	१६,२२०	१,०००	०	७,७५०	९,४७०	०
२०८२/८३	१८,२२०	१७,१२०	१,१००	०	८,७००	९,५२०	०
२०८३/८४	१९,१८५	१८,१८५	१,०००	०	९,०३५	१०,१५०	०
जम्मा	५४,६२५	५१,५२५	३,१००	०	२५,४८५	२९,१४०	०

४.१.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ३५: स्वास्थ्य तथा पोषण विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	वडा नं	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा गुणस्तर सुधार						
१	न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	१,७००	सबै स्वास्थ्य संस्थामा न्यूनतम सेवा मापदण्ड लागू भएको हुनेछ ।
२	आधारभूत सेवा विस्तार कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	३,०००	सबै स्वास्थ्य संस्थामा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन भएको हुनेछ ।
३	ग्रामीण आमा स्वास्थ्य कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	१,१००	सबै वडाका आमाहरू मातृस्वास्थ्य कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

४	लेटाङ अस्पतालमा आकस्मिक सेवा	सालबसाली	सबै	गोटा	३	१,५००	लेटाङ अस्पतालमा आकस्मिक सेवा सञ्चालन भएको हुनेछ ।
५	औषधी खरीद तथा वितरण	सालबसाली	सबै	गोटा	३	३,०००	आधारभूत स्वास्थ्यका लागि औषधी खरीद गरी वितरण गरिएको हुनेछ ।
६	महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका क्षमता विकास तथा प्रगति समीक्षा कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	२,०००	नगरका सबै महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरू क्षमता विकास कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
७	एकीकृत बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	६००	सबै वडाका बालबालिकाहरूका लागि एकीकृत बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
८	नसर्ने रोगको एकीकृत व्यवस्थापन	सालबसाली	सबै	गोटा	३	६००	सबै वडाका नसर्ने रोगका विरामीहरूले उपचार सेवा पाउने र रोग निरोधक उपायहरू बारेमा समुदायमा जानकारी हुनेछ ।
९	जनस्वास्थ्य कार्यक्रम तथा जनस्वास्थ्य निरीक्षक परिचालन	सालबसाली	सबै	गोटा	३	२४०	सबै वडामा जनस्वास्थ्य निरीक्षकहरू परिचालन भएको हुनेछ ।
१०	स्वास्थ्यकर्मी क्षमता विकास कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	३००	सबै स्वास्थ्यकर्मीहरूले क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागी भएको हुनेछ ।
११	नियमित खोप सेवा तथा कोल्ड चेन सुदृढीकरण	सालबसाली	सबै	गोटा	३	३००	नियमित खोप सेवा कार्यक्रम सुचारु रूपमा सञ्चालन भएको हुनेछ ।
१२	किटजन्य रोगहरू नियन्त्रण कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	८००	सबै वडामा किटजन्य रोगहरूको नियन्त्रणका कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुने र किटजन्य रोगहरूमा न्यूनीकरण भएको हुनेछ ।
१३	स्वास्थ्य विकासको बृहत अवधारणा सम्बन्धी कार्यशाला	सालबसाली	सबै	गोटा	३	३००	स्वास्थ्य विकासको बृहत अवधारणा सम्बन्धी कार्यशाला सम्पन्न भएको हुने र कार्ययोजना तर्जुमा भएको हुनेछ ।
१४	HMIS, ELMIS, DHIS2 कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	१,५००	सबै वडामा HMIS, ELMIS, DHIS2 कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
१५	एकीकृत स्क्रिनिङ्ग कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	६००	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१६	स्वास्थ्य केन्द्रमा ल्याव स्थापना	सालबसाली	सबै	गोटा	५	१,७००	जम्मा ५ वटा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रमा ल्याव स्थापना भै सञ्चालनमा आएको हुनेछ ।
१७	खोप तथा गाउँघर ओ.आर.सी. भवन निर्माण तथा मर्मत	सालबसाली	१ र ७	गोटा	३	१,६००	विभिन्न वडामा ३ वटा खोप तथा गाउँघर ओ. आर. सि. भवन निर्माण/मर्मत भै सञ्चालनमा आएको हुनेछ ।
१८	स्वास्थ्य शाखामा करारका कर्मचारी परिचालन	सालबसाली	सबै	गोटा	३	१,५००	स्वास्थ्य शाखामा आवश्यकतानुसार करारमा कर्मचारी लिई खटाइएको हुनेछ ।
१९	स्वास्थ्य जनचेतनामूलक कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	१,४००	सबै वडाहरूमा परिवार स्वास्थ्य, पोषण र सरसफाइ सम्बन्धमा चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
२०	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका परिचालन कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	२७	४,०५०	सबै वडाहरूमा स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरू सुचारु रुपमा परिचालन भएको हुनेछ ।
	जम्मा				८६	२७,७९०	
ख	आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा पहुँच विस्तार						
१	मातृ तथा नवशिशु सुरक्षा, ग्रामीण आमा स्वास्थ्य कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	१८	३,६००	सबै वडामा मातृशिशु कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुने र सबै आमा र बच्चा लाभान्वित भएको हुनेछ ।
२	नियमित खोप, पोषण तथा आई.एम.एन.सी.आई. कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	२१	२,१००	नगरका सबै वडाका सबै बालबालिकाहरू नियमित खोपबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
३	पूर्ण खोपको सुनिश्चितता तथा दिगोपन	सालबसाली	सबै	गोटा	३	७५०	पूर्णखोप सम्बन्धमा अनुगमन, मूल्यांकन र दिगोपनका लागि थप पहल भएको हुनेछ ।
४	संक्रामक रोगजन्य महामारी व्यवस्थापन कोष	सालबसाली	सबै	गोटा	३	३,०००	संक्रामक रोग तथा महामारी व्यवस्थापन कोष स्थापना भएको हुनेछ ।
५	सरुवा रोग रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	९००	सबै वडामा सरुवा रोगका विरामीहरूको पहिचान र उचित उपचार कार्यक्रममा समावेश गरेको र सरुवा रोग सम्बन्धमा स्थानीय

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

							नागरिकहरूको चेतना स्तर बढेको हुनेछ ।
६	मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रम (आवधिक)	सालबसाली	सबै	गोटा	३	७५०	मानसिक स्वास्थ्य व्यवस्थापन तालिममा स्थानीय नागरिकहरूको सहभागिता भएको हुनेछ ।
७	नागरिक आरोग्य केन्द्र व्यवस्थापन र सचेतना कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	५	६५०	नागरिक आरोग्य केन्द्र स्थापना र सञ्चालन भएको हुनेछ ।
८	बर्थिङ सेन्टर स्थापना र सञ्चालन	सालबसाली	सबै	गोटा	५	७,५००	नगरमा ५ वटा बर्थिङ्ग सेन्टर स्थापना भै सञ्चालन भएको हुनेछ ।
९	अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्था संचालन अनुदान	सालबसाली	सबै	गोटा	३	१,८००	अस्पताल र स्वास्थ्य संस्थाहरूको सञ्चालन भएको हुनेछ ।
१०	स्वास्थ्य सम्बन्धी सफ्टवेयर खरिद, दिवस तथा अन्य कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	२,१००	जनस्वास्थ्य व्यवस्थापनका लागि एप्लिकेसन खरिद/निर्माण गरी सञ्चालन गरिएको हुनेछ ।
११	अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	३	९००	स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको अनुगमन र सुपरिवेक्षण नियमित रूपमा गरेको र सेवा प्रवाहमा सुधार भएको हुनेछ ।
	जम्मा				७०	२४,०५०	
ग	स्वास्थ्य सेवामा सार्वजनिक निजी साझेदारी विकास						
१	एकीकृत जनस्वास्थ्य अभियान	सालबसाली	सबै	गोटा	३	१,५८५	सरकारी तथा निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूको एकीकृत स्वास्थ्य अभियान सञ्चालन भएको हुनेछ ।
२	स्वास्थ्य स्वयंसेवक कार्यक्रम	सालबसाली	सबै	गोटा	१२	१,२००	नगरमा स्वास्थ्य स्वयंसेवक कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
	जम्मा				१५	२,७८५	
	कुल जम्मा				१७१	५४,६२५	

४.१.१ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूका लागि अपेक्षा गरिएको स्रोतहरूबाट आय प्राप्त भएमा तोकिएको समयमा कार्यान्वयन गरी अपेक्षित नतिजा हाँसिल गर्न सकिनेछ । नगरपालिकाका दक्ष जनशक्ति, कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि नीति तथा कानुनगत स्पष्टता र कार्यपालिकाको चुस्त निर्णय तथा अनुगमन प्रक्रियाले यी कार्यक्रमहरू समयमै प्रभावकारी कार्यान्वयनमा अहम् भूमिका खेल्नेछ ।

४.२ शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि

४.२.१ पृष्ठभूमि

यस नगरपालिकामा रहेका विद्यालयहरू मध्ये सामुदायिक विद्यालयहरू ३१ वटा, संस्कृत विद्या पिठ १ वटा र संस्थागत विद्यालयहरू १६ वटा सञ्चालित रहेका छन् । यस नगरपालिकामा उच्च शिक्षा हासिल गर्नका लागि एक वटा सामुदायिक क्याम्पस रहेको छ । यहाँ बाल विकासदेखि कक्षा ५ सम्म सञ्चालित १८ वटा सामुदायिक र ३ वटा संस्थागत, बाल विकासदेखि कक्षा ८ सम्म सञ्चालित सामुदायिक ३ सामुदायिक र ३ संस्थागत, बाल विकासदेखि कक्षा १० सम्म सञ्चालित ६ सामुदायिक र ९ संस्थागत, र बाल विकासदेखि कक्षा १२ सम्म सञ्चालित ४ सामुदायिक र १ संस्थागत रहेका छन् । विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न व्यावहारिक तथा रोजगारमुलक शिक्षा प्रणालीलाई अवलम्बन गर्ने, शिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न विशेष कार्यक्रम लागू गर्ने, सबै विद्यालयहरूलाई सूचना र प्रविधियुक्त बनाउने र प्रत्येक वडामा नमुना व्यावसायिक विद्यालय सञ्चालन गर्ने नीति लिएको छ । प्रविधि, विज्ञानसँग घनिष्ट रूपमा गाँसिएको, मानव क्षमताहरू बढाउन र जीवनको गुणस्तर सुधार गर्ने उपकरणहरू, प्रणालीहरू र तत्कालिन समाधानहरूमा सिर्जनात्मक उपयोगी गर्न सकिनेछ ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकाको कुल साक्षरता दर ८२.५ प्रतिशत (पुरुष साक्षरता ८८.२ प्रतिशत र महिला साक्षरता ७७.४ प्रतिशत) रहेको छ । नगरपालिकाको आधारभूत तह (कक्षा १ - ५) को खुद भर्ना दर ९१.०९, कक्षा ६ देखि ८ को ७०.५३, कक्षा ९ र १० को १८.५६ र कक्षा ११ र १२ को खुद भर्ना दर १८.५६ रहेको छ । नगरपालिकाको वडा नं ४ मा रहेको शान्ति भगवती माध्यमिक विद्यालयमा शैक्षिक सत्र २०७६ बाट प्राविधिक धारको कम्प्युटर ईन्जिनियरिङ तर्फको कक्षा ९ देखि १२ मा पढाई लागू गरिएको छ ।

नगरपालिकाभित्र रहेका प्राविधिक विद्यालय तथा क्याम्पसहरूलाई गुणस्तरीय बनाउने र नगरपालिकालाई “शैक्षिक हव” रूपमा विकास गर्ने तर्फ नगरपालिका अग्रसर रहेको छ ।

४.२.२ समस्या तथा चुनौती

लेटाड नगरपालिकाभित्र शिक्षा, विज्ञान र प्रविधिका कार्यक्रम कार्यान्वयनका आफ्नै किसिमका चुनौतीहरू छन् । विद्यालयका पूर्वाधारहरूको कमीका कारण गुणस्तरीय शिक्षाको सीमित पहुँच रहेको छ । तालिम प्राप्त योग्य शिक्षकहरूको दरवन्दीको अभावले विद्यालय संचालनमा कठिनाई रहेको छ । गरिबी र लैङ्गिक असमानताले शैक्षिक प्रगतिमा बाधा पुगेको छ भने बालबालिका विद्यालय छाडेर दैनिक जीवन यापनका कामहरूमा सहभागी हुने पर्ने अवस्था रहेको छ । अनुसन्धान र विकासमा अपर्याप्त लगानीले वैज्ञानिक र प्राविधिक शिक्षाको विकासलाई हुन सकेको छैन । विद्यालयहरूमा कक्षाकोठा, फर्निचर, शौचालय, क्यान्टिन, प्रयोगशाला, खेल मैदान आदिको कमी रहेको छ । केही विद्यालयहरूमा बालबालिकाको सङ्ख्या घट्दै गएको छ । केही विद्यालयहरूमा भौतिक पूर्वाधारहरू सीमित रहेको छ । साथसाथै सरकारी विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तर उच्च बनाउने कार्य चुनौतीको रूपमा रहेको छ । बालबालिकाहरूमा सामाजिक संजालको दुरुपयोग, धुम्रपान, मद्यपान, तथा दुर्व्यासनी बढेको हुँदा यस्ता कार्यहरूको न्यूनीकरण गरी पठन पाठनमा लगाउनु चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।

४.२.३ सोच

शिक्षा, विज्ञान र नवप्रवर्तनमा विकास, लेटाडबासीको गरिबी निवारणको निकास ।

४.२.४ उद्देश्य

- क) सरकारी शैक्षिक संस्थाहरूलाई आवश्यक भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा आपूर्ति गर्नु,
- ख) सरकारी विद्यालय तथा क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तर तथा संस्थागत व्यवस्थापन सुधार गर्नु,
- ग) शिक्षामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्नु,
- घ) शिक्षक र अभिभावकहरूको क्षमता विकास गरी शैक्षिक जिम्मेवारीमा प्रेरित गर्नु ।

४.२.५ रणनीति

- क) सरकारी विद्यालय तथा क्याम्पसमा आवश्यक पूर्वाधार विकास गरी शिक्षण सिकाइका लागि उपयुक्त वातावरण तयार गर्ने ।
- ख) विद्यालय तथा क्याम्पसको शिक्षण सिकाइमा गुणस्तर तथा संस्थागत व्यवस्थापनमा सुधार गर्ने ।
- ग) आधारभूत शिक्षामा सबैको पहुँचको सुनिश्चित गर्नका लागि आवश्यक उपायहरूको खोजी गरी लागू गर्ने ।
- घ) शिक्षकहरूको पेशागत क्षमता तथा बालबालिकाको शैक्षिक विकासमा अभिभावकको भूमिका अभिवृद्धि गर्ने विधिहरू उपयोग गर्ने ।

४.२.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ३६: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि विकासका विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	प्रभाव						
१	साक्षरता दर (५ वर्ष माथि)	प्रतिशत	९६.८४	९६.९	९७.२	९७.७	९८.२
२	साक्षरता दर (१५ वर्ष माथि)	प्रतिशत	९६.२२	९६.५	९७.२	९७.७	९८.२
	असर						
१	युवा साक्षरता (१५ देखि २४)	प्रतिशत	९८.२	९८.३	९८.५	९८.७	९८.८
२	पूर्व प्राथमिक शिक्षामा कुल भर्ना दर	प्रतिशत	१०६.१९	१००	१००	१००	१००
३	खुद भर्ना दर	प्रतिशत					
४	आधारभूत तह (१ - ८)	प्रतिशत	७०.५३	७४	८०	८५	९०
५	माध्यमिक तह (९ - १२)	प्रतिशत	१८.५६	२५	३५	५०	६०
६	उच्च शिक्षाको कुल भर्ना दर	प्रतिशत	१२.	१४	१६	१८	२०
७	विद्यालय छाड्ने दर						
८	आधारभूत तह (१ - ८)	प्रतिशत	३.८	३.५	३	२	१.५
९	माध्यमिक तह (९ - १२)	प्रतिशत	२.६	२.२	२	१.५	१

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१०	कक्षा ८ को निम्ति सिकाइ उपलब्धि (औषत)						
११	गणित	स्कोर	४३	४५	४८	५२	५५
१२	नेपाली	स्कोर	५४	५५	५७	६०	६३
१३	अंग्रेजी	स्कोर	५४	५५	५७	६०	६३
१४	विज्ञान	स्कोर	४८	५०	५४	५८	६०
१५	काम गर्ने उमेर समुहका प्राविधिक र व्यावसायिक क्षेत्रमा तालिम प्राप्त जनसङ्ख्या	प्रतिशत	३१	३२	३७	४२	४५
	प्रतिफल						
१	प्रति विद्यार्थी सरकारी खर्च						
२	आधारभूत तह (कक्षा १ - ८)	रु हजारमा	१२	१४	१६	१९	२१
३	माध्यमिक तह (कक्षा ९ - १२)	रु हजारमा	७	९	११	१३	१४
४	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात						
५	आधारभूत तह (कक्षा १ - ८)	अनुपात	१:१५	१:१७	१:२०	१:२२	१:२७
६	माध्यमिक तह (कक्षा ९ - १२)	अनुपात	१:३५	१:३४	१:३३	१:३२	१:३१
७	पेशागत तालिम प्राप्त शिक्षक						
८	आधारभूत तह (कक्षा १ - ८)	प्रतिशत	७६.६	७८	८०	८५	८५
९	माध्यमिक तह (कक्षा ९ - १२)	प्रतिशत	७७.१	८०	८५	९०	९५
१०	माध्यमिक तहमा छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी	प्रतिशत	१८	२०	२२	२३	२४
११	गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्ययन प्राप्त क्याम्पस	सङ्ख्या	०	०	०	०	१
१२	स्वच्छ पानी तथा सरसफाइ सुविधा सहित सोचालय निर्माण भएको विद्यालय	प्रतिशत	८४	८५	९०	९४	९७
१३	इन्टरनेट सुविधा पुगेको विद्यालय	प्रतिशत	९६	९६	९७	९७	९८

४.२.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ३७: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि विकासका विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	४०,५५०	३,३००	२२,०००	०	३,३००	३५,२५०	२,०००
२०८२/८३	४३,१५०	३,४००	२३,३००	०	३,४००	३२,१५०	७,६००
२०८३/८४	४६,१२९	३,६७९	२५,०००	०	३,६७९	२६,४५०	१६,०००
जम्मा	१२९,८२९	१०,३७९	७०,३००	०	१०,३७९	९३,८५०	२५,६००

४.२.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ३८: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि विकासका विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	शैक्षिक पूर्वाधार विकास					
१	श्री मा वि भवन निर्माण	२०८१/८२	गोटा	१	४,०००	श्री मा वि भवन थप भएको हुनेछ ।
२	नमूना विद्यालय परियोजना	सालबसाली	गोटा	३	४,५००	नगरपालिकाका १० वटा विद्यालयहरू नमूना विद्यालय स्थापना भएको हुनेछ ।
३	विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण	२०८१/८२ २०८२/८३	गोटा	२	२,५००	वडा नं १ मा थप विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण भएको हुनेछ ।
४	विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण	२०८१/८२ २०८३/८४	गोटा	३	३,०००	वडा नं ५ मा थप विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण भएको हुनेछ ।
५	विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण	२०८१/८२	गोटा	१	१,०००	वडा नं ९ मा थप विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण भएको हुनेछ ।
६	बाल विकास केन्द्रको भौतिक संरचना विकास /निर्माण	२०८१/८२	गोटा	१	१,०००	वडा नं १ मा बाल विकास केन्द्रको भौतिक संरचना निर्माण भएको हुनेछ ।
७	विद्यालय भवन मर्मत र फर्निचर निर्माण	२०८२/८३	गोटा	१	७००	विद्यालय भवन मर्मत र फर्निचर निर्माण भएको हुनेछ ।
८	बालकेन्द्र भवन निर्माण / मर्मत	२०८१/८२	गोटा	१	१,०००	वडा नं ३ मा बाल विकास केन्द्र भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
९	महाभारत मा.वि भवन निर्माण	२०८१/८२	गोटा	१	४,०००	महाभारत मा.वि भवन निर्माण भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१०	बैजनाथ संस्कृत विद्यापिठ भौतिक संरचना विकास र मर्मत	२०८१/८२ २०८२/८३	गोटा	१	१,७००	बैजनाथ संस्कृत विद्यापिठको कम्पाउण्ड वाल निर्माण भएको हुनेछ ।
११	शिक्षाज्योति प्रा वि भवन निर्माण	२०८१/८२ २०८२/८३	गोटा	१	५,०००	शिक्षाज्योति प्रा वि भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
१२	विद्यालय भवन मर्मत र फर्निचर निर्माण	२०८१/८२ २०८३/८४	गोटा	४	२,५००	वडा नं ८ को विद्यालय भवन मर्मत र फर्निचर निर्माण भएको हुनेछ ।
१३	विद्यालयमा नर्सरी खेल सामाग्री सहयोग	२०८१/८२ २०८३/८४	गोटा	३	१,७००	विद्यालयमा नर्सरी र खेल सामाग्री सहयोग
१४	पब्लिक प्रा. वि. भवन निर्माण	२०८३/८४	गोटा	१	२,०००	पब्लिक प्रा. वि. भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
१५	लक्ष्मी मावि भवन निर्माण (राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमबाट माग गर्ने)	२०८२/८३ २०८३/८४	गोटा	१	५,५००	लक्ष्मी मावि थप भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
१६	महेन्द्र मा.वि. चार कोठे भवन	२०८१/८२ २०८३/८४	गोटा	१	८,०००	महेन्द्र मा.वि. चार कोठे भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
१७	जाँते मावि कक्षा कोठा थप	२०८१/८२ २०८३/८४	गोटा	१	७,६००	जाँते मावि कक्षा कोठा थप भएको हुनेछ ।
१८	गणेश प्रावि कक्षाकोठा थप	२०८२/८३ २०८३/८४	गोटा	१	५,०००	गणेश प्राविमा कक्षा कोठा थप भएको हुनेछ ।
१९	सरस्वती प्रावि कक्षाकोठा थप	२०८२/८३ २०८३/८४	गोटा	१	५,०००	सरस्वती प्राविमा कक्षा कोठा थप भएको हुनेछ ।
२०	सामुदायिक पुस्तकालय सुदृढीकरण	२०८१/८२ २०८२/८३	गोटा	२	१,८००	सामुदायिक पुस्तकालयमा किताब राख्ने दराज र किताब थपिएको हुनेछ ।
२१	विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण	२०८१/८२ २०८२/८३	गोटा	२	१,६००	विभिन्न २ वटा विद्यालयहरूमा विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण भएको हुनेछ ।
२२	विद्यालयमा कम्प्युटर प्रयोगशाला	२०८२/८३	गोटा	१	६००	नगरको १ वटा विद्यालयमा कम्प्युटर प्रयोगशाला स्थापना भएको हुनेछ ।
२३	पुस्तकालय स्थापना सहयोग	२०८२/८३	गोटा	१	६००	नगरको १ वटा विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना भएको हुनेछ ।
	जम्मा			३५	७०,३००	
ख	शैक्षिक गुणस्तर सुधार					

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१	बालविकास सहजकर्ता पारिश्रमिक	सालबसाली	गोटा	३	११,७००	बालविकास सहजकर्ताहरूलाई पारिश्रमिक उपलब्ध गराइनेछ ।
२	आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन अनुदान	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन भएको हुनेछ ।
३	विद्यालयमा शैक्षिक सामग्री बैंक निर्माण	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	विद्यालयमा पर्याप्त शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता भएको हुनेछ ।
४	नगरस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड	सालबसाली	गोटा	३	६००	नगरस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन भएको हुनेछ ।
७	लेटाङ क्याम्पस अनुदान	सालबसाली	गोटा	३	४,५००	क्याम्पसलाई अनुदान प्राप्त भएको हुनेछ ।
८	कक्षा ५ र ८ को परीक्षा व्यवस्थापन	सालबसाली	गोटा	३	९००	कक्षा ५ र ८ को परीक्षा पालिका स्तरीय हुनेछ ।
९	शिक्षक छनोट परीक्षा सञ्चालन	सालबसाली	गोटा	३	३००	नियमानुसार शिक्षक छनोट हुनेछ ।
१०	स्थानीय पाठ्यक्रमको पाठ्यपुस्तक तयारी	सालबसाली	गोटा	३	३००	स्थानीय पाठ्यक्रमको पाठ्यपुस्तक तयारी भएको हुनेछ ।
१२	विद्यालय प्रगति समीक्षा बैठक	सालबसाली	गोटा	३	५५०	नियमित रुपमा प्रगति समीक्षा बैठक हुनेछ ।
१३	विद्यालय अनुगमन, सुपरीवेक्षण र निरीक्षण	सालबसाली	गोटा	३	३००	पालिका स्तरबाट विद्यालयको अनुगमन, सुपरीवेक्षण र निरीक्षण हुनेछ ।
१४	बालविकास केन्द्र र विद्यालयमा शैक्षिक सामग्री वितरण	सालबसाली	गोटा	३	९००	बालविकास केन्द्र र विद्यालयमा शैक्षिक सामग्री वितरण हुनेछ ।
१५	जेहेन्दार र गरिव छात्रवृत्ति	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	जेहेन्दार र गरिव छात्रवृत्ति कोषको व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।
१६	अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन (हाजिरी जवाफ र खेलकुद)	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	पालिका स्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन हुनेछ ।
१७	नमूना आधारभूत विद्यालय कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	नमूना आधारभूत विद्यालय घोषणा गरी कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।
१८	खानेपानी फिल्टर वितरण	सालबसाली	गोटा	३	९००	विद्यालयहरूमा शुद्ध खानेपानी व्यवस्थापनका लागि फिल्टर वितरण हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१९	शिक्षा क्षेत्रको विपद् व्यवस्थापन	सालबसाली	गोटा	३	१,१००	विद्यालयहरूमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी पुर्व तयारी गराइएको हुनेछ ।
२०	लेटाङ पुस्तकालयमा पुस्तक खरिद	सालबसाली	गोटा	३	६००	लेटाङ पुस्तकालयमा पुस्तक व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।
२१	सिकाई सुधार कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,३००	गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने शिक्षण सिकाई सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२२	आधारभूत सक्षमता मापन (वार्षिक कक्षा ३ र ५)	सालबसाली	गोटा	३	१,४००	कक्षा ३ र ५ को आधारभूत सक्षमता मापन गरिनेछ ।
२४	विद्यालय सुधार अनुसन्धान तथा विकास	सालबसाली	गोटा	२	१,०००	विद्यालय सुधारका लागि अनुसन्धान गर्ने परिपाटीको विकास गरिनेछ ।
२५	विद्यालय सञ्चालन अनुदान (शिक्षक तलब सहित)	सालबसाली	गोटा	३	१२,७००	विद्यालय सञ्चालन अनुदान (तलब समेत) नियमित रुपमा विद्यालयहरूलाई प्रदान गरिनेछ ।
२६	बैजनाथ संस्कृत विद्यापिठ नियमित अनुदान	सालबसाली	गोटा	३	१,१००	बैजनाथ संस्कृत विद्यापिठलाई नियमित अनुदान प्रादान गरिनेछ ।
२७	शिक्षामा नवप्रवर्तन कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	शिक्षामा नवप्रवर्तन कार्यक्रम सञ्चालन हुनेछ ।
	जम्मा			६८	४९,१५०	
ग	शिक्षामा सबैको पहुँच					
१	छात्रासँग उपमेयर कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,६००	छात्रासँग उपमेयर कार्यक्रम सञ्चालन हुनेछ ।
२	आमाबुबा बिहिन बालबालिकाका शिक्षा सहायता	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	अशाहाय बालबालिकाका लागि सहायता प्रदान गर्न कोषको स्थापना हुनेछ ।
३	दुर्गम क्षेत्रका बालिका शिक्षा बचत कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,३००	शिक्षा बचत कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४	आधारभूत तहमा स्थानीय पाठ्यक्रम र लिम्बु भाषा पठन पाठनको व्यवस्था	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	आधारभूत तहमा स्थानीय पाठ्यक्रम पठनपाठन हुनेछ र स्थानीय पाठ्यक्रममा लिम्बु भाषा पठन पाठन गर्न सकिनेछ ।
५	विद्यालय भर्ना अभियान	सालबसाली	गोटा	३	६००	नया शैक्षिक सत्रको शुरुमा विद्यालय भर्ना अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

	जम्मा			१५	६,५००	
घ	शिक्षक तथा अभिभावकको क्षमता विकास र शिक्षक उत्प्रेरणा					
१	अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	८००	अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२	शिक्षकको क्षमता विकास तालिम	सालबसाली	गोटा	३	९००	शिक्षकको क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३	उत्कृष्ट शिक्षक र विद्यार्थी पुरस्कार	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	वार्षिक रुपमा उत्कृष्ट शिक्षक र विद्यार्थी छनोट गरी पुरस्कृत गरिनेछ ।
४	शिक्षक अनुभव साटासाट कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	६७९	शिक्षकहरू बीच अनुभव साटासाट कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
	जम्मा			१२	३,८७९	
	कुल जम्मा			९५	१२९,८२९	

४.२.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

यस पालिकामा शिक्षा, विज्ञान र प्रविधिको लक्ष्य र उद्देश्यहरू प्राप्त गर्न एक व्यापक र एकीकृत दृष्टिकोण आवश्यक छ । पालिकाको सीमित स्रोतबाट अधिकतम लक्ष्य हासिल गर्नु चुनौती रहेको छ । गुणस्तरीय शिक्षामा सर्वव्यापी पहुँच सुनिश्चित गर्न शिक्षा पूर्वाधार, शिक्षक तालिम र पाठ्यक्रम विकासमा लगानी महत्त्वपूर्ण छ यसका लागि प्रयास आर्थिक स्रोतको आवश्यकता हुनेछ ।

४.३ युवा, खेलकुद तथा नवप्रवर्तन

४.३.१ पृष्ठभूमि

पालिकाको समग्र विकासमा युवा, खेलकुद र नवप्रवर्तनले सामाजिक-आर्थिक परिदृश्यलाई आकार दिन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ । यस नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण २०८० अनुसार युवा (१५ – ४५ उमेर समुह) का जनसङ्ख्या १९,३४२ (४२.१४ प्रतिशत) रहेको छ । यस नगरपालिकामा युवाहरूको सीप तथा क्षमता अभिवृद्धि तथा युवा खेलकुद विकासका क्षेत्रमा विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिँदै आएका छन् । तथापि युवाहरूको उद्यमशिलता तथा रोजगारी/स्वरोजगारीको क्षेत्रमा उल्लेख्य प्रगति भने हुन सकेको छैन । खेलकुदको

मनोरञ्जनात्मक पक्षहरूभन्दा पनि यसले सामुदायिक सहभागिता र एकतालाई जोड दिन्छ । खेलकुद र नवप्रवर्तनमा युवाहरूको संलग्नतालाई प्रवर्द्धन गर्ने पहलहरूले व्यक्तिगत विकासमा मात्र योगदान पुऱ्याउँदैन यसले आर्थिक वृद्धि र सामाजिक सद्व्यवहारको विकासमा महत्वपूर्ण भूमिका रहनेछ ।

४.३.२ समस्या तथा चुनौती

यस नगरपालिकामा युवा लक्षित नीति तथा कार्यक्रमहरू नतिजामुखी बन्न सकेको छैन साथै युवा उद्यमशिलता तथा रोजगारीका कार्यक्रमहरू पनि प्रभावकारी बन्न सकेको छैन । युवाहरूलाई श्रम बजार अनुसारका सीपहरू उपलब्ध गराउन नसक्नु र खेलकुद क्षेत्रलाई व्यवस्थित बनाउन नसक्नु जस्ता समस्याहरू रहेका छन् । शिक्षित बेरोजगार युवाहरूलाई रोजगार बनाउने कार्य चुनौतीको रूपमा रहेको छ । स्थानीय युवाहरूलाई स्थानीयस्तरमै उद्यमशील कार्यमा प्रेरित गर्नु र खेलकुदलाई व्यावसायिक रूपमा स्थापना गर्नु पनि चुनौती रहेको छ ।

४.३.३ सोच

उद्यमशिल र सीपयुक्त युवा, लेटाङ नगर विकासको अगुवा ।

४.३.४ उद्देश्य

- क) युवाहरूलाई सामाजिक आर्थिक रूपमा सशक्त बनाई विकासमा सहभागिता गराउनु,
- ख) खेलकुद तथा खेलाडीको क्षमता विकास गर्नु,
- ग) युवाहरूलाई लागू पदार्थ दुर्व्यसनीबाट जोगाउनु ।

४.३.५ रणनीति

- क) युवाहरूको सीप तथा क्षमता विकास गरी सक्षम र सीपयुक्त बनाउने ।
- ख) नगरपालिकामा खेलकुद प्रवर्द्धनका लागि पूर्वाधार विकास तथा खेलाडीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- ग) युवाहरूलाई लागू पदार्थ दुर्व्यसनीबाट जोगाउनका लागि सचेतनामूलक र नियन्त्रणात्मक कार्यहरू गर्ने ।

४.३.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ३९: युवा खेलकुद तथा नवप्रवर्दनका विषय क्षेत्रगत नतिजा सुचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व.	आ. व.	मध्यमकालीन लक्ष्य		
			२०७९/८० यथार्थ	२०८०/८१ अनुमानित	आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१	स्वरोजगार युवाको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	३५	४०	४२	४५	४८
२	युवा उद्यमीको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	२०	२२	२७	३१	३४
३	सक्रिय खेलाडीको सङ्ख्या	प्रतिशत	५०	५५	६०	६५	७०
प्रतिफल							
१	स्वरोजगार कार्यक्रममा युवाको सहभागिता	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०
२	उद्यम विकास कार्यक्रममा युवाको सहभागिता	सङ्ख्या	०	२०	४०	६०	८०
३	उद्यमशिलता विकास तालिम प्राप्त युवाको सङ्ख्या	सङ्ख्या	०	५०	१००	१५०	२००
४	सीप तालिम प्राप्त युवाको सङ्ख्या	सङ्ख्या	०	३६	७२	१००	१५०
५	खेलकुद विधागत प्रशिक्षण प्राप्त खेलाडी	सङ्ख्या	०	३०	६०	९०	१२०
६	युवा व्यायामशाला सङ्ख्या	सङ्ख्या	५	६	७	८	९
७	लागू औषध सचेतनामूलक कार्यक्रममा सहभागी युवा	सङ्ख्या	०	२६०	६२०	९८०	१२००

४.३.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ४०: युवा खेलकुद तथा नवप्रवर्तन विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	५,८२०	२,७६८	३,०५२	०	१,५४४	४,२७६	०
२०८२/८३	६,१९३	३,४३७	२,७५६	०	१,६६५	४,५२८	०
२०८३/८४	६,५८४	३,६१४	२,९७०	०	१,६९९	४,८८५	०
जम्मा	१८,५९७	९,८१९	८,७७८	०	४,९०८	१३,६८९	०

४.३.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ३१: युवा खेलकुद तथा नवप्रवर्तन विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	युवा सशक्तिकरण र विकासमा सहभागिता					
१	युवा उद्यमशिलता विकास तालिम	सालबसाली	गोटा	१२	२,४००	कम्तीमा ४०० जना युवाहरूले उद्यमशिलता विकास तालिम प्राप्त गर्नेछन्।
२	युवा सिप विकास तालिम	सालबसाली	गोटा	१२	२,४००	कम्तीमा २०० जना युवाहरू विभिन्न विधामा सीप प्राप्त गर्नेछन्।
३	युवा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	७७८	युवा सीप तथा क्षमता विकास सम्बन्धमा ३ वटा कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएको हुनेछ।
	जम्मा			२७	५५७८	
ख	खेलकुद विकास र खेलाडी क्षमता विकास					
१	खेलकुद विधागत प्रशिक्षण	सालबसाली	गोटा	१५	३,०००	कम्तीमा २०० युवाहरूले खेलकुद विधागत प्रशिक्षणमा सहभागी भएको हुनेछ।
२	मेयरकप खेलकुद प्रतियोगिता	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	जम्मा ३ वटा मेयरकप खेलकुद प्रतियोगिता हुनेछ।
३	युवा ब्याथमशाला सामाग्री	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	युवा ब्याथमशाला सामाग्री उपलब्धता हुनेछ।
४	खेलकुद सामाग्री वितरण	सालबसाली	गोटा	३	१,२००	युवाहरूका लागि खेलकुद सामग्री वितरण भएको हुनेछ।
५	खेलाडी तथ्याङ्क व्यवस्थापन	सालबसाली	गोटा	३	६००	खेलाडीहरूको तथ्याङ्क व्यवस्थापन भएको हुनेछ।
६	खेलाडी सम्मान तथा पुरस्कार	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	खेलाडीहरूलाई सम्मान तथा पुरस्कार वितरण भएको हुनेछ।
	जम्मा			३०	९३००	
ग	लागू पदार्थ दूर्यसनी न्यूनीकरण					

१	लागू औषध र मादक पदार्थ नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	७००	लागू औषध र मादक पदार्थ नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
२	युवालाई कानुनी तथा नैतिक शिक्षा र सकारात्मक सोच सम्बन्धी कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	६००	कम्तीमा १०० जना युवाहरूले कानुनी तथा नैतिक शिक्षा र सकारात्मक सोच सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
३	लागू औषध विरुद्ध सूचना शिक्षा सञ्चार कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	९००	लागू औषध विरुद्ध सूचना शिक्षा सञ्चार कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
४	दुर्व्यसनमा परेका युवाका लागि पुनर्स्थापन कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,५१९	कम्तीमा ५० जना दुर्व्यसनमा परेका युवाले पुनर्स्थापन कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
	जम्मा			१२	३७१९	
	कुल जम्मा			६९	१८५९७	

४.३.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

युवा, खेलकुद र नवप्रवर्तन क्षेत्रमा समावेश गरिएका कार्यक्रम तथा विनियोजन गरिएका बजेटको कार्यान्वयन सुचारु भएको हुने अनुमान गरिएको छ । युवा तथा खेलकुद क्षेत्रमा सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूमा युवाहरूको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गर्न सकिने अनुमान गरिएको छ ।

४.४ महिला, बालबालिका तथा लक्षित वर्ग

४.४.१ पृष्ठभूमि

यस विषय क्षेत्रमा बालबालिका, महिला, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको संरक्षण विकास र सहभागिताका लागि गरिने कार्यक्रमहरू पर्दछन् । नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण २०८० अनुसार यहाँ महिलाको जनसङ्ख्या २०११४ (५२.७ प्रतिशत), १८ वर्ष मुनिका बालबालिकाको सङ्ख्या ११,९९० (३१.४६ प्रतिशत) रहेको छ । त्यसै गरी दलितहरू मध्ये कामी, दमाई, सार्की र अन्य गरी ३,५९४ (९ प्रतिशत) रहेको छ । जेष्ठ नागरिकको जनसङ्ख्या २७६५ र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको जनसङ्ख्या ५२४ रहेको छ । यी वर्ग तथा

समुदायका व्यक्तिहरूको सामाजिक आर्थिक विकास गरी विकासको मुलप्रवाहमा ल्याउने कार्य स्थानीय सरकारको जिम्मेवारीभित्र पर्दछ ।

४.४.२ समस्या तथा चुनौती

महिला, बालबालिका तथा अन्य विपन्न वर्गहरूको विकासको क्षेत्रमा विभिन्न समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन् । महिला, बालबालिका तथा अन्य लक्षित वर्गहरूमा सामाजिक तथा आर्थिक विकास र सहभागिता सम्बन्धमा न्यून चेतना हुनु, महिला तथा बाल हिंसाका घटनाहरू घटिरहनु, लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरूमा न्यून बजेट विनियोजन हुनु, लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसक्नु जस्ता समस्याहरू रहेका छन् । साथै महिला, बालबालिका तथा लक्षित वर्गको क्षेत्रमा विविध चुनौतीहरू पनि रहेका छन् । महिला तथा बाल हिंसा सुन्य बनाउनु, महिलाहरूको आर्थिक अवस्था सुधार गर्नु, महिलाहरूलाई नेतृत्व तहमा स्थापित गर्नु, बालबालिकाहरूलाई कुलत र दूर्व्यसनीबाट जोगाउनु, बालबिवाहका घटनाहरू सुन्य बनाउनु, अपांगता भएको व्यक्तिहरूको सामाजिक आर्थिक सशक्तीकरण गर्नु जस्ता चुनौतीहरू रहेका छन् ।

४.४.३ सोच

महिला बालबालिका र अन्य उत्पीडित वर्गको अधिकारको रक्षा; समावेशी र समतामुलक समाज निर्माणको अपेक्षा ।

४.४.४ उद्देश्य

क) महिला, बालबालिका तथा अन्य बञ्चितकरणमा परेका समुदायको सशक्तीकरण र विकासमा सहभागिता अभिवृद्धि गर्नु ।

४.४.५ रणनीति

- क) महिला तथा लैंगिक अल्पसंख्यक हिंसामूक्त समाजको निर्माण गरी लैंगिक समानता कायम गर्ने,
- ख) बाल अधिकारको संरक्षण गर्दै विकासमा बालबालिकाको अर्थपूर्ण सहभागिता बढाउने,
- ग) दलित र उत्पीडित वर्गको सशक्तीकरण गरी विकासमा समानुपातिक सहभागिता अभिवृद्धि गर्ने,
- घ) जेष्ठ नागरिकहरूलाई आधारभूत सेवामा पहुँच अभिवृद्धि गराउने,
- ङ) अपांगता भएको नागरिकहरूको सशक्तीकरण र विकासमा सहभागिता बढाउने,
- च) आदिवासी जनजातिहरूको सशक्तीकरण र विकासमा सहभागिता बढाउने,
- छ) विपन्न खस तथा दशनामीहरूको सशक्तीकरण र विकासमा सहभागिता बढाउने,

४.४.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ४२: महिला बालबालिका तथा लक्षित वर्ग विकासका विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	लैंगिक सशक्तीकरण सूचकाङ्क	सूचकाङ्क	०.८९७	०.९१९	०.९३५	०.९४९	०.९६५
२	लैंगिक असमानता सूचकाङ्क	सूचकाङ्क	०.४७६	०.४९२	०.३०२	०.३२२	०.३४२
३	निर्वाचित पदाधिकारीमा महिलाको सहभागिता	प्रतिशत	२२	२५.	२९.	३३.	३७.
४	महिला र पुरुष बीच ज्याला दरको अनुपात	प्रतिशत	०.९	०.९२	०.९५	०.९७	०.९९
५	महिलाहरूको नाममा घरजग्गा रहेको परिवार	प्रतिशत	१४.६	१६.८	१८.९	२१.५	२३.९
६	जीवनकालमा शारीरिक मानसिक र यौनहिंसा पीडित महिला	प्रतिशत	१	०.९	०.७	०.५	०.२
७	गत आ. व. मा शारीरिक मानसिक र यौनहिंसा पीडित महिला	प्रतिशत	०				
	प्रतिफल						
१	१५ देखि १९ वर्ष उमेर समुहका विवाहित किशोरी	सङ्ख्या					
२	लैंगिक समानता सम्बन्धि सचेतनात्मक कार्यक्रमबाट लाभान्वित महिला	प्रतिशत	०	१००	२५०	३८०	४७०
३	स्थानिय तहमा लैंगिक हिंसाका घटना	सङ्ख्या	२	१.८	१.५	१	०.५
४	लैंगिक हिंसा विरुद्ध सुन्य सहनशिलता लागू भएको	भएको/नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको
५	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण बजेट परीक्षण	भएको/नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

६	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति लागू	भएको/नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको
७	बालकलबको सङ्ख्या	सङ्ख्या	२२	३५	५०	७५	९३
८	बालहिंसाका घटना	सङ्ख्या	४	३	२	१	०.५
९	बाल विवाहको घटना	सङ्ख्या	७	५	३	२	१
१०	दलित बालबालिकाको विद्यालय भर्ना दर	प्रतिशत	९५	९६	९७	९८	९९
११	क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागी दलित जनसङ्ख्या	सङ्ख्या	०	६०	१२०	१७०	२२०
१२	पञ्जिकरण भई परिचयपत्र पाएका मजदुर सङ्ख्या (हजारमा)	सङ्ख्या	०	२	४	६	८
१३	स्वास्थ्य सेवाबाट लाभान्वित जेष्ठ नागरिक	प्रतिशत	४२	५२	६५	७७	९०
१४	आय आर्जन तथा सीपमूलक तालिममा सहभागी अपांगता भएको व्यक्ति	सङ्ख्या	०	२०	४०	६०	८०
१५	स्वास्थ्य उपचार सहयोग पाउने अपांगता भएको व्यक्ति	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०
१६	क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागी आदिवासी जनसङ्ख्या	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०
१७	क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागी विपन्न खस जनसङ्ख्या	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०

४.४.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ४३: महिला बालबालिका तथा लक्षित वर्ग क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	९,०३६	८,०३६	१,०००	०	२,३६८	६,६६८	०
२०८२/८३	१२,३९९	११,३९९	१,०००	०	४,८१२	७,५८७	०
२०८३/८४	१३,०५४	१२,०५४	१,०००	०	५,२२७	७,८२७	०
जम्मा	३४,४८९	३१,४८९	३,०००	०	१२,४०७	२२,०८२	०

४.४.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ४४: महिला बालबालिका तथा लक्षित वर्ग विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	महिला हिंसामूक्त समाज निर्माण					
१	महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	हरेक वर्ष महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान सञ्चालन भएको हुनेछ ।
२	महिला जनप्रतिनिधि क्षमता विकास	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	सबै महिला जनप्रतिनिधिहरू क्षमता विकास कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
३	महिला क्षमता अभिवृद्धि तथा सशक्तीकरण कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	कम्तीमा १०० जना महिला क्षमता विकास तथा सशक्तीकरण कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
४	लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	७७५	नगरमा लैङ्गिक हिंसाका घटना न्यूनीकरण भएको हुनेछ ।
५	महिला लोकसेवा / शिक्षक सेवा तयारी कक्षा सञ्चालन	सालबसाली	गोटा	३	९००	कम्तीमा ५० जना महिला लोकसेवा / शिक्षक सेवा तयारी कक्षाबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
६	महिला कानूनी, सामाजिक तथा नेतृत्व विकास र सचेतना कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	५००	कम्तीमा ५० जना महिला कानूनी, सामाजिक तथा नेतृत्व विकास र सचेतनामूलक कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
७	किशोरी आत्मरक्षा कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	७००	कम्तीमा १०० जना किशोरीहरूले आत्मरक्षा सीप तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
	जम्मा			२१	७३७५	
ख	बाल अधिकारको संरक्षण र विकासमा बालबालिकाको सहभागिता					
१	बाल क्लव व्यवस्थापन सहयोग	सालबसाली	गोटा	३	७००	कम्तीमा १०० वटा बाल क्लव स्थापना र सञ्चालन भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	बाल क्लव र क्षमता विकास	सालबसाली	गोटा	३	६००	कम्तीमा ५० वटा बाल क्लवको सञ्चालन क्षमता विकास भएको हुनेछ ।
३	बालमैत्री स्थानीय शासनका लागि पूर्वाधार	सालबसाली	गोटा	३	६००	बालमैत्री स्थानीय शासनका लागि पूर्वाधार विकास भएको हुनेछ ।
४	वडा तथा नगर बाल सञ्जाल गठन तथा व्यवस्थापन	सालबसाली	गोटा	३	७०५	जम्मा ९ वटा वडा बाल सञ्जाल र १ वटा नगर बाल सञ्जाल निर्माण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
५	बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा र निरन्तरता	सालबसाली	गोटा	३	६००	बाल मैत्री स्थानीय शासन घोषणा गरी निरन्तरता दिइएको हुनेछ ।
६	नगरस्तरीय बाल प्रतिभा भेला	सालबसाली	गोटा	३	५००	जम्मा ३ वटा नगरस्तरीय बाल प्रतिभा भेला सम्पन्न भएको हुनेछ ।
	जम्मा			१८	३७०५	
ग	दलित, आदिवासी तथा उत्पिडित वर्गको सशक्तिकरण र विकासमा सहभागिता					
१	दलित, आदिवासी, उत्पीडित वर्ग क्षमता विकास कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	११	२,२००	कम्तीमा २२० जना दलित, ८० जना अपांग, १६० जना आदिवासी र १६० जना विपन्न खस समुदायका नागरिकहरू क्षमता विकास कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
२	दलित, आदिवासी, उत्पीडित वर्ग जिविकोपार्जन कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	२,३२७	कम्तीमा १०० जना दलित, १०० जना अपांग, १०० जना आदिवासी र १०० जना विपन्न खस समुदायका नागरिकहरू जिविकोपार्जन कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
३	मजदुर पंजीकरण र परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,३००	कम्तीमा ८ हजार मजदुरहरूको पञ्जीकरण भएको र परिचयपत्र प्राप्त गरेको हुनेछ ।
	जम्मा			१७	५८२७	
घ	जेष्ठ नागरिकहरूलाई आधारभूत सेवामा पहुँच र विकास					

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१	जेष्ठ नागरिकद्वारा पुस्ता हस्तान्तरण कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,४००	जेष्ठ नागरिकद्वारा पुस्ता हस्तान्तरण कार्यक्रम ३ वटा सम्पन्न भएको हुनेछ ।
२	जेष्ठ नागरिकका लागि घुम्ती स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	सालबसाली	गोटा	३	२,४००	नगरका ९० प्रतिशत जेष्ठ नागरिकहरूले स्वास्थ्य परीक्षण सेवा प्राप्त गरेको हुनेछ ।
३	जेष्ठ नागरिक लुगा वितरण	सालबसाली	गोटा	३	१,४००	नगरका ९० प्रतिशत विपन्न जेष्ठ नागरिकहरूले लुगा प्राप्त गरेको हुनेछ ।
४	जेष्ठ नागरिक औषधी तथा आकास्मिक सहयोग	सालबसाली	गोटा	३	१,२७५	नगरका ९० प्रतिशत विपन्न जेष्ठ नागरिकहरूले औषधी तथा आकास्मिक सेवा प्राप्त गरेको हुनेछ ।
	जम्मा			१२	६४७५	
ड	अपांगता भएको नागरिकहरूको सशक्तिकरण र विकासमा सहभागिता					
१	अपाङ्गता परिचय वितरण शिविर सञ्चालन	सालबसाली	गोटा	३	९००	नगरका सबै अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूले परिचयपत्र प्राप्त गरेको हुनेछ ।
२	विद्यालय बाहिर रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विद्यालय भर्ना गराउने कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	६००	विद्यालय बाहिर रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विद्यालय भर्ना गराउने कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
३	अपाङ्गता भएको व्यक्ति आय आर्जन तथा सीपमूलक तालिम	सालबसाली	गोटा	३	६००	कम्तीमा ८० जना अपाङ्गता भएका नागरिकहरू आय आर्जन तथा सीपमूलक तालिमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
४	अपाङ्गता भएको व्यक्ति सम्मान तथा संरक्षण कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	७००	जम्मा ३ वटा अपाङ्गता भएका व्यक्तिको सम्मान तथा संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
५	अपाङ्गता भएको व्यक्ति स्वास्थ्य उपचार सहयोग	सालबसाली	गोटा	३	९०५	कम्तीमा १६० जना अपाङ्गता भएका नागरिकले स्वास्थ्य उपचार सहयोग प्राप्त गरेको हुनेछ ।
	जम्मा			१५	३७०५	
च	गरिबी निवारण कार्यक्रम					

१	गरिबसँग मेयर कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	३,०००	कम्तीमा ३०० वटा विपन्न परिवार गरिबसँग मेयर कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
२	विपन्न नागरिक स्वास्थ्य विमा तथा आर्थिक सहयोग कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	४,४०२	कम्तीमा ३०० जना विपन्न नागरिक स्वास्थ्य विमा तथा आर्थिक सहयोग कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएको हुनेछ ।
	जम्मा			६	७४०२	
	कुल जम्मा			८९	३४४८९	

४.४.१ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

महिला, बालबालिका तथा लक्षित वर्ग क्षेत्रमा समावेश गरिएका कार्यक्रमहरूमा अनुमान गरिएको बजेट सहजरूपमा प्राप्त हुने र कार्यक्रमहरू सुचारुरूपमा कार्यान्वयन हुने अनुमान गरिएको छ । यस क्षेत्रका कार्यक्रमहरूमा लक्षित वर्गको सक्रिय सहभागिता रहेको हुने अनुमान गरिएको छ ।

४.५ खानेपानी तथा सरसफाइ

४.५.१ पृष्ठभूमि

यस नगरपालिकाको अधिकांश क्षेत्रमा खानेपानीका स्रोतहरू भएको र सोको उपयोग गरिएको हुँदा ९९ प्रतिशत घरधुरीहरूमा खानेपानी सुविधा पुगेको छ । पहाडी क्षेत्रमा साना साना पानीका मुलहरूबाट खानेपानीको आपूर्ति गरिएको र तराई क्षेत्रका घरधुरीहरूमा डिप बोरिङ तथा अन्य स्रोतहरूबाट खानेपानी आपूर्ति गरिएको छ । खानेपानीका स्रोतहरूबाट ल्याइएको पानी छानेर वितरण गर्ने प्रविधि जडान गरिएको छैन । अव्यवस्थित पशुपालन र जथाभावी फोहोर फाल्ने प्रवृत्तिले बजार तथा ग्रामीण क्षेत्रमा क्रमशः दूषित वातावरण सिर्जना हुँदै गएको छ । यसर्थ, खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रमा नगरपालिकाले योजनाबद्ध कार्यहरू गर्नुपर्ने जरुरी देखिएको छ ।

४.५.२ समस्या तथा चुनौती

यस नगरपालिकाको खानेपानीका मुहान तथा स्रोतहरूलाई प्राकृतिक तथा मानवीय क्रियाकलापले समस्यामा पारेका छन् । जथाभावी सडक तथा अन्य संरचनाहरू निर्माण कार्यले पानीका मुहानहरू सुक्ने र दब्ने समस्या रहेको छ । पानीका मुहानहरूको संरक्षण र सरसफाइ भएको छैन । भैरहेका खानेपानी आयोजनाहरूको उचित व्यवस्थापन नभएको देखिन्छ । नगरबासीहरूमा सरसफाइ सम्बन्धी चेतनाको कमी रहेको देखिन्छ । यसर्थ

खानेपानी तथा सरसफाइमा केही चुनौतीहरू पनि रहेका छन् । सबै घरधुरीहरूमा सुरक्षित खानेपानीको दिगो पहुँचको विस्तार गर्नु, खानेपानीको स्रोतको संरक्षण गर्नु, व्यवस्थित सहर बनाउनु, भूमिहिन र विपन्न वर्गहरूको व्यवस्थित आवास निर्माण गर्नु र फोहोरको उचित विसर्जन र उपयोग गर्ने कार्यलाई दिगो रूपमा सञ्चालन गर्नु आदि चुनौतीहरू रहेका छन् ।

४.५.३ सोच

नगरबासीको सफा खानेपानीमा पहुँच र पूर्ण सरसफाइमा जिम्मेवारी

४.५.४ उद्देश्य

नगरबासीहरूलाई सफा खानेपानीमा पहुँच र पूर्ण सरसफाइमा जिम्मेवार तुल्याउने ।

४.५.५ रणनीति

- क) नगरपालिका क्षेत्रमा हाल सञ्चालनमा रहेका खानेपानीका मुहान तथा स्रोत संरक्षण गर्ने,
- ख) नगरपालिकामा पूर्ण सरसफाइ अभियान सञ्चालन गर्ने,
- ग) नगरपालिका पूर्ण सरसफाइका लागि समन्वय र साझेदारी गर्ने ।

४.५.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ४५: खानेपानी तथा सरसफाइ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	आधारभूत स्तरको खानेपानी सेवाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	प्रतिशत	९९	१००	९९	९९	१००
२	पूर्णरूपमा सञ्चालित खानेपानी सेवाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	प्रतिशत	८७	९०	९३	९६	९९
३	आधारभूत स्तरको सरसफाइ सेवाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	प्रतिशत	४६	५१	५६	६१	६६
४	सुधारिएको सरसफाइ सेवाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	प्रतिशत	०	२०	३०	४०	५०
	प्रतिफल						
१	खानेपानीका प्राकृतिक स्रोत तथा मुहान संरक्षण	सङ्ख्या	०	३	५	९	१३
२	खानेपानी गुणस्तर सुधार कार्यक्रम	सङ्ख्या	०	१	२	२	३

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

३	तालतलैया संरक्षण, नदीनालाको पानीको गुणस्तर सुधार	सङ्ख्या	०	१	२	३	४
४	खानेपानीका गुणस्तर परीक्षण पूर्वाधार	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
५	पूर्ण सरसफाइ सचेतनामूलक तालिममा सहभागी सङ्ख्या	सङ्ख्या	०	१००	१५०	२००	२५०
६	फोहोर ढुवानी गाडी सञ्चालन	सङ्ख्या	२	३	३	३	४
७	फोहोर प्रसोधन केन्द्र निर्माण र संचालन	सङ्ख्या	०	१	१	१	१

४.५.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ४६: खानेपानी तथा सरसफाइ विषय क्षेत्रगत तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	३५,०००	३००	३४,७००	०	३००	२९,७००	५,०००
२०८२/८३	३७,१५०	३५०	३६,८००	०	३५०	१५,०००	२१,८००
२०८३/८४	३९,४००	३००	३९,१००	०	३००	२६,७००	१२,४००
जम्मा	१११,५५०	९५०	११०,६००	०	९५०	७१,४००	३९,२००

४.५.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ४७: खानेपानी तथा सरसफाइ विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	खानेपानीको स्रोत संरक्षण र विकास					
१	चुरे क्षेत्रको खानेपानीको मूहान संरक्षण	२०८१/८२	गोटा	३	३,०००	चुरे क्षेत्रको ५ वटा खानेपानीको मूहान संरक्षण गरिनेछ ।
२	खानेपानी मुहान संरक्षण र मर्मत	२०८१/८२ २०८२/८३	गोटा	२	५,०००	कम्तीमा २० वटा खानेपानी मुहान संरक्षण र मर्मत भएको हुनेछ ।
३	खानेपानी सेवा विस्तार	२०८१/८२ २०८२/८३	गोटा	३	९,०००	कम्तीमा २०० घरधुरीमा खानेपानी सेवा विस्तार भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

४	खानेपानी मुहानमा फिल्टर जडान	२०८१/८२ २०८२/८३	गोटा	३	३०,०००	जम्मा २ वटा खानेपानी मुहानमा फिल्टर जडान भएको हुनेछ ।
५	करमबोटे सुर्यटार खानेपानी योजना	२०८२/८३	गोटा	१	५,०००	करमबोटे सुर्यटार खानेपानी योजना निर्माण भएको हुनेछ ।
६	खानेपानी ट्यांकी निर्माण र फिल्टर जडान (समालडाँडा)	२०८२/८३	गोटा	१	३,०००	समालडाँडा खानेपानी ट्यांकी निर्माण र फिल्टर जडान भएको हुनेछ ।
७	काली झार्की खानेपानी निर्माण	२०८२/८३	गोटा	१	१,०००	काली झार्की खानेपानी योजना सम्पन्न भएको हुनेछ ।
८	ताक्चुवा खानेपानी निर्माण	२०८२/८३	गोटा	१	१,०००	ताक्चुवा खानेपानी योजना सम्पन्न भएको हुनेछ ।
९	अजिङ्गरे सीमाना खानेपानी निर्माण	२०८२/८३	गोटा	१	१,०००	अजिङ्गरे सीमाना खानेपानी निर्माण कार्यान्वयन हुनेछ ।
१०	पात्ले छिपछिपे खानेपानी निर्माण	२०८२/८३	गोटा	१	१,०००	पात्ले छिपछिपे खानेपानी योजना निर्माण सम्पन्न भएको हुनेछ ।
११	खानेपानी सेवा तथा पाईप लाइन विस्तार	२०८१/८२	गोटा	१	३,०००	आवश्यक स्थानहरूमा खानेपानी पाइपलाइन विस्तार भएको हुनेछ ।
१२	अँधेरी खानेपानी मुहान संरक्षण	२०८२/८३	गोटा	१	७००	अँधेरी खानेपानी मुहान संरक्षण हुनेछ ।
१३	फुर्केटार खानेपानी निर्माण	२०८२/८३	गोटा	१	१,०००	फुर्केटार खानेपानी योजना निर्माण सम्पन्न भएको हुनेछ ।
१४	तीनकटेरी खानेपानी निर्माण	२०८२/८३	गोटा	१	१,०००	तीनकटेरी खानेपानी योजना निर्माण सम्पन्न भएको हुनेछ ।
१५	यासे चेप्पा खानेपानी निर्माण	२०८२/८३	गोटा	१	१,०००	यासे चेप्पा खानेपानी योजना निर्माण सम्पन्न भएको हुनेछ ।
१६	पित्लुम्बा खानेपानी निर्माण	२०८२/८३	गोटा	१	१,०००	पित्लुम्बा खानेपानी योजना निर्माण सम्पन्न भएको हुनेछ ।
१७	जाँते खानेपानी मुहान संरक्षण तथा ओभर हेड ट्यांकी निर्माण (तारजाली र बाँध निर्माण)	२०८१/८२ २०८२/८३	गोटा	३	२२,४००	जाँते खानेपानी मुहान संरक्षण तथा ओभर हेड ट्यांकी निर्माण भएको हुनेछ ।
१८	खानेपानी वितरण च्याम्बर निर्माण तथा वितरण प्रणाली	२०८२/८३	गोटा	२	१६,८००	खानेपानी वितरण च्याम्बर निर्माण तथा वितरण प्रणाली निर्माण भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२८	१०५९००	

ख	पूर्ण सरसफाइ अभियान					
१	पूर्ण सरसफाइ सचेतनामूलक कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	सबै वडामा पूर्ण सरसफाइ सचेतनामूलक कार्यक्रम भएको हुनेछ ।
२	फोहोर प्रसोधन केन्द्र निर्माण र संचालन	२०८१/८२ २०८२/८३	गोटा	३	३,२००	फोहोर प्रसोधन केन्द्र निर्माण र संचालन भएको हुनेछ ।
३	सरसफाइ सम्बन्धी विविध कार्य	सालबसाली	गोटा	३	९५०	सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।
	जम्मा			९	५६५०	
	कुल जम्मा			३७	१११५५०	

४.५.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रमा समावेश गरिएका कार्यक्रमहरूका लागि अनुमान गरिएको बजेट सम्बन्धीत स्रोतहरूबाट सहजरूपमा प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ । साथै कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन सुचारुरूपमा हुने अनुमान गरिएको छ ।

४.५ संस्कृति संरक्षण र विकास

४.५.१ पृष्ठभूमि

यस नगरपालिकामा राई, लिम्बू, मगर, बाहुन, तामाङ, क्षेत्री, कामी, नेवार, दमाई, सार्की, गुरुङ, भुजेल, माझी, थामी, मुसलमान, सुनुवार, सेर्पा, सन्यासी आदि बसोबास गर्दछन् । यसर्थ यहाँ भाषा, धर्म र संस्कृतिमा पनि विविधता हुने नै भयो । सबै नागरिकहरूले आफ्नो व्यक्तिगत र सामुदायिक पहिचान संरक्षण गर्न पाउने अधिकार नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेको छ । सबै जाति, वर्ग, लिंग र राजनितिक तथा धार्मिक आस्था भएका नागरिकहरूको समविकास गर्ने कार्य नगरको जिम्मेवारी मध्ये एक हो । यसकारण नगरपालिकाले सबै किसिमका संस्कृति संरक्षण तथा विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने अपरिहार्यता रहेको छ ।

४.५.२ समस्या तथा चुनौती

नगरपालिकामा रहेका स्थानीय संस्कृतिहरूको निरन्तरतामा केही समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन् । युवा वर्गमा स्थानीय र पत्रिक संस्कृति प्रति उदाशिनता रहेको र पश्चिमा संस्कृतिको सिको बिढेको अवस्था छ । साथसाथै स्थानीय संस्कृतिहरू पुरानो जीवनशैली र पेशा व्यवसायमा आधारित रहेको र आधुनिकीकरण नभएको हुँदा यसको निरन्तरतामा समस्या देखा परेको हो । आदिवासीहरूको संस्कृति मौखिक मात्र रहेकोले यसलाई निरन्तरता दिन कठिन भएको छ । यसर्थ नगरपालिका र नगरबासीलाई स्थानीय संस्कृतिको जगेर्ना र पुस्तान्तरण गर्न चुनौतीको रुपमा रहेको छ ।

४.५.३ सोच

स्थानीय संस्कृतिको संरक्षण र सम्वर्द्धन, लेटाङबासीको समृद्ध जीवन ।

४.५.४ उद्देश्य

- क) सांस्कृतिक सम्पदाहरूको संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्नु,
- ख) धार्मिक सम्पदा तथा शक्तिपिठहरूको निर्माण र संरक्षण गर्नु,
- ग) सांस्कृतिक तथा धार्मिक पर्यटनको प्रवर्द्धन गर्नु ।

४.५.५ रणनीति

- क) सांस्कृतिक सम्पदाहरू जस्तै भाषा, धर्म, पर्व, संगीत र नृत्यहरूको संरक्षण र विकास गर्ने,
- ख) धार्मिक सम्पदा तथा शक्तिपिठहरूको निर्माण र संरक्षण गर्ने,
- ग) सांस्कृतिक तथा धार्मिक पर्यटनको प्रवर्द्धन गर्ने ।

४.५.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ४८: संस्कृति संरक्षण र विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षण (स्थानीय भाषा, कला, साहित्य, बाजा, गित नृत्य आदि)	सङ्ख्या	०	२	६	१०	१४

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

	प्रतिफल						
१	नौमति बाजा तालिममा सहभागी	सङ्ख्या	०	५	१०	१५	२०
२	सांस्कृतिक गायन र नृत्य तालिममा सहभागी	सङ्ख्या	०	५	१०	१५	२०
३	स्थानीय भाषा संरक्षण	सङ्ख्या	०	०.५	१	२	२.५
४	स्थानीय संस्कृति संरक्षण	सङ्ख्या	०	१	२	३	४

४.५.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ४९: संस्कृति संरक्षण र विकास विषय क्षेत्रगत तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	६,०३९	१,०३९	५,०००	०	१,०३९	५,०००	०
२०८२/८३	६,१८७	१,१८७	५,०००	०	१,१८७	५,०००	०
२०८३/८४	६,८६८	१,०००	५,८६८	०	१,०००	५,८६८	०
जम्मा	१९,०९४	३,२२६	१५,८६८	०	३,२२६	१५,८६८	०

४.५.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ५०: संस्कृति संरक्षण र विकास विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
१	अन्तरसांस्कृतिक संग्रहालय निर्माण	२०८०/८१ २०८२/८३	गोटा	२	१०,०००	अन्तरसांस्कृतिक संग्रहालय निर्माण भएको हुनेछ ।
२	लेटाङका ख्यातिप्राप्त व्यक्तिहरूको परिचयात्मक पुस्तक प्रकाशन	२०८१/०८२	गोटा	१	२००	लेटाङका ख्यातिप्राप्त व्यक्तिहरूको परिचयात्मक पुस्तक प्रकाशन भएको हुनेछ ।
२	नौमति बाजा तालिम	२०८०/८१ २०८२/८३	गोटा	२	७२६	कम्तीमा २० जनाले नौमति बाजा तालिम प्राप्त गर्नेछन् ।
३	सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षण (स्थानीय भाषा, कला, साहित्य, बाजा, गित नृत्य आदि)	सालबसाली	गोटा	३	२,३००	सांस्कृतिक सम्पदा (स्थानीय भाषा, कला, साहित्य, बाजा, गित नृत्य आदि) संरक्षण भएको हुनेछ ।
४	भगवान गौतम बुद्ध बृहत मूर्ति निर्माण	२०८३/८४ २०८४/८५	गोटा	१	३,०००	भगवान गौतम बुद्ध बृहत मूर्ति निर्माण भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

५	राष्ट्रिय विभूति फाल्गुनन्द शालिक निर्माण र पर्यापर्यटन विकास	२०८३/८४ २०८४/८५	गोटा	१	२,८६८	राष्ट्रिय विभूति फाल्गुनन्द शालिक निर्माण कार्य प्रारम्भ भएको हुनेछ ।
	जम्मा			१०	१९०९४	

४.५.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

संस्कृति संरक्षण र विकास क्षेत्रका कार्यक्रमहरूको सुचारु कार्यान्वयन हुने अनुमान गरिएको छ । र स्थानीय समुदायहरू पनि संस्कृति संरक्षण र विकासका लागि सक्रिय सहभागी हुने अनुमान गरिएको छ ।

परिच्छेद – ५

पूर्वाधार क्षेत्र

५.१ भवन, आवास, बस्ती तथा सहरी विकास

५.१.१ पृष्ठभूमि

नगरपालिकामा पूर्वाधार विकास मध्ये भवन आवास बस्ती र सहरी विकास महत्वपूर्ण क्षेत्र हो । नगरले सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन, व्यवस्थित वस्ती तथा आवास र सहरी विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रम तथा परियोजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी रहेको छ । यस नगरपालिमा ग्रामीण क्षेत्र र छरिएर रहेका कच्ची संरचनाहरूको बाहुल्यता रहेको हुँदा भवन तथा वस्ती विकासको क्षेत्रमा निकै कार्यहरू गर्नुपर्ने देखिन्छ । प्राविधिक रूपमा वलिया र भूकम्पबाट क्षती नहुने भवन तथा संरचनाहरूको निर्माण, व्यवस्थित वस्तीको विकास र सहरीकरणको क्षेत्रमा योजनाबद्ध तरिकाले कार्यक्रम तथा परियोजनाहरू गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।

५.१.२ समस्या तथा चुनौती

यस नगरपालिकामा रहेका सहरी तथा ग्रामीण दुवै क्षेत्रमा अव्यवस्थित वसोबास रहेको छ । निजी भवनहरू भवन संहिता र सुरक्षित भवनको मापदण्ड अनुसार बनेका छैनन् । यहाको सहरोन्मुख क्षेत्रहरूमा सार्वजनिक शौचालयको अभाव रहेको छ । हाटबजार व्यवस्थित भएको छैन, सबै सार्वजनिक भवनहरू लैंगिक तथा अपांगमैत्री भएका छैनन् । यहाका वडा कार्यालयहरूलाई उपयुक्त भवनको अभाव रहेको, कृषि उपजका लागि भण्डारण गृह र चिस्यान केन्द्रको अभाव रहेको देखिन्छ । यस नगरपालिकामा केही चुनौतीहरू पनि रहेका छन् । लेटाङ बजारको सार्वजनिक जग्गामा बसोबास गरेका नागरिकहरूलाई व्यवस्थित गर्नु, परम्परागत बस्तीलाई एकीकृत र सुरक्षित बस्तीमा रूपान्तरण गर्नु, निजी भवनहरूमा भवन संहिता र सुरक्षित भवनको मापदण्ड कार्यान्वयन गर्नु, माग भएका सबै भवनहरूको निर्माण गर्न आवश्यक स्रोत जुटाउनु आदि मुख्य चुनौतीहरू हुन् ।

५.१.३ सोच

व्यवस्थित बस्ती, आवास, भवन, लेटाङबासीको सुरक्षित जीवन ।

५.१.४ उद्देश्य

- क) परम्परागत र अव्यवस्थित बस्तीहरूको सुधार गरी व्यवस्थित बस्ती विकास गर्नु,
ख) स्थानीय आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक भवन तथा अन्य पूर्वाधारहरू विकास गर्नु ।

५.१.५ रणनीति

- क) नगर क्षेत्रमा अव्यवस्थित तथा विपन्न बस्तीको पहिचान गरी सोको सुधार तथा एकीकृत बस्ती विकास गर्ने ।
ख) नगर क्षेत्रमा स्थानीय नागरिकहरूको माग तथा आवश्यकतामा आधारित रही सार्वजनिक भवन तथा पूर्वाधारहरूको निर्माण गर्ने ।

५.१.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ५१: भवन आवास बस्ती तथा सहरी विकास विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	एकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	एकीकृत शहरी विकास योजना लागू	भएको/नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
२	सुरक्षित आवास भएको घरधुरी	सङ्ख्या	०	२०	४०	६०	८०
४	व्यवस्थित बस्ती	सङ्ख्या	०	१	२	३	४
५	एकीकृत आवास क्षेत्र	सङ्ख्या	०	०.२	०.४	०.६	०.८
६	सुधारिएको खेल मैदान	सङ्ख्या	४	५	६.५	८	९.५
७	व्यवस्थित हाटबजार	सङ्ख्या	०	१	२	२	२
१०	लैंगिक तथा अपाङ्गमैत्री सार्वजनिक भवन	सङ्ख्या	०	२	२	२	२
११	सार्वजनिक शौचालय	सङ्ख्या	०	०	१	१	१
१२	कृषि भवन तथा चिस्यान केन्द्र	सङ्ख्या	०	०	०	०	१
१३	भवन सुविधा सम्पन्न स्वास्थ्य संस्था	सङ्ख्या	०	०	१	२	३
	प्रतिफल						
२	सुरक्षित आवास प्राप्त गर्ने घरधुरी	सङ्ख्या	०	२०	४०	६०	८०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

३	जस्तापाता सहयोग प्राप्त गर्ने घरधुरी	सङ्ख्या	०	२०	४०	६०	८०
४	व्यवस्थित बस्ती निर्माण	सङ्ख्या	०	०	१	१	२
५	एकीकृत आवास निर्माण	सङ्ख्या	०	०	०	०	१
६	नयाँ र सुधारिएको खेल मैदान निर्माण	सङ्ख्या	०	२	४	६	८
७	हाटबजार सुधार पूर्वाधार	सङ्ख्या	०	१	२	२	२
१०	लैंगिक तथा अपांगमैत्री सार्वजनिक भवन निर्माण	सङ्ख्या	०	०	२	२	३
११	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	सङ्ख्या	०	०	१	१	१
१२	कृषि भवन तथा चिस्यान केन्द्र निर्माण	सङ्ख्या	०	०	०	०	१
१३	स्वास्थ्य संस्था भवन निर्माण	सङ्ख्या	०	०	१	२	३

५.१.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ५२: भवन, आवास, बस्ती तथा सहरी विकास विषय क्षेत्रगत तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	५२,५००	५००	५२,०००	०	५,०००	४७,५००	०
२०८२/८३	५५,६००	१,०००	५४,६००	०	८,१००	४७,५००	०
२०८३/८४	५९,०००	१,०००	५८,०००	०	१,०००	५८,०००	०
जम्मा	१६७,१००	२,५००	१६४,६००	०	१४,१००	१५३,०००	०

५.१.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ५३: भवन आवास बस्ती तथा सहरी विकास विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	ईकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	वस्ती विकास तथा सुधार					
१	आवासहिनलाई आवास निर्माण सहयोग	सालबसाली	गोटा	३	९,०००	कम्तीमा ८० आवासहिन घरधुरीलाई आवास निर्माण सहयोग प्राप्त भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	विपन्न घरधुरीलाई जस्तापाता अनुदान	सालबसाली	गोटा	३	६,०००	कम्तीमा ८० विपन्न घरधुरीलाई जस्तापाता अनुदान उपलब्ध भएको हुनेछ ।
३	भूमिहिनलाई जग्गा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२०८०/०८१ २०८२/०८३	गोटा	२	७,६००	भूमिहिनलाई जग्गा व्यवस्थापनमा पहल भएको हुनेछ ।
४	एकीकृत आवास क्षेत्र निर्माण (साझेदारी)	२०८३/०८४ २०८४/०८५	गोटा	१	४,८००	कम्तीमा १ वटा एकीकृत आवास क्षेत्र निर्माण (साझेदारी) भएको हुनेछ ।
५	बस्ती सुधार कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	६,०००	कम्तीमा ४ वटा बस्ती सुधार भएको हुनेछ ।
	जम्मा			१२	३३,४००	जम्मा
ख	सार्वजनिक भवन तथा पूर्वाधार निर्माण					
१	खेल मैदान निर्माण (वडा नं १)	२०८१/०८२	गोटा	१	१,०००	वडा नं १ मा खेल मैदान निर्माण भएको हुनेछ ।
२	सब दाहन स्थल निर्माण (वडा नं २)	२०८१/०८२	गोटा	१	१,०००	वडा नं २ मा सब दाहन स्थल निर्माण भएको हुनेछ ।
३	साप्ताहिक हाटबजार पूर्वाधार	२०८१/०८२	गोटा	१	१,०००	वडा नं २ मा साप्ताहिक हाटबजार पूर्वाधार निर्माण भएको हुनेछ ।
४	खेलमैदान स्तरोन्नति (संघ र प्रदेश)	२०८१/०८२ २०८२/०८३	गोटा	२	१०,०००	वडा नं २ मा खेलमैदान स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
५	जेष्ठ नागरिक भवन निर्माण (साझेदारी)	२०८१/०८२ २०८२/०८३	गोटा	२	१,०००	वडा नं २ मा जेष्ठ नागरिक भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
६	सार्वजनिक भवनलाई अपाङ्गमैत्री रुपान्तरण	२०८२/०८३ २०८३/०८४	गोटा	२	२,०००	सार्वजनिक भवनहरू अपाङ्गमैत्री रुपान्तरण भएको हुनेछ ।
७	बजार क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण (साझेदारी)	२०८१/०८२ २०८२/०८३	गोटा	२	२,०००	वडा नं ४ मा बजार क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण (साझेदारी) भएको हुनेछ ।
८	कमलपुर सार्वजनिक भवन निर्माण	२०८३/०८४ २०८४/०८५	गोटा	२	४,०००	कमलपुरमा सार्वजनिक भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
९	वडा ३ कार्यालय भवन निर्माण	२०८२/०८३	गोटा	१	१०,०००	वडा ३ कार्यालय भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
१०	ब्यायामशाला र मनोरञ्जन पार्क निर्माण	२०८२/०८३	गोटा	१	१,०००	वडा नं ४ मा ब्यायामशाला र मनोरञ्जन पार्क निर्माण भएको हुनेछ ।
११	नाईट मार्केट निर्माण	२०८२/०८३	गोटा	२	२,०००	वडा नं ४ मा नाईट मार्केट निर्माण भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१२	कृषि बजार पूर्वाधार	२०८२/०८३ २०८३/०८४	गोटा	२	४,०००	वडा नं ४ मा कृषि बजार पूर्वाधार निर्माण भएको हुनेछ ।
१३	सामुदायिक भवन निर्माण	२०८२/०८३	गोटा	१	५,०००	वडा नं ५ मा सामुदायिक भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
१४	वडा कार्यालय भवन निर्माण	२०८१/०८२	गोटा	१	५,०००	वडा नं ५ मा वडा कार्यालय भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
१५	खेल मैदान सुधार	२०८१/०८२	गोटा	१	५००	वडा नं ५ मा खेल मैदानको सुधार भएको हुनेछ ।
१६	सार्वजनिक सौचालय	२०८२/०८३	गोटा	१	१,०००	वडा नं ५ मा सार्वजनिक सौचालय निर्माण भएको हुनेछ ।
१७	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र घेराबार	२०८१/०८२		१	१,०००	वडा नं ५ मा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र घेराबार भएको हुनेछ ।
१८	वडा कार्यालय भवन निर्माण	२०८१/०८२	गोटा	१	५,०००	वडा नं ६ मा वडा कार्यालय भवन निर्माण गरिनेछ ।
१९	खेलमैदान स्तरोन्नति	२०८२/०८३	गोटा	१	३,०००	वडा नं ६ मा खेलमैदान स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
२०	पशु सेवा केन्द्र भवन निर्माण	२०८२/०८३	गोटा	१	२,०००	वडा नं ६ मा पशु सेवा केन्द्र भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
२१	कृषि सेवा केन्द्र भवन निर्माण	२०८२/०८३	गोटा	१	२,०००	वडा नं ६ मा कृषि सेवा केन्द्र भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
२२	सार्वजनिक सौचालय निर्माण	२०८१/०८२	गोटा	१	१,०००	सार्वजनिक सौचालय निर्माण भएको हुनेछ ।
२३	७ नं वडा कार्यालय स्तरोन्नति	२०८१/०८२	गोटा	१	१,०००	७ नं वडा कार्यालय स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
२४	सार्वजनिक सौचालय	२०८१/०८२	गोटा	१	१,०००	वडा नं ८ मा सार्वजनिक सौचालय निर्माण भएको हुनेछ ।
२५	अँधेरी सामुदायिक भवन निर्माण	२०८३/०८४	गोटा	१	२,२००	वडा नं ६ मा अँधेरी सामुदायिक भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
२६	जाँते मावि छात्रवास निर्माण	२०८२/०८३	गोटा	२	१२,०००	जाँते मावि छात्रवास निर्माण भएको हुनेछ ।
२७	कृषि भवन तथा चिस्यान केन्द्र निर्माण (नगरस्तरीय) - समपुरक	२०८१/०८२	गोटा	१	३,०००	वडा नं ८ मा कृषि भवन तथा चिस्यान केन्द्र निर्माण (नगरस्तरीय) भएको हुनेछ ।
२८	शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक भवन निर्माण	२०८३/०८४	गोटा	१	१०,०००	वडा नं ८ मा शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक भवन निर्माण भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२९	खुला व्यायामशाला निर्माण	२०८१/०८२	गोटा	१	२,०००	वडा नं ८ मा खुला व्यायामशाला निर्माण भएको हुनेछ ।
३०	कवर्ड हल निर्माण - संघ	२०८३/०८४	गोटा	१	१०,०००	वडा नं ८ मा कवर्ड हल निर्माण भएको हुनेछ ।
३१	वडा कार्यालय घेराबार	२०८१/०८२	गोटा	१	१,०००	वडा नं ८ मा वडा कार्यालयमा घेराबार भएको हुनेछ ।
३२	लेटाङ आधारभूत अस्पताल भवन निर्माण	२०८१/०८२ २०८४/०८५	गोटा	१	१००,०००	वडा नं ५ मा लेटाङ आधारभूत अस्पताल भवन निर्माण भएको हुनेछ ।
३३	साकेला खेल मैदान	२०८३/०८४	गोटा	१	५,०००	वडा नं ९ मा साकेला खेल मैदान निर्माण भएको हुनेछ ।
३४	मदनभण्डारी खेल मैदान	२०८१/०८२ २०८२/०८३	गोटा	२	३,०००	वडा नं ८ मा मदनभण्डारी खेल मैदान निर्माण भएको हुनेछ ।
३५	अन्य सार्वजनिक निर्माण	सालबसाली	गोटा	३	९,०००	अन्य आवश्यक स्थानहरूमा सार्वजनिक निर्माण भएको हुनेछ ।
	जम्मा			४७	२२३,७००	
	कुल जम्मा			५९	२५७,१००	

५.१.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

भवन आवास बस्ती तथा सहरी विकासका क्षेत्रमा समावेश गरिएका कार्यक्रमहरू बजेटको सहज उपलब्धता हुने अनुमान गरिएको छ । यस क्षेत्रका कार्यक्रमहरूमा नगरबासीहरूको सक्रिय सहभागिता हुने अनुमान गरिएको छ ।

५.२ सडक, पुल तथा यातायात व्यवस्था

५.२.१ पृष्ठभूमि

नगरको भौतिक पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा सडक पुल तथा यातायात व्यवस्था मुख्य क्षेत्रको रूपमा रहेको छ । यस नगरपालिकाको सडक पुल तथा यातायात क्षेत्रलाई हेर्ने हो भने अति प्रारम्भिक चरणमा रहेको पाइन्छ । नगरपालिका क्षेत्रमा कालोपत्रे सडक २४ किलो मिटर, कच्ची ग्राभेल सडक करिब ४५० किलो मिटर र ग्राभेल नभएको (धुले) कच्ची सडक करिब १०० किलो मिटर निर्माण भई सञ्चालनमा रहेका छन् । कच्ची ग्राभेल र ग्राभेल नभएको कच्ची सडकहरू वर्षातको समयमा सञ्चालनमा ल्याउन अति कठिन र मर्मत सम्भारमा बढी खर्चालु

भएका छन् । नगरको करिब ५० प्रतिशत भूमि पहाडी भौगोलिक क्षेत्रमा रहेको र सबै सडकहरू कच्ची रहेका छन् । तैपनि यी नगरका सबै वडाहरू सडक सञ्जालबाट जोडिएका छन् । नगरपालिकाको आगामी कार्य नगरका ग्राभेल र कच्ची सडकहरूको स्तरोन्नति गर्दै लैजानुपर्ने देखिन्छ । साथै सडकका आवश्यक स्थानहरूमा पुल, कलभर्ट, ह्युमपाइप आदिको व्यवस्था गरी यातायातलाई सुचारु गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

५.२.२ समस्या तथा चुनौती

सडक पुल तथा यातायात क्षेत्रमा केही समस्या तथा चुनौतीहरू रहेका छन् । नगरका वडाहरूमा सडक कालोपत्रे भएको छैन । पहाडी वडाहरूमा वर्षातको समयमा बाढी पहिरोको कारण सडकहरू अवरुद्ध भैरहने र खोलानालामा पक्की पुलको अभावले नियमित यातायात सञ्चालन गर्न समस्या रहेको छ । व्यवस्थित वसपार्कको निर्माण हुन सकेको छैन । नगरको सीमित स्रोतको अभावमा ग्राभेल र कच्ची सडकहरूको स्तरोन्नति गर्ने कार्य चुनौतीको रूपमा रहेको छ । पहाडी क्षेत्रका सडकहरू वर्षेभरी सञ्चालनमा ल्याउन एक प्रमुख चुनौती रहेको छ । साथसाथै मदन भण्डारी लोकमार्गका लागि बजार क्षेत्रमा जग्गा प्राप्ति गर्ने कार्य पनि चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।

५.२.३ सोच

नगरमा सडक तथा पुलको गुणस्तरीय विकास, लेटाङबासीको आर्थिक समृद्धिको विकास ।

५.२.४ उद्देश्य

- क) नगरका सबै वडा र टोल बस्तीहरूमा सडकको पहुँच विस्तार गर्नु,
- ख) सडकको क्षमता र गुणस्तर सुधार गर्नु,
- ग) आवश्यक स्थानहरूमा पुल, ढल, ह्युमपाइप, कलभर्ट आदि निर्माण गरी यातायात सुचारु गर्नु ।

५.२.५ रणनीति

- क) सडक सञ्जालले नछोएका बस्तीहरूमा सडकको नयाँ ट्र्याक खोल्ने तथा सञ्चालित सडकहरूको स्तरोन्नति गर्ने,
- क) सडक कालोपत्रे तथा लेन विस्तार गर्ने,
- ख) सडकका आवश्यक स्थानहरूमा पुल, ढल, ह्युमपाइप, कलभर्ट आदि निर्माण गरी यातायातलाई सुचारु गर्ने ।

५.२.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ५४: सडक तथा यातायात व्यवस्था विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	३० मिनेटसम्मको दुरीमा यातायात पहुँच गरेको घरधुरी	प्रतिशत	७६	८०	८३	८६	९९
२	कालोपत्रे सडक - चार लेन	कि. मि.	०	१	३	५	७
३	कालोपत्रे सडक - दुई लेन	कि. मि.	२४	३०	३६	४२	४८
४	कच्ची ग्राभेल सडक	कि. मि.	४५०	४६०	४७०	४८०	४९०
५	कच्ची ग्राभेल नभएको सडक	कि. मि.	१००	१००			
६	पक्की पुल	सङ्ख्या	४	५	६	६.५	७
७	झोलुङ्गे पुल	सङ्ख्या	१०	११	१२	१३	१३.५
८	कलभर्ट	सङ्ख्या	२५	२७	२९	३१	३३
९	पक्की ड्रेन	कि. मि.	२०	२५	३०	३५	४०
	प्रतिफल						
१	नयाँ सडक निर्माण (कालोपत्रे)	कि. मि.	८.८	१२.८	१६.७	२०.४	२४
२	नयाँ सडक निर्माण (ग्राभेल र कच्ची)	कि. मि.	०	२०	४०	६०	८०
३	सडक बिस्तार तथा स्तरोन्नति (कालोपत्रे)	कि. मि.	२	८	१३	१९	२३
४	सडक बिस्तार तथा स्तरोन्नति (ग्राभेल)	कि. मि.	२०	४५	६५	७९	९५
५	पक्की पुल निर्माण	सङ्ख्या	२	२.५	३	४	५
६	झोलुङ्गे पुल निर्माण	सङ्ख्या	१	१.५	२	२.३	२.७
७	कलभर्ट निर्माण	सङ्ख्या	३	५	६	७	८
८	पक्की ड्रेन निर्माण	कि. मि.	२	६	१२	१८	२४

५.२.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ५५: सडक तथा यातायात व्यवस्था विषय क्षेत्रगत तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	१८९,३००	५,३००	१८४,०००	०	०	१८९,३००	०
२०८२/८३	१९९,२००	४,७००	१९४,५००	०	२,०००	१९७,२००	०
२०८३/८४	२११,९००	७,४००	२०४,५००	०	२,०००	२०९,९००	०
जम्मा	६००,४००	१७,४००	५८३,०००	०	४,०००	५९६,४००	०

५.२.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ५६: सडक तथा यातायात व्यवस्था विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	सडक नयाँ ट्रयाक, मर्मत र स्तरोन्नति					
१	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं १)	सालबसाली	कि मि	३	७,०००	वडा नं १ का सडकका आवश्यक खण्डहरू मर्मत तथा स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
२	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं २)	सालबसाली	कि मि	३	७,०००	वडा नं २ का सडकका आवश्यक खण्डहरू मर्मत तथा स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
३	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ३)	सालबसाली	कि मि	३	७,०००	वडा नं ३ का सडकका आवश्यक खण्डहरू मर्मत तथा स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
४	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ४)	सालबसाली	कि मि	३	७,०००	वडा नं ४ का सडकका आवश्यक खण्डहरू मर्मत तथा स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
५	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ५)	सालबसाली	कि मि	३	७,०००	वडा नं ५ का सडकका आवश्यक खण्डहरू मर्मत तथा स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
६	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ६)	सालबसाली	कि मि	३	७,०००	वडा नं ६ का सडकका आवश्यक खण्डहरू मर्मत तथा स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

७	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ७)	सालबसाली	कि मि	३	७,०००	वडा नं ७ का सडकका आवश्यक खण्डहरू मर्मत तथा स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
८	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ८)	सालबसाली	कि मि	३	७,०००	वडा नं ८ का सडकका आवश्यक खण्डहरू मर्मत तथा स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
९	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ९)	सालबसाली	कि मि	३	७,०००	वडा नं ९ का सडकका आवश्यक खण्डहरू मर्मत तथा स्तरोन्नति भएको हुनेछ ।
१०	सडक निर्माण समपुरक कोष	सालबसाली	गोटा	३	१३,०००	सडक निर्माण समपुरक कोष स्थापना भएको हुनेछ ।
११	अन्य सडक मर्मत सम्भार (विविध)	सालबसाली	गोटा	३	१३,४००	अन्य सडकहरू आवश्यकतानुसार मर्मत तथा सम्भार भएको हुनेछ ।
	जम्मा		कि मि	३३	८९,४००	
ख	सडक कालोपत्रे र लेन विस्तार					
९	बुधबारे देखि कृतिमान सडक कालोपत्रे	२०८१/०८२ २०८२/०८३	कि मि	४	३०,०००	बुधबारे देखि कृतिमान सम्मको सडक कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
१०	कृषि सडक कालोपत्रे	२०८१/०८२ २०८२/०८३	कि मि	४	३०,०००	वडा नं २ को कृषि सडक कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
१२	सिद्धार्थ मार्ग कालोपत्रे	२०८३/०८४	कि मि	३	२०,०००	वडा नं २ को सिद्धार्थ मार्ग सडक कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
१३	किर्तीमान फडानी खैरेनी तुर्के सडक कालोपत्रे	२०८२/०८३	कि मि	४	२०,०००	वडा नं २ को किर्तीमान फडानी खैरेनी तुर्के सडक कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
१४	प्रगतिचोक देखि मदन मार्ग जोड्ने सडक स्तरोन्नति (साईड ड्रेन सहित)	२०८३/०८४	कि मि	१	१०,०००	वडा नं २ को प्रगतिचोक देखि मदन मार्ग जोड्ने सडक स्तरोन्नति (साईड ड्रेन सहित) भएको हुनेछ ।
१५	किर्तीमान देखि चिसाङ पुल जोड्ने सडक	२०८१/०८२	कि मि	१	१०,०००	वडा नं २ को किर्तीमान देखि चिसाङ पुल जोड्ने सडक निर्माण भएको हुनेछ ।
१६	लाफा खेलमैदान देखि भूपालचोक सम्म सडक कालोपत्रे	२०८३/०८४	कि मि	२	१०,०००	वडा नं २ को लाफा खेलमैदान देखि भूपालचोक सम्म सडक कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
१८	लेटाङ बजार वैकल्पिक/चक्रपथ मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	२०८२/०८३	कि मि	८	१०,०००	वडा नं ३ र ४ को लेटाङ बजार वैकल्पिक/चक्रपथ मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१९	शिक्षा विकास मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	२०८३/०८४	कि मि	१	१०,०००	वडा नं ५ को शिक्षा विकास मार्ग कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
२०	बुद्ध मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	२०८१/०८२	कि मि	२.५	१०,०००	वडा नं ४ र ५ को बुद्ध मार्ग कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
२१	प्रकाश मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	२०८२/०८३ २०८३/०८४	कि मि	२.५	२५,०००	वडा नं ५ को प्रकाश मार्ग २.५ कि. मि. कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
२२	सूर्योदय मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	२०८१/०८२	कि मि	१.५	१५,०००	वडा नं ५ को सूर्योदय मार्ग १.५ कि. मि. कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
२३	शिव मार्ग (वडा नं ५ को कार्यालय जाने बाटो) कालोपत्रे सडक निर्माण	२०८३/०८४	कि मि	१.५	१०,०००	वडा नं ५ को शिव मार्ग (वडा नं ५ को कार्यालय जाने बाटो) १.५ कि.मि. कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
२४	शिक्षा विकास मा वि देखि लाखबारी सम्म कालोपत्रे सडक निर्माण	२०८१/०८२	कि मि	१.०	१०,०००	वडा नं ६ को शिक्षा विकास मा वि देखि लाखबारी सम्म १ कि. मि. कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
२५	लेटाङ गुवाबारी वारड्दी हुदै गुँरासेटार कालोपत्रे	२०८३/०८४	कि मि	१.५	१०,०००	वडा नं ६ को लेटाङ गुवाबारी वारड्दी हुदै गुँरासेटार १.५ कि. मि. सडक कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
२६	निर्माणाधिन नगर अस्पतालदेखि बरगाछी हुँदै गुवाबारी सडक	२०८१/०८२ २०८२/०८३	कि मि	३	४०,०००	वडा नं ५ र ६ को निर्माणाधिन नगर अस्पतालदेखि बरगाछी हुँदै गुवाबारी ३ कि. मि. कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
४२	स्वर्गद्वारी मार्ग कालोपत्रे	२०८१/०८२	कि मि	१	१०,०००	वडा नं ९ को स्वर्गद्वारी मार्ग १ कि. मि. सडक कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
५०	मौलिक सांस्कृतिक पर्यटन मार्ग कालोपत्रे (DPRभएको)	२०८१/०८२ २०८२/०८३	कि मि	१	२०,०००	वडा नं ९ को मौलिक सांस्कृतिक पर्यटन मार्ग १ कि. मि. सडक कालोपत्रे भएको हुनेछ ।
	जम्मा		कि मि	४४	३००,०००	
ग	पुल, ढल, ह्युमपाईप, कलभर्ट आदि					
१	भूवा खोला पक्की पुल निर्माण	२०८१/०८२	गोटा	२	१०,०००	वडा नं १ को भूवा खोला २ कि.मि पक्की पुल निर्माण भएको हुनेछ ।
११	आकासे पुल निर्माण	२०८१/०८२	मिटर	७०	५,०००	वडा नं ४ मा ७० मि. आकासे पुल निर्माण भएको हुनेछ ।
१२	खेरुवा खोला पक्की पुल निर्माण	२०८२/०८३ २०८३/०८४	गोटा	१	३०,०००	वडा नं ५ को खेरुवा खोलामा १ वटा पक्की पुल निर्माण भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१३	ह्युम पाईप खरिद/जडान	२०८२/०८३ २०८३/०८४	गोटा	१०	४,०००	नगरका आवश्यक १० स्थानहरूमा ह्युम पाईप खरिद/जडान भएको हुनेछ ।
१४	ड्रेन निर्माण - अन्य वडा	सालबसाली	कि मि	५	९,०००	नगरका आवश्यक स्थानहरूमा ५ कि. मि. ड्रेन निर्माण भएको हुनेछ ।
१५	चिसाङ खोला पक्की पुल निर्माण (डिपिआर भैसकेको)	२०८१/०८२ २०८२/०८३	मिटर	१	४०,०००	वडा नं ७ को चिसाङ खोलाको पक्की पुल निर्माण भएको हुनेछ ।
१६	झाँक्री खोला पक्की पुल निर्माण	२०८२/०८३	मिटर	१००	२०,०००	वडा नं ७ को झाँक्री खोलामा १०० मिटरको पक्की पुल निर्माण भएको हुनेछ ।
१७	ताक्चुवा खोला पक्की पुल निर्माण	२०८१/०८२ २०८२/०८३	मिटर	१००	४०,०००	वडा नं ७ को ताक्चुवा खोलामा पक्की पुल निर्माण भएको हुनेछ ।
१८	पक्की पुल निर्माण - तेलीखोला	२०८३/०८४	गोटा	१	२०,०००	वडा नं ८ को तेली खोलामा पक्की पुल निर्माण भएको हुनेछ ।
१९	पक्की पुल निर्माण - गडामे खोला	२०८३/०८४	गोटा	१	२०,०००	वडा नं ८ को गडामे खोलामा पक्की पुल निर्माण भएको हुनेछ ।
२०	पक्की पुल निर्माण - मोरङ्गे खोला	२०८३/०८४	गोटा	१	१०,०००	वडा नं ८ को मोरङ्गे खोलामा पक्की पुल निर्माण भएको हुनेछ ।
२२	सखुवानी मार्ग ढल निर्माण	२०८१/०८२	कि मि	२	३,०००	वडा नं ९ को सखुवानी मार्गमा २ कि.मि ढल निर्माण भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२९४	२११,०००	
	कुल जम्मा			३७१	६००,४००	

५.२.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

यस क्षेत्रमा समावेश गरिएका सडक, पुल तथा यातायात विकासका योजनाहरूमा अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिएका बजेट सहजरूपमा प्राप्त हुने कार्य सुचारु हुन अनुमान गरिएको छ । संघ तथा प्रदेश सरकारबाट अपेक्षा गरिएका बजेटको प्राप्ति हुन नसके आयोजनाहरू पुरा गर्न नसकिने जोखिम रहेको छ ।

५.३ जलस्रोत, विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा

५.३.१ पृष्ठभूमि

विद्युत र वैकल्पिक ऊर्जा विकास कार्य नगरपालिकाको जिम्मेवारीभित्र पर्ने रणनीतिक क्षेत्र हो । आर्थिक वर्ष २०७९/८० सम्मको तथ्यांक अनुसार जम्मा ८१०७ (९३.५७ प्रतिशत) घरधुरीमा विद्युत सेवा विस्तार भएको थियो । नगरका ५५७ घरधुरीमा विद्युत सुविधा उपलब्ध छैन । ती घरधुरीहरू सोलार, मडितेल र बायोग्याँसबाट बत्ती बाल्ने गर्दछन् । ग्रामीण भेगमा खाना पकाउने इन्धनको रूपमा दाउराको प्रयोग अधिक रहेको छ । यस नगरपालिकामा वैकल्पिक ऊर्जाको रूपमा सोलार प्रणाली र बायोग्याँस प्लान्ट प्रचलनमा रहेको छ । जसमा २१२ घरधुरीमा सोलार प्रणाली र ३ घरधुरीमा बायोग्याँस प्लान्ट जडान गरिएको छ । विद्युत सेवाबाट बञ्चित घरधुरीहरूमा विद्युत सेवा विस्तार गर्ने र बायोग्याँस सम्भावित घरधुरीहरूमा बायोग्याँस प्लान्ट, आधुनिक चुलो र अन्य वैकल्पिक ऊर्जामा पहुँच पुर्‍याउन थप पहल गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

५.३.२ समस्या तथा चुनौती

जलस्रोत, विद्युत र वैकल्पिक ऊर्जा विकासको क्षेत्रमा केही समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन् । यस नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका पानीको मुहानहरूको संरक्षण र सरसफाइ कार्य अत्यन्तै न्यून भएको छ । नगरपालिकाको पहाडी वडाहरूमा भौगोलिक विकटता रहेको हुँदा विद्युत लाइन विस्तारमा कठिनाई रहेको छ । स्थानीय स्तरमा उत्पादन गर्न सकिने वैकल्पिक ऊर्जाको प्रयोग अपेक्षाकृत न्यून रहेको छ । नगरपालिकाको सबै वडा तथा बस्तीमा एल. पि. ग्याँसको प्रचलन बढेर स्थानीय वैकल्पिक ऊर्जा उपयोगको प्रचलन उत्साहजनक रहेको छैन । ग्रामीण बस्तीहरूमा गरिबीको सघनता रहेको हुँदा खाना पकाउने इन्धनको रूपमा दाउराको प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्ने कार्य चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।

५.३.३ सोच

सबैको घरमा विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जाको विस्तार, लेटाङबासीको आर्थिक समृद्धिको आधार ।

५.३.४ उद्देश्य

- क) सबै घरधुरीहरूमा विद्युत ऊर्जा विस्तार गर्नु,
- ख) सबै घरधुरीहरूलाई नविकरणीय ऊर्जामा पहुँच सुनिश्चित गर्नु ।

५.३.५ रणनीति

- क) नगरका सबै घरधुरीहरूलाई विद्युत उर्जामा पहुँच गराउने,
 ख) विपन्न वर्गहरूलाई बायोग्याँस अनुदान उपलब्ध गराउने,
 ग) वैकल्पिक उर्जा सम्भावना हेरी सबै घरधुरीहरूलाई वैकल्पिक उर्जामा पहुँच गराउने ।

५.३.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ५७: जलस्रोत विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	विद्युतमा पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	९३.५७	९४.५५	९६.५२	९७.८५	९८.९८
२	बायोग्याँस प्रयोग गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	०.०३	१	२	३	४
३	सौर्य उर्जा प्रयोग गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	२.४५	३.५५	५.४५	७.६५	९.८५
४	सुधारिएको चुलो प्रयोग गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	०	०	१०	२०	३०
	प्रतिफल						
१	विद्युत जडान भएको घरधुरी	प्रतिशत	९३.५७	९४.८६	९६.५४	९७.६५	९९.५
२	बायोग्याँस निर्माण कम्पनी	सङ्ख्या	०	१	१	२	२
३	बायोग्याँस अनुदान लाभान्वित घरधुरी	सङ्ख्या	०	२०	४०	६०	८०
४	सौर्य उर्जा वितरण कम्पनी	सङ्ख्या	०	१	१	२	२
५	सौर्य उर्जा अनुदान लाभान्वित घरधुरी	सङ्ख्या	०	१५	३२	५९	७६
६	सुधारिएको चुलो अनुदान लाभान्वित घरधुरी	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०

५.३.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ५८: जलस्रोत विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा क्षेत्रगत तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	१२,७००	१२,७००	०	०	२००	१२,५००	०

२०८२/८३	१२,७००	१२,७००	०	०	२००	१२,५००	०
२०८३/८४	१४,२००	१४,२००	०	०	२००	१४,०००	०
जम्मा	३९,६००	३९,६००	०	०	६००	३९,०००	०

५.३.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ५९: जलस्रोत विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	सबै घरधुरीहरूमा विद्युत सेवाको उपलब्धता					
१	विद्युत विस्तार तथा मर्मत (पोल र तार खरिदमा साझेदारी)	सालबसाली	कि मि	३	९,०००	विद्युत विस्तार तथा मर्मत (पोल र तार खरिदमा साझेदारी) भएको हुनेछ ।
२	ट्रान्सफर्मर जडान र मर्मत आदि (विभिन्न स्थान)	सालबसाली	गोटा	१५	८,५००	विभिन्न स्थान ट्रान्सफर्मर जडान र मर्मत आदि भएको हुनेछ ।
३	सडक बत्ती जडान र मर्मत	सालबसाली	गोटा	६००	६,०००	६०० सडक बत्ती जडान र मर्मत भएको हुनेछ ।
	जम्मा			६१८	२३५००	
ख	सबै घरधुरीहरूमा वैकल्पिक उर्जाको उपयोग विस्तार					
१	विपन्न वर्ग बायोग्याँस, सौर्य उर्जा र सुधारिएको चुलो अनुदान	सालबसाली	गोटा	३१०	१५,५००	जम्मा ३१० जना विपन्न वर्गहरूलाई बायोग्याँस, सौर्य उर्जा र सुधारिएको चुलो अनुदान प्रदान भएको हुनेछ ।
२	वैकल्पिक उर्जा चेतनामूलक कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	६	६००	वैकल्पिक उर्जा चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
	जम्मा			३१६	१६,१००	
	कुल जम्मा			९३४	३९,६००	

५.३.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

जलस्रोत, विद्युत र वैकल्पिक उर्जा क्षेत्रमा समावेश गरिएका कार्यक्रमका लागि बजेट सहजरूपमा उपलब्ध हुने र कार्यक्रमहरूको सुचारु कार्यान्वयन हुने अनुमान गरिएको छ । बायोग्याँस र सोलर व्यवसायीहरूले सम्बन्धीत प्लान्ट र सामग्रीहरू आपूर्ति गरेको हुने अनुमान गरिएको छ ।

५.४ सूचना तथा सञ्चार

५.४.१ पृष्ठभूमि

नगर क्षेत्रमा सूचना र सञ्चारको पूर्वाधार विकास गर्ने जिम्मेवारी नगरपालिकाको पनि हो । सूचना तथा सञ्चार विस्तार तथा विकासको क्षेत्रमा नेपाल टेलिकम लगायत निजी कम्पनीहरूले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ । खासमा नगरपालिकाले यी निकायहरूसँग समन्वय र साझेदारी गरेर पूर्वाधारहरू विकास गर्न सक्ने अवसर रहेको छ । क्षेत्रफलको हिसाबले यो नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्र फराकिलो र ग्रामीण क्षेत्रको बाहुल्यता रहेको हुँदा सूचना र सञ्चार क्षेत्रमा अपेक्षाकृत विकास हुन नसकेको कुरा विधितै रहेको छ । यसर्थ नगर क्षेत्रका नागरिकहरूलाई सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रमा सहज पहुँचका लागि योजनाबद्ध पहल गर्नुपर्ने जरुरी रहेको छ ।

५.४.२ समस्या तथा चुनौती

नगर क्षेत्रमा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रमा विकासका लागि केही समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन् । नगरपालिकाको उत्तरी वडाहरूमा मोबाइल नेटवर्कले राम्ररी काम नगर्नु, बहुसंख्यक नागरिकहरू गरिबीको कारण सूचना, सञ्चार र प्रविधिको सुविधाबाट बञ्चित हुनु जस्ता समस्या रहेका छन् । सूचना, सञ्चार र प्रविधिका सेवा प्रदायकहरूलाई ग्रामीण तथा दूर्गम क्षेत्रमा पुर्याउनु र सेवा सुचारु गर्नु चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।

५.४.३ सोच

लेटाङबासीको सूचना, सञ्चार र प्रविधिमा अग्रसरता, सूसुचित र प्रविधियुक्त समाजको स्थापना ।

५.४.४ उद्देश्य

- क) सूचना तथा सञ्चारमा नागरिकको पहुँच विस्तार गर्नु,
- ख) ई-सुरक्षा प्रविधिको विस्तार गर्नु,
- ग) डिजिटल नगरपालिका स्थापना गर्नु ।

५.४.५ रणनीति

- क) नागरिकहरूलाई सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रमा सशक्तीकरण गर्ने,
- ख) डिजिटल नगरपालिकाको अवधारणा लागू गर्ने ।

५.४.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ६०: सूचना तथा सञ्चार विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	इन्टरनेटको पहुँच प्राप्त जनसङ्ख्या	प्रतिशत	४६	५०	५४	५८	६२
२	अनलाइन मार्फत सरकारी सेवा प्रवाह (प्रकार)	सङ्ख्या	३	३	४	४	५
	प्रतिफल						
१	सञ्चार क्षेत्रको तालिममा सहभागी	सङ्ख्या	०	३०	६०	९०	१२०
२	सूचना प्रविधि तालिममा सहभागी	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०
३	टोल बस्तीमा सिसि टिभि क्यामरा जडान सङ्ख्या	सङ्ख्या	५०	१००	१५०	२००	२५०
४	डिजिटल नागरिक वडापत्र स्थापना	सङ्ख्या	१	२	४	६	८
५	अनलाइन मार्फत सरकारी सेवा प्रवाह	सङ्ख्या	३	३	४	४	५

५.४.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ६१: सूचना तथा सञ्चार विषय क्षेत्रगत स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	७,८००	६,३००	१,५००	०	१,६००	६,२००	०
२०८२/८३	८,२००	६,७००	१,५००	०	१,८००	६,४००	०
२०८३/८४	८,७००	७,२००	१,५००	०	१,६००	७,१००	०
जम्मा	२४,७००	२०,२००	४,५००	०	५,०००	१९,७००	०

५.४.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ६२: सूचना तथा सञ्चार विषय क्षेत्रगत आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	सूचना तथा सञ्चारमा नागरिकको पहुँच विस्तार					
१	नगरक्षेत्रमा सिसि क्यामेरा जडान तथा मर्मत सम्भार	सालबसाली	गोटा	३	३,६००	नगरक्षेत्रमा कम्तीमा २६० वटा सिसि क्यामेरा जडान तथा मर्मत सम्भार भएको हुनेछ ।
२	सञ्चारकर्मीसँग मेयर कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	सञ्चारकर्मीसँग मेयर कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
३	सञ्चारकर्मी पेशागत तालिम	सालबसाली	गोटा	३	१,४००	कम्तीमा ३० जना सञ्चारकर्मीहरू पेशागत तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
४	सूचना शाखा सवलीकरण र सञ्चालन	सालबसाली	गोटा	३	३,०००	नगरपालिकामा भएका सूचना शाखा सवलीकरण भएको हुनेछ ।
५	युवाहरूलाई सूचना प्रविधि तालिम	सालबसाली	गोटा	६	१,४००	नगरपालिकाभित्र कम्तीमा १६० जना युवाहरूले सूचना प्रविधि सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
६	युवाहरूलाई सञ्चारकर्मी तालिम	सालबसाली	गोटा	६	१,४००	नगरपालिकाभित्रका १२० जना युवाहरूले सञ्चारकर्मी तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
	जम्मा			२४	१२,३००	
ख	नगरपालिकामा विद्युतीय शासन पद्धतिको कार्यान्वयन					
१	नगरपालिका र वडामा Digital नागरिक बडापत्र जडान र वार्षिक अध्यावधिकरण (नपा र वडा)	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	नगरपालिका र वडामा Digital नागरिक बडापत्र जडान र वार्षिक अध्यावधिकरण भएको हुनेछ ।
२	डिजिटल नगरपालिका कार्यान्वयन (नपा र वडा)	सालबसाली	गोटा	३	५,२००	डिजिटल नगरपालिका कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

३	अनलाईन सेवा प्रवाह कार्यान्वयन	सालबसाली	गोटा	३	२,७००	कम्तीमा ५ वटा अनलाईन सेवा प्रवाह कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।
४	नगरपालिका र वडामा Digital सामाग्री जडान र अद्यावधिक गर्ने	सालबसाली	गोटा	३	३,०००	नगरपालिका र वडामा Digital सामाग्री जडान र अद्यावधिक गर्ने काम भएको हुनेछ ।
	जम्मा			१२	१२,४००	
	कुल जम्मा			३६	२४,७००	

५.४.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रमा समावेश गरिएका कार्यक्रमहरूका लागि बजेटको व्यवस्था सहज रहने र कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रभावकारी हुने अनुमान गरिएको छ ।

परिच्छेद – ६

वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्र

६.१ वन तथा जैविक विविधता

६.१.१ पृष्ठभूमि

वन तथा जैविक विविधताको क्षेत्र हालसम्म पूर्णरूपमा स्थानीय तहमा नआइसकेको भएता पनि यस क्षेत्रको प्रवर्द्धन र विकास गर्ने जिम्मेवारी भने संविधानतः व्यवस्था गरिएको छ । यसर्थ वन तथा जैविक विविधताका सम्भावना, अवसर, समस्या र चुनौतीहरूको लेखाजोखा गरी योजनाबद्ध विकासका पहलहरू गर्नुपर्ने अपरिहार्यता रहेको छ । यस नगरपालिकामा कुल क्षेत्रफलको ६७.५७ प्रतिशत भूमि वन क्षेत्रमा पर्दछ । यहाँ चारकोशे झाडी र चुरे तथा पहाडी वनहरू रहेका छन् । नगर क्षेत्रमा कुल ३२ वटा सामुदायिक वन र २ वटा धार्मिक वनहरू रहेका छन् । वनमा गृष्म र समशितोष्ण क्षेत्रमा पाइने वन पैदवार र पशुपन्छीहरू पाइन्छ । यहाँ गैरकाष्ठ वन पैदवारहरू पनि पाइन्छ । यसर्थ वन क्षेत्रको संरक्षण र विकासका सम्भावना तथा अवसरहरू प्रसस्त रहेका छन् ।

६.१.२ समस्या तथा चुनौती

वन तथा जैविक विविधता संरक्षण र विकासका क्षेत्रमा केही समस्या र चुनौतीहरू देखिएका छन् । सुख्खा मौसमको समयमा वन डडेलो लाग्नु, वन्यजन्तुहरू समय समयमा बस्तीमा प्रवेश गरी धनजनको क्षति गर्ने भएकोले समस्याको रूपमा रहेको छ । वनक्षेत्रमा मिचाह प्रजातिका वनस्पतिहरू फैलनु, वन अतिक्रमण र वन पैदवार चोरी निकासी हुनु, खुल्ला चरिचरण हुनु पनि समस्याको रूपमा रहेको छ । त्यस्तै वन व्यवस्थापन सम्बन्धमा स्थानीय तहको जिम्मेवारी बारेमा स्पष्ट व्यवस्था नहुनु, वन व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित सरोकारवालाहरू बीच समन्वय र सहकार्यमा कमी हुनु, सामुदायिक वन व्यवस्थापन सम्बन्धमा कानुनी अस्पष्टता रहनु, र दिगो रूपमा वन डडेलोको व्यवस्थापन गर्नु जस्ता चुनौती रहेका छन् ।

६.१.३ सोच

वन तथा जैविक विविधताको दिगो संरक्षण, सबै जिवजन्तुका लागि स्वच्छ वातावरण ।

६.१.४ उद्देश्य

- क) वनको दिगो संरक्षण तथा विकास गर्नु,
ख) जैविक विविधता र पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन गर्नु ।

६.१.५ रणनीति

- क) वन, वन्यजन्तु र जडिबुटी संरक्षण र विकास गर्ने,
ख) जैविक विविधता र पर्यापर्यटन विकासका विशेष परियोजना कार्यान्वयन गर्ने,
ग) वनको दिगो उपयोग सम्बन्धमा सचेतना विकास गर्ने ।

६.१.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ६३: वन तथा जैविक विविधता क्षेत्रको सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	सामुदायिक तथा कबुलियती वनको क्षेत्रफल	हेक्टर	६६२८	६६२८	६६२८	६६२८	६६२८
	प्रतिफल						
१	काठ उत्पादन	घन फिट (हजारमा)	२५०	२७०	२९०	३१०	३३०
२	दाउरा उत्पादन	मे. टन	२००	२५०	२६०	२८०	३००
३	जडिबुटी रोपण र संरक्षण	हेक्टर	०	०.२०	०.४०	०.६०	०.८०
४	वन पर्यटकीय स्थल निर्माण	सङ्ख्या	०	०.५०	०.९०	१.३०	१.९०
५	वनमा पोखरी निर्माण	सङ्ख्या	०	१	२	३	४
६	वृक्ष रोपण तथा वन विस्तार	हेक्टर	०	०.५०	०.९०	१.३०	१.९०
७	वन घेराबार	कि. मि.	२	३	४	५	६
८	घाँसे मैदान (चरन) निर्माण	सङ्ख्या	०	२	४	६	८
९	वनभोज स्थल निर्माण	सङ्ख्या	२	३	४	५	६
१०	नगर सौन्दर्यीकरण अन्तरगत वृक्षरोपण	सङ्ख्या (हजार)	०	२	४	६	८

११	वन, जैविक विविधता, वातावरण संरक्षण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रममा सहभागी	सङ्ख्या (हजार)	०	१	२	३	४
----	---	----------------	---	---	---	---	---

६.१.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ६४: वन तथा जैविक विविधता विकासका लागि स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	१७,४००	४,९००	१२,५००	०	४,९००	१२,५००	०
२०८२/८३	१८,३००	३,०००	१५,३००	०	३,०००	१५,३००	०
२०८३/८४	१९,६००	४,३००	१५,३००	०	४,३००	१५,३००	०
जम्मा	५५,३००	१२,२००	४३,१००	०	१२,२००	४३,१००	०

६.१.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ६५: वन तथा जैविक विविधता व्यवस्थापन आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	वन तथा वन्यजन्तु र जडिबुटी संरक्षण					
१	वृक्ष रोपण कार्यक्रम (चिउरी)	२०८१/०८२	गोटा	१	२,५००	कम्तीमा ७०० चिउरी वृक्ष रोपण कार्यक्रम भएको हुनेछ ।
२	वृक्ष रोपण कार्यक्रम (अन्य)	सालबसाली	हेक्टर	३	१,५००	कम्तीमा १.९ हेक्टरमा वृक्ष रोपण भएको हुनेछ ।
३	वन घेराबार	सालबसाली	कि. मि.	४	२,०००	कम्तीमा ६ कि मि वन जंगलमा घेराबार भएको हुनेछ ।
४	पोखरी निर्माण	२०८२/०८३ २०८३/०८४	गोटा	२	१,०००	वनमा ४ वटा पोखरी निर्माण भएको हुनेछ ।
५	वनमा अग्निरेखा निर्माण	सालबसाली	हेक्टर	१५	२,५००	वनमा अग्निरेखा निर्माण भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

६	घाँसे मैदान (चरन) निर्माण	सालबसाली	हेक्टर	६	३,०००	कम्तीमा ५ हेक्टर क्षेत्रफलमा घाँसे मैदान निर्माण भएको हुनेछ ।
७	जंगलमा फलफुलको वृक्ष रोपण	सालबसाली	हेक्टर	३	२,४००	जंगलमा ३ हेक्टर क्षेत्रफलमा फलफुलको वृक्ष रोपण भएको हुनेछ ।
८	जडीबुटी रोपण तथा संरक्षण	२०८२/०८३ २०८३/०८४	हेक्टर	१	२,०००	नगरपालिकाभित्र १ हेक्टर क्षेत्रफलमा जडीबुटी रोपण तथा संरक्षण गरिनेछ ।
९	बाँदर संरक्षण र नियन्त्रण	सालबसाली	गोटा	३	७००	बाँदर संरक्षण र नियन्त्रण कार्यक्रम भएको हुनेछ ।
१०	वन संरक्षण सचेतनामूलक कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	वन संरक्षण सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
	जम्मा			४१	१९,१००	
ख	जैविक विविधता तथा पर्यावरण विकास					
१	टुक्रे वन जैविक विविधता तथा पर्यावरण परियोजना (साझेदारी)	२०८१/०८२ २०८४/०८५	गोटा	३	३०,०००	टुक्रे वन जैविक विविधता तथा पर्यावरण परियोजना सञ्चालन गरिनेछ ।
२	नगर सौन्दर्यीकरण	सालबसाली	गोटा	३	६,२००	कम्तीमा नगर क्षेत्रका सडक किनारमा ८ हजार विरुवा रोपण सहित सौन्दर्यीकरण भएको हुनेछ ।
	जम्मा			६	३६,२००	
	कुल जम्मा			४७	५५,३००	

६.१.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

वन तथा जैविक विविधता संरक्षण र विकासका लागि समावेश गरिएका कार्यक्रमका लागि अनुमानित बजेट सहजरूपमा प्राप्त हुने र कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन हुने अनुमान गरिएको छ । साथसाथै यस क्षेत्रका कार्यक्रममा नगरबासीहरूको सक्रिय सहभागिता र साझेदारी हुने समेत अनुमान गरिएको छ ।

६.२ भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन

६.२.१ पृष्ठभूमि

नगरपालिकाको उत्तरी भेगका वडाहरूमा चुरे पहाडी क्षेत्र रहेकोले भूक्षय र पहिरोको सम्भावना अधिक छ। नगरको दक्षिणी भेगमा रहेको तराईको मैदानी भूभागमा नदी कटान र बाढीको सम्भावना रहेको छ। नगर क्षेत्रमा बग्ने चुरे खोलाहरू चिसाङ, भुवा, तेली, गडामे, मोरङ्गी आदिले वर्षेनी वरिपरिका खेतीयोग्य जमीनहरू कटान तथा बाढी आई धनजनको क्षती गर्ने गरेको छ। पहाडी वडाहरूमा पहिरो सम्भावित क्षेत्रको बाहुल्यता रहेको छ। नगरपालिकाले विगतबाटै यी जोखिम सम्भावित क्षेत्रहरूको संरक्षण र जोखिम न्यूनीकरण गर्ने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ। आगामी आर्थिक वर्षहरूमा पनि भूसंरक्षणका कार्यक्रमहरू पहिचान गरी निरन्तरता दिनु पर्ने आवश्यकता रहेको छ। साथसाथै पहाडी तथा तराई क्षेत्रका जलधार क्षेत्रहरूको पहिचान गरी संरक्षण गर्ने कार्य भैरहेको छ। विभिन्न पानीका मुल रहेका क्षेत्रहरू, राजारानी धिमाल पोखरी जस्ता पानीका स्रोतहरू, खोलाहरूको संरक्षण र उपयोग गर्न सहयोग गर्ने कार्यक्रमहरू निरन्तररूपमा सञ्चालन गर्नुपर्ने अपरिहार्यता रहेको छ।

६.२.२ समस्या तथा चुनौती

भूसंरक्षण तथा जलधार क्षेत्रमा विकासका लागि केही समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन्। वर्षेनी बाढी पहिरो गईरहुनु, जलधार वा पानीको मुल संरक्षण नियमित र प्रभावकारी नहुनु, भूसंरक्षण तथा जलधार क्षेत्रमा दक्ष प्राविधिकको अभाव हुनु र भूसंरक्षण तथा जलधार व्यवस्थापनमा सरोकारवालाहरू बीच समन्वय तथा सहकार्य कमजोर हुनु जस्ता समस्याहरू रहेका छन्। भूसंरक्षण तथा जलधार व्यवस्थापन क्षेत्रका परियोजनाहरू बढी खर्चिलो हुने भएकोले स्रोत व्यवस्था गर्न, चुरेखोलाहरूले वर्षेनी जमीन कटान र बाढीले पुर्ने घटनाहरूको दिगो समाधान गर्न, खोलाहरूका पानी जमीनमूनि भासिएर जाने समस्यालाई समाधान गर्न, पहाडी भेगका कच्ची सडकहरूको दिगो संरक्षण गर्नु प्रमुख चुनौतीहरू रहेका छन्।

६.२.३ सोच

दिगो भूसंरक्षण तथा जलधार व्यवस्थापन, लेटाङबासीको सुरक्षित जीवन।

६.२.४ उद्देश्य

क) नगर क्षेत्रका भूमिको दिगो संरक्षण गर्नु,

ख) जलाधारको संरक्षण र उपयोग बढाउनु ।

६.२.५ रणनीति

- क) नदी कटान नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि उपयुक्त विधिहरू पहिचान गरी लागू गर्ने,
ख) वाढी पहिरोको नियन्त्रण र न्यूनीकरणका लागि पहिरो सम्भावित क्षेत्रको संरक्षण र नदी तटबन्धन गर्ने,
ग) जलाधारको संरक्षण र उपयोग बढाउने उपायको खोजी गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

६.२.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ६६: भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रको सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	संरक्षित पानी मुहान, पोखरी संरक्षण र सिमसार क्षेत्र	सङ्ख्या	०	२	४	६	८
२	बायो इन्जिनियरिङ गरेको क्षेत्रफल	हेक्टर	०	०.५	१	१.५	२
३	नदी कटान क्षेत्र तटबन्धन	कि. मि.	०	४	८	१५	१९
	प्रतिफल						
१	पानी मुहान, पोखरी संरक्षण र सिमसार क्षेत्र संरक्षण	सङ्ख्या	०	२	४	६	८
२	भूक्षय र नदी कटान क्षेत्रमा बायो इन्जिनियरिङ	हेक्टर	०	०.५	१	१.५	२
३	नदी कटान क्षेत्र तटबन्धन निर्माण	कि. मि.	०	५	१०	१५	२०

६.२.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ६७: भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	२२,०००	५,०००	१७,०००	०	३००	२१,७००	०
२०८२/८३	२४,६७५	५,१७५	१९,५००	०	४७५	२४,२००	०
२०८३/८४	२६,२२७	५,३२७	२०,९००	०	४२७	२५,८००	०
जम्मा	७२,९०२	१५,५०२	५७,४००	०	१,२०२	७१,७००	०

६.२.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ६८: भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रको आयोजना विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	नदी कटान र पहिरो नियन्त्रण					
१	चिसाङ खोला तटबन्धनको DPR तथा निर्माण	२०८१/०८२	हेक्टर	१	१०,०००	चिसाङ खोलामा तटबन्धन निर्माण भएको हुनेछ ।
२	सडक किनार र पहिरो क्षेत्रमा वृक्ष रोपण कार्यक्रम	सालबसाली	हेक्टर	२	२,१००	सडक किनार र पहिरो क्षेत्रमा वृक्ष रोपण कार्यक्रम भएको हुनेछ ।
३	पहिरो क्षेत्र संरक्षण कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	६,०००	पहिरो सम्भावित क्षेत्रमा पूर्वाधारजन्य र वृक्षरोपण कार्य भएको हुनेछ ।
४	भुसुने केराबारी भुवाखोला तटबन्धन	सालबसाली	कि. मि.	३	४,४००	भुसुने केराबारी भुवाखोलाको तटबन्धन निर्माण भएको हुनेछ ।
५	तेलीखोला तटबन्धन	सालबसाली	कि. मि.	३	११,०००	तेली खोलाको तटबन्धन निर्माण भएको हुनेछ ।
६	गडामे खोला तटबन्धन	सालबसाली	कि. मि.	३	११,०००	गडामे खोला तटबन्धन निर्माण भएको हुनेछ ।
७	मोरङ्गे खोला तटबन्धन	सालबसाली	कि. मि.	३	११,०००	मोरङ्गे खोला तटबन्धन निर्माण भएको हुनेछ ।
८	भूवा खोला तटबन्धन	सालबसाली	कि. मि.	३	४,०००	भूवा खोला तटबन्धन निर्माण भएको हुनेछ ।
९	नदी कटान क्षेत्र तटबन्धन (आकास्मिक)	सालबसाली	कि. मि.	३	६,०००	नदी कटान क्षेत्र तटबन्धन निर्माण भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२५	६५५००	
ख	जलधार संरक्षण र उपयोग					
१	जलधार संरक्षण र उपयोग	सालबसाली	गोटा	३	६,२००	जलधार संरक्षण र उपयोग भएको हुनेछ ।
२	जलधार सरसफाइ कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,२०२	जलधार सरसफाइ सम्बन्धी कार्यक्रम भएको हुनेछ ।
	जम्मा			६	७४०२	
	कुल जम्मा			३१	७२९०२	

६.२.१ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

भू संरक्षण र जलाधार व्यवस्थापन क्षेत्रमा पहिचान गरिएका कार्यक्रमहरूका लागि अनुमान गरिएको बजेट सहजरूपमा प्राप्त हुने र यी कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन प्रभावकारी हुने अनुमान गरिएको छ ।

६.३ वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन

६.३.१ पृष्ठभूमि

वातावरण संरक्षण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन नगरपालिकाको जिम्मेवारीको प्रमुख क्षेत्र हो । नगर क्षेत्रको वातावरण सुधारका लागि वन तथा हरियाली विस्तार, विभिन्न प्रदूषणहरूको नियन्त्रण र व्यवस्थापन, फोहोरमैला व्यवस्थापन आदि कार्यहरू पर्दछन् । यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफलको करिब ६० प्रतिशत तराई तथा चुरे जंगलले ढाकेको हुँदा यहाँ हरियालीमा कमी छैन । वातावरण संरक्षणका लागि जल, जमिन र वायु स्वच्छ हुनु पर्छ । साथै ध्वनिले पनि वातावरणलाई शान्त रहन दिँदैन । फोहोर वस्तुहरूले जल, जमिन र वायुलाई प्रदूषित गर्दछ । तसर्थ यस नगरपालिकाले फोहोर व्यवस्थापन क्षेत्रमा रणनीतिक कार्यक्रमहरू बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

६.३.२ समस्या तथा चुनौती

बजार र बस्तीहरूमा फोहोरमैला बढ्दै गइरहेको तथा प्लास्टिकजन्य वस्तुको प्रयोग र व्यवस्थापन सम्बन्धमा नगरबासीहरू सचेत नहुनु, बजार तथा बसोबास क्षेत्रमा अव्यवस्थित रूपमा पशुपन्छी पालनले फोहोर र दूर्गन्ध बढ्नु, सार्वजनिक शौचालय नहुनु आदि समस्याहरू रहेका छन् । वातावरणलाई प्रदूषणरहित बनाउने कार्य मुख्य चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।

६.३.३ सोच

फोहोरको दिगो व्यवस्थापन, लेटाङबासीको स्वस्थ जीवन ।

६.३.४ उद्देश्य

फोहोरको आधुनिक व्यवस्थापन गर्नु ।

६.३.५ रणनीति

- क) नगरपालिकामा सिर्जना हुने फोहोरको आधुनिक व्यवस्थापनका पूर्वाधार तथा प्रविधि व्यवस्था गरी सञ्चालन गर्ने,
- ख) सबै घरधुरीमा सड्ने फोहोर, प्लाष्टिकजन्य र धातुजन्य फोहोर अलग अलग राख्नका लागि एक घरधुरी ३ डस्टविन वितरण गर्ने,
- ग) जल, जमिन र जंगल जस्ता प्राकृतिक स्रोतहरूलाई स्वच्छ राख्न सचेतना विस्तार गर्ने,
- घ) वातावरणमैत्री स्थानीय सरकारको अवधारणा लागू गर्ने ।

६.३.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ६९: वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	डस्टविन प्रयोग र आधुनिक फोहोर व्यवस्थापनमा आवद्ध घरधुरी	प्रतिशत	०	२०	४०	६०	८०
२	फोहोर मैला प्रशोधन तथा व्यवस्थापन केन्द्र	सङ्ख्या	१	१	१	१	१
३	वातावरणमैत्री स्थानीय शासन लागू	भएको/ नभएको	नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको
	प्रतिफल						
१	डस्टविन वितरण (३ वटा डस्टविन सेट)	सङ्ख्या	०	१७००	३४००	५१००	६८००
२	फोहोर मैला व्यवस्थापनमा सदस्यता लिएको घरधुरी	सङ्ख्या	०	१७००	३४००	५१००	६८००
३	कुहिने फोहोर व्यवस्थापन गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	०	२०	४०	६०	८०
४	घरायासी सरसफाइ सचेतना	प्रतिशत	०	०	२०	४०	६०
५	सुरक्षित पशुपन्छी पालन सचेतना	प्रतिशत	०	०	४०	६०	८०
६	सुरक्षित बधशाला र मासुपसल सञ्चालन सचेतना	प्रतिशत	०	०	४०	६०	८०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

७	हरियाली र सहरी सौन्दर्य प्रबर्द्धन सचेतना	प्रतिशत	०	०	४०	६०	८०
८	भवन संहिता लागू	भएको/ नभएको	०	०	भएको	भएको	भएको
९	टोल सरसफाइ कार्यक्रम	प्रतिशत	०	०	६०	८०	१००

६.३.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ७०: वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	७,८००	५००	७,३००	०	५००	७,३००	०
२०८२/८३	८,२००	५००	७,७००	०	५००	७,७००	०
२०८३/८४	८,५००	१,०००	७,५००	०	१,०००	७,५००	०
जम्मा	२४,५००	२,०००	२२,५००	०	२,०००	२२,५००	०

६.३.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ७१: वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यक्रम आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी ३ वर्षको उपलब्धी सूचकहरू
१	फोहोर मैलाको आधुनिक व्यवस्थापन	सालबसाली	गोटा	३	२,०००	फोहोरमैलाको प्रसोधन प्लान्ट स्थापना भएको हुनेछ ।
२	फोहोर मैला संकलन सवारी तथा कर्मचारी परिचालन	सालबसाली	गोटा	३	१५,०००	फोहोर मैला संकलन सवारी तथा कर्मचारी परिचालन भएको हुनेछ ।
३	एक घरधुरी ३ डस्टविन अभियान (साझेदारी)	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	कम्तीमा ६००० घरधुरीमा डस्टविन वितरण भएको हुनेछ ।
४	घरायासी सरसफाइ सचेतना	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	कम्तीमा ६० प्रतिशत घरधुरीले सरसफाइ सचेतना पाएको हुनेछ ।
५	सुरक्षित पशुपन्छी पालन सचेतना	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	कम्तीमा ८० प्रतिशत कृषकहरूले सुरक्षित पशुपन्छी पालनको सचेतना पाएको हुनेछ ।

६	सुरक्षित बधशाला र मासुपसल सञ्चालन सचेतना	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	कम्तीमा ८० प्रतिशत मासु व्यवसायीहरूले सुरक्षित सुरक्षित बधशाला र मासुपसल सञ्चालनको सचेतना पाएको हुनेछ ।
७	हरियाली र सहरी सौन्दर्य प्रबर्द्धन सचेतना	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	बजार क्षेत्रका कम्तीमा ८० प्रतिशत घरधुरीले हरियाली र सहरी सौन्दर्य सम्बन्धी सचेतना पाएको हुनेछ ।
८	भवन संहिता लागू	२०८१/०८२	गोटा	१		भवन संहिता लागू भएको हुनेछ ।
९	टोल सरसफाइ कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३		सबै वडाहरूमा टोल सरसफाइ कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
	जम्मा			९	२४५००	

६.३.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

योजनामा समेटिएका वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापनका कार्यक्रमहरू सुचारु रुपमा सञ्चालन हुनेछ । फोहोरमैला व्यवस्थापनमा नगरबासीहरूको सहभागिता र सहकार्य हुनेछ ।

६.४ विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता

६.४.१ पृष्ठभूमि

संसारमै प्राकृतिक प्रकोपहरूको कारण विपद्हरू आइलाग्ने र मानवीय कारणले जलवायूमै नकारात्मक परिवर्तनहरू आउने क्रम जारी रहेको छ । यस्तो परिस्थितिबाट यस नगरपालिका पनि अछुतो छैन । यस नगरपालिकाको उत्तर भेगका वडाहरूमा भिरालो जमीन भएको हुँदा भूक्षय र पहिरोबाट विपद् जोखिम आइरहने गर्दछ । त्यस्तै चुरे खोलाहरूको किनारमा रहेका खेतीयोग्य जमीन र मानवीय बसोबासलाई ती खोलाहरूमा आउने बाढीले जमीन कटान गरेर र पुरेर विपद् सिर्जना हुने र क्षती हुने गर्दछ । त्यस्तै समय समयमा आउने भूकम्पले पनि निजी तथा सार्वजनिक संरचनाहरू भत्काउने विद्युत, सञ्चार र सडक यातायात अवरुद्ध गर्ने जस्ता विपद्का जोखिमहरू ल्याइरहन्छ । नगरको दक्षिण भेगमा चारकोशे झाडी रहेको हुँदा वर्षेनी हात्ती आतङ्क हुने, वनमा डढेलो लाग्ने, बाँदर र जंगली जनावर बस्तीमा पस्ने र अन्नबाली क्षती गर्ने जस्ता समस्याहरू बारम्बार दोहोरिरहन्छ । यस

नगरपालिका लगायत छिमेकी स्थानीय तहहरूमा ड्याङ्गु, झाडा पखाला, कोभिड १९ जस्ता महामारीहरू पनि आइरहने गर्दछ ।

वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनको क्षेत्रमा पनि सरकार र नागरिकहरू सचेत हुनु जरूरी छ । आजको बढ्दो र अव्यवस्थित शहरीकरण, बजार तथा ग्रामीण क्षेत्रमा परम्परागत र असुरक्षित आवास सजावट, पेट्रोलियम पदार्थबाट चल्ने सवारीको बढ्दो चाप, धुले सडकहरूको सघनता र अन्य मानवीय क्रियाकलापहरूले वातावरण तथा जलवायुमा प्रदूषण बढेको छ । प्राकृतिक विपत्ति र वातावरण/जलवायु प्रदूषणलाई न्यूनीकरण गर्नका लागि नगरपालिकाले योजनाबद्ध कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ ।

६.४.२ समस्या तथा चुनौती

विपद् व्यवस्थापन र जलवायु उत्थानशिलता क्षेत्रमा केही समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन् । विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रमा विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन नहुनु, विपद् व्यवस्थापन दीर्घकालीन रणनीति तर्जुमा र लागू नहुनु, विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना र सञ्चालन नहुनु, विपद् पूर्वतयारी नहुनु र विपद् व्यवस्थापनका लागि तालिमप्राप्त जनशक्तिको कमी हुनु जस्ता समस्याहरू रहेका छन् । सीमित जनशक्ति भएको हुँदा नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन प्रणाली तयार गर्न र कार्यान्वयन गर्न चुनौतीको रूपमा रहेको छ । सम्भावित जोखिमहरूको नक्साङ्कन गर्ने कार्य नभएकोले विपद् व्यवस्थापनका लागि पूर्वतयारी कार्यमा कठिनाई भएको छ ।

यस्तै जलवायु उत्थानशिलताको क्षेत्रमा नागरिकहरूको सचेतनामा कमी, बढ्दो र अव्यवस्थित सहरीकरण, असुरक्षित बसोबास र आवास सजावट, फोहोरमैलाको उचित व्यवस्था नहुनु, सवारी साधनको चाप र धुवाँ धुलोको उत्पादन जस्ता समस्याहरू रहेका छन् । यसर्थ नगरपालिकाले जलवायु उत्थानशिलताको क्षेत्रमा कार्य गर्न नियन्त्रण बाहिरका विषयवस्तुहरूले चुनौती सिर्जना गरेको छ । भौगोलिक योजना सहितको सहरीकरणलाई कार्यान्वयन गर्न, बजार र बस्तीका सबै घरधुरीहरूलाई सुरक्षित आवास सजावटमा परिवर्तन गर्नु फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन र उपयोग गर्नु सवारी साधन उत्पन्न हुने धुवाँ र धुलो नियन्त्रण गर्नु मुख्य चुनौतीहरू हुन् ।

६.४.३ सोच

विपद् व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जलवायु परिवर्तन अनुकूलन अभियान, नगरबासीको सुरक्षित जीवन ।

६.४.४ उद्देश्य

- क) नगरपालिका र नगरबासीहरूलाई विपद् तथा महामारी न्यूनीकरणमा सक्षमता विकास गर्नु,
ख) नगरबासीलाई वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धमा सचेत र क्रियाशील बनाउने।

६.४.५ रणनीति

- क) नगरपालिका र नगरबासीहरूलाई विपद् तथा महामारी न्यूनीकरण क्षेत्रमा सचेत र सक्षम बनाउने,
ख) नगरबासीलाई वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धमा सचेत र क्रियाशील बनाउने,

६.४.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ७२: विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	वातावरण संरक्षण तथा जलवायु अनुकूलन योजना कार्यान्वयन	भएको/नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको
४	विपद् व्यवस्थापनको नीति तथा कानून लागू	भएको/नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको
२	विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना र सञ्चालन	भएको/नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको
३	विपद् प्रतिकार्य तालिम प्राप्त जनशक्ति	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०
४	विपद् जोखिम व्यवस्थापन स्वयंसेवक	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०
५	आपतकालिन आश्रय स्थल	सङ्ख्या	०	३	६	९	१२
	प्रतिफल						
१	विपद् व्यवस्थापनमा तालिम/अनुशिक्षण प्राप्त व्यक्तिहरू	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०

२	वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन	सङ्ख्या	०	२	४	६	८
३	आगालागि विरुद्ध पोखरी निर्माण	सङ्ख्या	०	१	२	३	३.५
४	विषादि न्यूनीकरण तालिम प्राप्त कृषक	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०
५	जलवायु अनुकुलन र उत्थानशिलता सम्बन्धी तालिम प्राप्त व्यक्तिहरू	सङ्ख्या	०	२०	४०	६०	८०
६	पानी पूनर्जिविकरण पोखरी निर्माण	सङ्ख्या	०	१	३	५	६
७	सुरक्षित आवास सम्बन्धी तालिम प्राप्त व्यक्तिहरू	सङ्ख्या	०	४०	८०	१२०	१६०
८	वातावरण संरक्षण तथा जलवायु उत्थानशिलता सूचना शिक्षा सञ्चार कार्यक्रम	सङ्ख्या	०	१	२	३	४

६.४.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ७३: विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	७,२००	६,७००	५००	०	७००	६,०००	५००
२०८२/८३	७,४००	७,४००	०	०	१,३००	६,१००	०
२०८३/८४	८,३००	६,७००	१,६००	०	६००	६,७००	१,०००
जम्मा	२२,९००	२०,८००	२,१००	०	२,६००	१८,८००	१,५००

६.४.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ७४: विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता कार्यक्रम आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि (शुरु र समाप्ति)	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	विपद् तथा महामारी प्रतिकार्य					
१	एकद्वार संकट व्यवस्थापनका लागि साझेदारी	सालबसाली	गोटा	३	९००	एकद्वार संकट व्यवस्थापनका लागि साझेदारी विकास भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	दमकल तथा नगर प्रहरी व्यवस्थापन खर्च	सालबसाली	गोटा	३	६,०००	दमकल तथा नगर प्रहरीको व्यवस्था भएको हुनेछ ।
३	विपदका लागि युवा स्वयंसेवक तयारी र परिचालन	सालबसाली	गोटा	३	९००	कम्तीमा १६० जना विपदका लागि युवा स्वयंसेवक तयारी भएको हुनेछ ।
४	विपद् व्यवस्थापन कोष	सालबसाली	गोटा	३	९,०००	विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना भएको हुनेछ ।
५	विपद प्रतिकार्य तालिम	सालबसाली	गोटा	६	६००	कम्तीमा १६० जनालाई विपद प्रतिकार्य तालिम उपलब्ध भएको हुनेछ ।
६	आपतकालिन आश्रय स्थलहरू तोकी संरक्षण गर्ने	सालबसाली	गोटा	८	८००	कम्तीमा १२ वटा आपतकालिन आश्रय स्थलहरू तोकी संरक्षण भएको हुनेछ ।
७	वडा स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन र परिचालन	सालबसाली	गोटा	०	०	वडा स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन र परिचालन भएको हुनेछ ।
८	टोल वस्तीमा पोखरी निर्माण	२०८३/०८४	गोटा	१	६००	आवश्यक वस्तीमा १ वटा पोखरी निर्माण भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२७	१८८००	
ख	वातावरण संरक्षण र जलवायु उत्थानशिलताको नागरिकको सहभागिता प्रवर्द्धन					
१	विषादी न्यूनीकरण सचेतनामूलक तालिम	सालबसाली	गोटा	६	६००	कम्तीमा १६० जना कृषकहरूले विषादी न्यूनीकरण सचेतनामूलक तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
२	जलवायु अनुकुलन र उत्थानशिलता सम्बन्धमा सचेतीकरण	सालबसाली	गोटा	६	६००	कम्तीमा ८० जना नगरबासीहरूले जलवायु अनुकुलन र उत्थानशिलता सम्बन्धमा सचेतीकरण तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।
३	पानी पूनर्जीवीकरण पोखरी निर्माण	२०८१/०८२ २०८३/०८४	गोटा	४	२,०००	विभिन्न स्थानहरूमा पानी पूनर्जीवीकरण पोखरी ४ वटा निर्माण भएको हुनेछ ।
४	सुरक्षित आवास व्यवस्थापन सम्बन्धमा अभिमूखीकरण	सालबसाली	गोटा	५	५००	कम्तीमा १६० जना नगरबासीले सुरक्षित आवास व्यवस्थापन सम्बन्धमा अभिमूखीकरण तालिम प्राप्त गरेको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

५	वातावरण संरक्षण र जलवायु उत्थानशिलता सूचना शिक्षा सञ्चार कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	४	४००	जम्मा ४ वटा वातावरण संरक्षण र जलवायु उत्थानशिलता सूचना शिक्षा सञ्चार कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२५	४,१००	
	कुल जम्मा			५२	२२,९००	

६.४.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशिलताका कार्यक्रमहरूका लागि अनुमान गरिएको बजेट सहजरूपमा निकासा भएको हुने र कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको हुने अनुमान गरिएको छ । विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशिलताका कार्यक्रमहरूमा सरोकारवालाको सहभागिता हुने अनुमान गरिएको छ ।

परिच्छेद – ७

संस्थागत सुशासन तथा व्यवस्थापन

७.१ कानून, न्याय तथा सुशासन

७.१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको धारा ५७, उपधारा (४) मा स्थानीय तहको एकल अधिकार सम्बन्धमा व्यवस्था गरिएको छ। संविधानको अनुसूची ८ मा सोही बमोजिमको स्थानीय तहको एकल अधिकार सूची र अनुसूची ९ मा संघ प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकारको सूची दिइएको छ। स्थानीय तहहरूले यही अनुसूचीमा व्यवस्था गरिएका अधिकार सूचीहरूभित्र रही सार्वजनिक जिम्मेवारी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुन्छ। यही अनुसूचीका काम कर्तव्य र अधिकारहरूलाई कार्यान्वयन गर्न स्थानीय नीति रणनीति कानून, कार्यविधि र मापदण्डहरू तर्जुमा गरी लागू गर्नुपर्ने हुन्छ। यसै अन्तर्गत यस नगरपालिकाले कानून न्याय तथा सुशासनको क्षेत्रमा रहेका समस्या र चुनौतीहरूको लेखाजोखा गरी आगामी आर्थिक वर्षहरूमा गर्नुपर्ने कार्यहरूको पहिचान गरी यहाँ समावेश गरिएको छ।

७.१.२ समस्या तथा चुनौती

यस योजना तर्जुमाको क्रममा कानून, न्याय तथा सुशासन क्षेत्रमा रहेका समस्या र चुनौतीहरूको पहिचान गरिएको छ। संविधानले दिएको अधिकार सूचीका सबै अधिकार उपयोगका लागि कानूनहरू निर्माण तथा लागू नहुनु, हाल कार्यान्वयनमा रहेका कानूनहरूको प्रभावकारिता मूल्यांकन तथा सुधार कार्य नहुनु, सामाजिक उत्तरदायित्व प्रवर्द्धन सम्बन्धी स्थानीय कार्यविधि लागू नहुनु प्रमुख समस्याको रूपमा रहेका छन्। त्यस्तै सीमित जनशक्तिबाट नगरपालिकाका कार्य सञ्चालन गर्नु परेकोले सबै क्षेत्रका कानून, कार्यविधि र सुशासनका क्रियाकलापहरू सम्पादन गर्ने कार्य मुख्य चुनौतीको रूपमा रहेको छ।

७.१.३ सोच

स्थानीय नीति तथा ऐनमा पूर्णता, सुशासन सहितको नगरपालिका।

७.१.४ उद्देश्य

- क) स्थानीयस्तरका ऐन कानूनहरूको तर्जुमा गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु,
ख) नगरपालिकामा विधिको शासन प्रवर्द्धन गर्नु ।

७.१.५ रणनीति

- क) नगरपालिकाको अधिकार क्षेत्रभित्रका ऐन कानूनहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने,
ख) प्रशासनिक सेवा प्रवाहमा विधिको शासन, निष्पक्षता, पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्ने ।

७.१.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ७५: संस्थागत सुशासन तथा व्यवस्थापन विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	एकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	स्थानीय ऐन तथा कार्यविधि लागू	प्रतिशत	२२	३५	४५	५५	६०
२	यथार्थ पूजिगत खर्च	प्रतिशत	३६	४०	५०	६०	७०
३	बेरुजुको प्रवृत्ति	प्रतिशत	१३	१०	८	६	४
४	सेवामा सन्तुष्ट नागरिक	प्रतिशत	५०	५५	६०	६५	७०
५	भ्रष्टाचार गरेको सम्बन्धमा परेका मुद्दा	सङ्ख्या	२	१	०	०	०
६	भ्रष्टाचार गरेको सम्बन्धमा परेका मुद्दाको किनारा	प्रतिशत	०	५०	१००	१००	१००
	प्रतिफल						
१	भ्रष्टाचार सुन्य सहनशिलता कार्यक्रम कार्यान्वयन	भएको/नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको
२	योजना तथा खर्च सार्वजनिक गर्ने कार्य	भएको/नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
३	सार्वजनिक परीक्षण	भएको/नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
४	सामाजिक परीक्षण	भएको/नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको
५	सार्वजनिक सुनुवाई	भएको/नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
६	कानूनको प्रभावकारिता मूल्यांकन	सङ्ख्या	०	५	१०	१५	२०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

७	बेरुजु अध्ययन, अनुसन्धान (वार्षिक)	भएको/नभएको	०	१	२	३	४
८	कुल खर्चमा बेरुजुको अंक	प्रतिशत	२५	२०	१५	१०	५
९	व्यवस्थापन परीक्षण (LISA) को प्राप्ताङ्क	प्रतिशत	६१	६५	७०	७५	८०
१०	वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्यांकनको प्राप्ताङ्क	प्रतिशत	नभएको	५०	६०	७०	८०
११	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण	भएको/नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको
१२	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण प्राप्ताङ्क	प्रतिशत	नभएको	५०	६०	७०	८०
१३	अनलाइन सेवा प्रवाहको प्रकार	सङ्ख्या	३	३	४	५	६
१४	नगरपालिकाको प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन	भएको/नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको

७.१.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ७६: संस्थागत सुशासन तथा व्यवस्थापन स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	४,४००	४,४००	०	०	४,४००	०	०
२०८२/८३	४,४००	४,४००	०	०	४,४००	०	०
२०८३/८४	४,७००	४,७००	०	०	४,७००	०	०
जम्मा	१३,५००	१३,५००	०	०	१३,५००	०	०

७.१.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ७७: संस्थागत सुशासन तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि शुरु र समाप्ति	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	स्थानीय नीति तथा कानूनहरू तर्जुमा तथा अनुसन्धान					
१	नीति तथा कानून निर्माण / संसोधन	सालवसाली	गोटा	३०	१,५००	कम्तीमा ३० वटा नीति तथा कानून निर्माण भएको हुनेछ ।
२	नीति तथा कानून अभिमूखीकरण	सालवसाली	गोटा	३	१,५००	कम्तीमा ३ वटा नीति तथा कानून अभिमूखीकरण कार्यक्रम भई ३०० जना लाभान्वित भएको हुनेछ ।
२	स्थानीय कानूनहरूको प्रभावकारिता मूल्यांकन	सालवसाली	गोटा	३	१,५००	स्थानीय कानूनको प्रभावकारिता मूल्यांकन ३ वटा भएको हुनेछ ।
	जम्मा			३६	४५००	
ख	कानून तथा न्याय व्यवस्थापन					
१	इजलासको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन	सालवसाली	गोटा	३	१,५००	इजलास स्थापना र सञ्चालन भएको हुनेछ ।
२	वडा मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालन	सालवसाली	गोटा	३	१,९००	सबै वडामा मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालन भएको हुनेछ ।
३	न्यायिक समिति बैठक	सालवसाली	गोटा	३	६००	कम्तीमा ३६ वटा न्यायिक समिति बैठक भएको हुनेछ ।
४	मेलमिलापकर्ता क्षमता विकास तालिम	सालवसाली	गोटा	३	९००	मेलमिलापकर्ताहरूको पेशागत क्षमता विकास भएको हुनेछ ।
५	विवाद निरूपण खर्च	सालवसाली	गोटा	३	३००	नगरपालिकाका अधिकांश विवादहरू निरूपण भएको हुनेछ ।
६	मनोविमर्श कार्यक्रम	सालवसाली	गोटा	३	६००	मनोविमर्श कार्यक्रमबाट कम्तीमा १०० जना लाभान्वित भएको हुनेछ ।
७	हिंसा पीडितलाई सहयोग कार्यक्रम	सालवसाली	गोटा	३	१,५००	कम्तीमा १०० जना हिंसापीडितहरूलाई सहयोग भएको हुनेछ ।
८	न्यायिक समितिसँग सम्बन्धीत अन्य कार्यक्रम	सालवसाली	गोटा	३	१,२००	न्यायिक समितिको कार्यालय व्यवस्थापन सुधार भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२४	८५००	

ग	जवाफदेहिता तथा पारदर्शिता प्रवर्द्धन					
१	सार्वजनिक सुनुवाई	सालवसाली	गोटा	९	९००	जम्मा ९ वटा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न भएको हुनेछ ।
२	सामाजिक परीक्षण	सालवसाली	गोटा	३	१,५००	जम्मा ३ वटा सामाजिक परीक्षण कार्यक्रम सम्पन्न भएको हुनेछ ।
३	संस्थागत स्वमूल्यांकन	सालवसाली	गोटा	३	१,५००	जम्मा ३ वटा संस्थागत स्वमूल्यांकनमा सहजीकरण भएको हुनेछ ।
४	लैससास परीक्षण (GASI Audit)	सालवसाली	गोटा	३	१,५००	जम्मा तीनवटा लैससास परीक्षण भएको हुनेछ ।
५	नागरिक सन्तुष्टि अध्ययन	सालवसाली	गोटा	३	१,५००	जम्मा तीनवटा नागरिक सन्तुष्टि अध्ययन भएको हुनेछ ।
६	सञ्चार माध्यमसँग नगरपालिका	सालवसाली	गोटा	३	१,१००	नगरपालिकाले पारदर्शिताका लागि सञ्चार माध्यमसँग नियमितरूपमा साझेदारी भएको हुनेछ ।
७	नपा प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन	सालवसाली	गोटा	३	१,०००	जम्मा तीनवटा नगरपालिकाको वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशित भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२७	९०००	
	कुल जम्मा			६३	१३५००	

७.१.१ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

नगरपालिकाको कानून न्याय र सुशासनका क्षेत्रमा समावेश गरिएका कार्यक्रमहरूका लागि विनियोजन गरिएका बजेटको सहज प्राप्ति हुने र यी कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने अनुमान गरिएको छ । नगरपालिकाले तर्जुमा गरेका कानून, नीति, रणनीतिहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको सक्रियता रहने अनुमान गरिएको छ ।

७.२ संगठनात्मक विकास

७.२.१ पृष्ठभूमि

नगरपालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा प्रभावकारिता कायम गर्दै निर्दिष्ट उद्देश्य र सूचकहरूको प्राप्तिा लागि सशक्त संगठन र मानव संसाधन तयार हुनु अपरिहार्य छ । यसर्थ, यस क्षेत्रका प्रमुख समस्या र चुनौतीहरूको विश्लेषण गरी कार्यक्रमहरू पहिचान गरिएको छ । संगठनभित्र नेतृत्व तथा क्षमता विकास, आवधिक विकास योजना,

मध्यमकालीन खर्च संरचना, व्यवस्थापन अनुसन्धान, व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र प्रविधि विकासमा भएका प्रगतिहरूको समीक्षा गरी आवश्यकता पहिचान गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । यस नगरपालिकाको हकमा पनि यसको संगठनात्मक विकासमा अपेक्षाकृत सुधार गरी नगरबासीहरूलाई गरिने सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउने वा नतिजामुखी बनाउनु पर्ने आजको आवश्यकता हो । साथै नगरभित्रका नागरिक/सामुदायिक संगठनहरूलाई पनि स्थानीय सरकारको सहयोगी बनाउन जरुरी छ । सिद्धान्ततः स्थानीय सरकारले निजी क्षेत्र र नागरिक समाजसँगको सहकार्यमा सबै किसिमका विकास तथा प्रशासनका गतिविधिहरू कार्यान्वयन गर्दा नागरिकहरूको सुशासन प्रतिको अपेक्षा पुरा गर्न सहज हुने गर्दछ ।

७.२.२ समस्या तथा चुनौती

नगरपालिकाको संगठन र मानव संसाधन क्षेत्रमा केही समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन् । स्थानीय सरकार संचालनका लागि नगरपालिकाको अनुभवमा कमी रहनु, संगठन विकासका लागि प्राविधिक सीपयुक्त कर्मचारीहरू सीमित सङ्ख्यामा रहनु, जन प्रतिनिधि र कर्मचारीहरूमा संगठनात्मक विकासको अवधारणा विकास भैनसक्नु, नागरिक/सामुदायिक संस्था/समुहहरूको स्थानीय शासन प्रक्रियामा अर्थपूर्ण सहभागिताका लागि क्षमता विकास भई नसक्नु र सेवा प्रवाहमा प्रविधि प्रयोगको वृद्धि अपेक्षा गरिएको स्तरमा विकास भैनसक्नु आदि समस्याका रुपमा रहेका छन् । यसर्थ योजना आयोजना र सेवा प्रवाहमा गुणस्तर कायम गर्नु, समयमा कार्य सम्पादन गर्नु, रणनीतिक तथा आवधिक योजनाहरूको अधिकतम कार्यान्वयन गर्नु, नागरिक/सामुदायिक संस्था/समुहहरूको अर्थपूर्ण सहभागिता र जिम्मेवार बनाउनु आदि मुख्य चुनौतीका रुपमा रहेका छन् ।

७.२.३ सोच

नगरपालिकाको उत्कृष्ट संगठनात्मक विकास, सुशासन सहितको समृद्धिको विकास ।

७.२.४ उद्देश्य

- क) नगरपालिकाको आन्तरिक व्यवस्थापन प्रणालीलाई समय सापेक्ष सुधार गर्नु,
- ख) सरोकारवाला संस्था निकायको क्षमता विकास र साझेदारी गर्नु ।

७.२.५ रणनीति

- क) नगरपालिकाको आन्तरिक व्यवस्थापन प्रणालीलाई सुधार तथा स्तरोन्नति गर्ने,

ख) नागरिक/सामुदायिक संस्था/समुह र सरोकारवाला संस्था निकायको संगठनात्मक क्षमता अभिवृद्ध गराई स्थानीय शासन प्रक्रियामा साझेदारी गर्ने ।

७.२.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ७८: संगठनात्मक विकास तथा मानव संसाधन विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	आयोजना बैंक उपयोग	भएको/नभएको	नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको
२	क्षमता विकास योजना लागू	भएको/नभएको	भएको	नभएको	भएको	भएको	भएको
३	आवधिक नगर विकास कार्यान्वयन	भएको/नभएको	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
४	मध्यमकालिन खर्च संरचना कार्यान्वयन	भएको/नभएको	नभएको	नभएको	भएको	भएको	भएको
	प्रतिफल						
१	आयोजना बैंक निर्माण	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
२	क्षमता विकास योजना निर्माण	सङ्ख्या	०	१	०	०	१
३	आवधिक नगर विकास योजना	सङ्ख्या	१	०	०	०	०
४	मध्यमकालिन खर्च संरचना निर्माण	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
५	सँगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) अध्ययन	सङ्ख्या	०	०	१	०	०
६	शाखागत कार्यसम्पादन परीक्षण	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
७	सँगठन तथा व्यवस्थापन अनुसन्धान तथा विकास	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
८	अन्तर स्थानीय तह अनुभव साटासाट कार्यशाला	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
९	सूचना प्रविधि सामाग्री स्तरोन्नति	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
११	क्षमता विकास तालिममा सहभागी टोल विकास संस्था	सङ्ख्या	०	९	९	९	९

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१२	क्षमता विकास तालिममा सहभागी आमा समुह	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
१३	क्षमता विकास तालिममा सहभागी नागरिक सञ्जालहरू	सङ्ख्या	०	१	१	१	१

७.२.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ७९: संगठनात्मक विकास तथा मानव संसाधन स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	६,७००	६,२००	५००	०	६,२००	५००	०
२०८२/८३	७,६००	७,१००	५००	०	७,१००	५००	०
२०८३/८४	७,६००	७,१००	५००	०	७,१००	५००	०
जम्मा	२१,९००	२०,४००	१,५००	०	२०,४००	१,५००	०

७.२.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ८०: संगठनात्मक विकास तथा मानव संसाधन कार्यक्रम आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि शुरु र समाप्ति	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	आन्तरिक व्यवस्थापन क्षमता विकास					
१	मध्यमकालीन खर्च संरचना	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	हरेक वर्ष मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा भएको हुनेछ ।
२	कार्यालय अटोमेशन	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	कार्यालय अटोमेशन जडान र सञ्चालन भएको हुनेछ ।
३	नगर प्रहरी प्रोत्साहन	सालबसाली	गोटा	३	१,७००	नगर प्रहरीहरूका लागि प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
४	ट्राफिक/यातायात व्यवस्थापन	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	नगर क्षेत्रमा ट्राफिक व्यवस्थापन सुचारु भएको हुनेछ ।
५	सार्वजनिक सम्पर्क नं भएको स्टिकर प्रकाशन	सालबसाली	गोटा	३	१,४००	सबै वडाका लागि सार्वजनिक सम्पर्क नं भएको स्टिकर छपाइ गरी वितरण भएको हुनेछ ।
७	सँगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) अध्ययन	२०८२/८३	गोटा	१	५००	नगरपालिकाको सँगठन तथा व्यवस्थापन अध्ययन भई कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

८	शाखागत कार्यसम्पादन परीक्षण	सालबसाली	गोटा	३	१,३००	वार्षिक रुपमा शाखागत कार्यसम्पादन परीक्षण भएको हुनेछ ।
९	सँगठन तथा व्यवस्थापन अनुसन्धान तथा विकास	२०८१/८२	गोटा	१	५००	सँगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा अनुसन्धान भएको हुनेछ ।
१०	अन्तर स्थानीय तह अनुभव साटासाट कार्यशाला	सालबसाली	गोटा	३	४००	अन्तरस्थानीय तह अनुभव साटासाट भएको हुनेछ ।
११	सूचना प्रविधि सामाग्री स्तरोन्नति	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	नगरपालिकाको कार्यालयमा सूचना प्रविधि सामाग्री थप गरी अद्यावधिक भएको हुनेछ ।
१२	संस्थागत क्षमता विकासका अन्य कार्यहरू	सालबसाली		२	१,०००	नगरपालिकाको सेवा प्रवाह क्षमता विकास भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२८	१२,८००	
ख	सरोकारवाला संस्था निकायसँग क्षमता विकास र साझेदारी					
१	उपभोक्ता समितिलाई अभिमुखीकरण	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	सबै उपभोक्ता समितिहरूले परियोजना सञ्चालन विधि बारेमा जानकारी प्राप्त गरेको हुनेछ ।
२	टोल विकास संस्थाको क्षमता विकास	सालबसाली	गोटा	२७	२,७००	सबै टोल विकास संस्थाहरू आफ्नो भूमिका बारेमा जानकार भएको हुनेछ ।
३	आमा समूहको क्षमता विकास	सालबसाली	गोटा	२७	२,७००	सबै आमा समूहहरू आफ्नो भूमिका र संस्था सञ्चालन सम्बन्धमा जानकार भएको हुनेछ ।
४	नागरिक सञ्जालहरूको क्षमता विकास	सालबसाली	गोटा	८	१,३००	नागरिक सञ्जालहरूले समाजमा आफ्नो भूमिका र दायित्व बारेमा जानकार भएको हुनेछ ।
५	सरोकारवाला संस्था/निकायसँग संगठनात्मक विकासका लागि समन्वय र साझेदारी	सालबसाली	गोटा	३	९००	नगरपालिकाको संगठनात्मक विकासका लागि सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय र साझेदारी स्थापना भएको हुनेछ ।
	जम्मा			६८	९,१००	
	कुल जम्मा			९६	२१,९००	

७.२.१ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

नगरपालिकाको संगठनात्मक विकासका लागि समावेश गरिएका रणनीति, कार्यनीति र कार्यक्रमहरू यस योजना अवधिभित्र सूचारु सञ्चालन हुने अनुमान गरिएको छ । संगठनात्मक विकासको कार्यक्रमहरूलाई नतिजामुखी तुल्याउन निर्वाचित पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू प्रतिवद्ध र समयसीमामा कार्यक्रमहरू सम्पादन गर्न सक्षम हुनेछन् । नगरपालिकाको संगठनात्मक विकासका लागि सरोकारवाला र विकास साझेदारहरूले सहकार्य र साझेदारी गर्ने कार्य सफल हुने अनुमान गरिएको छ ।

७.३ स्रोत परिचालन तथा योजना व्यवस्थापन

७.३.१ पृष्ठभूमि

संविधानको अनुसूची ८ मा स्थानीय तहको एकल अधिकार र अनुसूची ९ मा साझा अधिकारहरू विभाजन गरिएका छन् । यी एकल र साझा अधिकारहरूमा तोकिएका स्रोतहरूबाट आय संकलन र उपयोग गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । यही आर्थिक अधिकार क्षेत्रभित्र नगरपालिकाले हालसम्म कति व्यवस्थित रूपमा आर्थिक अधिकारलाई उपयोग गरी आयका स्रोतहरूको परिचालन गरेको छ भन्ने बारेमा विश्लेषण गरी आगामी आर्थिक वर्षहरूका लागि सम्भावित क्षेत्रहरू र सोको उपयोग सम्बन्धमा योजनामा समावेश गरिएको छ ।

त्यस्तै, नगरपालिकाले स्थानीय नागरिकहरूका लागि आधारभूत पूर्वाधार तथा आर्थिक सामाजिक सशक्तीकरणका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न विभिन्न योजनाहरू लागू गर्नुपर्ने हुन्छ । यी योजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि योजनाबद्ध गतिविधिहरू सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने हुन्छ । योजना कार्यान्वयनको पनि योजना बनाई सोही अनुसार व्यवस्था गर्नुपर्ने भएकोले आगामी आर्थिक वर्षहरूका लागि योजना व्यवस्थापनका गतिविधिहरू तयार गरिएको छ ।

७.३.२ समस्या तथा चुनौती

नगरपालिकाका आयका स्रोतहरूको पहिचान र उपयोग गर्ने क्रममा केही समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन् । राजस्वका सम्भावित स्रोतहरूको पहिचान र उपयोगमा कमी, सम्पत्ति करका सबै करदाताहरू करको दायरामा आइसक्नु, नगरपालिकामा उत्पादनशिल उद्योगहरूको प्रवर्द्धन नहुनु, नागरिकहरूमा राजस्व सम्बन्धमा सूचना र

ज्ञानमा कमी हुनु, राजस्व शाखाको क्षमता अपेक्षाकृत रुपमा कमजोर हुनु, आर्थिक सामाजिक विकासका आयोजनाहरूको कार्यान्वयन समयमा नहुनु, योजना/आयोजनाहरूका मूल्यांकन प्रभावकारी नहुनु आदि समस्याहरू रहेका छन् । साथसाथै सम्पत्ति कर सबै घरधुरीहरूमा लागू गर्नु, आवासीय प्रयोजनका लागि घर बहालमा दिने घरधनीहरू करको दायरामा ल्याउनु, नदीजन्य पदार्थहरूको निकासीमा नियमन गर्नु र आयोजनाहरू समयमै सम्पन्न गर्नु र गुणस्तर नियन्त्रण गर्नु प्रमुख चुनौतीका रुपमा रहेका छन् ।

७.३.३ सोच

नगरका आर्थिक स्रोतहरूको समुचित उपयोग, नगरबासीको समृद्धिको सुनिश्चितता ।

७.३.४ उद्देश्य

- क) आन्तरिक राजस्व प्रणालीको सवलीकरण गर्नु,
- ख) योजना/आयोजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

७.३.५ रणनीति

- क) आन्तरिक राजस्व प्रणालीको सवलीकरण गरी आन्तरिक आयको दिगो व्यवस्थापन गर्ने ।
- ख) योजना/ आयोजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी समयसीमा तथा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने ।

७.३.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ८१: स्रोत परिचालन विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	औषत वार्षिक आन्तरिक आय	रु (लाख)	३८५	८५०	११७२	१२९४	१४१२
२	कार्यक्रम खर्चको प्रगति (वार्षिक)	प्रतिशत	३४	४०	५०	६०	७०
	प्रतिफल						
१	राजस्व अनुसन्धान तथा सुधार कार्ययोजना तर्जुमा	सङ्ख्या	०	१	०	०	१
२	राजस्व शाखाका कर्मचारी क्षमता विकास तालिम	सङ्ख्या	०	१	०	०	१

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

३	कर राजस्व सम्बन्धी सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
४	राजस्व सफ्टवेयर स्तरोन्नति / अद्यावधिक	सङ्ख्या	०		१		१
५	खरिद गुरुयोजना तर्जुमा	सङ्ख्या	०	१	०	०	०
६	योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन - आन्तरिक र बाह्य पक्षबाट	पटक	०	१	१	१	१
७	योजना सफ्टवेयर तयारी र अद्यावधिक	सङ्ख्या	०	१	०	०	१
८	आयोजना व्यवस्थापनका गतिविधिहरू (उपभोक्ता समिति तालिम, योजना अनुगमन, सूचना शिक्षा सञ्चार आदि)	सङ्ख्या	०	१	१	१	१

७.३.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ८२: स्रोत परिचालन विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	४,४००	४,४००	०	०	४,४००	०	०
२०८२/८३	४,६५०	४,६५०	०	०	४,६५०	०	०
२०८३/८४	४,९२०	४,९२०	०	०	४,९२०	०	०
जम्मा	१३,९७०	१३,९७०	०	०	१३,९७०	०	०

७.३.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ८३: स्रोत परिचालन कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि शुरु र समाप्ति	इकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	आन्तरिक राजस्व सवलीकरण					
१	राजस्व सुधार कार्ययोजना कार्यान्वयन परीक्षण	सालबसाली	गोटा	३	६००	राजस्व सुधार कार्ययोजनाको वार्षिक रुपमा परीक्षण भएको हुनेछ ।
२	नगरक्षेत्रका बजार अनुगमन	सालबसाली	गोटा	३	६००	नगरक्षेत्रकाका बजार अनुगमन भएको हुनेछ ।

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

३	व्यवसाय तथ्यांक संकलन र वार्षिक अद्यावधिकरण	सालबसाली	गोटा	३	६००	व्यवसाय तथ्यांक संकलन र सोको वार्षिक रुपमा अद्यावधिक भएको हुनेछ ।
४	राजस्व शाखा सवलीकरण	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	राजस्व शाखाहरूको पूर्वाधार र प्रविधि सुधार भएको हुनेछ ।
५	राजस्व शाखाका कर्मचारी क्षमता विकास तालिम	सालबसाली		३	६००	राजस्व शाखाका सबै कर्मचारीहरूमा पेशागत सक्षमता विकास भएको हुनेछ ।
६	कर राजस्व सम्बन्धी सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम	सालबसाली	गोटा	३	१,०२०	कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ ।
७	राजस्व सफ्टवेयर स्तरोन्नति / अद्यावधिक गर्ने	सालबसाली	गोटा	३	६००	राजस्वको अनलाइन सफ्टवेयर अद्यावधिक भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२१	५,५२०	
ख	योजना/आयोजना व्यवस्थापन					
१	नगर प्रगति समीक्षा गोष्ठी	सालबसाली	गोटा	३	१,१००	वार्षिक रुपमा नगरपालिकाको प्रगति समीक्षा भएको हुनेछ ।
२	वातावरण प्रभाव मूल्यांकन	सालबसाली	गोटा	३	३,०००	आवश्यकतानुसार वातावरण प्रभाव मूल्यांकन भएको हुनेछ ।
३	जिल्ला समन्वय समितिसँग ल्याब टेस्ट सञ्चालन साझेदारी	सालबसाली	गोटा	३	९००	जिसससँगको समन्वयमा गुणस्तर परीक्षण ल्याव सञ्चालन भएको हुनेछ ।
४	सार्वजनिक सम्पत्तिको तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिकीकरण	सालबसाली	गोटा	३	४५०	नगरपालिका क्षेत्रका सार्वजनिक सम्पत्तिहरूको तथ्यांक संकलन र अद्यावधिक भएको हुनेछ ।
५	योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन - बाह्य पक्षबाट	सालबसाली	गोटा	३	९००	वार्षिक रुपमा बाह्य पक्षबाट योजनाहरूको अनुगमन तथा मूल्यांकन भएको हुनेछ ।
६	योजना सफ्टवेयर तयारी र अद्यावधिकीकरण	सालबसाली	गोटा	३	६००	नगरपालिकामा योजना सफ्टवेयर सञ्चालन भएको हुनेछ ।
७	आयोजना व्यवस्थापन	सालबसाली	गोटा	३	१,५००	आयोजनाहरूको विस्तृत विवरण सहितको तथ्यांक संकलन र अद्यावधिक भएको हुनेछ ।
	जम्मा			२१	८,४५०	
	कुल जम्मा			४२	१३,९७०	

७.३.१ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

नगरपालिकाका आयका स्रोतहरूको प्रभावकारी परिचालन कार्यमा निर्वाचित पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू प्रतिवद्ध र उत्साहित रहने अनुमान गरिएको छ । आर्थिक स्रोत परिचालनका लागि तयार गरिएको वार्षिक कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन भएको हुनेछ । विभिन्न सशर्त कार्यक्रमहरूका लागि आर्थिक स्रोत जुटाउन र उपलब्ध गराउन विकास साझेदारहरू सहकार्य र साझदारीमा संलग्न भएको हुनेछन् ।

७.४ मानव संसाधन तथा सेवा प्रवाह

७.४.१ पृष्ठभूमि

नगरपालिकाको दैनिक सेवा सञ्चालनका लागि मानव संसाधन तथा सेवा प्रवाहको क्षेत्रमा सक्षमता विकास गर्नुपर्ने हुन्छ । सेवाको प्रकृति अनुसारका शाखा तथा उपशाखाहरूको सञ्चालन गर्नका लागि दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने कार्य नगरपालिकाको आफ्नै जिम्मेवारी हो । निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू पनि स्थानीय शासन पद्धति र सेवा क्षेत्रको बारेमा जानकारी हुन जरूरी छ । यसर्थ निर्वाचित जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरू सक्षम तुल्याउनका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू पहिचान गरी यस योजनामा समावेश गरिएको छ ।

साथै नागरिकहरूलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने सेवाहरू छिटो छरितो र नतिजामूखी तुल्याउनका लागि सेवा प्रवाह प्रणालीमा पनि सुधार गर्नुपर्ने अपरिहार्यता रहेको छ । हालको अवस्थालाई अवलोकन गर्दा सेवा प्रवाहमा अपेक्षाकृत विकास नभएको कारण समयमै तोकिएका कार्यक्रमहरू सम्पन्न नहुने, सेवाको गुणस्तरमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू रहेको महसुस भएको हुँदा सुधारका गतिविधिहरू पहिचान गरी योजनामा समावेश गरिएको छ ।

७.४.२ समस्या तथा चुनौती

नगरपालिकाको तथ्यांक प्रणाली व्यवस्थापनमा केही समस्या र चुनौतीहरू रहेका छन्, जसले उत्कृष्ट तथ्यांक तथा योजना व्यवस्थापनमा प्रभाव पारिरहेका छन् । पदाधिकारी र कर्मचारीमा संस्थागत क्षमतामा कमी, कर्मचारीहरूलाई कामप्रति अभिप्रेरित गर्ने उपायहरूको खोजी र उपयोग नहुनु, नगरपालिकाको आधारभूत तथ्यांक प्रणाली कमजोर हुनु, सेवा प्रवाहमा प्रवधि र अनलाइन एप्लिकेसनहरू सीमित रूपमा सञ्चालन हुनु, सेवा प्रवाह सुधारका लागि अध्ययन अनुसन्धानका कार्यक्रम सञ्चालन नहुनु, सेवाग्राहीमैत्री वातावरण विकास अपेक्षाकृत स्तरमा नहुनु जस्ता

समस्याहरू रहेका छन्। साथै स्थानीय नीति तथा कानूनहरू प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नु, नगरको उत्तरी भेगका वडाहरूमा दूर्गमताको कारण सेवा प्रवाहमा प्रभाव पर्नु र गरिब तथा असहायका लागि कानून तथा न्यायको पहुँच कमजोर रहनु जस्ता चुनौतीहरू पनि रहेका छन्।

७.४.३ सोच

दक्ष र मानव संसाधनको विकास, छिटो छरितो र नतिजामुखी सेवाको विकास।

७.४.४ उद्देश्य

- क) सक्षम मानव संसाधन तयार गर्नु,
- ख) सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो र नतिजामुखी बनाउनु,
- ग) सूचना तथा तथ्यांक प्रणाली अद्यावधिक गर्नु।

७.४.५ रणनीति

- क) नगरपालिकाका मानव संसाधनको क्षमता विकास र काम प्रति उत्प्रेरित गर्ने,
- ख) नगरपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवाको गुणस्तर बढाउने,
- ग) शाखागत आधारभूत तथ्यांक व्यवस्थापनलाई अनलाइन एप्लिकेसन मार्फत व्यवस्थित बनाउने।

७.४.६ विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

तालिका ८४: मानव संसाधन र सेवा प्रवाह विषय क्षेत्रगत नतिजा सूचक र लक्ष्य

क्र सं	सूचक/लक्ष्य	इकाई	आ. व. २०७९/८० यथार्थ	आ. व. २०८०/८१ अनुमानित	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					आ. व. २०८१/८२	आ. व. २०८२/८३	आ. व. २०८३/८४
	असर						
१	संस्थागत तालिम प्राप्त जनप्रतिनिधि	प्रतिशत	०	५०	१००	१००	१००
२	पेशागत तालिम प्राप्त कर्मचारी	प्रतिशत	५०	६०	१००	१००	१००
	प्रतिफल						
१	क्षमता विकास तालिममा सहभागी कर्मचारी	सङ्ख्या	०	६०	८०	१००	१००

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	कर्मचारीलाई सम्मान पुरस्कार वा अन्य प्रोत्साहन	सङ्ख्या	०	५०	८०	१००	१००
३	सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधि विकास (शाखा र वडा)	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
४	शाखागत तथ्यांक व्यवस्थापन अनलाइन एप्लिकेसन विकास र सञ्चालन	सङ्ख्या	०	५	५	५	५
५	नगरपालिका तथा वडावाट प्रवाह हुने सेवाहरू सम्बन्धी मापदण्ड (Standard Operating Procedure - SOP) लागू	सङ्ख्या	०	१	१	१	१
६	सेवा प्रवाह सम्बन्धमा अनुसन्धान र विकास	सङ्ख्या	०	०	१	१	१

७.४.७ विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

तालिका ८५: मानव संसाधन तथा सेवा प्रवाह विषय क्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान

आर्थिक वर्ष	विनियोजन तथा प्रक्षेपण				बजेटको स्रोत		
	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक आय	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
२०८१/८२	१०,१००	१०,१००	०	०	१०,१००	०	०
२०८२/८३	१०,७००	१०,७००	०	०	१०,७००	०	०
२०८३/८४	११,४००	११,४००	०	०	११,४००	०	०
जम्मा	३२,२००	३२,२००	०	०	३२,२००	०	०

७.४.८ कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

तालिका ८६: मानव संसाधन तथा सेवा प्रवाह क्षेत्रका कार्यक्रम/आयोजनाको विवरण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	अवधि शुरु र समाप्ति	ईकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आगामी तीन वर्षको उपलब्धि सूचक
क	मानव संसाधन क्षमता विकास र उत्प्रेरणा					

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१	कर्मचारी क्षमता विकास	सालबसाली	गोटा	३	३,०००	सबै कर्मचारीहरूको पेशागत क्षमता विकास भएको हुनेछ ।
२	जनप्रतिनिधि क्षमता विकास	सालबसाली	गोटा	३	३,०००	सबै निर्वाचित पदाधिकारीहरूको पेशागत क्षमता विकास भएको हुनेछ ।
३	कर्मचारी सम्मान र पुरस्कार	सालबसाली	गोटा	३	१,७००	उत्कृष्ट कर्मचारीहरूलाई सम्मान र पुरस्कार प्रदान गरिएको हुनेछ ।
४	सफल अभ्यास अवलोकन भ्रमण	सालबसाली	गोटा	३	१,९००	नगरपालिकाभित्र र बाहिरका सफल अभ्यासहरूको अवलोकन गरी सिकाइहरू कार्यान्वयन गरिएको हुनेछ ।
	जम्मा			१२	९६००	
ख	सेवा प्रवाहमा सुधार					
१	स्थानीय शासन परामर्श सेवा	सालबसाली	गोटा	३	७,५००	नगरपालिकाको कार्यालय व्यवस्थापन र सेवा प्रवाहमा सुधारका लागि परामर्श सेवा खरिद र कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।
२	अनुसन्धान र विकास	सालबसाली	गोटा	३	६,०००	स्थानीय शासन सुधारका लागि विभिन्न १० अनुसन्धानहरू भएको हुनेछ ।
३	नागरिक सहायता कक्ष सञ्चालन	सालबसाली	गोटा	३	२,६००	नागरिक सहायता कक्ष सञ्चालन भएको हुनेछ ।
४	सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधि विकास (शाखा र वडा)	सालबसाली	गोटा	३	३,०००	सबै शाखा र वडाहरूमा सूचना प्रविधि विकास भएको हुनेछ ।
५	अनलाईन सेवा प्रवाह तथा तथ्यांक व्यवस्थापन	सालबसाली	गोटा	३	३,०००	सबै शाखा र वडाहरूमा अनलाईन सेवा प्रवाह र तथ्यांक व्यवस्थापन भएको भएको हुनेछ ।
६	सेवा प्रवाह आधारभूत मापदण्ड तयारी र अद्यावधिकीकरण	सालबसाली	गोटा	१	५००	सेवा प्रवाह आधारभूत मापदण्ड तयारी र अद्यावधिक भएको हुनेछ ।
	जम्मा			१६	२२६००	
	कुल जम्मा			२८	३२२००	

७.४.९ अनुमान तथा जोखिम पक्ष

मानव संसाधन तथा सेवा प्रवाह क्षेत्रमा समावेश गरिएका कार्यक्रमहरूका लागि विनियोजन गरिएको बजेट सहज रूपमा प्राप्त हुने र सोको कार्यान्वयन प्रभावकारी हुने अनुमान गरिएको छ । साथै मानव संसाधन र सेवा प्रवाह प्रणालीको विकास कार्यमा सबै जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको सक्रिय सहभागिता रहने समेत अनुमान गरिएको छ ।

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

खर्चको अनुमान र प्रक्षेपण

१. आर्थिक विकास

१.१ कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रम

क्र सं	कार्यक्रम/आयोजना	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को खर्च विनियोजन			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	व्यवसायिक कृषि प्रवर्द्धन											
१	कृषि प्राविधिक सीप तालिम	१५	३,१५०	४५०	४५०	०	४५०	४५०		९००	९००	
२	कृषि प्राविधिक सीप तालिम (वडा)	४५	३,४२०	४५०	४५०	०	९००	९००		९००	९००	
३	कृषि समूह गठन र मिनिमिड वितरण	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००		२००	२००	
४	धान दिवस कार्यक्रम	५	२१०	३०	३०	०	५०	५०		५०	५०	
५	उत्कृष्ट कृषक र कृषक समूह पुरस्कार	५	१,६००	५०	५०	०	५००	५००		५००	५००	
६	हाइब्रिड तरकारीको बीउ वितरण	५	३,०००	६००	६००	०	६००	६००		६००	६००	
७	पढ्दै र कमाउँदै कृषि शिक्षा कार्यक्रम	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००		२००	२००	
८	तरकारी हाइब्रिड बीउ वितरण	५	१,५००	३००	३००	०	३००	३००		३००	३००	
९	अलैची खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५	१,१००	१००	१००	०	३००	३००		३००	३००	
१०	सुपारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५	१,७५०	३५०	३५०	०	३५०	३५०		३५०	३५०	
११	कफी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५	१,७००	१००	१००	०	५००	५००		५००	५००	
१२	केरा खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५	१,७००	१००	१००	०	५००	५००		५००	५००	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१३	कृषि उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५	२,५००	५००	५००	०	५००	५००		५००	५००	
१४	धानको बीउ वितरण कार्यक्रम	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००		२००	२००	
१५	मकैको बीउ वितरण कार्यक्रम	५	१,२५०	२५०	२५०	०	२५०	२५०		२५०	२५०	
१६	कृषियन्त्र, उपकरण, औजार वितरण	५	४,२५०	७५०	७५०	०	७५०	७५०		१०००	१०००	
१७	बाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम	५	२,५००	५००	५००	०	५००	५००		५००	५००	
१८	कन्या च्याउको बीउ मिनिमिट वितरण	५	९००	१००	१००	०	१००	१००		३००	३००	
१९	मौरी पालन विस्तार कार्यक्रम	५	१,२५०	२५०	२५०	०	२५०	२५०		२५०	२५०	
२०	माटो परीक्षण	५	१,५००	३००	३००	०	३००	३००		३००	३००	
२१	कृषि सामाग्री ढुवानी	५	१,६००	२००	२००	०	२००	२००		५००	५००	
२२	अदुवा, बेसार तथा पुष्प खेती विस्तार	५	१,३००	१००	१००	०	१००	१००		५००	५००	
२३	सुन्तला खेती कार्यक्रम	५	१,३००	१००	१००	०	१००	१००		५००	५००	
२४	कोल्ड स्टोर भवन निर्माण	२	१३,५००	८०००	०	८०००	०	०	०	०	०	०
२५	कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण	३	१०,५००		०	०	४०००	०		३०००		३०००
	जम्मा	१७०	६४,४८०	१४,१८०	६,१८०	८,०००	१२,१००	८,१००	०	१३,१००	१०,१००	३,०००
ख	व्यवसायिक पशुपालन प्रवर्द्धन											
१	पशुपक्षिको खोप खरिद	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
२	गाईमा बाझोपना र थुनेलो अनुसन्धान	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
३	पशु रोग महामारी नियन्त्रण कार्यक्रम	५	२,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
४	आन्तरिक तथा बाह्य परजिबी नियन्त्रण	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
५	नश्व सुधार कार्यक्रम	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
६	च्यापकटर मोटर सहित वितरण	५	१,८००	३६०	३६०	०	३६०	३६०	०	३६०	३६०	०
७	सामुदायिक कुकुर नियन्त्रण	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
८	कृषि समूह गठन र अभिमुखीकरण	५	२५०	५०	५०	०	५०	५०	०	५०	५०	०
९	बडिजो क्यास्टेटर खरिद सानो	५	७५	१५	१५	०	१५	१५	०	१५	१५	०

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१०	ट्रेबिज (खोर)	५	२५०	५०	५०	०	५०	५०	०	५०	५०	०
११	भ्याक्सिनेटर प्राविधिक पारिश्रमिक	५	५००	१००	१००	०	१००	१००	०	१००	१००	०
१२	पशु औषधी खरिद	५	८,४००	१५००	१५००	०	१५००	१५००	०	१५००	१५००	०
१३	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
१४	पशु स्वास्थ्य घुम्ती शिविर	५	१,५००	३००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	०
१५	पशु ल्यावमा सामाग्री खरिद	५	१,२५०	२५०	२५०	०	२५०	२५०	०	२५०	२५०	०
१६	उत्कृष्ट पशुपालक कृषक पुरस्कृत	५	१२५	२५	२५	०	२५	२५	०	२५	२५	०
१७	न्यापिड टेष्ट किट खरिद	५	५००	१००	१००	०	१००	१००	०	१००	१००	०
१८	पशु पंक्षी पालन तालिम	२५	६,७००	८००	८००	०	१२००	१२००	०	१२००	१२००	०
१९	पशु पन्छी हाट बजार व्यवस्थापन	५	२,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
२०	बधशाला व्यवस्थापन	४	६,०००	१०००	१०००	०	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०
२१	नगर पशु अस्पताल सुदृढीकरण	५	८,०००	२०००	२०००	०	१०००	१०००	०	१५००	१५००	०
२२	पशु महामारी रोग नियन्त्रण	५	३,६५०	६००	६००	०	६५०	६५०	०	८००	८००	०
	जम्मा	१२९	५०,०००	९,३५०	९,३५०	०	९,८००	९,८००	०	१०,४५०	१०,४५०	०
	कुल जम्मा	२९९	११४,४८०	२३,५३०	१५,५३०	८,०००	२१,९००	१७,९००	०	२३,५५०	२०,५५०	३,०००
ग	सहकारी विकास कार्यक्रम											
१	सहकारी सञ्चालन क्षमता तालिम	९	१,६५०	३००	३००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
२	सहकारी दिवस पुरस्कार तथा सम्मान	९	१,६५०	३००	३००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
३	सहकारी अनुगमन तथा विज्ञ परामर्श सेवा	९	३,३५०	७००	७००	०	७००	७००	०	८००	८००	०
४	कोपोमिस पुनर्ताजगी तालिम	९	१,८००	४००	४००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
५	सदस्य केन्द्रित सूचकाङ्क तालिम	९	१,८००	४००	४००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
६	समन्वय समिति परिचालन	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
	जम्मा	५०	११,२५०	२,३००	२,३००	०	२,५००	२,५००	०	२,६००	२,६००	०
	कुल जम्मा	३४९	१२५,७३०	२५,८३०	१७,८३०	८,०००	२४,४००	२०,४००	०	२६,१५०	२३,१५०	३,०००

१.२ सहकारी विकास कार्यक्रम

क्र सं	कार्यक्रम/आयोजना	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को खर्च विनियोजन			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
१	सहकारी सञ्चालन क्षमता अभिवृद्धि तालिम	९	१,६५०	३००	३००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
२	सहकारी दिवस पुरस्कार तथा सम्मान	९	१,६५०	३००	३००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
३	सहकारी अनुगमन तथा विज्ञ परामर्श सेवा	९	३,३५०	७००	७००	०	७००	७००	०	८००	८००	०
४	कोपोमिस पुनर्ताजगी तालिम	९	१,८००	४००	४००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
५	सदस्य केन्द्रित सूचकाङ्क तालिम	९	१,८००	४००	४००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
६	समन्वय समिति परिचालन	५	१,०००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
	जम्मा	५०	११,२५०	२,३००	२,३००	०	२,५००	२,५००	०	२,६००	२,६००	०

१.३ सिँचाइ विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	स्तर	प्रा.	वडा नं	ईकाई	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को विनियोजन			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
								कुल	चालु	पूँजीगत	कुल	चालु	पूँजीगत	कुल	चालु	पूँजीगत
क	सिँचाइ कूलो पैनी मर्मत सम्भार															
१	केभोलिन पैनी मुहान तथा शाखा पैनीहरूको स्तरोन्नति (बेलबारी र केराबारीसँग साझेदारी)	वडा	१	२	गोटा	१	२,०००	१०००	०	१०००	१०००	०	१०००	०	०	०
२	खैरेनी भित्तेकूलो स्तरोन्नति	वडा	१	२	गोटा	१	१,०००		०	०	१०००	०	१०००		०	०
३	देवीथान किर्तिमान सिँचाइ नहर मर्मत	वडा	१	३	गोटा	१	१,९००	८००	०	८००	५००	०	५००	६००	०	६००
४	बेलडाँगी कमलपुर सिँचाइ नहर मर्मत	वडा	१	३	गोटा	१	२,०००	५००	०	५००	५००	०	५००	१०००	०	१०००
५	सिँचाइ कूलो मर्मत	वडा	१	५	गोटा	१	१,०००	५००	०	५००	५००	०	५००		०	०
६	सिँचाइ कूलो मर्मत	वडा	१	७	गोटा	१	५००	५००	०	५००		०	०		०	०
७	सिँचाइ पोखरी निर्माण	वडा	१	७	गोटा	१	१,०००	५००	०	५००	५००	०	५००	०	०	०
८	देवीथान मोरङ्गी पैनी (मुहान र अन्य ठाउँ आर सि सि)	वडा	१	८ र ९	गोटा	१	१,०००		०	०		०	०	१०००	०	१०००
९	जनता पैनी (पापु गौडा) स्तरोन्नति	वडा	१	९	गोटा	१	१,०००		०	०	५००	०	५००	५००	०	५००
१०	जनसहयोग स्माली पैनी स्तरोन्नति	वडा	१	९	गोटा	१	१,०००	५००	०	५००	५००	०	५००		०	०
११	बाह्रकोठे सिँचाइ पैनी स्तरोन्नति	वडा	१	९	गोटा	१	१,५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०	५००
१२	तेली खेत सिँचाइ पैनी स्तरोन्नति	वडा	१	९	गोटा	१	५००	०	०	०	०	०	०	५००	०	५००

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१३	जनता मोरङ्गी पैनी स्तरोन्नति	वडा	१	१	गोटा	१	५००	०	०	०	०	०	०	५००	०	५००
१४	सिंह देवी पैनी मर्मत (भरखण्ड आर सि सि)	नगर	२	८१	गोटा	१	१,०००	०	०	०	०	०	०	१,०००	०	१,०००
	जम्मा					१४	१५,९००	४८००	०	४८००	५५००	०	५५००	५६००	०	५६००
ख	सिँचाइ स्रोत पहिचान र विकास															
१	चिसाड खोलामा सिपेज पानी उकास आयोजना	नगर	१	नगर	गोटा	१	१०,०००	५०००	०	५०००	५०००	०	५०००	५०००	०	५०००
२	मोरडी खोलामा सिपेज पानी उकास आयोजना	नगर	१	नगर	गोटा	१	१५,०००	५०००	०	५०००	५०००	०	५०००	५०००	०	५०००
३	तेली खोलामा सिपेज पानी उकास आयोजना	नगर	१	नगर	गोटा	१	१५,०००	५०००	०	५०००	५०००	०	५०००	५०००	०	५०००
४	झाँक्री खोला सिँचाइ योजना	नगर	१	८	गोटा	१	१२,५००	३५००	०	३५००	४०००	०	४०००	५०००	०	५०००
	जम्मा					४	५२,५००	१८,५००	०	१८,५००	१९,०००	०	१९,०००	२०,०००	०	२०,०००
ग	थोपा सिँचाइ प्रवर्द्धन															
१	थोपा सिँचाइ प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडा	१	१	गोटा	३५	७००	३००	०	३००	२००	०	२००	२००	०	२००
२	थोपा सिँचाइ प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडा	१	६	गोटा	४०	८००	२००	०	२००	३००	०	३००	३००	०	३००
३	थोपा सिँचाइ प्रवर्द्धन कार्यक्रम	वडा	१	७	गोटा	४५	९००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	०	३००
	जम्मा					१२०	२,४००	८००	०	८००	८००	०	८००	८००	०	८००
	कुल जम्मा					१३८	७०,८००	२४,१००	०	२४,१००	२५,३००	०	२५,३००	२६,४००	०	२६,४००

१.४ खाद्य तथा पोषण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	वडा नं	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को विनियोजन			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
					कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	बहुक्षेत्रीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा प्रवर्द्धन												
१	पोषण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम	सबै	७	१,४००	४००	४००	०	४००	४००	०	६००	६००	०
२	पोषण सम्बन्धी सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम	सबै	३	१,७००	५००	५००	०	५००	५००	०	७००	७००	०
३	विद्यालयहरूमा पोषण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम	सबै	३	१,४००	४००	४००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
	जम्मा		१३	४५००	१३००	१३००	०	१४००	१४००	०	१८००	१८००	०
ख	खाद्य असुरक्षित वर्गका लागि विशेष कार्यक्रम												
१	खाद्य असुरक्षित वर्ग सहायता कार्यक्रम	सबै	३	३,५००	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०	१५००	१५००	०
२	मामका लागि काम कार्यक्रम	सबै	३	३,९००	१०००	१०००	०	१४००	१४००	०	१५००	१५००	०
३	मातृ शिशु पोषण सहायता कार्यक्रम	सबै	३	३,२००	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०	१२००	१२००	०
	जम्मा		९	१०६००	३०००	३०००	०	३४००	३४००	०	४२००	४२००	०
	कुल जम्मा		२२	१५१००	४३००	४३००	०	४८००	४८००	०	६०००	६०००	०

१.४ उद्योग, व्यापार, व्यवसाय

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को विनियोजन			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	कृषि, पशु, घरेलु र साना उद्योग प्रवर्द्धन											
१	दुध संकलन र प्रसोधन केन्द्र अनुदान	६	६,०००	२०००	०	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०	२०००
२	तरकारी तथा फलफुल संकलन केन्द्र स्थापना सहयोग	३	३,०००	१०००	०	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०	१०००
३	साना व्यवसायलाई मेशीन औजार सहयोग	१३०	६,५००	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०	२५००	२५००	०
४	सुपारी प्रशोधन तालिम	३	२००	०	०	०	२००	२००	०	०	०	०
५	गोलभेडा र आलु प्रसोधन तालिम	३	२००	०	०	०	२००	२००	०	०	०	०
६	स्थानीय रक्सी उत्पादन तालिम	३	२००	२००	२००	०	०	०	०	०	०	०
७	उद्यमीको सामान विक्री केन्द्र सञ्चालन सम्पुरक कोष सहयोग	३	५,०००	१०००	१०००	०	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०
८	कृषि प्राविधिक (जेटिए) तयारी	३०	६,०००	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०
९	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक (जेटिए) तयारी	३०	६,०००	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०
	जम्मा	२११	३३१००	१०२००	७२००	३०००	११४००	८४००	३०००	११५००	८५००	३०००
ख	उद्यमशिलता तथा सिप विकास											
१	दलित तथा पिछडीएको समुदायको उद्यमशिलताका लागि सीपमुलुक तथा आयमुलक कार्यक्रम	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	महिला उद्यमशिलताका लागि सीपमुलक तालिम तथा सामग्री खरिद	३	४,५००	१५००	१५००	०	१५००	१५००	०	१५००	१५००	०
३	उद्यमशिलता विकास तालिम	३	६५०	२००	२००	०	२००	२००	०	२५०	२५०	०
४	उद्यमी प्रोत्साहन कार्यक्रम	३०	१,५००	०	०	०	५००	५००	०	१०००	१०००	०
५	टपरी उत्पादन तालिम (प्रविधि सहित)	१	३००	३००	३००	०	०	०	०	०	०	०
६	टपरी उत्पादन मेशीन अनुदान	१	३००	३००	३००	०	०	०	०	०	०	०
७	हस्तकला सिप तालिम (प्रविधि सहित)	३	८००	२५०	२५०	०	२५०	२५०	०	३००	३००	०
८	व्यवसायिक सिप प्रशिक्षक तालिम	३	६००	२००	२००	०	४००	४००	०	०	०	०
९	आधुनिक सिप तालिम (विद्युत प्लम्बिङ आदि प्रविधि सहित)	३	१,०००	३००	३००	०	३००	३००	०	४००	४००	०
	जम्मा	५०	१११५०	३५५०	३५५०	०	३६५०	३६५०	०	३९५०	३९५०	०
ग	युवा उद्यम प्रवर्द्धन											
१	यूवा उद्यम समपुरक कोष सहयोग	३	५,०००	१५००	१५००	०	१५००	१५००	०	२०००	२०००	०
२	युवा सिप विकास तालिम	१२	६,०००	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०
	जम्मा	१५	११०००	३५००	३५००	०	३५००	३५००	०	४०००	४०००	०
	कुल जम्मा	२७६	५५२५०	१७२५०	१४२५०	३०००	१८५५०	१५५५०	३०००	१९४५०	१६४५०	३०००

१.५ श्रम तथा रोजगारी

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	लागत रु हजारमा	आ. व. २०८०/८१ को विनियोजन			आ. व. २०८१/८२ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	व्यावसायिक सिप विकास											
१	लक्षित वर्ग आयमुलक तथा सीपमुलक कार्यक्रम	३	१,२००	३५०	३५०	०	३५०	३५०	०	५००	५००	०
२	अपाङ्गता आय आर्जन सम्बन्धी प्रदेशसँग साझेदारी कार्यक्रम	३	२,५००	८००	८००	०	८००	८००	०	९००	९००	०
३	महिला व्यवसायिक सिप विकास तालिम	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
४	विपन्न वर्ग व्यवसायिक सिप विकास तालिम	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
५	अपाङ्गता भएको व्यक्ति व्यावसायिक सिप तालिम	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
	जम्मा	१५	५,५००	१,७५०	१,७५०	०	१,७५०	१,७५०	०	२,०००	२,०००	०
ख	लक्षित वर्ग स्वरोजगारी प्रवर्द्धन											
१	लक्षित वर्ग स्वरोजगारी सहयोग कार्यक्रम	३	५,५७८	१७५२	१७५२	०	१८५६	१८५६	०	१९७०	१९७०	०
	जम्मा	३	५,५७८	१,७५२	१,७५२	०	१,८५६	१,८५६	०	१,९७०	१,९७०	०
ग	श्रमिक सामाजिक सुरक्षा प्रवर्द्धन र तथ्यांक व्यवस्थापन											
१	श्रमिक हित कोष	३	४,५००	१५००	१५००	०	१५००	१५००	०	१५००	१५००	०
२	श्रमिक क्षमता विकास कार्यक्रम	७	१,४००	४००	४००	०	४००	४००	०	६००	६००	०
३	श्रमिक तथ्यांक व्यवस्थापन	३	१,३००	४००	४००	०	४००	४००	०	५००	५००	०
	जम्मा	१३	७,२००	२,३००	२,३००	०	२,३००	२,३००	०	२,६००	२,६००	०
	कुल जम्मा	३१	१८,२७८	५,८०२	५,८०२	०	५,९०६	५,९०६	०	६,५७०	६,५७०	०

१.६ पर्यटन विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को विनियोजन			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	पर्यटन पूर्वाधार निर्माण											
१	अन्तर धार्मिक शान्ति पार्क	२	२३,०००	१३,०००	०	१३,०००	१०,०००	०	१०,०००	०	०	०
२	पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि जाँते पथरी सडक सौन्दर्यकरण धार्मिक चोक दक्षिण	२	२,०००	१,०००	०	१,०००	१,०००	०	१,०००	०	०	०
३	समला पर्यटन पूर्वाधार	३	५,७००	१,२००	०	१,२००	२,०००	०	२,०००	२,५००	०	२,५००
४	राजारानी धिमाल पोखरी सौन्दर्यीकरण	१	५,०००	५,०००	०	५,०००	०	०	०	०	०	०
५	आरुबोटे मनोरञ्जन पार्क	१	१,०००		०	०	१,०००	०	१,०००	०	०	०
६	राजारानी धिमाल मन्दिर निर्माण	१	२,०००	२,०००	०	२,०००	०	०	०	०	०	०
७	किसे झरना संरक्षण	१	१,१२७	०	०	०	०	०	०	१,१२७	०	१,१२७
८	वनझाँक्री गुफा/पार्क संरक्षण	१	२,५००	०	०	०	०	०	०	२,५००	०	२,५००
९	रानी वन पार्क निर्माण	१	१,०००	०	०	०	१,०००	०	१,०००		०	०
१०	पैतिस बिघे पार्क निर्माण	१	२,०००	०	०	०	०	०	०	२,०००	०	२,०००
१२	बराहजी क्षेत्र धार्मिक तथा पर्यटन विकास	२	८,०००	०	०	०	३,०००	०	३,०००	५,०००	०	५,०००
१३	कुलुङ झरना संरक्षण र विकास	१	२,०००	०	०	०	२,०००	०	२,०००	०	०	०
१४	पाटीखेत वनभोज स्थल निर्माण	१	४,०००	०	०	०	०	०	०	४,०००	०	४,०००
१५	अन्य पर्यटन पूर्वाधार निर्माण	२	८,५००	०	०	०	३,५००	०	३,५००	५,०००	०	५,०००

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१६	सूर्यटार पाथिभरा धार्मिक स्थल विकास	१	२,०००	०	०	०	०	०	०	२,०००	०	२,०००
१७	गुराँसेडाँडा गुराँस संरक्षण र पर्यटन पूर्वाधार	१	१,०००	०	०	०	०	०	०	१,०००	०	१,०००
	जम्मा	२२	७०,८२७	२२,२००	०	२२,२००	२३,५००	०	२३,५००	२५,१२७	०	२५,१२७
ख	पर्यटन शिक्षा र बजारीकरण											
१	पर्यटन डकुमेन्ट्री निर्माण	१	३००	३००	३००	०	०	०	०	०	०	०
२	पर्यटन विज्ञापन (वर्ष भरी)	३	१,३००	३००	३००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
३	पर्यटन शिक्षा	४	८००	२००	२००	०	३००	३००	०	३००	३००	०
४	पर्यटन वेवसाईट सञ्चालन	३	५००	१००	१००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
५	पर्यटन सूचना डिस्प्ले बोर्ड जडान तथा मर्मत	९	९००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	०	३००
	जम्मा	२०	३,८००	१,२००	९००	३००	१,३००	१,०००	३००	१,३००	१,०००	३००
	कुल जम्मा	४२	७४,६२७	२३,४००	९००	२२,५००	२४,८००	१,०००	२३,८००	२६,४२७	१,०००	२५,४२७

२. सामाजिक विकास

२.१ स्वास्थ्य तथा पोषण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को विनियोजन			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पूँजीगत	कुल	चालु	पूँजीगत	कुल	चालु	पूँजीगत
क	आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा गुणस्तर सुधार											
१	न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम	३	१,७००	१,०००	१,०००	०	२००	२००	०	५००	५००	०
२	आधारभूत सेवा विस्तार कार्यक्रम	३	३,०००	१,०००	१,०००	०	१,०००	१,०००	०	१,०००	१,०००	०
३	ग्रामीण आमा स्वास्थ्य कार्यक्रम	३	१,१००	३००	३००	०	३००	३००	०	५००	५००	०
४	लेटाङ्ग अस्पतालमा आकस्मिक सेवा	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
५	औषधी खरीद तथा वितरण	३	३,०००	१,०००	१,०००	०	१,०००	१,०००	०	१,०००	१,०००	०
६	महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका क्षमता विकास तथा समिक्षा कार्यक्रम	३	२,०००	६५०	६५०	०	६५०	६५०	०	७००	७००	०
७	एकीकृत बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
८	समुदायमा आधारित नसर्ने रोगको एकीकृत व्यवस्थापन	३	६००	१५०	१५०	०	१५०	१५०	०	३००	३००	०
९	जनस्वास्थ्य कार्यक्रम तथा जनस्वास्थ्य निरीक्षक परिचालन	३	२४०	७०	७०	०	७०	७०	०	१००	१००	०
१०	स्वास्थ्यकर्मी क्षमता विकास कार्यक्रम	३	३००	१००	१००	०	१००	१००	०	१००	१००	०
११	नियमित खोप सेवा तथा कोल्ड चेन सुदृढीकरण	३	३००	१००	१००	०	१००	१००	०	१००	१००	०
१२	किटजन्य रोगहरू नियन्त्रण कार्यक्रम	३	८००	५००	५००	०	१५०	१५०	०	१५०	१५०	०
१३	स्वास्थ्य विकासको बृहत अवधारणा सम्बन्धी कार्यशाला	३	३००	१००	१००	०	१००	१००	०	१००	१००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१४	HMIS, ELMIS, DHIS2 कार्यक्रम	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
१५	एकीकृत स्क्रिनिङ्ग कार्यक्रम	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
१६	स्वास्थ्य केन्द्रमा ल्याव स्थापना	५	१,७००	५००	५००	०	६००	६००	०	६००	६००	०
१७	खोप तथा गाउँघर ओ.आर.सी. भवन निर्माण तथा मर्मत	३	१,६००	५००	०	५००	६००	०	६००	५००	०	५००
१८	स्वास्थ्य शाखामा करारका कर्मचारी परिचालन	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
१९	स्वास्थ्य जनचेतनामूलक कार्यक्रम	३	१,४००	४००	४००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
२०	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका परिचालन कार्यक्रम	२७	४,०५०	४५०	४५०	०	१८००	१,८००	०	१८००	१,८००	०
	जम्मा	८६	२७,७९०	८,७२०	८,२२०	५००	९,२२०	८,६२०	६००	९,८५०	९,३५०	५००
ख	आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा पहुँच विस्तार											
१	मातृ तथा नवशिशु सुरक्षा, ग्रामीण आमा स्वास्थ्य कार्यक्रम	१८	३,६००	१२००	१,२००	०	१२००	१,२००	०	१२००	१,२००	०
२	नियमित खोप, पोषण तथा आई.एम.एन.सी.आई. कार्यक्रम	२१	२,१००	३००	३००	०	९००	९००	०	९००	९००	०
३	पूर्ण खोपको सुनिश्चितता तथा दिगोपन	३	७५०	२५०	२५०	०	२५०	२५०	०	२५०	२५०	०
४	संक्रामक रोगजन्य महामारी व्यवस्थापन कोष	३	३,०००	१०००	१,०००	०	१०००	१,०००	०	१०००	१,०००	०
५	सरुवा रोग रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रम	३	९००	३००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	०
६	मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रम (आवधिक)	३	७५०	२५०	२५०	०	२५०	२५०	०	२५०	२५०	०
७	नागरिक आरोग्य केन्द्र व्यवस्थापन र सचेतना कार्यक्रम	५	६५०	१००	१००	०	१००	१००	०	४५०	४५०	०
८	बर्थिङ सेन्टर स्थापना र सञ्चालन	१५	७,५००	२५००	२,०००	५००	२५००	२,०००	५००	२५००	२,०००	५००

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

९	अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्था संचालन अनुदान	३	१,८००	५००	५००	०	६००	६००	०	७००	७००	०
१०	स्वास्थ्य सम्बन्धी सफ्टवेयर खरिद, दिवस तथा अन्य कार्यक्रम	३	२,१००	१०००	१,०००	०	५००	५००	०	६००	६००	०
११	अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यक्रम	३	९००	२००	२००	०	५००	५००	०	२००	२००	०
	जम्मा	८०	२४,०५०	७,६००	७,१००	५००	८,१००	७,६००	५००	८,३५०	७,८५०	५००
ग	स्वास्थ्य सेवामा सार्वजनिक निजी साझेदारी विकास											
१	एकीकृत जनस्वास्थ्य अभियान	३	१,५८५	५००	५००	०	५००	५००	०	५८५	५८५	०
२	स्वास्थ्य स्वयंसेवक कार्यक्रम	१२	१,२००	४००	४००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
	जम्मा	१५	२,७८५	९००	९००	०	९००	९००	०	९८५	९८५	०
	कुल जम्मा	१८१	५४,६२५	१७,२२०	१६,२२०	१,०००	१८,२२०	१७,१२०	१,१००	१९,१८५	१८,१८५	१,०००

२.२ शिक्षा, विज्ञान र नवप्रवर्तन

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ ब २०८१/८२ को विनियोजन			आ ब २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ ब २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	शैक्षिक पूर्वाधार विकास											
८	श्री मा वि भवन निर्माण	१	४,०००	४०००		४०००	०		०	०		०
११	नमूना विद्यालय परियोजना	३	४,५००	१,०००		१०००	१,५००		१५००	२,०००		२०००
१२	विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण	२	२,५००	१,०००		१०००	१,५००		१५००	०		०
१३	विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण	३	३,०००	१,०००		१०००	१,०००		१०००	१,०००		१०००
१४	विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण	१	१,०००	१,०००		१०००	०		०	०		०
१५	अन्य विद्यालयलाई जस्तापाता व्यवस्थापन	०	०	०		०	०		०	०		०
१६	बाल विकास केन्द्रको भौतिक संरचना विकास /निर्माण	१	१,०००	१०००		१०००	०		०	०		०
१७	विद्यालय मर्मत र फर्निचर निर्माण	१	७००	०		०	७००		७००	०		०
१८	बालकेन्द्र भवन निर्माण / मर्मत	१	१,०००	१०००		१०००	०		०			०
१९	महाभारत मा.वि भवन निर्माण	१	४,०००	४०००		४०००			०			०
२०	बैजनाथ संस्कृत विद्यापिठ भौतिक संरचना विकास र मर्मत	२	१,७००	१०००		१०००	७००		७००	०		०
२१	शिक्षाज्योति प्रा बि भवन निर्माण	२	५,०००	२०००		२०००	३०००		३०००	०		०
२२	विद्यालय मर्मत र फर्निचर निर्माण	४	२,५००	१०००		१०००	५००		५००	१,०००		१०००
२३	विद्यालयमा नर्सरी र खेल सामाग्री सहयोग	३	१,७००	६००		६००	६००		६००	५००		५००
२४	पब्लिक प्रा. वि. भवन निर्माण	१	२,०००	०		०	०		०	२,०००		२०००

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२५	लक्ष्मी मावि भवन निर्माण (राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमबाट माग गर्ने)	२	५,५००	०		०	३०००		३०००	२,५००		२५००
२६	महेन्द्र मा.वि. चार कोठे भवन	३	८,०००	१०००		१०००	२०००		२०००	५,०००		५०००
२७	जाँते मावि कक्षा कोठा थप	३	७,६००	१०००		१०००	१६००		१६००	५०००		५०००
२८	गणेश प्रावि कक्षाकोठा थप	२	५,०००	०		०	२०००		२०००	३,०००		३०००
२९	सरस्वती प्रावि कक्षाकोठा थप	२	५,०००	०		०	२०००		२०००	३,०००		३०००
३०	सामुदायिक पुस्तकालय सुदृढिकरण	२	१,८००	८००		८००	१०००		१०००	०		०
३१	विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण	२	१,६००	६००		६००	१०००		१०००	०		०
३२	विद्यालयमा कम्प्युटर प्रयोगशाला	१	६००	०		०	६००		६००	०		०
३३	पुस्तकालय स्थापना सहयोग	१	६००	०		०	६००		६००	०		०
	जम्मा	४४	७०,३००	२२०००	०	२२०००	२३३००	०	२३३००	२५०००	०	२५०००
ख	शैक्षिक गुणस्तर सुधार											
१	बालविकास सहजकर्ता पारिश्रमिक	३	११,७००	३५००	३५००		४०००	४०००		४२००	४२००	
२	आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन अनुदान	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
३	विद्यालयमा शैक्षिक सामग्री बैंक निर्माण	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
४	नगर स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड	३	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
७	लेटाङ क्याम्पस अनुदान	३	४,५००	१५००	१५००		१५००	१५००		१५००	१५००	
८	कक्षा ५ र ८ को परीक्षा व्यवस्थापन	३	९००	३००	३००		३००	३००		३००	३००	
९	शिक्षक छनोट परीक्षा सञ्चालन	३	३००	१००	१००		१००	१००		१००	१००	
१०	स्थानीय पाठ्यक्रमको पाठ्यपुस्तक तयारी	३	३००	१००	१००		१००	१००		१००	१००	
१२	विद्यालय प्रगति समीक्षा बैठक	३	५५०	२५०	२५०		१५०	१५०		१५०	१५०	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१३	विद्यालय अनुगमन, सुपरीवेक्षण र निरीक्षण	३	३००	१००	१००		१००	१००		१००	१००	
१४	निजी स्रोत बालविकास केन्द्र र विद्यालयमा शैक्षिक सामग्री वितरण	३	९००	३००	३००		३००	३००		३००	३००	
१५	जेहेन्दार र गरिव छात्रवृत्ति	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
१६	अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन (हाजिरी जवाफ र खेलकुद)	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
१७	नमूना आधारभूत विद्यालय कार्यक्रम	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
१८	खानेपानी फिल्टर वितरण	३	९००	२००	२००		२००	२००		५००	५००	
१९	शिक्षा क्षेत्रको विपद् व्यवस्थापन	३	१,१००	३००	३००		३००	३००		५००	५००	
२०	लेटाङ पुस्तकालयमा पुस्तक खरिद	३	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
२१	सिकाई सुधार कार्यक्रम	३	१,३००	३००	३००		५००	५००		५००	५००	
२२	आधारभूत साक्षरता मापन (वार्षिक कक्षा ३ र ५)	३	१,४००	४००	४००		५००	५००		५००	५००	
२३	विद्यालय सुधार योजना तर्जुमा (पञ्चवर्षीय - नगरस्तरीय)	०	०	०	०		०	०		०	०	
२४	विद्यालय सुधार अनुसन्धान तथा विकास	२	१,०००	०	०		५००	५००		५००	५००	
२५	विद्यालय सञ्चालन अनुदान (शिक्षक तलब सहित)	३	१२,७००	४०००	४०००		४२००	४२००		४५००	४५००	
२६	बैजनाथ संस्कृत विद्यापिठ नियमित अनुदान	३	१,१००	५००	५००		३००	३००		३००	३००	
२७	शिक्षामा नवप्रवर्तन कार्यक्रम	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
	जम्मा	६८	४९,१५०	१५,२५०			१६,४५०			१७,४५०		
ग	शिक्षामा सबैको पहुँच											
१	छात्रासँग उपमेयर कार्यक्रम	३	१,६००	५००	५००		५००	५००		६००	६००	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	आमाबुबा बिहिन बालबालिकाका शिक्षा सहायता	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
३	दुर्गम क्षेत्रका बालिका शिक्षा बचत कार्यक्रम	३	१,३००	४००	४००		४००	४००		५००	५००	
४	आधारभूत तहमा स्थानीय पाठ्यक्रम र लिम्बुभाषा पठन पाठनको व्यवस्था	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
५	विद्यालय भर्ना अभियान	३	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
	जम्मा	१५	६,५००	२१००	२१००	०	२१००	२१००	०	२३००	२३००	०
घ	शिक्षक तथा अभिभावकको क्षमता विकास र शिक्षक उत्प्रेरणा											
१	अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम	३	८००	२००	२००		३००	३००		३००	३००	
२	शिक्षक क्षमता विकास तालिम	३	९००	३००	३००		३००	३००		३००	३००	
३	उत्कृष्ट शिक्षक र विद्यार्थी पुरस्कार	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
४	शिक्षक अनुभव साटासाट कार्यक्रम	३	६७९	२००	२००		२००	२००		२७९	२७९	
	जम्मा	१२	३,८७९	१२००	१२००	०	१३००	१३००	०	१३७९	१३७९	०
	कुल जम्मा	१३९	१२९,८२९	४०,५५०	३,३००	२२,०००	४३,१५०	३,४००	२३,३००	४६,१२९	३,६७९	२५,०००

२.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को विनियोजन			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	खानेपानीको स्रोत संरक्षण र विकास											
१	खानेपानी पाईप वितरण	३	३,०००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००
२	खानेपानी मुहान संरक्षण र मर्मत	२	५,०००	२,५००		२,५००	२,५००		२,५००	०		०
३	खानेपानी सेवा विस्तार	३	९,०००	३,०००		३,०००	२,०००		२,०००	४,०००		४,०००
४	खानेपानी मुहानमा फिल्टर जडान	३	३०,०००	२,०००		२,०००	८,०००		८,०००	२०,०००		२०,०००
५	करमबोटे सुर्यटार खानेपानी योजना	१	५,०००	५,०००		५,०००	०		०	०		०
६	खानेपानी ट्यांकी निर्माण र फिल्टर जडान (समाल डाँडा)	१	३,०००	३,०००		३,०००	०		०	०		०
७	काली झाक्री खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००	०		०	०		०
८	ताक्चुवा खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००	०		०	०		०
९	अजिङरे सीमाना खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००	०		०	०		०
१०	पात्ले छिपछिपे खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००	०		०	०		०
११	खानेपानी सेवा तथा पाईप लाईन विस्तार	१	३,०००	३,०००		३,०००	०		०	०		०
१२	अँधेरी खानेपानी मुहान संरक्षण	१	७००	७००		७००	०		०	०		०
१३	फुर्केटार खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००	०		०	०		०
१४	तीनकटेरी खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००	०		०	०		०
१५	यासे चेप्पा खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००	०		०	०		०
१६	पील्लुम्बा खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००	०		०	०		०

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१७	जाँते खानेपानी मुहान संरक्षण तथा ओभर हेड ट्यांकी निर्माण	३	२२,४००	५,०००		५,०००	१०,०००		१०,०००	७,४००		७,४००
१८	खानेपानी वितरण च्याम्बर निर्माण तथा वितरण प्रणाली	२	१६,८००	०		०	११,८००		११,८००	५,०००		५,०००
	जम्मा	२८	१०५९००	३३२००	०	३३२००	३५३००	०	३५३००	३७४००	०	३७४००
ख	पूर्ण सरसफाइ अभियान											
१	पूर्ण सरसफाइ सचेतनामूलक कार्यक्रम	३	१,५००	५००		५००	५००		५००	५००		५००
२	फोहोर प्रसोधन केन्द्र निर्माण र संचालन	३	३,२००	१०००		१०००	१०००		१०००	१२००		१२००
३	सरसफाइ सम्बन्धी विविध कार्य	३	९५०	३००	३००		३५०	३५०		३००	३००	
	जम्मा	९	५६५०	१८००	३००	१५००	१८५०	३५०	१५००	२०००	३००	१७००
	कुल जम्मा	३७	१११५५०	३५०००	३००	३४७००	३७१५०	३५०	३६८००	३९४००	३००	३९१००

२.४ महिला, बालबालिका तथा लक्षित वर्ग

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ व २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ व २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ व २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	महिला हिसामूक्त समाज निर्माण											
१	महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
२	महिला जनप्रतिनिधि क्षमता विकास	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
३	महिला क्षमता अभिवृद्धि तथा सशक्तिकरण कार्यक्रम	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
४	लैङ्गिक हिंसा न्युनिकरण कार्यक्रम	३	७७५	२००	२००		२७५	२७५		३००	३००	
५	महिला लोकसेवा / शिक्षकसेवा तयारी कक्षा सञ्चालन	३	९००	३००	३००		३००	३००		३००	३००	
६	महिला कानूनी, सामाजिक तथा नेतृत्व विकास र सचेतना कार्यक्रम	३	५००	१००	१००		२००	२००		२००	२००	
७	किशोरी आत्मरक्षा कार्यक्रम	३	७००	२००	२००		२००	२००		३००	३००	
	जम्मा	२१	७३७५	२३००	२३००	०	२४७५	२४७५	०	२६००	२६००	०
ख	बाल अधिकारको संरक्षण र विकासमा बालबालिकाको सहभागिता											
१	बाल क्लव व्यवस्थापन सहयोग	३	७००	२००	२००		२००	२००		३००	३००	
२	बाल क्लव र क्षमता विकास	३	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
३	बालमैत्री स्थानीय शासनका लागि पूर्वाधार	३	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

४	वडा वाल क्लव र नगर वाल सञ्जाल निर्माण तथा व्यवस्थापन	३	७०५	२६८	२६८		२३७	२३७		२००	२००	
५	बाल मैत्री स्थानीय शासन घोषणा र निरन्तरता	३	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
६	नगरस्तरीय बाल प्रतिभा भेला	३	५००	१००	१००		२००	२००		२००	२००	
	जम्मा	१८	३७०५	११६८	११६८	०	१२३७	१२३७	०	१३००	१३००	०
ग	दलित, आदिवासी तथा उत्पिडित वर्गको सशक्तिकरण र विकासमा सहभागिता											
१	दलित, आदिवासी, उत्पीडित वर्ग क्षमता विकास कार्यक्रम	११	२,२००	२००	२००		१,०००	१,०००		१,०००	१,०००	
२	दलित, आदिवासी, उत्पीडित वर्ग जिविकोपार्जन कार्यक्रम	३	२,३२७	२००	२००		१०००	१,०००		११२७	१,१२७	
३	मजदुर पंजीकरण र परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम	३	१,३००	३००	३००		५००	५००		५००	५००	
	जम्मा	१७	५८२७	७००	७००	०	२५००	२५००	०	२६२७	२६२७	०
घ	जेष्ठ नागरिकहरूलाई आधारभूत सेवामा पहुँच र विकास											
१	जेष्ठ नागरिकद्वारा पुस्ता हस्तान्तरण कार्यक्रम	३	१,४००	४००	४००		५००	५००		५००	५००	
२	जेष्ठ नागरिकका लागि घुम्ती स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	३	२,४००	४००	४००		१,०००	१,०००		१,०००	१,०००	
३	जेष्ठ नागरिक लुगा वितरण	३	१,४००	३००	३००		५००	५००		६००	६००	
४	जेष्ठ नागरिक औषधी तथा आकास्मिक सहयोग	३	१,२७५	३००	३००		४७५	४७५		५००	५००	
	जम्मा	१२	६४७५	१४००	१४००	०	२४७५	२४७५	०	२६००	२६००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

ड	अपांगता भएको नागरिकहरूको सशक्तिकरण र विकासमा सहभागिता											
१	अपाङ्गता परिचय वितरण शिविर सञ्चालन	३	९००	३००	३००		३००	३००		३००	३००	
२	विद्यालय बाहिर रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विद्यालय भर्ना गराउने कार्यक्रम	३	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
३	अपाङ्गता भएको व्यक्ति आय आर्जन तथा सिपमूलक तालिम	३	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
४	अपांगता भएको व्यक्ति सम्मान तथा संरक्षण कार्यक्रम	३	७००	२००	२००		२००	२००		३००	३००	
५	अपांगता भएको व्यक्ति स्वास्थ्य उपचार सहयोग	३	९०५	२६८	२६८		३३७	३३७		३००	३००	
	जम्मा	१५	३७०५	११६८	११६८	०	१२३७	१२३७	०	१३००	१३००	०
च	गरिबी निवारण कार्यक्रम											
१	गरिबसँग मेयर कार्यक्रम	३	३,०००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००
२	विपन्न नागरिक स्वास्थ्य विमा तथा आर्थिक सहयोग कार्यक्रम	३	४,४०२	१,३००	१,३००		१,४७५	१,४७५		१,६२७	१,६२७	
	जम्मा	६	७४०२	२३००	१३००	१०००	२४७५	१४७५	१०००	२६२७	१६२७	१०००
	कुल जम्मा	८९	३४४८९	९०३६	८०३६	१०००	१२३९९	११३९९	१०००	१३०५४	१२०५४	१०००

२.५ युवा तथा खेलकुद विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ ब २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ ब २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ ब २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	यूवा सशक्तीकरण र विकासमा सहभागिता											
१	युवा उद्यमशिलता विकास तालिम	१२	२,४००	८००	८००		८००	८००		८००	८००	
२	युवा सिप विकास तालिम	१२	२,४००	८००	८००		८००	८००		८००	८००	
३	युवा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम	३	७७८	१५२	१५२		२५६	२५६		३७०	३७०	
	जम्मा	२७	५५७८	१७५२	१७५२	०	१८५६	१८५६	०	१९७०	१९७०	०
ख	खेलकुद विकास र खेलाडी क्षमता विकास											
१	खेलकुद विधागत प्रशिक्षण	१५	३,०००	१०००	१०००		१०००	१०००		१०००	१०००	
२	मेयरकप खेलकुद प्रतियोगिता	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
३	युवा ब्यायमशाला सामाग्री	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
४	खेलकुद सामाग्री वितरण	३	१,२००	३००	३००		४००	४००		५००	५००	
५	खेलाडी तथ्याङ्क व्यवस्थापन	३	६००	१००	१००		२००	२००		३००	३००	
६	खेलाडी सम्मान तथा पुरस्कार	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
	जम्मा	३०	९३००	२९००	२९००	०	३१००	३१००	०	३३००	३३००	०
ग	लागू पदार्थ दुर्व्यसनी न्यूनीकरण											
१	लागू औषध र मादक पदार्थ नियन्त्रण कार्यक्रम	३	७००	२००	२००		२००	२००		३००	३००	
२	युवालाई कानुनी तथा नैतिक शिक्षा र सकारात्मक सोच सम्बन्धी कार्यक्रम	३	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
३	लागू औषध विरुद्ध सूचना शिक्षा सञ्चार कार्यक्रम	३	९००	३००	३००		३००	३००		३००	३००	
४	दुर्व्यसनमा परेका युवाका लागि पुनर्स्थापन कार्यक्रम	३	१,५१९	४६८	४६८		५३७	५३७		५१४	५१४	
	जम्मा	१२	३७१९	११६८	११६८	०	१२३७	१२३७	०	१३१४	१३१४	०
	कुल जम्मा	६९	१८५९७	५८२०	५८२०	०	६१९३	६१९३	०	६५८४	६५८४	०

२.६ संस्कृति संरक्षण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण											
१	अन्तरसांस्कृतिक संग्रहालय निर्माण	२	१०,०००	५,०००		५,०००	५,०००		५,०००	०		
२	लेटाङका ख्यातिप्राप्त व्यक्तिहरूको परिचयात्मक पुस्तक प्रकाशन	१	२००	२००	२००		०			०		
२	नौमति बाजा तालिम	२	७२६	३३९	३३९		३८७	३८७		०		
३	सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षण (स्थानीय भाषा, कला, साहित्य, बाजा, गित नृत्य आदि)	३	२,३००	५००	५००		८००	८००		१,०००	१,०००	
४	भगवान गौतम बुद्ध बृहत मूर्ति निर्माण	१	३,०००		०					३,०००		३,०००
५	राष्ट्रिय विभूति फाल्गुनन्द शालिक निर्माण र पर्यापर्यटन विकास	१	२,८६८		०					२,८६८		२,८६८
	जम्मा	१०	१९०९४	६०३९	१०३९	५०००	६१८७	११८७	५०००	६८६८	१०००	५८६८

३. पूर्वाधार विकास

३.१ बस्ती तथा आवास विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	वस्ती विकास तथा सुधार											
१	आवासहिनलाई आवास निर्माण सहयोग	३	९,०००	३०००		३०००	३०००		३०००	३०००		३०००
२	विपन्न घरधुरीलाई जस्तापाता अनुदान	३	६,०००	२०००		२०००	२०००		२०००	२०००		२०००
३	भूमिहिनलाई जग्गा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२	७,६००	३५००		३५००	४१००		४१००	०		०
४	एकीकृत आवास क्षेत्र निर्माण (साझेदारी)	१	४,८००	०		०	०		०	४८००		४८००
५	बस्ती सुधार कार्यक्रम	३	६,०००	२,०००		२०००	२,०००		२०००	२,०००		२०००
	जम्मा	१२	३३,४००	१०,५००	०	१०,५००	११,१००	०	११,१००	११,८००	०	११,८००
ख	सार्वजनिक भवन तथा पूर्वाधार निर्माण											
१	खेल मैदान निर्माण (वडा नं १)	१	१,०००	१,०००		१,०००	०			०		
२	सब दाहन स्थल निर्माण (वडा नं २)	१	१,०००	१,०००		१,०००	०			०		
३	साप्ताहिक हाटबजार पूर्वाधार	१	१,०००	१,०००		१,०००	०			०		
४	खेलमैदान स्तरोन्नति (संघ र प्रदेश)	२	१०,०००	५०००		५,०००	५०००		५०००	०		
५	जेश नागरिक भवन निर्माण (साझेदारी)	२	१,०००	५००		५००	५००		५००	०		
६	सार्वजनिक भवनलाई अपाङ्गमैत्री रुपान्तरण	२	२,०००	०			१०००	१०००		१०००	१०००	
७	बजार क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण (साझेदारी)	२	२,०००	१,०००		१,०००	१०००		१०००	०		

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

८	कमलपुर सार्वजनिक भवन निर्माण	२	४,०००	२,०००		२,०००	०		०	२०००		२०००
९	वडा ३ कार्यालय भवन निर्माण	१	१०,०००	०			१००००		१००००	०		०
१०	ब्यायामशाला र मनोरञ्जन पार्क निर्माण	१	१,०००	०		०	१०००		१०००	०		०
११	नाईट मार्केट निर्माण	२	२,०००	१०००		१,०००	१०००		१०००	०		०
१२	कृषि बजार पूर्वाधार	२	४,०००	०		०	२०००		२०००	२०००		२०००
१३	सामुदायिक भवन निर्माण	१	५,०००	०		०	५०००		५०००	०		०
१४	वडा कार्यालय भवन निर्माण	१	५,०००	५०००		५,०००	०		०	०		०
१५	खेल मैदान सुधार	१	५००	५००	५००		०		०	०		
१६	सार्वजनिक सौचालय	१	१,०००	०			१०००		१०००	०		
१७	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र घेराबार	१	१,०००	१०००		१०००	०		०	०		
१८	वडा कार्यालय भवन निर्माण	१	५,०००	५०००		५०००	०		०	०		
१९	खेलमैदान स्तरोन्नति	१	३,०००	०		०	३०००		३०००	०		
२०	पशु सेवा केन्द्र भवन निर्माण	१	२,०००	०		०	२०००		२०००	०		
२१	कृषि सेवा केन्द्र भवन निर्माण	१	२,०००	०		०	२०००		२०००	०		
२२	सार्वजनिक शौचालय निर्माण	१	१,०००	१०००		१०००	०		०	०		
२३	७ नं वडा कार्यालय स्तरोन्नति	१	१,०००	१०००		१०००	०		०	०		
२४	सार्वजनिक सौचालय	१	१,०००	१०००		१०००	०		०	०		
२५	अँधेरी सामुदायिक भवन निर्माण	१	२,२००	०		०	०		०	२२००		२२००
२६	जाँते मावि छात्रवास निर्माण	२	१२,०००	०		०	२०००		२०००	१००००		१००००
२७	कृषि भवन तथा चिस्यान केन्द्र निर्माण (नगरस्तरीय) - समपुरक	१	३,०००	३०००		३०००	०		०	०		०
२८	शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक भवन निर्माण	१	१०,०००	०		०	०		०	१००००		१००००

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२९	खुला व्यायामशाला निर्माण	१	२,०००	२०००		२०००	०		०	०		
३०	कवर्ड हल निर्माण - संघ	१	१०,०००	०		०	०		०	१००००		१००००
३१	वडा कार्यालय घेराबार	१	१,०००	१०००		१०००	०		०	०		
३२	स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	२	१०,०००	५०००		५०००	५०००		५०००	०		
३३	साकेला खेल मैदान	१	५,०००	०		०	०		०	५०००		५०००
३४	मदनभण्डारी खेल मैदान	२	३,०००	१०००		१०००	२०००		२०००	०		
३५	अन्य सार्वजनिक निर्माण	३	९,०००	३०००		३०००	१०००		१०००	५०००		५०००
	जम्मा	४७	१३३,७००	४२,०००	५००	४१,५००	४४,५००	१,०००	४३,५००	४७,२००	१,०००	४६,२००
	कुल जम्मा	५९	१६७,१००	५२,५००	५००	५२,०००	५५,६००	१,०००	५४,६००	५९,०००	१,०००	५८,०००

३.२ सडक पुल तथा यातायात

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	सडक नयाँ ट्रयाक, मर्मत र स्तरोन्नति											
१	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं १)	३	७,०००	२०००		२०००	२५००		२५००	२५००		२५००
२	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं २)	३	७,०००	२०००		२०००	२५००		२५००	२५००		२५००
३	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ३)	३	७,०००	२०००		२०००	२५००		२५००	२५००		२५००
४	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ४)	३	७,०००	२०००		२०००	२५००		२५००	२५००		२५००
५	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ५)	३	७,०००	२०००		२०००	२५००		२५००	२५००		२५००
६	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ६)	३	७,०००	२०००		२०००	२५००		२५००	२५००		२५००
७	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ७)	३	७,०००	२०००		२०००	२५००		२५००	२५००		२५००
८	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ८)	३	७,०००	२०००		२०००	२५००		२५००	२५००		२५००
९	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ९)	३	७,०००	२०००		२०००	२५००		२५००	२५००		२५००
१०	सडक निर्माण सम्पुर्ण कोष	३	१३,०००	५,०००		५,०००	४०००		४०००	४,०००		४,०००
११	अन्य सडक मर्मत सम्भार (विविध)	३	१३,४००	५,३००	५,३००		२,७००	२,७००		५,४००	५,४००	
	जम्मा	३३	८९,४००	२८,३००	५,३००	२३,०००	२९,२००	२,७००	२६,५००	३१,९००	५,४००	२६,५००
ख	सडक कालोपत्रे र लेन विस्तार											
१	बुधबारे देखि कृतिमान सडक कालोपत्रे	४	३०,०००	०		०	२०,०००		२०,०००	१०,०००		१०,०००
२	कृषि सडक कालोपत्रे	४	३०,०००	०		०	२०,०००		२०,०००	१०,०००		१०,०००
३	सिद्धार्थ मार्ग कालोपत्रे	३	२०,०००	०		०	०		०	२०,०००		२०,०००

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

४	किर्तीमान फडानी खैरेनी तुर्के सडक कालोपत्रे	४	२०,०००	०	०	२०,०००	०	२०,०००	०	०
५	प्रगतिचोक देखि मदन मार्ग जोड्ने सडक स्तरोन्नति (साईड ड्रेन सहित)	१	१०,०००	०	०	०	०	१०,०००	१०,०००	०
६	किर्तीमान देखि चिसाड पुल जोड्ने सडक	१	१०,०००	१०,०००	१००००	०	०	०	०	०
७	लाफा खेलमैदान देखि भूपालचोक सम्म सडक कालोपत्रे	२	१०,०००	०	०	०	०	१०,०००	१०,०००	०
८	लेटाड वजार वैकल्पिक/चक्रपथ मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	८	१०,०००	०	०	१०,०००	१०,०००	०	०	०
९	शिक्षा विकास मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	१	१०,०००	०	०	०	०	१०,०००	१०,०००	०
१०	बुद्ध मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	२.५	१०,०००	१०,०००	१००००	०	०	०	०	०
११	प्रकाश मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	२.५	२५,०००	०	०	१०,०००	१०,०००	१५,०००	१५,०००	०
१२	सूर्योदय मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	१.५	१५,०००	१५,०००	१५०००	०	०	०	०	०
१३	शिव मार्ग (वडा नं ५ को कार्यालय जाने बाटो) कालोपत्रे सडक निर्माण	१.५	१०,०००	०	०	०	०	१०,०००	१०,०००	०
१४	शिक्षा विकास मा वि देखि लाखबारी सम्म कालोपत्रे सडक निर्माण	१.०	१०,०००	१०,०००	१००००	०	०	०	०	०
१५	लेटाड गुवाबारी वारड्दी हुदै गुँगासेटार कालोपत्रे	१.५	१०,०००	०	०	०	०	१०,०००	१०,०००	०
१६	निर्माणाधिन नगर अस्पताल देखि बरगाछी हुदै गुवाबारी सडक	३	४०,०००	३०,०००	३००००	१०,०००	१०,०००	०	०	०
१७	स्वर्गद्वारी मार्ग कालोपत्रे	१	१०,०००	१०,०००	१००००	०	०	०	०	०
१८	मौलिक सांस्कृतिक पर्यटन मार्ग कालोपत्रे (DPRभएको)	१	२०,०००	१००००	१००००	१००००	१०,०००	०	०	०
	जम्मा	४४	३००,०००	९५,०००	०	९५,०००	१००,०००	०	१००,०००	१०५,०००

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

ग	पुल, ढल, ह्युमपाईप, कलभर्ट आदि											०
१	भूवा खोला पक्की पुल निर्माण	२	१०,०००	१००००		१००००	०		०	०		०
२	आकासे पुल निर्माण	७०	५,०००	०		०	०		०	५,०००		५,०००
३	खेरुवा खोला पक्की पुल निर्माण	१	३०,०००	०		०	१५,०००		१५०००	१५,०००		१५,०००
४	ह्युम पाईप खरिद/जडान	१०	४,०००	०		०	२,०००	२,०००		२,०००	२,०००	
५	ड्रेन निर्माण - अन्य वडा	५	९,०००	३,०००		३०००	३,०००		३०००	३,०००		३,०००
६	चिसाङ खोला पक्की पुल निर्माण (डिपिआर भैसकेको)	१	४०,०००	३०,०००		३००००	१०,०००		१००००	०		०
७	झाँक्री खोला पक्की पुल निर्माण	१००	२०,०००	०		०	२०,०००		२००००	०		०
८	ताक्चुवा खोला पक्की पुल निर्माण	१००	४०,०००	२०,०००		२००००	२०,०००		२००००	०		०
९	पक्की पुल निर्माण - तेलीखोला	१	२०,०००	०		०	०		०	२०,०००		२०,०००
१०	पक्की पुल निर्माण - गडामे खोला	१	२०,०००	०		०	०		०	२०,०००		२०,०००
११	पक्की पुल निर्माण - मोरङ्गे खोला	१	१०,०००	०		०	०		०	१०,०००		१०,०००
१२	सखुवानी मार्ग ढल निर्माण	२	३,०००	३,०००		३०००	०		०	०		
	जम्मा	२९४	२११०००	६६०००	०	६६०००	७००००	२०००	६८०००	७५०००	२०००	७३०००
	कुल जम्मा	३७१	६००४००	१८९३००	५३००	१८४०००	१९९२००	४७००	१९४५००	२११९००	७४००	२०४५००

३.३ जलविद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	सबै घरधुरीहरूमा विद्युत सेवाको उपलब्धता											
१	विद्युत विस्तार तथा मर्मत (पोल र तार खरिदमा साझेदारी)	३	९,०००	३,०००	३,०००		३,०००	३,०००		३,०००	३,०००	
२	ट्रान्सफर्मर जडान र मर्मत आदि (विभिन्न स्थान)	१५	८,५००	२,५००	२,५००		२,५००	२,५००		३,५००	३,५००	
३	सडक बत्ती जडान र मर्मत	६००	६,०००	२,०००	२,०००		२,०००	२,०००		२,०००	२,०००	
	जम्मा	६१८	२३५००	७५००	७५००	०	७५००	७५००	०	८५००	८५००	०
ख	सबै घरधुरीहरूमा वैकल्पिक उर्जाको उपयोग विस्तार											
१	विपन्न वर्ग बायोग्यास, सौर्य उर्जा र सुधारिएको चुलो अनुदान	३१०	१५,५००	५०००	५०००		५०००	५०००		५५००	५५००	
२	वैकल्पिक उर्जा चेतनामूलक कार्यक्रम	६	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
	जम्मा	३१६	१६१००	५२००	५२००	०	५२००	५२००	०	५७००	५७००	०
	कुल जम्मा	९३४	३९६००	१२७००	१२७००	०	१२७००	१२७००	०	१४२००	१४२००	०

३.४ सूचना, सञ्चार र प्रविधि विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	सूचना तथा सञ्चारमा नागरिकको पहुँच विस्तार											
१	नगरक्षेत्रमा सिसि क्यामेरा जडान तथा मर्मत सम्भार	३	३,६००	१,२००	१,२००		१,४००	१,४००		१,०००	१,०००	
२	सञ्चारकर्मीसँग मेयर कार्यक्रम	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
३	सञ्चारकर्मी पेशागत तालिम	३	१,४००	४००	४००		४००	४००		६००	६००	
४	सूचना शाखा सवलीकरण र सञ्चालन	३	३,०००	१,०००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००	१,०००	
५	युवाहरूलाई सूचना प्रविधि तालिम	६	१,४००	४००	४००		४००	४००		६००	६००	
६	युवाहरूलाई सञ्चारकर्मी तालिम	६	१,४००	४००	४००		४००	४००		६००	६००	
	जम्मा	२४	१२३००	३९००	३९००	०	४१००	४१००	०	४३००	४३००	०
ख	नगरपालिकामा विद्युतीय शासन पद्धतिको कार्यान्वयन											
१	नगरपालिका र वडामा Digital नागरिक बडापत्र जडान र वार्षिक अध्यावधिकरण (नपा र वडा)	३	१,५००	५००		५००	५००		५००	५००		५००
२	डिजिटल नगरपालिका कार्यान्वयन (नपा र वडा)	३	५,२००	१,५००	१,५००		१,७००	१,७००		२,०००	२,०००	
३	अनलाईन सेवा प्रवाह कार्यान्वयन	३	२,७००	९००	९००		९००	९००		९००	९००	
४	नगरपालिका र वडामा Digital सामाग्री जडान र अद्यावधिक गर्ने	३	३,०००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००
	जम्मा	१२	१२४००	३९००	२४००	१५००	४१००	२६००	१५००	४४००	२९००	१५००
	कुल जम्मा	३६	२४७००	७८००	६३००	१५००	८२००	६७००	१५००	८७००	७२००	१५००

४. वन, वातावरण तथा जलवायु उत्थानशीलता

४.१ वन तथा जैविक विविधता

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पूँजीगत	कुल	चालु	पूँजीगत	कुल	चालु	पूँजीगत
क	वन तथा वन्यजन्तु र जडिबुटी संरक्षण											
१	वृक्ष रोपण कार्यक्रम (चिउरी)	१	२,५००	२,५००	२,५००		०	०		०	०	
२	वृक्ष रोपण कार्यक्रम (अन्य)	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
३	वन घेराबार	४	२,०००	५००	५००		५००	५००		१,०००	१,०००	
४	पोखरी निर्माण	२	१,०००	०		०	५००		५००	५००		५००
५	वनमा अग्निरेखा निर्माण	१५	२,५००	५००		५००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००
६	घाँसे मैदान (चरन) निर्माण	६	३,०००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००
७	जंगलमा फलफुलको बृक्ष रोपण	३	२,४००	४००		४००	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००
८	जडीबुटी रोपण तथा संरक्षण	१	२,०००	०		०	१,०००		१,०००	१,०००		१,०००
९	बाँदर संरक्षण र नियन्त्रण	३	७००	१००	१००		३००	३००		३००	३००	
१०	वन संरक्षण सचेतनामूलक कार्यक्रम	३	१,५००	५००		५००	५००		५००	५००		५००
	जम्मा	४१	१९१००	६०००	३६००	२४००	६३००	१३००	५०००	६८००	१८००	५०००
ख	जैविक विविधता तथा पर्यापर्यटन विकास											
१	टुक्रे वन जैविक विविधता तथा पर्यापर्यटन परियोजना (साझेदारी)	३	३०,०००	१०,०००		१०,०००	१०,०००		१०,०००	१०,०००		१०,०००
२	नगर सौन्दर्यीकरण	३	६,२००	१,४००	१,४००		२,०००	२,०००		२,८००	२,८००	
	जम्मा	६	३६२००	११४००	१४००	१००००	१२०००	२०००	१००००	१२८००	२८००	१००००
	कुल जम्मा	४७	५५३००	१७४००	५०००	१२४००	१८३००	३३००	१५०००	१९६००	४६००	१५०००

४.२ भू संरक्षण तथा जलधार व्यवस्थापन

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पूँजीगत	कुल	चालु	पूँजीगत	कुल	चालु	पूँजीगत
क	नदी कटान र पहिरो नियन्त्रण											
१	चिसाङ खोला तटबन्धनको DPR तथा निर्माण	१	१०,०००	१००००		१००००				०		०
२	सडक किनार र पहिरो क्षेत्रमा वृक्षा रोपण कार्यक्रम	३	२,१००	७००	७००		७००	७००		७००	७००	
३	पहिरो क्षेत्र संरक्षण कार्यक्रम	३	६,०००	२०००	२०००		२०००	२०००		२०००	२०००	
४	भुसुने केराबारी भुवाखोला तटबन्धन	३	४,४००	१०००		१०००	१०००		१०००	२४००		२४००
५	तेलीखोला तटबन्धन	३	११,०००	१०००		१०००	५०००		५०००	५०००		५०००
६	गडामे खोला तटबन्धन	३	११,०००	१०००		१०००	५०००		५०००	५०००		५०००
७	मोरङ्गे खोला तटबन्धन	३	११,०००	१०००		१०००	५०००		५०००	५०००		५०००
८	भूवा खोला तटबन्धन	३	४,०००	१०००		१०००	१५००		१५००	१५००		१५००
९	नदी कटान क्षेत्र तटबन्धन (आकास्मिक)	३	६,०००	२०००		२०००	२०००		२०००	२०००		२०००
	जम्मा	२५	६५५००	१९७००	२७००	१७०००	२२२००	२७००	१९५००	२३६००	२७००	२०९००
ख	जलधार संरक्षण र उपयोग											
१	जलधार संरक्षण र उपयोग	३	६,२००	२०००	२०००		२०००	२०००		२२००	२२००	
२	जलधार सरसफाइ कार्यक्रम	३	१,२०२	३००	३००		४७५	४७५		४२७	४२७	
	जम्मा	६	७४०२	२३००	२३००	०	२४७५	२४७५	०	२६२७	२६२७	०
	कुल जम्मा	३१	७२९०२	२२०००	५०००	१७०००	२४६७५	५१७५	१९५००	२६२२७	५३२७	२०९००

४.३ फोहोरमैला व्यवस्थापन

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
१	फोहोर मैलाको आधुनिक व्यवस्थापन	३	२,०००	५००		५००	५००		५००	१०००		१०००
२	फोहोर मैला संकलन सवारी तथा कर्मचारी परिचालन	३	१५,०००	४८००	४८००		५२००	५२००		५०००	५०००	
३	एक घरधुरी ३ डस्टविन अभियान (साझेदारी)	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
४	घरायासी सरसफाइ सचेतना	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
५	सुरक्षित पशुपन्छी पालन सचेतना	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
६	सुरक्षित बधशाला र मासुपसल सञ्चालन सचेतना	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
७	हरियाली र सहरी सौन्दर्य प्रबर्द्धन सचेतना	३	१,५००	५००	५००		५००	५००		५००	५००	
८	भवन संहिता लागू	१			०			०			०	
९	टोल सरसफाइ कार्यक्रम	३			०			०			०	
	जम्मा	९	२४५००	७८००	५००	७३००	८२००	५००	७७००	८५००	१०००	७५००

४.४ विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु उत्थानशीलता

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	विपद् तथा महामारी प्रतिकार्य											
१	एकद्वार संकट व्यवस्थापनका लागि साझेदारी	३	९००	३००	३००		३००	३००		३००	३००	
२	दमकल तथा नगर प्रहरी व्यवस्थापन खर्च	३	६,०००	२०००	२०००		२०००	२०००		२०००	२०००	
३	विपदका लागि युवा स्वयंसेवक तयारी र परिचालन	३	९००	३००	३००		३००	३००		३००	३००	
४	विपद् व्यवस्थापन कोष	३	९,०००	३०००	३०००		३०००	३०००		३०००	३०००	
५	विपद प्रतिकार्य तालिम	६	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
६	आपतकालिन आश्रय स्थलहरू तोकी संरक्षण गर्ने	८	८००	२००	२००		३००	३००		३००	३००	
७	वडा स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन र परिचालन	०	०	०	०		०	०		०	०	
८	टोल वस्तीमा पोखरी निर्माण	१	६००	०	०		०	०		६००	०	६००
	जम्मा	२७	१८८००	६०००	६०००	०	६१००	६१००	०	६७००	६१००	६००
ख	वातावरण संरक्षण र जलवायु उत्थानशिलताको नागरिकको सहभागिता प्रवर्द्धन											
१	विषादि न्यूनीकरण सचेतनामूलक तालिम	६	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	
२	जलवायु अनुकुलन र उत्थानशिलता सम्बन्धमा सचेतीकरण	६	६००	२००	२००		२००	२००		२००	२००	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

३	पानी पूनर्जीवीकरण पोखरी निर्माण	४	२,०००	५००		५००	५००	५००		१०००		१०००
४	सुरक्षित आवास व्यवस्थापन सम्बन्धमा अभिमुखीकरण	५	५००	२००	२००		२००	२००		१००	१००	
५	वातावरण संरक्षण र जलवायू उत्थानशिलता सूचना शिक्षा सञ्चार कार्यक्रम	४	४००	१००	१००		२००	२००		१००	१००	
	जम्मा	२५	४१००	१२००	७००	५००	१३००	१३००	०	१६००	६००	१०००
	कुल जम्मा	५२	२२९००	७२००	६७००	५००	७४००	७४००	०	८३००	६७००	१६००

५. सुशासन तथा संस्थागत व्यवस्था

५.१ स्थानीय, नीति, ऐन तथा सुशासन

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	स्थानीय नीति तथा कानूनहरू तर्जुमा तथा अनुसन्धान											
१	नीति तथा कानून निर्माण / संसोधन	३०	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
२	नीति तथा कानून अभिमूखिकरण	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
२	स्थानीय कानूनहरूको प्रभावकारिता मूल्यांकन	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
	जम्मा	३६	४५००	१५००	१५००	०	१५००	१५००	०	१५००	१५००	०
ख	कानून तथा न्याय व्यवस्थापन											
१	ईजलासको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
२	वडा मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालन	३	१,९००	५००	५००	०	५००	५००	०	९००	९००	०
३	न्यायिक समिति बैठक भत्ता	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
४	मेलमिलापकर्ता क्षमता विकास तालिम	३	९००	३००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	०
५	विवाद निरूपण खर्च	३	३००	१००	१००	०	१००	१००	०	१००	१००	०
६	मेलमिलाप सञ्चालन	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
७	मनोबिमर्श कार्यक्रम	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

८	हिंसा पीडितलाई सहयोग कार्यक्रम	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
९	न्यायिक समितिसँग सम्बन्धीत अन्य कार्यक्रम	३	१,२००	४००	४००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
	जम्मा	२७	९१००	२९००	२९००	०	२९००	२९००	०	३३००	३३००	०
ग	जवाफदेहिता तथा पारदर्शिता प्रवर्द्धन											
१	सार्वजनिक सुनुवाई	९	९००	३००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	०
२	सामाजिक परीक्षण	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
३	संस्थागत स्वमूल्यांकन	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
४	लैससास परीक्षण (GASI Audit)	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
५	नागरिक सन्तुष्टि अध्ययन	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
६	सञ्चार माध्यमसँग नगरपालिका	३	१,१००	३००	३००	०	३००	३००	०	५००	५००	०
७	नपा प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन	३	१,०००	३००	३००	०	३००	३००	०	४००	४००	०
	जम्मा	२७	९०००	२९००	२९००	०	२९००	२९००	०	३२००	३२००	०
	कुल जम्मा	६३	१३५००	४४००	४४००	०	४४००	४४००	०	४७००	४७००	०

५.२ संगठनात्मक विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	आन्तरिक व्यवस्थापन क्षमता विकास											
१	मध्यमकालिन खर्च संरचना	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
२	कार्यालय अटोमेशन	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
३	नगर प्रहरी प्रोत्साहन	३	१,७००	५००	५००	०	५००	५००	०	७००	७००	०
४	ट्राफिक/यातायात व्यवस्थापन	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
५	सार्वजनिक सम्पर्क नं भएको स्टिकर प्रकाशन	३	१,४००	४००	४००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
७	सँगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) अध्ययन	३	५००	०	०	०	५००	५००	०	०	०	०
८	शाखागत कार्यसम्पादन परीक्षण	३	१,३००	३००	३००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
९	सँगठन तथा व्यवस्थापन अनुसन्धान तथा विकास	१	५००	५००	५००	०	०	०	०	०	०	०
१०	अन्तर स्थानीय तह अनुभव साटासाट कार्यशाला	३	४००	१००	१००	०	१००	१००	०	२००	२००	०
११	सूचना प्रविधि सामाग्री स्तरोन्नति	३	१,५००	१०००	०	१०००	५००	०	५००	५००	०	५००
१२	संस्थागत क्षमता विकासका अन्य कार्यहरू	२	१,०००	०	०	०	५००	५००	०	१०००	१०००	०
	जम्मा	३०	१२८००	४३००	३३००	१०००	४६००	४१००	५००	४९००	४४००	५००
ख	सरोकारवाला संस्थासँग क्षमता विकास र साझेदारी											
१	उपभोक्ता समितिलाई अभिमुखीकरण	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
२	टोल विकास संस्थाको क्षमता विकास	३	२,७००	९००	९००	०	९००	९००	०	९००	९००	०
३	आमा समुहको क्षमता विकास	३	२,७००	९००	९००	०	९००	९००	०	९००	९००	०
४	नागरिक सञ्जालहरूको क्षमता विकास	८	१,३००	३००	३००	०	४००	४००	०	६००	६००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

५	सरोकारवाला संस्था/निकायसँग संगठनात्मक विकासका लागि समन्वय र साझेदारी	३	९००	३००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	०
	जम्मा	२०	९१००	२९००	२९००	०	३०००	३०००	०	३२००	३२००	०
	कुल जम्मा	५०	२१९००	७२००	६२००	१०००	७६००	७१००	५००	८१००	७६००	५००

५.३ श्रोत परिचालन तथा योजना व्यवस्थापन

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	आन्तरिक राजस्व सवलिकरण											
१	राजस्व सुधार कार्ययोजना कार्यान्वयन परीक्षण	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
२	नगरक्षेत्रका बजार अनुगमन	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
३	व्यवसाय तथ्यांक संकलन र वार्षिक अद्यावधिकरण	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
४	राजस्व शाखा सवलीकरण	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
५	राजस्व शाखाका कर्मचारी क्षमता विकास तालिम	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
६	कर राजस्व सम्बन्धी सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम	३	१,०२०	२००	२००	०	३५०	३५०	०	४७०	४७०	०
७	राजस्व सफ्टवेयर स्तरोन्नति / अद्यावधिक गर्ने	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
	जम्मा	२१	५५२०	१७००	१७००	०	१८५०	१८५०	०	१९७०	१९७०	०
ख	योजना/आयोजना व्यवस्थापन											
१	नगर प्रगति समीक्षा गोष्ठी	३	१,१००	३००	३००	०	४००	४००	०	४००	४००	०
२	वातावरण प्रभाव मूल्यांकन	३	३,०००	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०
३	जिल्ला समन्वय समितिसँग ल्याब टेस्ट सञ्चालन साझेदारी	३	९००	३००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

४	सार्वजनिक सम्पत्तिको तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिकीकरण	३	४५०	१००	१००	०	१००	१००	०	२५०	२५०	०
५	योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन - बाह्य पक्षबाट	३	९००	३००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	०
६	योजना सफ्टवेयर तयारी र अद्यावधिकीकरण	३	६००	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	२००	०
७	आयोजना व्यवस्थापन	३	१,५००	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	५००	०
	जम्मा	२१	८४५०	२७००	२७००	०	२८००	२८००	०	२९५०	२९५०	०
	कुल जम्मा	४२	१३९७०	४४००	४४००	०	४६५०	४६५०	०	४९२०	४९२०	०

५.४ मानव संसाधन तथा सेवा प्रवाह

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च अनुमान			आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण			आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण		
				कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
क	मानव संसाधन क्षमता विकास र उत्प्रेरणा											
१	कर्मचारी क्षमता विकास	३	३,०००	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०
२	जनप्रतिनिधि क्षमता विकास	३	३,०००	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०
३	कर्मचारी सम्मान र पुरस्कार	३	१,७००	५००	५००	०	५००	५००	०	७००	७००	०
४	सफल अभ्यास अवलोकन भ्रमण	३	१,९००	५००	५००	०	७००	७००	०	७००	७००	०
	जम्मा	१२	९६००	३०००	३०००	०	३२००	३२००	०	३४००	३४००	०
ख	सेवा प्रवाहमा सुधार											
१	स्थानीय शासन परामर्श सेवा	३	७,५००	२५००	२५००	०	२५००	२५००	०	२५००	२५००	०
२	अनुसन्धान र विकास	३	६,०००	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०	२०००	२०००	०
३	नागरिक सहायता कक्ष सञ्चालन	३	२,६००	६००	६००	०	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०
४	सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधि विकास (शाखा र वडा)	३	३,०००	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०
५	अनलाईन सेवा प्रवाह तथा तथ्यांक व्यवस्थापन	३	३,०००	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०	१०००	१०००	०
६	सेवा प्रवाह आधारभूत मापदण्ड तयारी र अद्यावधिकीकरण	१	५००	०	०	०	०	०	०	५००	५००	०
	जम्मा	१६	२२६००	७१००	७१००	०	७५००	७५००	०	८०००	८०००	०
	कुल जम्मा	२८	३२२००	१०१००	१०१००	०	१०७००	१०७००	०	११४००	११४००	०

अनुसूची - २

स्रोत अनुमान र प्रक्षेपण

१. आर्थिक विकास

१.१ कृषि तथा पशु विकास

क्र सं	कार्यक्रम/आयोजना	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८०/८१				आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	व्यवसायिक कृषि प्रवर्द्धन														
१	कृषि प्राविधिक सीप तालिम	१५	३,१५०	४५०	०	४५०	०	४५०	०	४५०	०	९००	०	९००	०
२	कृषि प्राविधिक सीप तालिम (वडा)	४५	३,४२०	४५०	०	४५०	०	९००	०	९००	०	९००	०	९००	०
३	कृषि समूह गठन र मिनिक्किट वितरण	५	१,०००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
४	धान दिवस कार्यक्रम	५	२१०	३०	०	३०	०	५०	०	५०	०	५०	०	५०	०
५	उत्कृष्ट कृषक र कृषक समूह पुरस्कार	५	१,६००	५०	०	५०	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
६	हाइब्रिड तरकारीको बीउ वितरण	५	३,०००	६००	०	६००	०	६००	०	६००	०	६००	०	६००	०
७	पढ्दै र कमाउँदै कृषि शिक्षा कार्यक्रम	५	१,०००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
८	तरकारी हाइब्रिड बीउ वितरण	५	१,५००	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

९	अलैची खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५	१,१००	१००	०	१००	०	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०
१०	सुपारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५	१,७५०	३५०	०	३५०	०	३५०	०	३५०	०	३५०	०	३५०	०
११	कफी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५	१,७००	१००	०	१००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
१२	केरा खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५	१,७००	१००	०	१००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
१३	कृषि उद्योग प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५	२,५००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
१४	धानको बीउ वितरण कार्यक्रम	५	१,०००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
१५	मकैको बीउ वितरण कार्यक्रम	५	१,२५०	२५०	०	२५०	०	२५०	०	२५०	०	२५०	०	२५०	०
१६	कृषियन्त्र, उपकरण, औजार वितरण	५	४,२५०	७५०	०	७५०	०	७५०	०	७५०	०	१०००	०	१०००	०
१७	बाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम	५	२,५००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
१८	कन्या च्याउको बीउ मिनिमिड वितरण	५	९००	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	३००	०	३००	०
१९	मौरी पालन विस्तार कार्यक्रम	५	१,२५०	२५०	०	२५०	०	२५०	०	२५०	०	२५०	०	२५०	०
२०	माटो परीक्षण	५	१,५००	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०
२१	कृषि सामाग्री ढुवानी	५	१,६००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	५००	०	५००	०
२२	अदुवा, बेसार तथा पुष्प खेती विस्तार	५	१,३००	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	५००	०	५००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२३	सुन्तला खेती कार्यक्रम	५	१,३००	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	५००	०	५००	०
२४	कोल्ड स्टोर भवन निर्माण	२	१३,५००	८०००	०	८०००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२५	कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण	३	१०,५००		०	०	०	४०००	०	४०००	०	३०००	०	३०००	०
	जम्मा	१७०	६४,४८०	१४,१८०	०	१४,१८०	०	१२,१००	०	१२,१००	०	१३,१००	०	१३,१००	०
ख	व्यवसायिक पशुपालन प्रवर्द्धन														
१	पशुपक्षिको खोप खरिद	५	१,०००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
२	गाईमा बाझोपना र थुनेलो अनुसन्धान	५	१,०००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
३	पशु रोग महामारी नियन्त्रण कार्यक्रम	५	२,५००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
४	आन्तरिक तथा बाह्य परजिबी नियन्त्रण	५	१,०००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
५	नश्ल सुधार कार्यक्रम	५	१,०००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
६	च्यापकटर मोटर सहित वितरण	५	१,८००	३६०	०	३६०	०	३६०	०	३६०	०	३६०	०	३६०	०
७	सामुदायिक कुकुर नियन्त्रण	५	१,०००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
८	कृषि समूह गठन र अभिमुखिकरण	५	२५०	५०	०	५०	०	५०	०	५०	०	५०	०	५०	०
९	बडिजो क्यास्टेटर खरिद सानो	५	७५	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०	१५	०
१०	ट्रेबिज (खोर)	५	२५०	५०	०	५०	०	५०	०	५०	०	५०	०	५०	०

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

११	भ्याक्सिनेटर प्राविधिक पारिश्रमिक	५	५००	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०
१२	पशु औषधी खरिद	५	८,४००	१५००	०	१५००	०	१५००	०	१५००	०	१५००	०	१५००	०
१३	अनुगमन तथा भ्रमण खर्च	५	१,०००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
१४	पशु स्वास्थ्य घुम्ती शिविर	५	१,५००	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०
१५	पशु ल्यावमा सामाग्री खरिद	५	१,२५०	२५०	०	२५०	०	२५०	०	२५०	०	२५०	०	२५०	०
१६	उत्कृष्ट पशुपालक कृषक पुरस्कृत	५	१२५	२५	०	२५	०	२५	०	२५	०	२५	०	२५	०
१७	न्यापिड टेष्ट किट खरिद	५	५००	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०
१८	पशु पंक्षी पालन तालिम	२५	६,७००	८००	०	८००	०	१२००	०	१२००	०	१२००	०	१२००	०
१९	पशु पन्छी हाट बजार व्यवस्थापन	५	२,५००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
२०	बधशाला व्यवस्थापन	४	६,०००	१०००	०	१०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०
२१	नगर पशु अस्पताल सुदृढीकरण	५	८,०००	२०००	०	२०००	०	१०००	०	१०००	०	१५००	०	१५००	०
२२	पशु महामारी रोग नियन्त्रण	५	३,६५०	६००	०	६००	०	६५०	०	६५०	०	८००	०	८००	०
	जम्मा	१२९	५०,०००	९,३५०	०	९,३५०	०	९,८००	०	९,८००	०	१०,४५०	०	१०,४५०	०
	कुल जम्मा	२९९	११४,४८०	२३,५३०	०	२३,५३०	०	२१,९००	०	२१,९००	०	२३,५५०	०	२३,५५०	०

१.२ सहकारी विकास कार्यक्रम

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

क्र सं	कार्यक्रम/आयोजना	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८०/८१				आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
१	सहकारी सञ्चालन क्षमता अभिवृद्धि तालिम	९	१,६५०	३००	०	३००	०	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०
२	सहकारी दिवस पुरस्कार तथा सम्मान	९	१,६५०	३००	०	३००	०	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०
३	सहकारी अनुगमन तथा विज्ञ परामर्श सेवा	९	३,३५०	७००	०	७००	०	७००	०	७००	०	८००	०	८००	०
४	कोपोमिस पुनर्ताजगी तालिम	९	१,८००	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०
५	सदस्य केन्द्रित सूचकाङ्क तालिम	९	१,८००	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०
६	समन्वय समिति परिचालन	५	१,०००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
	जम्मा	५०	११,२५०	२,३००	०	२,३००	०	२,५००	०	२,५००	०	२,६००	०	२,६००	०

१.३ सिँचाइ विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	सिँचाइ कुलो पैनी मर्मत सम्भार														
१	केभोलिन पैनी मुहान तथा शाखा पैनीहरूको स्तरोन्नति (बेलबारी र केराबारीसँग साझेदारी)	१	२,०००	१०००	०	१०००	०	१०००	०	१०००	०	०	०	०	०
२	खैरेनी भित्तेकुलो स्तरोन्नति	१	१,०००		०	०	०	१०००	०	१०००	०		०	०	०
३	देवीथान किर्तिमान सिँचाइ नहर मर्मत	१	१,९००	८००	०	८००	०	५००	०	५००	०	६००	०	६००	०
४	बेलडाँगी कमलपुर सिँचाइ नहर मर्मत	१	२,०००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	१०००	०	१०००	०
५	सिँचाइ कुलो मर्मत	१	१,०००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०		०	०	०
६	सिँचाइ कुलो मर्मत	१	५००	५००	०	५००	०		०	०	०		०	०	०
७	सिँचाइ पोखरी निर्माण	१	१,०००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	०	०	०	०
८	देवीथान मोरङ्गी पैनी (मुहान र अन्य ठाउँ आर सि सि)	१	१,०००		०	०	०		०	०	०	१०००	०	१०००	०
९	जनता पैनी (पापु गौडा) स्तरोन्नति	१	१,०००		०	०	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१०	जनसहयोग स्माली पैनी स्तरोन्नति	१	१,०००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०		०	०	०
११	बाह्रकोठे सिँचाइ पैनी स्तरोन्नति	१	१,५००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
१२	तेली खेत सिँचाइ पैनी स्तरोन्नति	१	५००	०	०	०	०	०	०	०	०	५००	०	५००	०
१३	जनता मोरङ्गी पैनी स्तरोन्नति	१	५००	०	०	०	०	०	०	०	०	५००	०	५००	०
१४	सिंह देवी पैनी मर्मत (भरखण्ड आर सि सि)	१	१,०००	०	०	०	०	०	०	०	०	१०००	०	१०००	०
	जम्मा	१४	१५,९००	४८००	०	४८००	०	५५००	०	५५००	०	५६००	०	५६००	०
ख	सिँचाइ स्रोत पहिचान र विकास														
१	चिसाङ खोलामा सिपेज पानी उकास आयोजना	१	१०,०००	५०००	०	५०००	०	५०००	०	५०००	०	५०००	०	५०००	०
२	मोरङ्गी खोलामा सिपेज पानी उकास आयोजना	१	१५,०००	५०००	०	५०००	०	५०००	०	५०००	०	५०००	०	५०००	०
३	तेली खोलामा सिपेज पानी उकास आयोजना	१	१५,०००	५०००	०	५०००	०	५०००	०	५०००	०	५०००	०	५०००	०
४	झाँक्री खोला सिँचाइ योजना	१	१२,५००	३५००	०	३५००	०	४०००	०	४०००	०	५०००	०	५०००	०
	जम्मा	४	५२,५००	१८,५००	०	१८,५००	०	१९,०००	०	१९,०००	०	२०,०००	०	२०,०००	०
ग	थोपा सिँचाइ प्रवर्द्धन														
१	थोपा सिँचाइ प्रवर्द्धन कार्यक्रम	३५	७००	३००	०	३००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	थोपा सिँचाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम	४०	८००	२००	०	२००	०	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०
३	थोपा सिँचाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम	४५	९००	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०
	जम्मा	१२०	२४००	८००	०	८००	०	८००	०	८००	०	८००	०	८००	०
	कुल जम्मा	१३८	७०८००	२४१००	०	२४१००	०	२५३००	०	२५३००	०	२६४००	०	२६४००	०

१.४ खाद्य तथा पोषण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	बहुक्षेत्रीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा प्रवर्द्धन														
१	पोषण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम	७	१,४००	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०	६००	०	६००	०
३	पोषण सम्बन्धी सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम	३	१,७००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	७००	०	७००	०
४	विद्यालयहरूमा पोषण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम	३	१,४००	४००	०	४००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
	जम्मा	१३	४५००	१३००	०	१३००	०	१४००	०	१४००	०	१८००	०	१८००	०
ख	खाद्य असुरक्षित वर्गका लागि विशेष कार्यक्रम														

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१	खाद्य असुरक्षित वर्ग सहायता कार्यक्रम	३	३,५००	१०००	०	१०००	०	१०००	०	१०००	०	१५००	०	१५००	०
२	मामका लागि काम कार्यक्रम	३	३,९००	१०००	०	१०००	०	१४००	०	१४००	०	१५००	०	१५००	०
३	मातृ शिशु पोषण सहायता कार्यक्रम	३	३,२००	१०००	०	१०००	०	१०००	०	१०००	०	१२००	०	१२००	०
	जम्मा	९	१०६००	३०००	०	३०००	०	३४००	०	३४००	०	४२००	०	४२००	०
	कुल जम्मा	२२	१५१००	४३००	०	४३००	०	४८००	०	४८००	०	६०००	०	६०००	०

१.४ उद्योग, व्यापार र व्यवसाय

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	कृषि, पशु, घरेलु र साना उद्योग प्रवर्द्धन														
१	दुध संकलन र प्रसोधन केन्द्र अनुदान	६	६,०००	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०
२	तरकारी तथा फलफुल संकलन केन्द्र स्थापना सहयोग	३	३,०००	१०००	०	१०००	०	१०००	०	१०००	०	१०००	०	१०००	०
३	साना व्यवसायलाई मेशीन औजार सहयोग	३	६,५००	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२५००	०	२५००	०
४	सुपारी प्रसोधन तालिम	३	२००	०	०	०	०	२००	०	२००	०	०	०	०	०
५	गोलभेडा र आलु प्रसोधन तालिम	३	२००	०	०	०	०	२००	०	२००	०	०	०	०	०
६	स्थानीय रक्सी उत्पादन तालिम	३	२००	२००	०	२००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	उद्यमीको सामान विक्री केन्द्र सञ्चालन समपुरक कोष सहयोग	३	५,०००	१०००	०	१०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०
८	कृषि प्राविधिक (जेटिए) तयारी	३०	६,०००	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०
९	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक (जेटिए) तयारी	३०	६,०००	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०
	जम्मा	२११	३३१००	१०२००	०	१०२००	०	११४००	०	११४००	०	११५००	०	११५००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

ख	उद्यमशिलता तथा सिप विकास														
१	दलित तथा पिछडीएको समुदायको उद्यमशिलताका लागि सीपमुलुक तथा आयमुलक कार्यक्रम	३	१,५००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
२	महिला सीपमुलक तालिम तथा सामाग्री खरिद	३	४,५००	१५००	०	१५००	०	१५००	०	१५००	०	१५००	०	१५००	०
३	उद्यमशिलता विकास तालिम	३	६५०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२५०	०	२५०	०
४	उद्यमी प्रोत्साहन कार्यक्रम	३	१,५००	०	०	०	०	५००	०	५००	०	१०००	०	१०००	०
५	टपरी उत्पादन तालिम (प्रविधि सहित)	१	३००	३००	०	३००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	टपरी उत्पादन मेशीन अनुदान	१	३००	३००	०	३००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	हस्तकला सिप तालिम	३	८००	२५०	०	२५०	०	२५०	०	२५०	०	३००	०	३००	०
८	व्यवसायिक सिप प्रशिक्षक तालिम	३	६००	२००	०	२००	०	४००	०	४००	०	०	०	०	०
९	आधुनिक सिप तालिम (विद्युत प्लम्बिङ आदि प्रविधि सहित)	३	१,०००	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०	४००	०	४००	०
	जम्मा	५०	१११५०	३५५०	०	३५५०	०	३६५०	०	३६५०	०	३९५०	०	३९५०	०
ग	युवा उद्यम प्रवर्द्धन														
१	यूवा उद्यम समपुरक कोष	३	५,०००	१५००	०	१५००	०	१५००	०	१५००	०	२०००	०	२०००	०
२	युवा सिप विकास तालिम	१२	६,०००	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०	२०००	०
	जम्मा	१५	११०००	३५००	०	३५००	०	३५००	०	३५००	०	४०००	०	४०००	०
	कुल जम्मा	२७६	५५२५०	१७२५०	०	१७२५०	०	१८५५०	०	१८५५०	०	१९४५०	०	१९४५०	०

१.५ श्रम तथा रोजगारी

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	व्यवसायिक सिप विकास														
१	लक्षित वर्ग आयमुलक तथा सीपमुलक कार्यक्रम	३	१,२००	३५०	०	३५०	०	३५०	०	३५०	०	५००	०	५००	०
२	अपाङ्गता आय आर्जन सम्बन्धी प्रदेशसँग साझेदारी कार्यक्रम	३	२,५००	८००	०	८००	०	८००	०	८००	०	९००	०	९००	०
३	महिला व्यवसायिक सिप विकास तालिम	३	६००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
४	विपन्न वर्ग व्यवसायिक सिप विकास तालिम	३	६००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
५	अपाङ्गता भएको व्यक्ति व्यवसायिक सिप तालिम	३	६००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
	जम्मा	१५	५,५००	१,७५०	०	१,७५०	०	१,७५०	०	१,७५०	०	२,०००	०	२,०००	०
ख	लक्षित वर्ग स्वरोजगारी प्रवर्द्धन														
१	लक्षित वर्ग स्वरोजगारी सहयोग कार्यक्रम	३	५,५७८	१७५२	०	१७५२	०	१८५६	०	१८५६	०	१९७०	०	१९७०	०
	जम्मा	३	५,५७८	१,७५२	०	१,७५२	०	१,८५६	०	१,८५६	०	१,९७०	०	१,९७०	०
ग	श्रमिक सामाजिक सुरक्षा प्रवर्द्धन र तथ्यांक व्यवस्थापन														

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१	श्रमिक हित कोष	३	४,५००	१५००	०	१५००	०	१५००	०	१५००	०	१५००	०	१५००	०
२	श्रमिक क्षमता विकास कार्यक्रम	७	१,४००	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०	६००	०	६००	०
३	श्रमिक तथ्यांक व्यवस्थापन	३	१,३००	४००	०	४००	०	४००	०	४००	०	५००	०	५००	०
	जम्मा	१३	७,२००	२,३००	०	२,३००	०	२,३००	०	२,३००	०	२,६००	०	२,६००	०
	कुल जम्मा	३१	१८,२७८	५,८०२	०	५,८०२	०	५,९०६	०	५,९०६	०	६,५७०	०	६,५७०	०

१.६ पर्यटन विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	पर्यटन पूर्वाधार निर्माण														
१	अन्तर धार्मिक शान्ति पार्क	२	२३,०००	१३,०००	०	१३,०००		१०,०००	०	१०,०००		०	०	०	
२	जाँते पथरी सडक सौन्दर्यीकरण धार्मिक चोक दक्षिण	२	२,०००	१,०००	०	१,०००		१,०००	०	१,०००		०	०	०	
३	समला पर्यटन पूर्वाधार	३	५,७००	१,२००	०	१,२००		२,०००	०	२,०००		२,५००	०	२,५००	
४	राजारानी धिमाल पोखरी सौन्दर्यीकरण	१	५,०००	५,०००	०	५,०००		०	०	०		०	०	०	
५	आरुबोटे मनोरञ्जन पार्क	१	१,०००		०	०		१,०००	०	१,०००		०	०	०	
६	राजारानी धिमाल मन्दिर निर्माण	१	२,०००	२,०००	०	२,०००		०	०	०		०	०	०	
७	किसे झरना संरक्षण	१	१,१२७	०	०	०		०	०	०		१,१२७	०	१,१२७	
८	वनझाँक्री गुफा/पार्क संरक्षण	१	२,५००	०	०	०		०	०	०		२,५००	०	२,५००	
९	रानी वन पार्क निर्माण	१	१,०००	०	०	०		१,०००	०	१,०००			०	०	
१०	पैतिस बिघे पार्क निर्माण	१	२,०००	०	०	०		०	०	०		२,०००	०	२,०००	
१२	बराहजी क्षेत्र धार्मिक तथा पर्यटन विकास	२	८,०००	०	०	०		३,०००	०	३,०००		५,०००	०	५,०००	

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१३	कुलुङ झरना संरक्षण र विकास	१	२,०००	०	०	०	२,०००	०	२,०००	०	०	०	०	०
१४	पाटीखेत वनभोज स्थल निर्माण	१	४,०००	०	०	०	०	०	०	४,०००	०	४,०००	०	४,०००
१५	अन्य पर्यटन पूर्वाधार निर्माण	२	८,५००	०	०	०	३,५००	०	३,५००	५,०००	०	५,०००	०	५,०००
१६	सूर्यटार पाथिभरा धार्मिक स्थल विकास	१	२,०००	०	०	०	०	०	०	२,०००	०	२,०००	०	२,०००
१७	गुराँसेडाँडा गुराँस संरक्षण र पर्यटन पूर्वाधार	१	१,०००	०	०	०	०	०	०	१,०००	०	१,०००	०	१,०००
	जम्मा	२२	७०,८२७	२२,२००	०	२२,२००	०	२३,५००	०	२३,५००	०	२५,१२७	०	२५,१२७
ख	पर्यटन शिक्षा र बजारीकरण													
१	पर्यटन डकुमेन्ट्री निर्माण	१	३००	३००	३००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	पर्यटन विज्ञापन (वर्ष भरी)	३	१,३००	३००	३००	०	५००	५००	०	५००	५००	०	५००	०
३	पर्यटन शिक्षा	४	८००	२००	२००	०	३००	३००	०	३००	३००	०	३००	०
४	पर्यटन वेवसाईट सञ्चालन	३	५००	१००	१००	०	२००	२००	०	२००	२००	०	२००	०
५	पर्यटन सूचना डिस्प्ले बोर्ड जडान तथा मर्मत	९	९००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	०	३००	३००	३००
	जम्मा	२०	३,८००	१,२००	९००	३००	०	१,३००	१,०००	३००	०	१,३००	१,०००	३००
	कुल जम्मा	४२	७४,६२७	२३,४००	९००	२२,५००	०	२४,८००	१,०००	२३,८००	०	२६,४२७	१,०००	२५,४२७

२. सामाजिक विकास

२.१ स्वास्थ्य तथा पोषण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा गुणस्तर सुधार														
१	न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम	३	१,७००	१,०००	०	१,०००	०	२००	०	२००	०	५००	०	५००	०
२	आधारभूत सेवा विस्तार कार्यक्रम	३	३,०००	१,०००	०	१,०००	०	१,०००	०	१,०००	०	१,०००	०	१,०००	०
३	ग्रामीण आमा स्वास्थ्य कार्यक्रम	३	१,१००	३००	०	३००	०	३००	०	३००	०	५००	०	५००	०
४	लेटाङ्ग अस्पतालमा आकस्मिक सेवा	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
५	औषधी खरीद तथा वितरण	३	३,०००	१,०००	०	१,०००	०	१,०००	०	१,०००	०	१,०००	०	१,०००	०
६	महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका क्षमता विकास तथा समिक्षा कार्यक्रम	३	२,०००	६५०	६५०	०	०	६५०	६५०	०	०	७००	७००	०	०
७	एकीकृत बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम	३	६००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

८	समुदायमा आधारित नर्सर्ने रोगको एकीकृत व्यवस्थापन	३	६००	१५०	०	१५०	०	१५०	०	१५०	०	३००	०	३००	०
९	जनस्वास्थ्य कार्यक्रम तथा जनस्वास्थ्य निरीक्षक परिचालन	३	२४०	७०	०	७०	०	७०	०	७०	०	१००	०	१००	०
१०	स्वास्थ्यकर्मी क्षमता विकास कार्यक्रम	३	३००	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०
११	नियमित खोप सेवा तथा कोल्ड चेन सुदृढिकरण	३	३००	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०
१२	किटजन्य रोगहरू नियन्त्रण कार्यक्रम	३	८००	५००	०	५००	०	१५०	०	१५०	०	१५०	०	१५०	०
१३	स्वास्थ्य विकासको बृहत अवधारणा सम्बन्धी कार्यशाला	३	३००	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०	१००	०
१४	HMIS, ELMIS, DHIS2 कार्यक्रम	३	१,५००	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
१५	एकीकृत स्क्रिनिङ्ग कार्यक्रम	३	६००	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०	२००	०
१६	स्वास्थ्य केन्द्रमा ल्याव स्थापना	५	१,७००	५००	०	५००	०	६००	०	६००	०	६००	०	६००	०
१७	खोप तथा गाउँघर ओ.आर.सी. भवन निर्माण तथा मर्मत	३	१,६००	५००	०	५००	०	६००	०	६००	०	५००	०	५००	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१८	स्वास्थ्य शाखामा करारका कर्मचारी परिचालन	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
१९	स्वास्थ्य जनचेतनामूलक कार्यक्रम	३	१,४००	४००	०	४००	०	५००	०	५००	०	५००	०	५००	०
२०	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका परिचालन कार्यक्रम	२७	४,०५०	४५०	४५०	०	०	१८००	१,८००	०	०	१८००	१,८००	०	०
	जम्मा	८६	२७,७९०	८,७२०	२,१००	६,६२०	०	९,२२०	३,४५०	५,७७०	०	९,८५०	३,५००	६,३५०	०
ख	आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा पहुँच विस्तार														
१	मातृ तथा नवशिशु सुरक्षा कार्यक्रम	१८	३,६००	१२००		१२००		१२००		१२००		१२००		१२००	
२	नियमित खोप, पोषण कार्यक्रम	२१	२,१००	३००		३००		९००		९००		९००		९००	
३	पूर्ण खोपको सुनिश्चितता तथा दिगोपन	३	७५०	२५०		२५०		२५०		२५०		२५०		२५०	
४	संक्रामक महामारी व्यवस्थापन कोष	३	३,०००	१०००	१,०००	०		१०००	१,०००	०		१०००	१,०००	०	
५	सरुवा रोग रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रम	३	९००	३००		३००		३००		३००		३००		३००	
६	मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रम (आवधिक)	३	७५०	२५०	२५०	०		२५०	२५०	०		२५०	२५०	०	

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

७	नागरिक आरोग्य केन्द्र व्यवस्थापन र सचेतना कार्यक्रम	५	६५०	१००	०	१००		१००	०	१००		४५०	०	४५०	
८	बर्थिङ सेन्टर स्थापना र सञ्चालन	१५	७,५००	२५००	२,०००	५००		२५००	२,०००	५००		२५००	२,०००	५००	
९	अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्था संचालन अनुदान	३	१,८००	५००	५००	०		६००	६००	०		७००	७००	०	
१०	स्वास्थ्य सम्वन्धी सफ्टवेयर खरिद, दिवस तथा अन्य कार्यक्रम	३	२,१००	१०००	१,०००	०		५००	५००	०		६००	६००	०	
११	अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यक्रम	३	९००	२००	०	२००		५००	०	५००		२००	०	२००	
	जम्मा	८०	२४,०५०	७,६००	४,७५०	२,८५०	०	८,१००	४,३५०	३,७५०	०	८,३५०	४,५५०	३,८००	०
ग	स्वास्थ्य सेवामा सार्वजनिक निजी साझेदारी विकास														
१	एकीकृत जनस्वास्थ्य अभियान	३	१,५८५	५००	५००	०		५००	५००	०		५८५	५८५	०	
२	स्वास्थ्य स्वयंसेवक कार्यक्रम	१२	१,२००	४००	४००	०		४००	४००	०		४००	४००	०	
	जम्मा	१५	२,७८५	९००	९००	०	०	९००	९००	०	०	९८५	९८५	०	०
	कुल जम्मा	१८१	५४,६२५	१७,२२०	७,७५०	९,४७०	०	१८,२२०	८,७००	९,५२०	०	१९,१८५	९,०३५	१०,१५०	०

२.२ शिक्षा, विज्ञान तथा नवप्रवर्तन

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ ब २०८०/८१				आ ब २०८१/८२				आ ब २०८२/८३			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	शैक्षिक पूर्वाधार विकास														
८	श्री मा वि भवन निर्माण	१	४,०००	४०००		४०००		०		०		०		०	
११	नमूना विद्यालय परियोजना	३	४,५००	१,०००		१०००		१,५००		१५००		२,०००		२०००	
१२	विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण	२	२,५००	१,०००		१०००		१,५००		१५००		०		०	
१३	विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण	३	३,०००	१,०००		१०००		१,०००		१०००		१,०००		१०००	
१४	विद्यालय भवन र फर्निचर निर्माण	१	१,०००	१,०००		१०००		०		०		०		०	
१५	अन्य विद्यालयलाई जस्तापाता व्यवस्थापन	०	०	०		०		०		०		०		०	
१६	बाल विकास केन्द्रको भौतिक संरचना विकास /निर्माण	१	१,०००	१०००		१०००		०		०		०		०	
१७	विद्यालय मर्मत र फर्निचर निर्माण	१	७००	०		०		७००		७००		०		०	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१८	बालकेन्द्र भवन निर्माण / मर्मत	१	१,०००	१०००		१०००		०		०			०	
१९	महाभारत मा.वि भवन निर्माण	१	४,०००	४०००		४०००				०			०	
२०	बैजनाथ संस्कृत विद्यापिठ भौतिक संरचना विकास र मर्मत	२	१,७००	१०००		१०००		७००		७००		०	०	
२१	शिक्षाज्योति प्रा बि भवन निर्माण	२	५,०००	२०००		२०००		३०००		३०००		०	०	
२२	विद्यालय मर्मत र फर्निचर निर्माण	४	२,५००	१०००		१०००		५००		५००		१,०००	१०००	
२३	विद्यालयमा नर्सरी र खेल सामग्री सहयोग	३	१,७००	६००		६००		६००		६००		५००	५००	
२४	पब्लिक प्रा. वि. भवन निर्माण	१	२,०००	०		०		०		०		२,०००	२०००	
२५	लक्ष्मी मावि भवन निर्माण (राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमबाट माग गर्ने)	२	५,५००	०		०		३०००		३०००		२,५००	२५००	
२६	महेन्द्र मा.वि. चार कोठे भवन	३	८,०००	१०००			१०००	२०००			२०००	५,०००		५०००
२७	जाँते मावि कक्षा कोठा थप	३	७,६००	१०००			१०००	१६००			१६००	५०००		५०००
२८	गणेश प्रावि कक्षाकोठा थप	२	५,०००	०		०		२०००			२०००	३,०००		३०००

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२९	सरस्वती प्रावि कक्षाकोठा थप	२	५,०००	०		०		२०००			२०००	३,०००			३०००
३०	सामुदायिक पुस्तकालय सुदृढीकरण	२	१,८००	८००		८००		१०००		१०००		०		०	
३१	विज्ञान प्रयोगशाला निर्माण	२	१,६००	६००		६००		१०००		१०००		०		०	
३२	विद्यालयमा कम्प्युटर प्रयोगशाला	१	६००	०		०		६००		६००		०		०	
३३	पुस्तकालय स्थापना सहयोग	१	६००	०		०		६००		६००		०		०	
	जम्मा	४४	७०,३००	२२०००	०	२००००	२०००	२३३३००	०	१५७००	७६००	२५०००	०	९०००	१६०००
ख	शैक्षिक गुणस्तर सुधार														
१	बालविकास सहजकर्ता पारिश्रमिक	३	११,७००	३५००		३५००		४०००		४०००		४२००		४२००	
२	आन्तरिक परीक्षा सञ्चालन अनुदान	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
३	विद्यालयमा शैक्षिक सामग्री बैंक निर्माण	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
४	नगर स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड	३	६००	२००		२००		२००		२००		२००		२००	
७	लेटाड क्याम्पस अनुदान	३	४,५००	१५००		१५००		१५००		१५००		१५००		१५००	
८	कक्षा ५ र ८ को परीक्षा व्यवस्थापन	३	९००	३००		३००		३००		३००		३००		३००	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

९	शिक्षक छनोट परीक्षा सञ्चालन	३	३००	१००		१००		१००		१००		१००		१००	
१०	स्थानीय पाठ्यक्रमको पाठ्यपुस्तक तयारी	३	३००	१००		१००		१००		१००		१००		१००	
१२	विद्यालय प्रगति समीक्षा बैठक	३	५५०	२५०		२५०		१५०		१५०		१५०		१५०	
१३	विद्यालय अनुगमन, सुपरीवेक्षण र निरीक्षण	३	३००	१००		१००		१००		१००		१००		१००	
१४	निजी स्रोत बालविकास केन्द्र र विद्यालयमा शैक्षिक सामग्री वितरण	३	९००	३००		३००		३००		३००		३००		३००	
१५	जेहेन्दार र गरिव छात्रवृत्ति	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
१६	अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन (हाजिरी जवाफ र खेलकुद)	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
१७	नमूना आधारभूत विद्यालय कार्यक्रम	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
१८	खानेपानी फिल्टर वितरण	३	९००	२००		२००		२००		२००		५००		५००	
१९	शिक्षा क्षेत्रको विपद् व्यवस्थापन	३	१,१००	३००		३००		३००		३००		५००		५००	
२०	लेटाङ पुस्तकालयमा पुस्तक खरिद	३	६००	२००		२००		२००		२००		२००		२००	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२१	सिकाई सुधार कार्यक्रम	३	१,३००	३००		३००		५००		५००		५००		५००	
२२	आधारभूत साक्षरता मापन (वार्षिक कक्षा ३ र ५)	३	१,४००	४००		४००		५००		५००		५००		५००	
२३	विद्यालय सुधार योजना तर्जुमा (पञ्चवर्षीय - नगरस्तरीय)	०	०	०		०		०		०		०		०	
२४	विद्यालय सुधार अनुसन्धान तथा विकास	२	१,०००	०		०		५००		५००		५००		५००	
२५	विद्यालय सञ्चालन अनुदान (शिक्षक तलब सहित)	३	१२,७००	४०००		४०००		४२००		४२००		४५००		४५००	
२६	बैजनाथ संस्कृत विद्यापिठ नियमित अनुदान	३	१,१००	५००		५००		३००		३००		३००		३००	
२७	शिक्षामा नवप्रवर्तन कार्यक्रम	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
	जम्मा	६८	४९,१५०	१५२५०	०	१५२५०	०	१६४५०	०	१६४५०	०	१७४५०	०	१७४५०	०
ग	शिक्षामा सबैको पहुँच														
१	छात्रासँग उपमेयर कार्यक्रम	३	१,६००	५००	५००			५००	५००			६००	६००		

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	आमाबुबा बिहिन बालबालिकाका शिक्षा सहायता	३	१,५००	५००	५००			५००	५००			५००	५००		
३	दूर्गम क्षेत्रका बालिका शिक्षा बचत कार्यक्रम	३	१,३००	४००	४००			४००	४००			५००	५००		
४	आधारभूत तहमा स्थानीय पाठ्यक्रम र लिम्बुभाषा पठन पाठनको व्यवस्था	३	१,५००	५००	५००			५००	५००			५००	५००		
५	विद्यालय भर्ना अभियान	३	६००	२००	२००			२००	२००			२००	२००		
	जम्मा	१५	६,५००	२१००	२१००	०	०	२१००	२१००	०	०	२३००	२३००	०	०
घ	शिक्षक तथा अभिभावक क्षमता विकास														
१	अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम	३	८००	२००	२००			३००	३००			३००	३००		
२	शिक्षक क्षमता विकास तालिम	३	९००	३००	३००			३००	३००			३००	३००		
३	उत्कृष्ट शिक्षक र विद्यार्थी पुरस्कार	३	१,५००	५००	५००			५००	५००			५००	५००		
४	शिक्षक अनुभव साटासाट कार्यक्रम	३	६७९	२००	२००			२००	२००			२७९	२७९		
	जम्मा	१२	३,८७९	१२००	१२००	०	०	१३००	१३००	०	०	१३७९	१३७९	०	०
	कुल जम्मा	१३९	१२९,८२९	४०,५५०	३,३००	३५,२५०	२,०००	४३,१५०	३,४००	३२,१५०	७,६००	४६,१२९	३,६७९	२६,४५०	१६,०००

२.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ ब २०८०/८१				आ ब २०८१/८२				आ ब २०८२/८३			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	खानेपानीको स्रोत संरक्षण र विकास														
०	खानेपानी पाईप वितरण	३	३,०००	१,०००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००	
२	खानेपानी मुहान संरक्षण र मर्मत	२	५,०००	२,५००		२,५००		२,५००		२,५००		०		०	
३	खानेपानी सेवा विस्तार	३	९,०००	३,०००		३,०००		२,०००		२,०००		४,०००		४,०००	
४	खानेपानी मुहानमा फिल्टर जडान	३	३०,०००	२,०००		२,०००		८,०००		८,०००		२०,०००		२०,०००	
५	करमबोटे सुर्यटार खानेपानी योजना	१	५,०००	५,०००		५,०००		०		०		०		०	
६	खानेपानी ट्यांकी निर्माण र फिल्टर जडान (समाल डाँडा)	१	३,०००	३,०००		३,०००		०		०		०		०	
७	काली झाक्री खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००		०		०		०		०	
८	ताक्चुवा खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००		०		०		०		०	
९	अजिगरे सीमाना खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००		०		०		०		०	
१०	पात्ले छिपछिपे खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००		०		०		०		०	

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

११	खानेपानी सेवा तथा पाईप लाईन विस्तार	१	३,०००	३,०००		३,०००		०		०		०		०	
१२	अँधेरी खानेपानी मुहान संरक्षण	१	७००	७००		७००		०		०		०		०	
१३	फुर्केटार खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००		०		०		०		०	
१४	तीनकटेरी खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००		०		०		०		०	
१५	यासे चेप्पा खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००		०		०		०		०	
१६	पीत्लुम्बा खानेपानी निर्माण	१	१,०००	१,०००		१,०००		०		०		०		०	
१७	जाँते खानेपानी मुहान संरक्षण तथा ओभर हेड ट्यांकी निर्माण	३	२२,४००	५,०००			५,०००	१०,०००			१०,०००	७,४००			७,४००
१८	खानेपानी वितरण च्याम्बर निर्माण तथा वितरण प्रणाली	२	१६,८००	०		०		११,८००			११,८००	५,०००			५,०००
	जम्मा	२८	१०५९००	३३२००	०	२८२००	५०००	३५३००	०	१३५००	२१८००	३७४००	०	२५०००	१२४००
ख	पूर्ण सरसफाइ अभियान														
१	पूर्ण सरसफाइ सचेतनामूलक कार्यक्रम	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
२	फोहोर प्रसोधन केन्द्र निर्माण र संचालन	३	३,२००	१०००		१०००		१०००		१०००		१२००		१२००	
३	सरसफाइ सम्बन्धी विविध कार्य	३	९५०	३००	३००			३५०	३५०			३००	३००		
	जम्मा	९	५६५०	१८००	३००	१५००	०	१८५०	३५०	१५००	०	२०००	३००	१७००	०
	कुल जम्मा	३७	१११५५०	३५०००	३००	२९७००	५०००	३७१५०	३५०	१५०००	२१८००	३९४००	३००	२६७००	१२४००

२.४ महिला बाल बालिका तथा लक्षित वर्ग

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ व २०८१/८२				आ व २०८२/८३				आ व २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	महिला हिसामूक्त समाज निर्माण														
१	महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
२	महिला जनप्रतिनिधि क्षमता विकास	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
३	महिला क्षमता अभिवृद्धि तथा सशक्तिकरण कार्यक्रम	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
४	लैङ्गिक हिंसा न्युनिकरण कार्यक्रम	३	७७५	२००		२००		२७५		२७५		३००		३००	
५	महिला लोकसेवा / शिक्षकसेवा तयारी कक्षा सञ्चालन	३	९००	३००		३००		३००		३००		३००		३००	
६	महिला कानूनी, सामाजिक तथा नेतृत्व विकास र सचेतना कार्यक्रम	३	५००	१००	१००			२००	२००			२००	२००		
७	किशोरी आत्मरक्षा कार्यक्रम	३	७००	२००	२००			२००	२००			३००	३००		

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

	जम्मा	२१	७३७५	२३००	३००	२०००	०	२४७५	४००	२०७५	०	२६००	५००	२१००	०
ख	बाल अधिकारको संरक्षण र विकासमा बालबालिकाको सहभागिता														
१	बाल क्लव व्यवस्थापन सहयोग	३	७००	२००		२००		२००		२००		३००		३००	
२	बाल क्लव र क्षमता विकास	३	६००	२००		२००		२००		२००		२००		२००	
३	बालमैत्री स्थानीय शासनका लागि पूर्वाधार	३	६००	२००		२००		२००		२००		२००		२००	
४	वडा वाल क्लव र नगर वाल सञ्जाल निर्माण तथा व्यवस्थापन	३	७०५	२६८		२६८		२३७		२३७		२००		२००	
५	बाल मैत्री स्थानीय शासन घोषणा र निरन्तरता	३	६००	२००	२००			२००	२००			२००	२००		
६	नगरस्तरीय बाल प्रतिभा भेला	३	५००	१००	१००			२००	२००			२००	२००		
	जम्मा	१८	३७०५	११६८	३००	८६८	०	१२३७	४००	८३७	०	१३००	४००	९००	०
ग	दलित, आदिवासी तथा उत्पीडित वर्गको सशक्तिकरण र विकासमा सहभागिता														
१	दलित, आदिवासी, उत्पीडित वर्ग क्षमता विकास कार्यक्रम	११	२,२००	२००	२००			१,०००	१,०००			१,०००	१,०००		

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	दलित, आदिवासी, उत्पीडित वर्ग जिविकोपार्जन कार्यक्रम	३	२,३२७	२००	२००			१०००	१,०००			११२७	१,१२७		
३	मजदुर पंजीकरण र परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम	३	१,३००	३००	३००			५००	५००			५००	५००		
	जम्मा	१७	५८२७	७००	७००	०	०	२५००	२५००	०	०	२६२७	२६२७	०	०
घ	जेष्ठ नागरिकहरूलाई आधारभूत सेवामा पहुँच र विकास														
१	जेष्ठ नागरिकद्वारा पुस्ता हस्तान्तरण कार्यक्रम	३	१,४००	४००		४००		५००		५००		५००		५००	
२	जेष्ठ नागरिकका लागि घुम्ती स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	३	२,४००	४००		४००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००	
३	जेष्ठ नागरिक लुगा वितरण	३	१,४००	३००	३००			५००	५००			६००	६००		
४	जेष्ठ नागरिक औषधी तथा आकास्मिक सहयोग	३	१,२७५	३००	३००			४७५	४७५			५००	५००		
	जम्मा	१२	६४७५	१४००	६००	८००	०	२४७५	९७५	१५००	०	२६००	११००	१५००	०
ङ	अपांगता भएको नागरिकहरूको सशक्तिकरण र विकासमा सहभागिता														
१	अपाङ्गता परिचय वितरण शिविर सञ्चालन	३	९००	३००		३००		३००		३००		३००		३००	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	विद्यालय बाहिर रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विद्यालय भर्ना गराउने कार्यक्रम	३	६००	२००		२००		२००		२००		२००		२००	
३	अपाङ्गता भएको व्यक्ति आय आर्जन तथा सिपमूलक तालिम	३	६००	२००		२००		२००		२००		२००		२००	
४	अपाङ्गता भएको व्यक्ति सम्मान तथा संरक्षण कार्यक्रम	३	७००	२००	२००			२००	२००			३००	३००		
५	अपाङ्गता भएको व्यक्ति स्वास्थ्य उपचार सहयोग	३	९०५	२६८	२६८			३३७	३३७			३००	३००		
	जम्मा	१५	३७०५	११६८	४६८	७००	०	१२३७	५३७	७००	०	१३००	६००	७००	०
च	गरिबी निवारण कार्यक्रम														
१	गरिबसँग मेयर कार्यक्रम	३	३,०००	१,०००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००	
२	विपन्न नागरिक स्वास्थ्य विमा तथा आर्थिक सहयोग कार्यक्रम	३	४,४०२	१,३००		१,३००		१,४७५		१,४७५		१,६२७		१,६२७	
	जम्मा	६	७४०२	२३००	०	२३००	०	२४७५	०	२४७५	०	२६२७	०	२६२७	०
	कुल जम्मा	८९	३४४८९	९०३६	२३६८	६६६८		१२३९९	४८१२	७५८७		१३०५४	५२२७	७८२७	

२.५ युवा तथा खेलकुद विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को खर्च प्रक्षेपण				आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण				आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	युवा सशक्तिकरण र विकासमा सहभागिता														
१	युवा उद्यमशिलता विकास तालिम	१२	२,४००	८००	४००	४००		८००	४००	४००		८००	४००	४००	
२	युवा सिप विकास तालिम	१२	२,४००	८००	४००	४००		८००	४००	४००		८००	४००	४००	
३	युवा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम	३	७७८	१५२	७६	७६		२५६	१२८	१२८		३७०	१८५	१८५	
	जम्मा	२७	५५७८	१७५२	८७६	८७६	०	१८५६	९२८	९२८	०	१९७०	९८५	९८५	०
ख	खेलकुद विकास र खेलाडी क्षमता विकास														
१	खेलकुद विधागत प्रशिक्षण	१५	३,०००	१०००		१०००		१०००		१०००		१०००		१०००	
२	मेयरकप खेलकुद प्रतियोगिता	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
३	युवा ब्यायमशाला सामाग्री	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
४	खेलकुद सामाग्री वितरण	३	१,२००	३००		३००		४००		४००		५००		५००	
५	खेलाडी तथ्याङ्क व्यवस्थापन	३	६००	१००		१००		२००		२००		३००		३००	

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

६	खेलाडी सम्मान तथा पुरस्कार	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
	जम्मा	३०	९३००	२९००	०	२९००	०	३१००	०	३१००	०	३३००	०	३३००	०
ग	लागू पदार्थ दर्व्यसनी न्यूनीकरण														
१	लागू औषध र मादक पदार्थ नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम	३	७००	२००		२००		२००		२००		३००		३००	
२	युवालाई कानुनी तथा नैतिक शिक्षा र सकारात्मक सोच सम्बन्धी कार्यक्रम	३	६००	२००	२००			२००	२००			२००	२००		
३	लागू औषध विरुद्ध सूचना शिक्षा सञ्चार कार्यक्रम	३	९००	३००		३००		३००		३००		३००		३००	
४	दुर्व्यसनमा परेका युवाका लागि पुनर्स्थापन कार्यक्रम	३	१,५१९	४६८	४६८			५३७	५३७			५१४	५१४		
	जम्मा	१२	३७१९	११६८	६६८	५००	०	१२३७	७३७	५००	०	१३१४	७१४	६००	०
	कुल जम्मा	६९	१८५९७	५८२०	१५४४	४२७६	०	६१९३	१६६५	४५२८	०	६५८४	१६९९	४८८५	०

२.६ संस्कृति संरक्षण

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को खर्च प्रक्षेपण				आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण				आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
१	अन्तरसांस्कृतिक संग्रहालय निर्माण	२	१०,०००	५,०००		५,०००		५,०००		५,०००		०			
२	लेटाङका ख्यातिप्राप्त व्यक्तिहरूको परिचयात्मक पुस्तक प्रकाशन	१	२००	२००	२००			०				०			
२	नौमति बाजा तालिम	२	७२६	३३९	३३९			३८७	३८७			०			
३	सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षण (स्थानीय भाषा, कला, साहित्य, बाजा, गित नृत्य आदि)	३	२,३००	५००	५००			८००	८००			१,०००	१,०००		
४	भगवान गौतम बुद्ध बृहत मूर्ति निर्माण	१	३,०००			०						३,०००		३,०००	
५	राष्ट्रिय विभूति फाल्गुनन्द शालिक निर्माण र पर्यापर्यटन विकास	१	२,८६८			०						२,८६८		२,८६८	
	जम्मा	१०	१९०९४	६०३९	१०३९	५०००	०	६१८७	११८७	५०००	०	६८६८	१०००	५८६८	०

३ पूर्वाधार विकास

३.१ बस्ती तथा आवास विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु हजारमा	आ. व. २०८१/८२ को खर्च प्रक्षेपण				आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण				आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	बस्ती विकास तथा सुधार														
१	आवासहिनलाई आवास निर्माण सहयोग	३	९,०००	३०००		३०००		३०००		३०००		३०००		३०००	
२	विपन्न घरधुरीलाई जस्तापाता अनुदान	३	६,०००	२०००		२०००		२०००		२०००		२०००		२०००	
३	भूमिहिनलाई जग्गा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२	७,६००	३५००		३५००		४१००	४१००			०		०	
४	एकीकृत आवास क्षेत्र निर्माण (साझेदारी)	१	४,८००	०		०		०		०		४८००		४८००	
५	बस्ती सुधार कार्यक्रम	३	६,०००	२,०००		२०००		२,०००		२०००		२,०००		२०००	
	जम्मा	१२	३३,४००	१०,५००	०	१०,५००	०	११,१००	४,१००	७,०००	०	११,८००	०	११,८००	०
ख	सार्वजनिक भवन तथा पूर्वाधार निर्माण														
१	खेल मैदान निर्माण (वडा नं १)	१	१,०००	१,०००		१,०००		०				०			

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	सब दाहन स्थल निर्माण (वडा नं २)	१	१,०००	१,०००		१,०००		०				०		
३	साप्ताहिक हाटबजार पूर्वाधार	१	१,०००	१,०००		१,०००		०				०		
४	खेलमैदान स्तरोन्नति (संघ र प्रदेश)	२	१०,०००	५०००	२५००	२,५००		५०००	२५००	२५००		०		
५	जेष्ठ नागरिक भवन निर्माण (साझेदारी)	२	१,०००	५००		५००		५००	५००			०		
६	सार्वजनिक भवनलाई अपाङ्गमैत्री रुपान्तरण	२	२,०००	०				१०००	१०००			१०००	१०००	
७	बजार क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण (साझेदारी)	२	२,०००	१,०००		१,०००		१०००		१०००		०		
८	कमलपुर सार्वजनिक भवन निर्माण	२	४,०००	२,०००		२,०००		०		०		२०००		२०००
९	वडा ३ कार्यालय भवन निर्माण	१	१०,०००	०				१००००		१००००		०		०
१०	ब्यायामशाला र मनोरञ्जन पार्क निर्माण	१	१,०००	०		०		१०००		१०००		०		०
११	नाईट मार्केट निर्माण	२	२,०००	१०००		१,०००		१०००		१०००		०		०
१२	कृषि बजार पूर्वाधार	२	४,०००	०		०		२०००		२०००		२०००		२०००
१३	सामुदायिक भवन निर्माण	१	५,०००	०		०		५०००		५०००		०		०
१४	वडा कार्यालय भवन निर्माण	१	५,०००	५०००		५,०००		०		०		०		०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१५	खेल मैदान सुधार	१	५००	५००	५००			०		०		०			
१६	सार्वजनिक सौचालय	१	१,०००	०				१०००		१०००		०			
१७	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र घेराबार	१	१,०००	१०००		१०००		०		०		०			
१८	वडा कार्यालय भवन निर्माण	१	५,०००	५०००		५०००		०		०		०			
१९	खेलमैदान स्तरोन्नति	१	३,०००	०		०		३०००		३०००		०			
२०	पशु सेवा केन्द्र भवन निर्माण	१	२,०००	०		०		२०००		२०००		०			
२१	कृषि सेवा केन्द्र भवन निर्माण	१	२,०००	०		०		२०००		२०००		०			
२२	सार्वजनिक सौचालय निर्माण	१	१,०००	१०००		१०००		०		०		०			
२३	७ नं वडा कार्यालय स्तरोन्नति	१	१,०००	१०००		१०००		०		०		०			
२४	सार्वजनिक सौचालय	१	१,०००	१०००	१०००			०		०		०			
२५	अँधेरी सामुदायिक भवन निर्माण	१	२,२००	०		०		०		०		२२००		२२००	
२६	जाँते मावि छात्रवास निर्माण	२	१२,०००	०		०		२०००		२०००		१००००		१००००	
२७	कृषि भवन तथा चिस्यान केन्द्र निर्माण (नगरस्तरीय) - समपुरक	१	३,०००	३०००		३०००		०		०		०			

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२८	शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक भवन निर्माण	१	१०,०००	०		०		०		०		१००००		१००००	
२९	खुला व्यायामशाला निर्माण	१	२,०००	२०००		२०००		०		०		०			
३०	कवर्ड हल निर्माण - संघ	१	१०,०००	०		०		०		०		१००००		१००००	
३१	वडा कार्यालय घेराबार	१	१,०००	१०००		१०००		०		०		०			
३२	स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	२	१०,०००	५०००		५०००		५०००		५०००		०			
३३	साकेला खेल मैदान	१	५,०००	०		०		०		०		५०००		५०००	
३४	मदनभण्डारी खेल मैदान	२	३,०००	१०००	१०००			२०००		२०००		०			
३५	अन्य सार्वजनिक निर्माण	३	९,०००	३०००		३०००		१०००		१०००		५०००		५०००	
	जम्मा	४७	१३३,७००	४२,०००	५,०००	३७,०००	०	४४,५००	४,०००	४०,५००	०	४७,२००	१,०००	४६,२००	०
	कुल जम्मा	५९	१६७,१००	५२,५००	५,०००	४७,५००	०	५५,६००	८,१००	४७,५००	०	५९,०००	१,०००	५८,०००	०

३.२ सडक, पुल तथा यातायात

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	सडक नयाँ ट्रयाक, मर्मत र स्तरोन्नति														
१	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं १)	३	७,०००	२०००		२०००		२५००		२५००		२५००		२५००	
२	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं २)	३	७,०००	२०००		२०००		२५००		२५००		२५००		२५००	
३	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ३)	३	७,०००	२०००		२०००		२५००		२५००		२५००		२५००	
४	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ४)	३	७,०००	२०००		२०००		२५००		२५००		२५००		२५००	
५	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ५)	३	७,०००	२०००		२०००		२५००		२५००		२५००		२५००	
६	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ६)	३	७,०००	२०००		२०००		२५००		२५००		२५००		२५००	

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

७	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ७)	३	७,०००	२०००		२०००		२५००		२५००		२५००		२५००	
८	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ८)	३	७,०००	२०००		२०००		२५००		२५००		२५००		२५००	
९	सडक मर्मत तथा स्तरोन्नति (वडा नं ९)	३	७,०००	२०००		२०००		२५००		२५००		२५००		२५००	
१०	सडक निर्माण समपुरक कोष	३	१३,०००	५,०००		५०००		४०००		४०००		४,०००		४०००	
११	अन्य सडक मर्मत सम्भार (विविध)	३	१३,४००	५३००		५३००		२७००		२७००		५,४००		५४००	
	जम्मा	३३	८९,४००	२८,३००	०	२८,३००	०	२९,२००	०	२९,२००	०	३१,९००	०	३१,९००	०
ख	सडक कालोपत्रे र लेन विस्तार					०				०				०	
१	बुधबारे देखि कृतिमान सडक कालोपत्रे	४	३०,०००	०		०		२०,०००		२००००		१०,०००		१००००	
२	कृषि सडक कालोपत्रे	४	३०,०००	०		०		२०,०००		२००००		१०,०००		१००००	
३	सिद्धार्थ मार्ग कालोपत्रे	३	२०,०००	०		०		०		०		२०,०००		२००००	
४	किर्तीमान फडानी खैरेनी तुर्के सडक कालोपत्रे	४	२०,०००	०		०		२०,०००		२००००		०		०	

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

५	प्रगतिचोक देखि मदन मार्ग जोड्ने सडक स्तरोन्नति (साईड ड्रेन सहित)	१	१०,०००	०	०	०	०	०	०	१०,०००	१००००
६	किर्तिमान देखि चिसाड पुल जोड्ने सडक	१	१०,०००	१०,०००	१००००	०	०	०	०	०	०
७	लाफा खेलमैदान देखि भूपालचोक सम्म सडक कालोपत्रे	२	१०,०००	०	०	०	०	०	१०,०००	१००००	
८	लेटाड बजार वैकल्पिक/चक्रपथ मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	८	१०,०००	०	०	१०,०००	१००००	०	०	०	
९	शिक्षा विकास मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	१	१०,०००	०	०	०	०	१०,०००	१००००		
१०	बुद्ध मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	२.५	१०,०००	१०,०००	१००००	०	०	०	०	०	
११	प्रकाश मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	२.५	२५,०००	०	०	१०,०००	१००००	१५,०००	१५,०००	१५,०००	
१२	सूर्योदय मार्ग कालोपत्रे सडक निर्माण	१.५	१५,०००	१५,०००	१५,०००	०	०	०	०	०	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१३	शिव मार्ग (वडा नं ५ को कार्यालय जाने बाटो) कालोपत्रे सडक निर्माण	१.५	१०,०००	०		०		०		०		१०,०००		१००००	
१४	शिक्षा विकास मा वि देखि लाखबारी सम्म कालोपत्रे सडक निर्माण	१.०	१०,०००	१०,०००		१००००		०		०		०		०	
१५	लेटाङ गुवाबारी वारङ्दी हुदै गुँरासेटार कालोपत्रे	१.५	१०,०००	०		०		०		०		१०,०००		१००००	
१६	निर्माणाधिन नगर अस्पताल देखि बरगाछी हुँदै गुवाबारी सडक	३	४०,०००	३०,०००		३००००		१०,०००		१००००		०		०	
१७	स्वर्गद्वारी मार्ग कालोपत्रे	१	१०,०००	१०,०००		१००००		०		०		०		०	
१८	मौलिक सांस्कृतिक पर्यटन मार्ग कालोपत्रे (DPR भएको)	१	२०,०००	१००००		१००००		१००००		१००००		०		०	
	जम्मा	४४	३००,०००	९५,०००	०	९५,०००	०	१००,०००	०	१००,०००	०	१०५,०००	०	१०५,०००	०
ग	पुल, ढल, ह्युमपाईप, कलभर्ट आदि														

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१	भूवा खोला पक्की पुल निर्माण	२	१०,०००	१००००		१००००		०		०		०		०	
२	आकासे पुल निर्माण	७०	५,०००	०		०		०		०		५,०००		५०००	
३	खेरुवा खोला पक्की पुल निर्माण	१	३०,०००	०		०		१५,०००		१५०००		१५,०००		१५०००	
४	ह्युम पाईप खरिद/जडान	१०	४,०००	०		०		२,०००	२,०००			२,०००	२,०००		
५	ड्रेन निर्माण - अन्य वडा	५	९,०००	३,०००		३०००		३,०००		३०००		३,०००		३०००	
६	चिसाङ खोला पक्की पुल निर्माण	१	४०,०००	३०,०००		३००००		१०,०००		१००००		०		०	
७	झाँक्री खोला पक्की पुल निर्माण	१००	२०,०००	०		०		२०,०००		२००००		०		०	
८	ताक्चुवा खोला पक्की पुल निर्माण	१००	४०,०००	२०,०००		२००००		२०,०००		२००००		०		०	
९	पक्की पुल निर्माण - तेलीखोला	१	२०,०००	०		०		०		०		२०,०००		२००००	
१०	पक्की पुल निर्माण - गडामे खोला	१	२०,०००	०		०		०		०		२०,०००		२००००	
११	पक्की पुल निर्माण - मोरङ्गे खोला	१	१०,०००	०		०		०		०		१०,०००		१००००	
१२	सखुवानी मार्ग ढल निर्माण	२	३,०००	३,०००		३०००		०		०		०		०	
	जम्मा	२९४	२११०००	६६०००	०	६६०००	०	७००००	२०००	६८०००	०	७५०००	२०००	७३०००	०
	कुल जम्मा	३७१	६००४००	१८९३००	०	१८९३००	०	१९९२००	२०००	१९७२००	०	२११९००	२०००	२०९९००	०

३.३ जल विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२ को खर्च प्रक्षेपण				आ. व. २०८२/८३ को खर्च प्रक्षेपण				आ. व. २०८३/८४ को खर्च प्रक्षेपण			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	सबै घरधुरीहरूमा विद्युत सेवाको उपलब्धता														
१	विद्युत विस्तार तथा मर्मत (पोल र तार खरिदमा साझेदारी)	३	९,०००	३,०००		३,०००		३,०००		३,०००		३,०००		३,०००	
२	ट्रान्सफर्मर जडान र मर्मत आदि (विभिन्न स्थान)	१५	८,५००	२,५००		२,५००		२,५००		२,५००		३,५००		३,५००	
३	सडक बत्ती जडान र मर्मत	६००	६,०००	२,०००		२,०००		२,०००		२,०००		२,०००		२,०००	
	जम्मा	६१८	२३५००	७५००	०	७५००	०	७५००	०	७५००	०	८५००	०	८५००	०
ख	सबै घरधुरीहरूमा वैकल्पिक उर्जाको उपयोग विस्तार														
१	विपन्न वर्ग बायोग्यास, सौर्य उर्जा र सुधारिएको चुलो अनुदान	३१०	१५,५००	५०००		५०००		५०००		५०००		५५००		५५००	
२	वैकल्पिक उर्जा चेतनामूलक कार्यक्रम	६	६००	२००	२००			२००	२००			२००	२००		
	जम्मा	३१६	१६१००	५२००	२००	५०००	०	५२००	२००	५०००	०	५७००	२००	५५००	०
	कुल जम्मा	९३४	३९६००	१२७००	२००	१२५००	०	१२७००	२००	१२५००	०	१४२००	२००	१४०००	०

३.४ सूचना सञ्चार तथा प्रविधि विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	सूचना तथा सञ्चारमा नागरिकको पहुँच विस्तार														
१	नगरक्षेत्रमा सिसि क्यामेरा जडान तथा मर्मत सम्भार	३	३,६००	१,२००	१,२००			१,४००	१,४००			१,०००	१,०००		
२	सञ्चारकर्मीसँग मेयर कार्यक्रम	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
३	सञ्चारकर्मी पेशागत तालिम	३	१,४००	४००		४००		४००		४००		६००		६००	
४	सूचना शाखा सवलीकरण र सञ्चालन	३	३,०००	१,०००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००	
५	युवाहरूलाई सूचना प्रविधि तालिम	६	१,४००	४००		४००		४००		४००		६००		६००	
६	युवाहरूलाई सञ्चारकर्मी तालिम	६	१,४००	४००	४००			४००	४००			६००	६००		
	जम्मा	२४	१२३००	३९००	१६००	२३००	०	४१००	१८००	२३००	०	४३००	१६००	२७००	०
ख	नगरपालिकामा विद्युतीय शासन पद्धतिको कार्यान्वयन														

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१	नगरपालिका र वडामा Digital नागरिक बडापत्र जडान र वार्षिक अध्यावधिकरण (नपा र वडा)	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
२	डिजिटल नगरपालिका कार्यान्वयन (नपा र वडा)	३	५,२००	१,५००		१,५००		१,७००		१,७००		२,०००		२,०००	
३	अनलाईन सेवा प्रवाह कार्यान्वयन	३	२,७००	९००		९००		९००		९००		९००		९००	
४	नगरपालिका र वडामा Digital सामाग्री जडान र अद्यावधिक गर्ने	३	३,०००	१,०००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००	
	जम्मा	१२	१२४००	३९००	०	३९००	०	४१००	०	४१००	०	४४००	०	४४००	०
	कुल जम्मा	३६	२४७००	७८००	१६००	६२००	०	८२००	१८००	६४००	०	८७००	१६००	७१००	०

४ वन वातावरण तथा जलवायु उत्थानशीलता

४.१ वन तथा जैविक विविधता

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	वन तथा वन्यजन्तु र जडिबुटी संरक्षण														
१	वृक्ष रोपण कार्यक्रम (चिउरी)	१	२,५००	२,५००	२,५००			०	०			०	०		
२	वृक्ष रोपण कार्यक्रम (अन्य)	३	१,५००	५००	५००			५००	५००			५००	५००		
३	वन घेराबार	४	२,०००	५००	५००			५००	५००			१,०००	१,०००		
४	पोखरी निर्माण	२	१,०००	०		०		५००		५००		५००		५००	
५	वनमा अग्निरेखा निर्माण	१५	२,५००	५००		५००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००	
६	घाँसे मैदान (चरन) निर्माण	६	३,०००	१,०००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००	
७	जंगलमा फलफुलको बृक्ष रोपण	३	२,४००	४००		४००		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००	
८	जडीबुटी रोपण तथा संरक्षण	१	२,०००	०		०		१,०००		१,०००		१,०००		१,०००	
९	बाँदर संरक्षण र नियन्त्रण	३	७००	१००		१००		३००		३००		३००		३००	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

१०	वन संरक्षण सचेतनामूलक कार्यक्रम	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
	जम्मा	४१	१९१००	६०००	३५००	२५००	०	६३००	१०००	५३००	०	६८००	१५००	५३००	०
ख	जैविक विविधता तथा पर्यावरण विकास														
१	टुक्रे वन जैविक विविधता तथा पर्यावरण परियोजना (साझेदारी)	३	३०,०००	१०,०००		१०,०००		१०,०००		१०,०००		१०,०००		१०,०००	
२	नगर सौन्दर्यीकरण	३	६,२००	१,४००	१,४००			२,०००	२,०००			२,८००	२,८००		
	जम्मा	६	३६२००	११४००	१४००	१००००	०	१२०००	२०००	१००००	०	१२८००	२८००	१००००	०
	कुल जम्मा	४७	५५३००	१७४००	४९००	१२५००	०	१८३००	३०००	१५३००	०	१९६००	४३००	१५३००	०

४.२ भूसंरक्षण तथा जलधार व्यवस्थापन

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	नदी कटान र पहिरो नियन्त्रण														
१	चिसाङ खोला तटबन्धनको DPR तथा निर्माण	१	१०,०००	१००००		१००००		०		०		०		०	
२	सडक किनार र पहिरो क्षेत्रमा वृक्ष रोपण कार्यक्रम	३	२,१००	७००		७००		७००		७००		७००		७००	
३	पहिरो क्षेत्र संरक्षण कार्यक्रम	३	६,०००	२०००		२०००		२०००		२०००		२०००		२०००	
४	भुसुने केराबारी भुवाखोला तटबन्धन	३	४,४००	१०००		१०००		१०००		१०००		२४००		२४००	
५	तेलीखोला तटबन्धन	३	११,०००	१०००		१०००		५०००		५०००		५०००		५०००	
६	गडामे खोला तटबन्धन	३	११,०००	१०००		१०००		५०००		५०००		५०००		५०००	
७	मोरङ्गे खोला तटबन्धन	३	११,०००	१०००		१०००		५०००		५०००		५०००		५०००	
८	भूवा खोला तटबन्धन	३	४,०००	१०००		१०००		१५००		१५००		१५००		१५००	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

९	नदी कटान क्षेत्र तटबन्धन (आकास्मिक)	३	६,०००	२०००		२०००		२०००		२०००		२०००		२०००	
	जम्मा	२५	६५५००	१९७००	०	१९७००	०	२२२००	०	२२२००	०	२३६००	०	२३६००	०
ख	जलधार संरक्षण र उपयोग														
१	जलधार संरक्षण र उपयोग	३	६,२००	२०००		२०००		२०००		२०००		२२००		२२००	
२	जलधार सरसफाइ कार्यक्रम	३	१,२०२	३००	३००			४७५	४७५			४२७	४२७		
	जम्मा	६	७४०२	२३००	३००	२०००	०	२४७५	४७५	२०००	०	२६२७	४२७	२२००	०
	कुल जम्मा	३१	७२९०२	२२०००	३००	२१७००	०	२४६७५	४७५	२४२००	०	२६२२७	४२७	२५८००	०

४.३ फोहोरमैला व्यवस्थापन

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
१	फोहोर मैलाको आधुनिक व्यवस्थापन	३	२,०००	५००	५००			५००	५००			१०००	१०००		
२	फोहोर मैला संकलन सवारी तथा कर्मचारी परिचालन	३	१५,०००	४८००		४८००		५२००		५२००		५०००		५०००	
३	एक घरधुरी ३ डस्टविन अभियान (साझेदारी)	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
४	घरायासी सरसफाइ सचेतना	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
५	सुरक्षित पशुपन्छी पालन सचेतना	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
६	सुरक्षित बधशाला र मासुपसल सञ्चालन सचेतना	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
७	हरियाली र सहरी सौन्दर्य प्रबर्द्धन सचेतना	३	१,५००	५००		५००		५००		५००		५००		५००	
८	भवन संहिता लागू	१													
९	टोल सरसफाइ कार्यक्रम	३													
	जम्मा	९	२४५००	७८००	५००	७३००	०	८२००	५००	७७००	०	८५००	१०००	७५००	०

४.४ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु उत्थानशीलता

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	विपद् तथा महामारी प्रतिकार्य														
१	एकद्वार संकट व्यवस्थापनका लागि साझेदारी	३	९००	३००		३००		३००		३००		३००		३००	
२	दमकल तथा नगर प्रहरी व्यवस्थापन खर्च	३	६,०००	२०००		२०००		२०००		२०००		२०००		२०००	
३	विपदका लागि युवा स्वयंसेवक तयारी र परिचालन	३	९००	३००		३००		३००		३००		३००		३००	
४	विपद् व्यवस्थापन कोष	३	९,०००	३०००		३०००		३०००		३०००		३०००		३०००	
५	विपद् प्रतिकार्य तालिम	६	६००	२००		२००		२००		२००		२००		२००	
६	आपतकालिन आश्रय स्थलहरू तोकी संरक्षण गर्ने	८	८००	२००		२००		३००		३००		३००		३००	
७	वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन र परिचालन	०	०	०		०		०		०		०		०	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

८	टोल वस्तीमा पोखरी निर्माण	१	६००	०		०		०		०		६००		६००	
	जम्मा	२७	१८८००	६०००	०	६०००	०	६१००	०	६१००	०	६७००	०	६७००	०
ख	जलवायु उत्थानशिलतामा नागरिकको सहभागिता प्रवर्द्धन														
१	विषादि न्यूनीकरण सचेतनामूलक तालिम	६	६००	२००	२००			२००	२००			२००	२००		
२	जलवायु अनुकुलन र उत्थानशिलता सम्बन्धमा सचेतीकरण	६	६००	२००	२००			२००	२००			२००	२००		
३	पानी पूनर्जिवीकरण पोखरी निर्माण	४	२,०००	५००			५००	५००	५००			१०००			१०००
४	सुरक्षित आवास व्यवस्थापन सम्बन्धमा अभिमुखीकरण	५	५००	२००	२००			२००	२००			१००	१००		
५	सूचना शिक्षा सञ्चार कार्यक्रम	४	४००	१००	१००			२००	२००			१००	१००		
	जम्मा	२५	४१००	१२००	७००	०	५००	१३००	१३००	०	०	१६००	६००	०	१०००
	कुल जम्मा	५२	२२९००	७२००	७००	६०००	५००	७४००	१३००	६१००	०	८३००	६००	६७००	१०००

५ सुशासन तथा संस्थागत व्यवस्था

५.१ स्थानीय नीति, ऐन तथा सुशासन

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	स्थानीय नीति तथा कानूनहरू तर्जुमा तथा अनुसन्धान														
१	नीति तथा कानून निर्माण / संसोधन	३०	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
२	नीति तथा कानून अभिमूर्खिकरण	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
२	स्थानीय कानूनहरूको प्रभावकारिता मूल्यांकन	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
	जम्मा	३६	४५००	१५००	१५००	०	०	१५००	१५००	०	०	१५००	१५००	०	०
ख	कानून तथा न्याय व्यवस्थापन														
१	ईजलासको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
२	वडा मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालन	३	१,९००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	९००	९००	०	०
३	न्यायिक समिति बैठक भत्ता	३	६००	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०
४	मेलमिलापकर्ता क्षमता विकास तालिम	३	९००	३००	३००	०	०	३००	३००	०	०	३००	३००	०	०
५	विवाद निरूपण खर्च	३	३००	१००	१००	०	०	१००	१००	०	०	१००	१००	०	०

लेटाड नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

६	मेलमिलाप सञ्चालन	३	६००	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०
७	मनोबिमर्श कार्यक्रम	३	६००	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०
८	हिंसा पीडितलाई सहयोग कार्यक्रम	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
९	न्यायिक समितिसँग सम्बन्धीत अन्य कार्यक्रम	३	१,२००	४००	४००	०	०	४००	४००	०	०	४००	४००	०	०
	जम्मा	२७	९१००	२९००	२९००	०	०	२९००	२९००	०	०	३३००	३३००	०	०
ग	जवाफदेहिता तथा पारदर्शिता प्रवर्द्धन														
१	सार्वजनिक सुनुवाई	९	९००	३००	३००	०	०	३००	३००	०	०	३००	३००	०	०
२	सामाजिक परीक्षण	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
३	संस्थागत स्वमूल्यांकन	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
४	लैससास परीक्षण (GASI Audit)	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
५	नागरिक सन्तुष्टि अध्ययन	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०
६	सञ्चार माध्यमसँग नगरपालिका	३	१,१००	३००	३००	०	०	३००	३००	०	०	५००	५००	०	०
७	नपा प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशन	३	१,०००	३००	३००	०	०	३००	३००	०	०	४००	४००	०	०
	जम्मा	२७	९०००	२९००	२९००	०	०	२९००	२९००	०	०	३२००	३२००	०	०
	कुल जम्मा	६३	१३५००	४४००	४४००	०	०	४४००	४४००	०	०	४७००	४७००	०	०

५.२ संगठनात्मक विकास

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	आन्तरिक व्यवस्थापन क्षमता विकास														
१	मध्यमकालिन खर्च संरचना	३	१,५००	५००	५००	०		५००	५००	०		५००	५००	०	
२	कार्यालय अटोमेशन	३	१,५००	५००	५००	०		५००	५००	०		५००	५००	०	
३	नगर प्रहरी प्रोत्साहन	३	१,७००	५००	५००	०		५००	५००	०		७००	७००	०	
४	ट्राफिक/यातायात व्यवस्थापन	३	१,५००	५००	५००	०		५००	५००	०		५००	५००	०	
५	सार्वजनिक सम्पर्क नं भएको स्टिकर प्रकाशन	३	१,४००	४००	४००	०		५००	५००	०		५००	५००	०	
७	संगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) अध्ययन	१	५००					५००	५००	०		०	०	०	
८	शाखागत कार्यसम्पादन परीक्षण	३	१,३००	३००	३००	०		५००	५००	०		५००	५००	०	
९	संगठन तथा व्यवस्थापन अनुसन्धान तथा विकास	१	५००	५००	५००	०		०	०	०		०	०	०	
१०	अन्तर स्थानीय तह अनुभव साटासाट कार्यशाला	३	४००	१००	१००	०		१००	१००	०		२००	२००	०	

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

११	सूचना प्रविधि सामाग्री स्तरोन्नति	३	१,५००	१०००	०	१०००		५००	०	५००		५००	०	५००	
१२	संस्थागत क्षमता विकासका अन्य कार्यहरू	२	१,०००	०	०	०		५००	५००	०		१०००	१०००	०	
	जम्मा	२८	१२८००	४३००	३३००	१०००	०	४६००	४१००	५००	०	४९००	४४००	५००	०
ख	सरोकारवाला संस्था निकायसँग क्षमता विकास र साझेदारी														
१	उपभोक्ता समितिलाई अभिमुखीकरण	३	१,५००	५००	५००	०		५००	५००	०		५००	५००	०	
२	टोल विकास संस्थाको क्षमता विकास	२७	२,७००	९००	९००	०		९००	९००	०		९००	९००	०	
३	आमा समुहको क्षमता विकास	२७	२,७००	९००	९००	०		९००	९००	०		९००	९००	०	
४	नागरिक सञ्जालहरूको क्षमता विकास	८	१,३००	३००	३००	०		४००	४००	०		६००	६००	०	
५	सरोकारवाला संस्था/निकायसँग संगठनात्मक विकासका लागि समन्वय र साझेदारी	३	९००	३००	३००	०		३००	३००	०		३००	३००	०	
	जम्मा	६८	९१००	२९००	२९००	०	०	३०००	३०००	०	०	३२००	३२००	०	०
	कुल जम्मा	९६	२१९००	७२००	६२००	१०००	०	७६००	७१००	५००	०	८१००	७६००	५००	०

५.३ स्रोत परिचालन तथा योजना व्यवस्थापन

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	आन्तरिक राजस्व सवलिकरण														
१	राजस्व सुधार कार्ययोजना कार्यान्वयन परीक्षण	३	६००	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०	२००	२००		
२	नगरक्षेत्रका बजार अनुगमन	३	६००	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०	२००	२००		
३	व्यवसाय तथ्यांक संकलन र वार्षिक अद्यावधिकरण	३	६००	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०	२००	२००		
४	राजस्व शाखा सवलीकरण	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००		
५	राजस्व शाखाका कर्मचारी क्षमता विकास तालिम	३	६००	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०	२००	२००		
६	कर राजस्व सम्बन्धी सूचना शिक्षा र सञ्चार कार्यक्रम	३	१,०२०	२००	२००	०	०	३५०	३५०	०	०	४७०	४७०		
७	राजस्व सफ्टवेयर स्तरोन्नति / अद्यावधिक गर्ने	३	६००	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०	२००	२००		
	जम्मा	२१	५५२०	१७००	१७००	०	०	१८५०	१८५०	०	०	१९७०	१९७०		
ख	योजना/आयोजना व्यवस्थापन														
१	नगर प्रगति समीक्षा गोष्ठी	३	१,१००	३००	३००	०	०	४००	४००	०	०	४००	४००		

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

२	वातावरण प्रभाव मूल्यांकन	३	३,०००	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००		
३	जिल्ला समन्वय समितिसँग ल्याब टेस्ट सञ्चालन साझेदारी	३	९००	३००	३००	०	०	३००	३००	०	०	३००	३००		
४	सार्वजनिक सम्पत्तिको तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिकीकरण	३	४५०	१००	१००	०	०	१००	१००	०	०	२५०	२५०		
५	योजना अनुगमन तथा मूल्यांकन - बाह्य पक्षबाट	३	९००	३००	३००	०	०	३००	३००	०	०	३००	३००		
६	योजना सफ्टवेयर तयारी र अद्यावधिकीकरण	३	६००	२००	२००	०	०	२००	२००	०	०	२००	२००		
७	आयोजना व्यवस्थापन	३	१,५००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	५००	५००		
	जम्मा	२१	८४५०	२७००	२७००	०	०	२८००	२८००	०	०	२९५०	२९५०		
	कुल जम्मा	४२	१३९७०	४४००	४४००	०	०	४६५०	४६५०	०	०	४९२०	४९२०	०	०

५.४ मानव संसाधन विकास र सेवा प्रवाह

क्र सं	क्रियाकलापको नाम	जम्मा लक्ष्य	अनुमानित लागत रु (हजार)	आ. व. २०८१/८२				आ. व. २०८२/८३				आ. व. २०८३/८४			
				कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	कुल	आन्तरिक	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
क	मानव संसाधन क्षमता विकास र उत्प्रेरणा														
१	कर्मचारी क्षमता विकास	३	३,०००	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००	०	०
२	जनप्रतिनिधि क्षमता विकास	३	३,०००	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००	०	०
३	कर्मचारी सम्मान र पुरस्कार	३	१,७००	५००	५००	०	०	५००	५००	०	०	७००	७००	०	०
४	सफल अभ्यास अवलोकन भ्रमण	३	१,९००	५००	५००	०	०	७००	७००	०	०	७००	७००	०	०
	जम्मा	१२	९६००	३०००	३०००	०	०	३२००	३२००	०	०	३४००	३४००	०	०
ख	सेवा प्रवाहमा सुधार														
१	स्थानीय शासन परामर्श सेवा	३	७,५००	२५००	२५००	०	०	२५००	२५००	०	०	२५००	२५००	०	०
२	अनुसन्धान र विकास	३	६,०००	२०००	२०००	०	०	२०००	२०००	०	०	२०००	२०००	०	०
३	नागरिक सहायता कक्ष सञ्चालन	३	२,६००	६००	६००	०	०	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००	०	०
४	सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधि विकास (शाखा र वडा)	३	३,०००	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००	०	०

लेटाङ नगरपालिका मध्यमकालीन खर्च संरचना २०८१/८२ - २०८३/८४

५	अनलाईन सेवा प्रवाह तथा तथ्यांक व्यवस्थापन	३	३,०००	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००	०	०	१०००	१०००	०	०
६	सेवा प्रवाह आधारभूत मापदण्ड तयारी र अद्यावधिकीकरण	१	५००	०	०	०	०	०	०	०	०	५००	५००	०	०
	जम्मा	१६	२२६००	७१००	७१००	०	०	७५००	७५००	०	०	८०००	८०००	०	०
	कुल जम्मा	२८	३२२००	१०१००	१०१००	०	०	१०७००	१०७००	०	०	११४००	११४००	०	०